شنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
ئاۋغۇست
6
سەيشەنبە

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى （بۇ سان ئالتە بەت）

كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەن رايونلارنىڭ تېلېفون ئالاقىسى راۋانلىشىشقا باشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىر قىسىم ناھىيە، شەھەرلىرىنى زىيانغا ئۇچراتتى. بەزى رايونلاردا شەھەر ئىچى تېلېفون ۋە ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ قالدى. ھەر سەللەت ئامما بارلىق كۈچى بىلەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇۋاتقان جەددىي پەيتتە، تېلېگراف تارماقلىرى تىرىشىپ ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلار بىلەن باشقا جايلارنىڭ تېلېفون ئالاقىسىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. ھازىر كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەن رايونلارنىڭ تېلېفون ئالاقىسى راۋانلىشىشقا باشلىدى.

كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن قۇتقۇزۇش ناھىيىسى، فۇكاڭ شەھىرى، توقسۇن ناھىيىسى ۋە بالغۇنتاي قاتارلىق جايلاردا خەۋەرلىشىش ئەسلىھەلىرى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراپ، تېلېفون ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ قالغانىدى. ھەر دەرىجىلىك تېلېگراف تارماقلىرى جەددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارغا يېقىندىن ماسلىشىپ، قەيەردە خەۋەرلىشىش ئەسلىھەلىرى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىسا، شۇ يەرگە كۆچ توپلاپ ۋاقىتلىق خەۋەرلىشىش لىنىيىسى ئاچتى، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلار بىلەن باشقا جايلارنىڭ ئالاقىسىنىڭ نورمال بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ھازىر كەلكۈن ئاپىتى بىر قەدەر ئېغىر بولغان توقسۇن ناھىيىسىنىڭ ناھىيە ئىچى تېلېفون ئالاقىسى ئاساسىي جەھەتتىن ئەسلىگە كەلدى؛ فۇكاڭ شەھىرىنىڭ ئۈزۈن يوللۇق تېلېفون ئالاقىسى ئەسلىگە كېلىپ بولدى، شەھەر ئىچى تېلېفون لىنىيىسى جەددىي رېمونت قىلىنىۋاتىدۇ؛ خېجىڭ ناھىيىسى تەۋەسىدىكى بالغۇنتاي رايونىنىڭ ئۈزۈن يوللۇق تېلېفون لىنىيىسى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغاچقا، سىمسىز ئالاقىلىشىش يولغا قويۇلدى؛ ئۈرۈمچى نەسەن كان رايونى، خۇشا قاتارلىق جايلارنىڭ تېلېفون سىم يولى جەددىي رېمونت قىلىنماقتا، بەزى مۇھىم جايلارغا ۋاقىتلىق خەۋەرلىشىش ئۇسكۇنىسى سەپلەندى. ھازىر جەنۇبىي شنجاڭ ئوپتىكىلىق كابېلىنىڭ داۋانچىگدىن توقسۇنغىچە بولغان بۆلىكى جەددىي رېمونت قىلىنماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى جەددىي ئېلىپ بېرىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: 6- ئاي كىرىشى بىلەنلا ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلىنىپ كەتتى. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم ناھىيە (شەھەر)لەر ھازىرغا قەدەر يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى تاماملاپ بولدى. 7 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر قىسىم ناھىيە (شەھەر)لەردە ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەن بولسىمۇ، جايلار بىر قولدا ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشنى، يەنە بىر قولدا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشنى چېڭ تۇتقاچقا، 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگە قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 268 مىليون 360 مىڭ كىلوگرام بۇغداي ئامبارغا كىرگۈزۈلدى. ھازىر يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئۇرۇندالمىغان ناھىيە (شەھەر)لەردە بۇ خىزمەت جەددىي ئېلىپ بېرىلماقتا.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىقنىڭ مول ھوسۇل ئېلىنىشتىن ئۈمىد زور. مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ستاتىستىكىسىغا قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تېرىلغان يازلىق ئاشلىق كۆلىمى 15 مىليون 250 مىڭ مو بولۇپ، بۇلتۇرقىدىن 340 مىڭ مو كۆپ بولغان. ئۇنىڭ ئۈستىگە دېھقانچىلىق سېلىنمىسى ئاشۇرۇلۇپ، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق زىرائىتى تېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى بولغان. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئەلا سۈپەتلىك بۇغداي ئۇرۇقلۇقىنىڭ ئىشلىتىلىش نىسبىتى % 86تىن ئاشقان.

7 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە بۇگۇر، لوپنۇر، چەرچەن، يوپۇرغا، خوتەن ناھىيىلىرى ۋە ئاقسۇ شەھىرى، شنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەننىڭ بىر قىسىم تۇمەن - مەيدانلىرى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. بۇ يىل پۈل مۇئامىلە تارماقلىرى بىلەن ئاشلىق تارماقلىرى يېقىندىن ماسلىشىپ، دېھقانلارغا ئاق ھۆججەت بەرمەي، نەق پۈل بېرىپ، دېھقانلارنى تېخىمۇ خاتىرجەم قىلغان.

تېمەنجىندىن ئالاتاۋغىچە بىۋاستە ترانسپورت لىنىيىسى تۇتاشتۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېمەنجىن، 2 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئامېرىكىدا قاچىلىنىپ دېڭىز ئارقىلىق تېمەنجىنگە يۆتكەپ كېلىنگەن 75 يۈك ساندۇقلۇق پويىز بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى تېمەنجىن پورتىدىن يولغا چىقتى. بۇ پويىز ئالاتاۋ ئېغىزىدىن ئۆتۈپ ئۆزبېكستانغا بىۋاستە بارىدۇ. بۇ ئېلىمىزنىڭ تېمەنجىن پورتى ئوتتۇرىدا يۆتكەش پورتى قىلىنغان يەنە بىر چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى ترانسپورت لىنىيىسى تجارىتىنىڭ ئۇمۇمىيۈزلۈك ئىشقا كىرىشىش باسقۇچىغا كىرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

بۇ ترانسپورت لىنىيىسى تېمەنجىن ئارقىلىق بېيجىڭ، باۋتۇ، لەنجۇدىن ئۆتۈپ شنجاڭغا كىرىپ، ئالاتاۋ ئېغىزىدىن چېگىپ سىبىرىيىدىن ياۋروپاغا بارىدۇ. تېمەنجىندىن ئالاتاۋ ئېغىزىغىچە بولغان ئارىلىقى 3969 كىلومېتر بولۇپ، ئېلىمىزنىڭ دېڭىز بويلىرىدىكى ھەرقايسى پورتلىرى ئىچىدە ئالاتاۋ ئېغىزى بىلەن بولغان ئارىلىقى ئەڭ قىسقا لىنىيە ھېسابلىنىدۇ.

تېمەنجىن 1989 - يىلىدىن باشلاپ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى ترانسپورتىنى يولغا قويغانىدىن بۇيان، تېمەنجىن پورتى دۆلەت ئىچىدىكى قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى ترانسپورتىدا ئەڭ چوڭ پورت بولۇپ قالدى.

تۇرپان شەھەرلىك شېكەر، تاماكا، ھاراق شىركىتى بازارنى يېتەكچى قىلىپ تىجارەتنى جانلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى

سەممىي غەمخورلۇق، چوڭقۇر مۇھەببەت

— تۆمۈر داۋامەت، مىجەز ناسىرلارنىڭ فۇكاڭ شەھىرى، توقسۇن ناھىيىسى ۋە ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ داۋان يېزىسىدا كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان خەلقىنى سەممىي ھال سورىغانلىقى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز

سۈرەتتە: تۆمۈر داۋامەت، مىجەز ناسىرلار فۇكاڭ شەھىرىنىڭ بازار يېزىسىدا ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن ھال سورىماقتا.

* * *

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيېۇەنجاڭى تۆمۈر داۋامەت، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مىجەز ناسىر 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن 4 - كۈنىگىچە، ئالدى بىلەن فۇكاڭ شەھىرىگە، ئاندىن توقسۇن ناھىيىسى ۋە ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ داۋانچىك رايونىغا قاراشلىق داۋان يېزىسى «قىزىلتاغ» ئېغىزى كەنتىگە بېرىپ، بۇ جايلاردىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنى سەممىي ھال سورىدى.!

تۆمۈر داۋامەت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتە فۇكاڭ شەھىرىگە يېتىپ بېرىپ، سانجى ئوبلاستى ۋە فۇكاڭ شەھىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك مەسئۇللىرىنىڭ ئاپەت ئەھۋالى توغرىسىدىكى ئاغزاكى

مال - بىساتكىلارنى ئېقىتىپ كەتكەن بولسىمۇ، قايغۇنى كۆچكەن ئايلاندۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپسلەر، ئۇمۇم ئۈچۈن جانپىدالىق كۆرسىتىپسلەر، سىلەرنىڭ بۇ روھىڭلارنى قەدىرلەشكە ئەرزىيدۇ، — دېدى. ئىشچىلار:

— پارتىيە، ھۆكۈمەتكە رەھمەت، بىز ناھايىتى قىيىن ئەھۋالدا قالغاندا ئارىلىقنى يىراق كۆرمەي بىزدىن ھال سوراپ كەپسىلەر، بىز قىيىنچىلىقنى يېڭىپ، غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قىلىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ بىزدىن كۈتكەن ئۇمىدىنى ئاقلايمىز، — دېدى.

ھال سوراش داۋامىدا ئۇلار يەنە ئاپەتكە ئەڭ ئېغىر ئۇچرىغان بىر قىسىم ئاممىغا ئۇن، كىيىم - كېچەك قاتارلىق ماددىي بۇيۇملارنى بەردى. ھال سوراش ئايالغا شقاندىن كېيىن، ئۇلار ئاپەت ئەھۋالى ئېلىنغان سىنتالغۇ فىلىمىنى كۆردى ۋە ئاپەت ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىدى ھەم ئوبلاست، شەھەر رەھبەرلىرىنىڭ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش جەھەتلەردە ئېشلىگەن خىزمەتلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى خىزمەتلەر توغرىسىدا قىممەتلىك پىكىر - تەكلىپلىرىنى بەردى؛ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن بۇ قېتىمقى ئاپەتتە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، خەلقنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنى قۇتقۇزۇش جەريانىدا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، ج خ كادىر - ساقچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرىگە رەھمەت ئېيتتى.

8 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئەتىگەندە، تۆمۈر داۋامەت، مىجەز ناسىرلار

مۇناسىۋەتلىك مەسئۇللىرنىڭ ئاپەت ئەھۋالى ئوغرىسىدىكى ئاغزاكى دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، فۇكاڭ شەھىرى «قىزىلتاغ» سۇ ئامبىرىنى كۆردى، شەھەرلىك ياردەمچى رېئاكتىپ زاۋۇتى، بازار پىرىسى قاتارلىق جايلارغا بېرىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن سەمىمىي ھال سورىدى، ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلىدى.

تۆمۈرداۋامەت «قىزىلتاغ» سۇ ئامبىرى توسمىسىنىڭ يار ئېلىپ كەتكەن قىسمىنى كۆرگەندىن كېيىن ئوبلاست، شەھەر رەھبەرلىرىگە مۇنداق دېدى: ھازىر كەلكۈن پەسلىنى تولۇق ئۆتۈپ كەتتى دېگىلى بولمايدۇ، شۇڭا ھەرۋاقىت ھوشيارلىقنى ئۇستۇرۇش، كەلكۈن ئاپىتىدىن كېيىن كۆرۈلۈش ئېھتىمالى بولغان قۇرغاقچىلىق ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش كېرەك، كەلكۈن ئاپىتىگىمۇ، قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگىمۇ سەل قاراشقا بولمايدۇ، ھەر ئىككىسىگە ئوخشاش ئېتىبار بېرىش كېرەك؛ يەنە بىر جەھەتتىن يازلىق ئاشلىقنىن تارتقان زىيانىنى كۆزلۈك ئاشلىق ئارقىلىق تولۇقلاش، دېھقانچىلىقتىن تارتقان زىيانىنى چارۋىچىلىق ئارقىلىق تولۇقلاش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈش، ئاپەت يىلىمۇ مول ھوسۇل ئېلىشنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

ئۇلار شەھەرلىك ياردەمچى رېئاكتىپ زاۋۇتىغا كېلىپ، بۇ زاۋۇتنىڭ كەلكۈندە ناھايىتى زور زىيانغا ئۇچرىغانلىقىغا ئېچىندى، ئىشچىلارنىڭ ئۆزئۆيلىرىنىڭ ئۆرۈلۈپ چۈشكىنىگە قارىماي ئىشلەپچىقىرىشنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىدىن ناھايىتى رازى بولدى ۋە ئىشچىلارغا:

ـ سىلەر جاپا چەكتىڭلار، كەلكۈن ئۆيلىرىڭلارنى ئۆرۈپ، قاتتىق يېغىۋاتقان يامغۇرغا قارىماي، ئېغىر دەرىجىدە كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولغان توقسۇن ناھىيىسىگە يول ئېلىپ خوگۈغا كەلگەندە، بۇ بۆلەكتىكى بۇزۇلغان يوللارنى ياساۋاتقان تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكى 1 ـ قۇرۇلۇش ئىدارىسى 1ـ، 5ـ قۇرۇلۇش باشقارمىلىرىنىڭ ئىشچىلىرىنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى ۋە:

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

سۈرەتتە: تۆمۈرداۋامەت، مىجىت ناسىرلار خوگۈدا يول ياساۋاتقان ئىشچىلاردىن ھال سورىماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئوتلاقلارنى ھۆددىگە بېرىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت خەۋىرى قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىز ئوتلاقلارنى ھەقلىق ھۆددىگە بېرىش خىزمىتىنى ئوتلاق چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. جايلار بۇ خىزمەتكە يېقىندىن ئەھمىيەت بېرىپ، تېخنىكلارنى تەكشۈرۈش، خەرىتىگە ئېلىش، ئارخىپ تۈرغۇزۇش قاتارلىق تۈرلۈك خىزمەتلەرنىڭ تەييارلىقىنى ئىشلەشكە ئۈيۇشتۇردى. نۆۋەتتە كۆپ ساندىكى ئورۇن ۋە تارماقلار ئىشخانا ئىشلىرىنى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاپ، دالا خىزمىتىگە تۈتۈش قىلىشقا باشلىدى. ئايرىم ناھىيىلەر ھۆددىگە بېرىش ۋە ھۆددىگە ئېلىش خىزمىتىنى تاماملاپ بولدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، بۇ يىل 6ـ ئايغىچە ئوتلاقلارنى ھۆددىگە ئالغان ئائىلە سانى 80 مىڭ 612 گە، ھۆددىگە ئالغان ئوتلاق كۆلىمى 325 مىليون 770 مىڭ موغا يەتكەن.

ئوتلاقلارنى ھۆددىگە بېرىش خىزمىتىنى ئوگۇشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئوتلاقلارنى ھۆددىگە بېرىش ئۇسۇلى ۋە تەدبىرلىرىنى بېكىتىپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە سۇنغانىدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى بىلەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوتلاقلارنى ھۆددىگە بېرىشنى باشقۇرۇش تەدبىرى»نى ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە ناھىيىلەر ئىجرا قىلىشقا باشلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئوتلاقلارنى ھۆددىگە بېرىش خىزمىتى مۇناسىپ قائىدە-تۈزۈم كاپالىتىگە ئىگە قىلىندى.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆكاتچىلىقى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت ئىياز خەۋىر قىلىدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆكاتچىلىقى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى.

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا تېرىلغان كۆكاتلار ئومۇمىي كۆلىمى 776 مىڭ 800 موغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن يەتتە پىرسەنت كۆپەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆپەيگەن پارنىكا كۆكاتلار ئۇستۇرۇش كۆلىمى 15 مىڭ موغا يېتىپ، پارنىكا ئۇستۇرۇلگەن كۆكاتلار ئومۇمىي كۆلىمى 79 مىڭ موغا يەتتى. مۇلچەرلىنىشچە، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا كۆكاتلار زور دەرىجىدە كۆپەيىپ، ئومۇمىي ھوسۇلى 2 مىليون 800 مىڭ تونىنىدىن ئېشىپ، دېھقانلارنىڭ يىللىق ساپ كىرىمىنىڭ ئېشىشىدا مۇھىم رول ئوينايدىكەن. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا، يازلىق ۋە كۈزلۈك كۆكاتلار پەرۋىشى ياخشى ئىشلەنمەكتە.

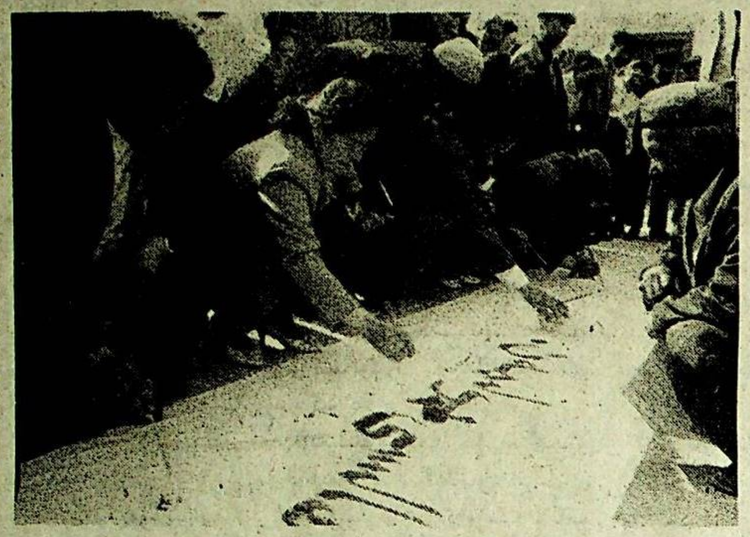

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، يەكەن ناھىيە بازىرىدىكى ھەر ساھە ئامما «مەدەنىيەتلىك شەھەر پۈقراسى بولۇش»مەزمۇن قىلىنغان مەنىۋى مەدەنىيەت يارىتىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى.

سۈرەتتە: شەھەر ئاھالىسىنىڭ «مەدەنىيەتلىك شەھەر پۈقراسى بولۇش» ئەھدىنامىسىگە ئىمزا قويۇش پائالىيىتىدىن كۆرۈنۈش.

نۇردۇن ئابدۇسەمەت فوتوسى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت، ساقتار رېۋقىپ خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھەرلىك شېكەر، تاماكا، ھاراق شىركىتى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بازارنى يېتەكچى قىلىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشنى تېزلەتتىش ئارقىلىق رىقابەتتە ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەپ، تېز رونىاق تاپتى. ھازىر بۇ كارخانىنىڭ ئومۇمىي مەبلىغى 12 مىليون 640 مىڭ يۈەنگە، كىرىمى 17 مىليون 790 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ يۇقىرى ئون كارخانىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

بازار ئىگىلىكى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن بۇ كارخانىنىڭ مەسئۇللىرى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇردى. ئەمگەك، كادىرلار، تەقسىمات تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلدى. ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنى تىجارەت ھوقۇقى، مەبلەغ، ئادەم ئىشلىتىش ھوقۇقى ۋە مۇكاپاتلاش- جازالاشنى يولغا قويۇش ھوقۇقىغا ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى. كارخانا باشقۇرۇشتا «تىجارەتكە تايىنىپ ئۇنۇمگە ئېرىشىش، باشقۇرۇشقا تايىنىپ تىجارەتنى جانلاندۇرۇش، باشقۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرۈش، تۈزۈمنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش»پرىنسىپى بويىچە «بىر تۇتاش سېتىۋېلىپ تارقاق تىجارەت قىلىش، جانلىق تىجارەت قىلىش، زەنجىرسىمان تىجارەت قىلىش، شارسىمان ئۇنۇم ھاسىل قىلىش»تىن ئىبارەت يېڭى تىجارەت ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، ئوبوروتنى جانلاندۇردى. ئەلا مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇنى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنى يىل ئاخىرىدا باھالاشنىڭ مۇھىم بىر ئۇلچىمى قىلدى. مەسىلە سادىر قىلغانلارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلدى. ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇقى- مەنپەئىتىنى قوغداشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، ئۇدا ئون يىل ساختا، ناچار تاۋار بولماسلىقنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن كارخانىنىڭ جەمئىيەتتىكى ئورنى ئۆسۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يىلمۇيىل ئاشتى. بۇ يىل 1 ـ ئايدىن 5 ـ ئايغىچە كارخانىنىڭ تىجارەت كىرىمى 7 مىليون 630 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پىلانىنىڭ 93.05 % ئورۇندىلىپ بولدى.

ئۇرۇمچى شەھىردە زەھەرلىك چېكىملىك ئېلىپ ساتقان سەككىز جىنايەتچى ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقىرىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ماھۇت بارات خەۋەر قىلىدۇ: ئورۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى يېقىندا بەش زەھەرلىك چېكىملىك دېلوسىنى سوت قىلىپ ئايىغىلاشتۇردى، لىۋجيەنلۇك، يالۇ خۇيىك، ساجىچى، ماۋيىخۇا، سۇن جىجۇك، يۈسۈپ مايىگگۈي قاتارلىق ئالتە جىنايەتچىگە ئۆلۈم جازاسى بېرىش ھەم سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش، جىنايەتچى لى خېلىنگە ئۆلۈم جازاسى بېرىپ، ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش ھەم سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش، جىنايەتچى ياللۇ خۇيىك 1994 ـ يىل 4 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى ئورۇمچى شەھىرىنىڭ «ياشلار» يولىدىكى مەلۇم بىر كىشىنىڭ ئۆيىدە خروشىن سېتىۋاتقاندا ج خ خادىملىرى تەرىپىدىن 200 گرام خروشىن، 30 مىڭ يۈەن ھارام پۇل بىلەن قولغا چۈشۈرۈلگەن. جىنايەتچى يۈسۈپ مايىگگۈي جىنايەتچى ماچىڭمىڭنىڭ تونۇشتۇرۇشى بىلەن ئورۇمچى شەھىرىنىڭ لۇيۈەن كوچىسىدىكى مېھمانخانىدا 196 گرام خروشىننى سېتىۋاتقاندا قولغا چۈشكەن.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دەريا باشقۇرۇش نىزامى

(1996 - يىل 7 - ئاينىك 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىندا ماقۇللاندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئېلانى

(8 - 48)

(1996 - يىل 7 - ئاينىك 26 - كۈنى)

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دەريا باشقۇرۇش نىزامى» 1996 - يىل 7 - ئاينىك 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىندا ماقۇللىنىپ، ھازىر ئېلان قىلىندى.

1 - ماددا بۇ نىزام دەريا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، كەلكۈن مۇداپىئەسى بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش، دەريا - كۆللەرنىڭ ئۇنۇمۇپرسال ئۇنۇمىنى جارى قىلدۇرۇش مەقسىتىدە، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ سۇ قانۇنى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دەريا باشقۇرۇش نىزامى» ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار قانۇن، نىزاملىرىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ نىزام ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى تەبىئىي دەريا، سۇنئىي ئېقىنلار (جۈملىدىن كۆل، كەلكۈن ئۆتكۈزۈش رايونى، كەلكۈن توسۇش رايونى)غا تەتبىقلىنىدۇ.

3 - ماددا دەريا - كۆل سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش، سۇ ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەشتە، ئومۇمىيۈزلۈك پىلانلاپ، بىر تۇتاش ئويلىشىپ تەڭ ئېتىبار بېرىپ، ئۇنۇمۇپرسال پايدىلىنىپ، ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشىغا بويسۇنۇپ، تۈرلۈك ئىشلارنى يۈكسەلدۈرۈش لازىم.

4 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ سۈچىلىق مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى دەريالارغا مەسئۇل ئورگان، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دەريالارنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ؛ ئۇبلاستلىق، شەھەرلىك (ۋىلايەتلىك)، ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ سۈچىلىق مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى شۇ مەمۇرىي رايون تەۋەسىدىكى دەريالارغا مەسئۇل ئورگان، ئۇ دەريا باشقۇرۇش خىزمىتىنى مۇشۇ نىزامدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىشلەيدۇ.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇل تارماقلىرى ئىش تەقسىماتى بويىچە دەريالارغا مەسئۇل ئورگانىنىڭ دەريا باشقۇرۇش خىزمىتىگە ھەمكارلىشىدۇ.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، دەريا ۋادىلىرى بىر تۇتاش ئۇنۇمۇپرسال پىلانغا بىنائەن، بىڭتۈەننىڭ باشقۇرۇش دائىرىسىدىكى دەريالارنى باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ. ئۇنىڭ سۇ باشقۇرۇش ئاپپاراتى كەسىپ جەھەتتە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى دەريا مەسئۇل ئورگىنىنىڭ رەھبەرلىكىدە بولىدۇ. بىڭتۈەننىڭ رېۋىزىيە، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈمەن - مەيدانلىرى دەريا باشقۇرۇش خىزمىتىدە شۇ جايدىكى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دەريا مەسئۇل ھوقۇق دائىرىسى بويىچە قۇرۇلۇش لايىھىسىنى دەريا مەسئۇل ئورگانغا تەكشۈرتۈپ ماقۇللاشقىنى ئالغاندىن كېيىن، ئاندىن ئاساسىي قۇرۇلۇش تەرتىپى بويىچە تەستىقلىتىش رەسمىيىتىنى ئۆتىشى شەرت.

قۇرۇلۇش تەستىقلانغاندىن كېيىن، قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قۇرۇلۇش قىلىش ئورۇنلاشتۇرۇشى ھەققىدە دەريا مەسئۇل ئورگانىنى يازما خەۋەرلەندۈرۈشى كېرەك.

قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن، دەريا مەسئۇل ئورگانىنىڭ دۆلەتنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش ئۆلچىمى بويىچە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدا لايىقەتلىك بولغانلىرى ئىشلىتىلسە بولىدۇ ھەمدە ئۇ دەريا مەسئۇل ئورگانىنىڭ بىخەتەرلىك بويىچە باشقۇرۇشىغا بويسۇنىدۇ.

12 - ماددا دەريا مەسئۇل ئورگان دەريا مۇداپىئە قېشىغا ياسالغان سۇڭگۈچ، تاقاق، پومپا پونكىتى ۋە قاشنى تېشىپ ئۆتكۈزۈلگەن تۇرۇبا، كابېل قاتارلىق قۇرۇلۇشلار ۋە ئەسلىھەلەرنى قەرەللىك تەكشۈرۈشى، دۆلەتنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش ئۆلچىمىگە ئويغۇن كەلمىگەندە قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قايتا ياسىتىشقا مەسئۇل بولۇشى، تاشلاندۇق قۇرۇلۇشلارنى تازىلىشى ھەمدە ئورۇننى تىندۇرۇپ چىڭداپ دەريانىڭ ئەسلى ئىقتىدارىنى ساقلىشى كېرەك.

13 - ماددا دەريا قىرغىقىدا قۇرۇلۇش قىلغاندا ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلانغاندا كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش، سۇئۆتكۈزۈش تەلىپىگە ۋە دەريانى تىزگىنلەش پىلانغا بويسۇنۇپ، دەريا مۇقىملىقىنى ساقلاش كېرەك. پىلان تارماقلىرى دەريا قىرغىقىدىن پايدىلىنىدىغان قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى تەستىقلاشتا، ئالدى بىلەن دەريا مەسئۇل ئورگانىنىڭ پىكرىنى ئېلىشى كېرەك.

14 - ماددا ئوبلاست، شەھەر (ۋىلايەت)لەر ئارىلىقىدىكى چېگرا دەريالار ۋە مەمۇرىي رايون ھالقىيدىغان دەريالاردا ئالاقىدار تەرەپلەر كېلىشىم ھاسىل قىلماي تۇرۇپ ياكى دەريا مەسئۇل يۇقىرى دەرىجىلىك ئورگانىنىڭ تەستىقىنى ئالماي تۇرۇپ، ئۆز ئالدىغا سۇنى چىقىرىۋېتىش، سۇ توسۇش، سۇ باشلاش، سۇ ساقلاش قاتارلىق سۇ ئىشلاتىلىش قۇرۇلۇشلىرىنى ۋە دەريا تىزگىنلەش قۇرۇلۇشلىرىنى ئېلىپ بېرىش مەنئى قىلىنىدۇ.

كېلىشىم ھاسىل قىلىنغاندىن كېيىن، تەرەپلەر ئۆزى قاتتىق ئىجرا قىلىشى كېرەك. ئىجرا قىلىش داۋامىدا تالاش - تارتىش كۆرۈلسە دەريا مەسئۇل بىر دەرىجە يۇقىرى ئورگاننىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا يوللاش كېرەك، بىر تەرەپ قىلىنماي تۇرۇپ، ھەر قانداق بىر تەرەپنىڭ كېلىشىمنى ئۆز ئالدىغا ئۆزگەرتىپ، زور لۇق بىلەن قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

15 - ماددا دەريا تىزگىنلەش پىلانغا ئاساسەن ياسالغان ئىككى قاشنىڭ ئارىلىقى دەريانىڭ كەلكۈن ئۆتكۈزۈش رايونى بولىدۇ.

مۇداپىئە قېشى بولمىغان بۆلەكلىرىدىكى كەلكۈن ئۆتكۈزۈش رايونى دەريانىڭ يۇقىرى - ئۆۋەن ئېقىنىدىكى مۇداپىئە قېشى لايىھىسىگە ۋە تەكشۈرۈپ بېكىتىلگەن كەلكۈن سۇ ئورنىغا قاراپ بېكىتىلىدۇ.

مۇداپىئە قېشى بولمىغان دەريانىڭ كەلكۈن ئۆتكۈزۈش رايونى دەريانى تىزگىنلەش يېرىك لايىھىسى ۋە تەكشۈرۈپ بېكىتىلگەن كەلكۈن سۇ ئورنىغا قاراپ بېكىتىلىدۇ.

16 - ماددا مۇداپىئە قېشى بار دەريانىڭ باشقۇرۇش دائىرىسى ئىككى پارتلىتىش، بۇرغىلاش، گۆر كولاش، نەرسە - كېرەك قويۇش، يەر ئاستى بايلىقلىرىنى ئېچىش ۋە بازار سودىسى قىلىش؛

(4) مۇداپىئە قېشى، مۇداپىئە قىرغىقى، تاقاق - توسما قاتارلىق سۇ ئىنشائاتلىرى ۋە تاشقىنىدىن مۇداپىئەلىنىش ئەسلىھەلىرىنى، ھىدرولوگىيىلىك كۆزىتىش - ئۆلچەش، دەريا قىرغاقلىرىنى گېئولوگىيىلىك كۆزىتىش - ئۆلچەش ئەسلىھەلىرىنى ھەمدە خەۋەرلىشىش، يوروتۇش ئەسلىھەلىرىنى بۇزۇش؛

(5) قاش ئۇستىدە قاتناش ۋاستىلىرىنى ماڭغۇزۇش (تاشقىنىدىن مۇداپىئەلىنىش، خەتەردىن قوتۇلدۇرۇش قاتناش ۋاستىلىرىنى ماڭغۇزۇش ۋە قاش ئۇستى يول قىلىنغانلىرى بۇنىڭ سىرتىدا)؛

(6) باشقۇرغۇچى خادىملاردىن باشقا كىشىلەر دەريانىڭ سۇڭگۈچ - تاقاقلىرىنى باشقۇرۇش.

22 - ماددا دەريا باشقۇرۇش دائىرىسىدە (مۇداپىئە قېشى ۋە قاش ئاسراش يېرى بۇنىڭ سىرتىدا) تۆۋەندىكى مەشغۇلاتلارنى ئېلىپ بېرىشتا دەريانىڭ مەسئۇل ئورگانىنىڭ تەستىقىنى ئېلىش شەرت؛ باشقا تارماقلارغا چېتىشلىق بولسا، دەريانىڭ مەسئۇل ئورگان ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە تەستىقلايدۇ:

(1) قۇم، شېغىل، توپا، تاش ئېلىش، ئالتۇن چايقاش؛

(2) پارتلىتىش، بۇرغىلاش، بېلىق كۆلچىكى ياساش؛

(3) دەريا ساھىلىغا نەرسە - كېرەك قويۇش، زاۋۇت ياكى باشقا قۇرۇلۇشلارنى سېلىش؛

(4) دەريا ساھىلىدا يەر ئاستى بايلىقلىرىنى قېزىش ۋە ئار خېئولوگىيىلىك قېزىش.

ئالدىنقى تارماقنىڭ 1 - تارماقچىسىدا ئېيتىلغان قۇم، شېغىل، توپا ئېلىش، ئالتۇن چايقاش قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن قۇم، شېغىل ئېلىش (توپا، تاش ئېلىش، ئالتۇن چايقاش) ئىجازەتنامىسى ئېلىپ، باشقۇرۇش ھەققى تاپشۇرغاندىن كېيىن، تەستىقلاتقان مەشغۇلات دائىرىسى ۋە ئۇسۇلى بويىچە مەشغۇلات ئېلىپ بارسا بولىدۇ.

23 - ماددا دەريا مەسئۇل ئورگان قاش - قىرغاق ئېھتىياتى ئورمىنى بىنا قىلىشنى ئۇيۇشتۇرۇشى ۋە ئۇنى باشقۇرۇش، پەرۋىش قىلىشقا مەسئۇل بولۇشى كېرەك. باشقا ئورۇن ۋە شەخسلەر بىلەن ھەمكارلىشىپ بىنا قىلسىمۇ، باشقۇرسىمۇ ۋە پەرۋىش قىلسىمۇ بولىدۇ، باشقا ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ئىگىلىۋېلىشىغا، بۇزغۇنچىلىق قىلىشىغا ياكى خالىغانچە كېسىشكە يول قويۇلمايدۇ.

دەريا مەسئۇل ئورگان قاش - قىرغاق ئېھتىياتى ئورمىنىنى پەرۋىش قىلىش، پېچىلاش مەقسىتىدە كەسسە ياكى كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش، خەتەردىن قوتۇلدۇرۇش ئۈچۈن كەسسە، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە ئورمان ئۆستۈرۈش فوندى تاپشۇرمايدۇ.

24 - ماددا دەريانى بۇلغىماسلىق، كېرەكسىز سۇيۇقلۇق قويۇۋېتىشتە دۆلەتنىڭ قانۇن - نىزاملىرىغا ئاۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالاقىدار قويۇلمايدۇ.

29 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش - كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش قوماندانلىق ئاپپاراتى ئۆز تەۋەسىدىكى سۇ قۇرۇلۇشلىرىنى باشقۇرۇش ۋە ئاسراشنى كۈچەيتىشى كېرەك؛ تاشقىن مەزگىلىدە سەييارە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، قاراتمىلىقى بولغان ھالدا تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش ئەسلىھەلىرىنى پۈختىلاپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۇنىڭ بىخەتەر، نورمال بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

30 - ماددا كەلكۈندە خەتەرلىك ئەھۋال كۆرۈلۈپ، جەددىي تەدبىر قوللىنىشقا توغرا كەلسە، تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش - كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش قوماندانلىق ئاپپاراتى بىقىن ئەتراپتىكى كادىر، ئامما، شۇ جايدا تۇرۇشلۇق قىسىملار ۋە نەق مەيداندىكى كىشىلەرنى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قوتۇلدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىشى كېرەك؛ بىقىن ئەتراپتىكى يەر، قۇم، شېغىل - دەل - دەرەخ ۋە باشقا ماددىي ئەشيا، ئۇسكۇنە - ماتېرىياللارنى قانۇن بويىچە ئىشلەتسە، ماشىنا ۋە باشقا تىرانسپورت قوراللىرىنى يۆتكەپ ئىشلەتسە، كەلكۈن ئۆتكۈزۈشكە توسقۇنلۇق قىلمىدىغان قۇرۇلۇشلار ۋە باشقا توسالغۇلارنى ئېلىپ تاشلىسا بولىدۇ.

31 - ماددا ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخس دەريانىڭ قۇرۇلۇش ئەسلىھەلىرىنى بۇزۇۋەتسە، رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە مەسئۇل بولىدۇ ۋە ئەسلىگە كەلتۈرۈش خراجىتىنى ئۈستىگە ئالىدۇ؛ دەريانىڭ لانتا بىلەن تېنىپ كېتىشىگە سەۋەبچى بولسا، جاۋابكار لانتىنى چىقىرىۋېتىشكە مەسئۇل بولىدۇ ياكى لانتا چىقىرىۋېتىش ھەققىنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

32 - ماددا تۆۋەندىكى قىلمىشلاردىن بىرنى سادىر قىلغۇچىنى دەريانىڭ مەسئۇل ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئورگان «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دەريا باشقۇرۇش نىزامى» نىڭ 44 - 45 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمە بويىچە، قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى تۈزىتىش، زىيانىنى تۆلىتىش، تولۇقلىما تەدبىر قوللىنىشقا بۇيرۇشتىن تاشقىرى، يەنە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ سالغان زىيىنغا قاراپ ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بەرسە، 10 مىڭ يۇەندىن تۆۋەن مەمۇرىي جەرىمانە قويسا، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلسا بولىدۇ. ئالاقىدار جاۋابكارلارغا ئۆز ئورنى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل ئورگان مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ:

(1) قاشقا قۇرۇلۇش سالغان، سۇنى توسۇپ ئېرىتىق - ئۆستەڭ چاپقان، سۇنى توسۇپ يول ياسىغان، دەريانى توسۇپ ېلىق تۇتۇش سايمىنى ئورناتقان، كەلكۈن ئۆتكۈزۈشكە توسقۇن بولىدىغان قاتتىق تاشلاندۇقلارنى تاشلىغان، كەلكۈن ئۆتكۈزۈشكە توسقۇن بولدىغان دەل - دەرەخ ياكى زىرائەت ئۆستۈرگەنلەر (قاش - قىرغاق ئېھتىياتى ئورمىنى بۇنىڭ سىرتىدا)؛

(2) مۇداپىئە قېشى ۋە قاش ئاسراش يېرىدە ئۆي سالغان، ئازگال كولىغان، ئېرىتىق - ئۆستەڭ چاپقان، قۇدۇق كولىغان، پارتلاتقان، بۇرغىلىغان، گۆر كولىغان، نەرسە - كېرەك قويغان، يەر ئاستى بايلىقلىرىنى

قاش ئارىلىقدىكى سۇ، قۇبلۇق، ساھىل، (جۇملىدىن تېرىلغۇ يەر، ئوتلاق، ئورمان) كەلكۈن ئۆتكۈزۈش رايونى، ئىككى قىرغاقتىكى قاش ۋە قاش ئاستىراش پىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

مۇداپىئە قېشى يوق دەريانىڭ باشقۇرۇش دائىرىسى: تىزگىنلەش پىلانى بولغانلىرىدا ئىككى قىرغاق مۇداپىئە قېشىنىڭ سىرتقى چېگرا ئارىلىقىدىكى رايونغا ئاساسەن بەلگىلىنىدۇ؛ پىلان بولمىغانلىرىدا ئىككى قىرغاق چېگرا قىلىنىدۇ، قىرغىقى يوق دەريانىڭ باشقۇرۇش دائىرىسى تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى كەلكۈن سۇ ئورنىغا ياكى لايىھەدىكى كەلكۈن سۇ ئورنى ئارىلىقىدىكى رايونغا قاراپ بەلگىلىنىدۇ.

دەريانىڭ كونكرېت باشقۇرۇش دائىرىسى، قاش ئاسراش پىرىنىڭ كەڭلىكى ھەم ئۇنىڭغا چېگرا بەلگىسى ئورنىتىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى دەرياغا مەسئۇل ھەر دەرىجىلىك ئورگانلار ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن شۇ جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ بېكىتىپ، ئۇنى باشقۇرۇش ھوقۇق تەۋەلىكى بار خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىدۇ.

17 - ماددا دەريا باشقۇرۇش دائىرىسىدىكى سۇ ۋە يەردىن پايدىلىنىشتا دەرياندىن كەلكۈن ئۆتكۈزۈش، سۇ يەتكۈزۈش ۋە بىخەتەرلىك تەلەپلىرىگە بويسۇنۇش لازىم. دەريا ساھىلىدىن پايدىلىنىش پىلانىنى دەرياغا مەسئۇل ئورگان ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە تۈزۈپ چىقىپ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلاتقاندىن كېيىن يولغا قويىدۇ.

18 - ماددا تاغ سېرىلىپ چۈشۈش، قاش غولاش، لاي - لاتقا ئېقىپ چۈشۈشكە ئوخشاش تەبىئىي ئاپەت كۆرۈلىدىغان تاغلىق رايون دەريا بويلاكلىرىدە تاغ ئېچىپ، تاش قېزىپ، رودا كولاپ، بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈپ تاغ جىنسلىرىنىڭ مۇقىملىقىغا خەۋپ يەتكۈزۈش مەنئى قىلىنىدۇ.

19 - ماددا دەريا مۇداپىئە قاشلىرىنىڭ يىللىق رېمونت خراجىتىنى دەرىجە بويىچە باشقۇرۇش پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ ۋە ئوبلاست، شەھەر (ۋىلايەت)، ناھىيە (شەھەر، رايون) لارنىڭ مالىيىسى ئۈستىگە ئالىدۇ، ئاپتونوم رايون ۋە جايلار ئۆنى يىللىق مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزىدۇ.

20 - ماددا مۇداپىئە قېشى، مۇداپىئە قىرغىقى، توما ۋە توختام سۇ چقىرىۋېتىش ئەسلىھەلىرىدىن مەنپەئەتلىنىش دائىرىسى ئېنىق بولغانلىرىدا دەرياغا مەسئۇل ئورگان مەنپەئەتلەنگۈچى ئورۇن ۋە شەخسلەردىن دەريا قۇرۇلۇشلىرىنى سېلىش، ئاسراش ۋە باشقۇرۇش ھەققى ئالسا بولىدۇ. كونكرېت ھەق ئېلىش، ئىشلىتىش، باشقۇرۇش چارىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تۈزۈپ چىقىدۇ.

21 - ماددا دەريانىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى ئىشلار مەنئى قىلىنىدۇ:

(1) قاش ئاسراش پىرىنى قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىش؛

(2) قاشقا قۇرۇلۇش سېلىش، سۇنى توسۇپ ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىش، سۇنى توسۇپ يول ياساش، دەريانى توسۇپ بېلىق تۇتۇش سايمانلىرىنى ئورنىتىش، كەلكۈن ئۆتكۈزۈشكە توسالغۇ بولىدىغان كېرەكسىز قاتتىق تاشلاندۇقلارنى تۆكۈش، كەلكۈن ئۆتكۈزۈشكە توسالغۇ بولىدىغان دەل-دەرەخ ياكى زىرائەت ئۆستۈرۈش (قاش - قىرغاق ئېھاتە ئورمىنى بۇنىڭ سىرتىدا)؛

(3) مۇداپىئە قېشى ۋە قاش ئاسراش پىرىدە ئۆي سېلىش، ئازگال كولاش، ئېچىق ئېچىش، چىم كولاش، قۇدۇق قېزىش، ئېرىق ئېلىش،

بەلگىلىمىگە رىئايە قىلىش شەرت. دەرياغا بۆلغانما قويۇۋېتىش ئېغىزى ياساش ۋە كېڭەيتىشتە، بۆلغانما قويۇۋۇتكۈچى ئورۇن مۇھىت ئاسراشقا مەسئۇل مەمۇرىي ئورگانغا مەلۇم قىلىشتىن ئىلگىرى دەرياغا مەسئۇل ئورگانىنىڭ ماقۇللۇقىنى ئېلىشى شەرت. دەرياغا مەسئۇل ئورگان مۇھىت ئاسراشقا مەسئۇل مەمۇرىي ئورگانىنىڭ دەرياسۇيى سۈپىتىنى نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇشغا ھەمكارلىشىشى كېرەك. ئۆلچەمگە يەتكۈزۈلمىسە، سۇرۇق بەلگىلەپ تۇزەتكۈزۈش كېرەك.

25 - ماددا دەرياباشقۇرۇش دائىرىسىدىكى توساقلارنى «كىم ئورناتسا، شۇ ئۆتكىتىش» پرىنسىپى بويىچە، دەرياغا مەسئۇل ئورگان توساقنى ئۆتكىتىش پىلانى ۋە ئۇنى يولغا قويۇش لايىھىسىنى ئۈتتۈرىغا قويۇپ، تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش قوماندانلىق ئۈپىراتى توساق پەيدا قىلغۇچىلارنى سۇرۇق ئېچىدە ئۆكىتىشكە بۇيرۇيدۇ، سۇرۇق ئېچىدە ئۆگەتمىسە، تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش قوماندانلىق ئۈپىراتى مەجبۇرىي ئۆكىتىشنى تەشكىللەيدۇ، توساق پەيدا قىلغۇچىلار ئۆكىتىش خراجىتىنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

سۇنى كۆپ يېغىپ قويىدىغان، توساپ قويىدىغان كۆۋرۈك - سۇئۆگۈچ سۇ باشلاش ئېغىزى ۋە دەريا ھالقىيدىغان باشقا قۇرۇلۇش ئەسلىھەلىرىنى دۆلەت بەلگىلىگەن كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش ئۈلچىمى بويىچە، دەريانى توسۇپ ئورگان پىكرىنى ئوتتۈرىغا قويۇپ، شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلاتقاندىن كېيىن، ئەسلى قۇرۇلۇش قىلدۇرغوچى ئورۇننى سۇرۇق ئېچىدە ئۆزگەرتىشكە ياكى ئېلىپ تاشلاشقا بۇيرۇيدۇ. تاشقىن مەزگىلىدە كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش بىخەتەرلىكىگە تەسىر يەتكۈزىدىغانلىرىنى بىر تەرەپ قىلىشتا، تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش قوماندانلىق ئۈپىراتىنىڭ جىددىي بىر تەرەپ قىلىش قارارىغا بويسۇنۇش شەرت.

26 - ماددا توساق ئۆتكىتىلگەن دەريادا دائىرە بەلگىلەپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، كەلكۈننىڭ توسالغۇسىز ئۆتۈشىگە، سۇنىڭ راۋان ئېقىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

27 - ماددا دەرياغا مەسئۇل ھەر دەرىجىلىك ئورگانلار شۇ دەرىجىلىك تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش - كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش قوماندانلىق ئۈپىراتىنىڭ تەركىبىي قىسمى. ئۇلار تاشقىندىن بۇرۇن ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە تاشقىندىن ئۆتۈش پىلانىنى تۈزۈپ، دەرياغا مەسئۇل يۇقىرى دەرىجىلىك ئورگانغا تەستىقلاتىشى ھەمدە دەريالارنىڭ مۇداپىئە توسما قۇرۇلۇشى، خەتەرلىك قونتۇرۇش مادىدىي ئەشيالىرى، خەۋپ لىنىيىسى، يورۇتۇش، سىگنال ئەسلىھەلىرى، كۆزىتىش ئۇسكۇنىلىرى، خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش يوللىرى ۋە خەتەردىن قۇتقۇزۇش قوشۇنى قاتارلىقلارنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشى كېرەك. تاشقىن مەزگىلىدە سۇ ئەھۋالى، تاشقىن ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، قاش - توسمىلارنى چارلاپ، خەتەرنى تەكشۈرۈپ، خەتەرلىك ئەھۋال سېزىلسە ۋاقتىدا تەدبىر قوللىنىپ قۇتقۇزۇش، مۇھاپىزەت قىلىش ئىشلىرىنى ئۈيۇشتۇرۇشى لازىم.

28 - ماددا تەبىئىي ئېقىن ياكى كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش قۇرۇلۇشلىرىنىڭ لايىھىلەنگەن ئۆلچىمى ياكى تەستىقلانغان لايىھىسى بويىچە تۆۋەنگە قويۇۋېتىلىدىغان كەلكۈننى ئىياغ ئېقىندىكىلەرنىڭ توساق سېلىپ توسۇشىغا ياكى دەريالارنىڭ سۇ ئۆتكۈزۈش ئىقتىدارىنى ئازايتۇۋېتىشىگە يول قويۇلمايدۇ؛ باش ئېقىندىكىلەرنىڭ تۆۋەنگە قويۇۋېتىلىدىغان سۇ مىقدارىنى ئۆز مەيلىچە كۆپەيتىشىگە يول

بولغانلىقى، ئۆز كۆلەمىدىن، نەرسە - كېرەك قويغان، ئەرسە - كېرەك ئاپەتچىلىكى ئازارەتچىلىكى ۋە باشقۇرۇشنى قوبۇل قىلىدۇ.

5 - ماددا دەريا باشقۇرۇشتا سۇ سىستېمىسى بويىچە بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن دەرىجە بويىچە باشقۇرۇشنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپى يولغا قويىلىدۇ. ئوبلاست، شەھەر (ۋىلايەت) ھالقىيدىغان دەريالار (ياكى مۇھىم دەريا بۆلەكلىرى) نى، ئوبلاست، شەھەر (ۋىلايەت) لەر ئارىلىقىدىكى چېگرا دەريالارنى، دۆلەتنىڭ چېگرا دەريالىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دەرياغا مەسئۇل ئورگىنى ياكى ئۇ ھوقۇق بەرگەن دەريا ۋادىسى باشقۇرۇش ئاپپاراتى باشقۇرىدۇ؛ ناھىيە (شەھەر، رايون) ھالقىيدىغان دەريا (ياكى مۇھىم دەريا بۆلىكى) نى، ناھىيە (شەھەر، رايون) ئارىلىقىدىكى چېگرا دەريالارنى ئوبلاستلىق، شەھەرلىك (ۋىلايەتلىك) خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ دەرياغا مەسئۇل ئورگىنى ياكى ئۇ ھوقۇق بەرگەن دەريا ۋادىسى باشقۇرۇش ئاپپاراتى باشقۇرىدۇ. باشقا دەريالارنى ئوبلاستلىق، شەھەرلىك (ۋىلايەتلىك) ياكى ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ دەرياغا مەسئۇل ئورگىنى باشقۇرىدۇ.

دۆلەت چېگرىسىدىكى چېگرا دەريالار دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە باشقۇرۇلىدۇ.

6 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى دەريا باشقۇرۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ دەريا باشقۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىشىغا مەدەت بېرىپ ۋە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، دەريا باشقۇرۇشنى ياخشىلاپ، ئۇنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشى كېرەك.

7 - ماددا دەرياغا مەسئۇل ھەر دەرىجىلىك ئورگانلار ياكى ئۇ ھوقۇق بەرگەن دەريا ۋادىسى باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرى دۆلەتنىڭ قانۇن، نىزاملىرى بويىچە، دەريالارنى مۇھاپىزەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولۇپ، سۇ تەمىنلەش پىلانى ۋە كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلىپ، سۇ ئىنشائاتلىرى ۋە خەلقنىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغدايدۇ.

8 - ماددا دەريا تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش ۋە توساقلارنى تۆگىتىش خىزمىتىدە يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەمۇرىي باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ.

بارلىق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ دەريا مۇداپىئە قېشىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش، تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش ۋە خەتەردىن قۇتۇلدۇرۇشقا قاتنىشىش مەجبۇرىيىتى بار.

9 - ماددا دەريا باشقۇرۇش، تاشقىندىن مۇداپىئەلىنىش ۋە خەتەردىن قۇتۇلدۇرۇشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تەقدىرلەيدۇ، مۇكاپاتلايدۇ.

10 - ماددا دەريا تىزگىنلەش ۋە دەريا قۇرۇلۇشىدا دەريا ۋادىلىرىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال يىرىك پىلانغا بويسۇنۇش، دۆلەتنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش ئۆلچىمىگە ۋە باشقا مۇناسىۋەتلىك تېخنىكىلىق تەلەپلىرىگە لايىقلىشىش، مۇداپىئە قېشىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش، دەريانىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاش ۋە كەلكۈن راۋان ئۆتىدىغان قىلىش كېرەك. دەريا تىزگىنلەش پىلانىنى دەرياغا مەسئۇل ھەر دەرىجىلىك ئورگانلار دەريا باشقۇرۇش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە تۈزۈپ چىقىپ، ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلاتقاندىن كېيىن يولغا قويىدۇ.

11 - ماددا سۇدىن پايدىلىنىش، سۇ ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش، دەريا تىزگىنلەش قۇرۇلۇشلىرى ۋە دەريا ھالقىيدىغان، دەريا - قاشتىن ئۆتىدىغان، دەرياغا ياندىشىدىغان كۆۋرۈك، پىرىستان، يول، كېچىك، تۇرۇبا، كابېل قاتارلىق قۇرۇلۇشلاردا، قۇرۇلۇش قىلدۇرغوچى ئورۇن دەريا باشقۇرۇش

توھپكارلار

شنجاڭ نەپەت ئىقتىساد - سودا كارخانا گۇروھىنىڭ لىدېرى ھەم زۇڭسەيى، ئالىي ئىقتىسادچى ئابلا ئابدۇرېشىت ئىسلاھات جەريانىدا ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىگىلىك تىكلەپ، كەسكىن بازار رىقابىتىدە رونىق تاپقان قابىلىيەتلىك ياش كارخانىچى.

ئابلا ئابدۇرېشىت 1978 - يىلى سىچۈەن غەربىي جەنۇب نەپەت شۆيۈەنىنى پۈتتۈرۈپ شنجاڭ نەپەت باشقۇرۇش ئىدارىسىگە تەقسىم قىلىنغاندىن كېيىن، كەسپىتكى ئالاھىدە نەتىجىسى بىلەن خىزمەتداشلىرى ئارىسىدا تېزلا كۆزگە كۆرۈندى. پارتىيە تەشكىلى ئۇنىڭ ئىستىقباللىق ياش ئىكەنلىكىنى بايقاپ، ئۇنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى ۋە ئەمگەك مۇلازىملىق باش شىركىتى ئىشلەپچىقىرىش بۆلۈمىنىڭ باشلىقلىقىغا ئۆستۈردى. ئابلا ئابدۇرېشىت دائىم چوڭ -چوڭ ئىشلارنى قىلىشنى ئويلايتتى. شۇڭا ئۇ تەشكىلگە ئۆزىنىڭ بىر كىرا ئاپتوموبىل شىركىتى قۇرۇش ئويىنىڭ بارلىقىنى، شىركەتنىڭ پايدا - زىيىنىغا ئۆزى مەسئۇل بولىدىغانلىقىنى، شىركەتكە ئىش كۆتۈپ تۇرغان ياشلارنى ئورۇنلاشتۇرىدىغانلىقىنى ئېيتتى. تەشكىل ئۇنىڭ پىكرىگە قوشۇلدى. ئابلا ئابدۇرېشىت 1985 - يىلى 3 - ئايدا شىركەتتىن 20 مىڭ يۈەن ئېلىپ، 16 ئادەم ۋە «ئازاد» ماركىلىق تۆت كونا ئاپتوموبىل بىلەن ئۆزىنىڭ جاپالىق ئىگىلىك تىكلەش مەسئۇلىيەتلىرىنى باشلىدى. ئۇلار ئاساسەن باشقا ئورۇنلارنىڭ يۈكلىرىنى توشۇپ بېرەتتى. بەزىدە يۈك تېپىلمايتتى. بۇنداق چاغلاردا ئابلا ئابدۇرېشىت ئۆزى چېپىپ يۈرۈپ، يۈك ئىزدەيتتى. يۈك جىق بولۇپ كېتىپ، شوپۇر يېتىشمىگەندە ئۇ ئاپتوموبىلنى ئۆزى ھەيدەپ يۈك توشۇيتتى. شىركەتتىكىلەر ئۇنىڭ رەھبەرلىكىدە بىر يىل جاپالىق ئىشلىدى. تولا ۋاقىتلاردا ئۇلار سىرتلاردا قونۇپ قېلىپ، ئائىلىلىرىدىن، بالىلىرىدىن خەۋەر ئېلىش ئۈچۈن ئابلا ئابدۇرېشىتنىڭ ئۆيىگە تېلېفون قىلاتتى. ئابلا ئابدۇرېشىت ئۇلارنىڭ ئائىلىلىرىگە تېلېفون قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى سۈرۈشتە قىلاتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىشلىرىنى ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى ئويلاي

ئۇلار سىرتلاردا قانۇپ قبلىپ، ئاتىلىنىۋاتىدۇ، بالىلىرىدىن خەۋەر ئالالمايتتى. لېكىن ئۇلار شىركەتنىڭ رونىق تېپىشى ئۈچۈن، ھەرقانداق قىينىچىلىقتىن باش تارتمايتتى. جاپالىق ئەمگەك ئاخىرى مېۋە بەردى. يىل ئاخىرىدا ئۇلار 159 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتتى.

ئىشنىڭ باشلىنىشى ئوڭۇشلۇق بولدى. ئەمدىكى گەپ شىركەتنى قانداق قىلىپ تېخىمۇ قۇدرەت تاپقۇزۇشتا ئىدى. شىركەت دىرېكتورى ئابلا ئابدۇرېشت بۇ مەسىلە ئۈستىدە كۆپ ئويلاندى. ئاخىرى ئۇ كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللانماي تۇرۇپ، شىركەتنى رونىق تاپقۇزغىلى بولمايدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىپ، ئەسلىدىكى تىجارەت شەكلى ئاساسىدا يەنە ئاپتوموبىل رېمونت قىلىش زاۋۇتى، ئاپتوموبىل زاپچاسلىرىنى سېتىش شىركىتى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى شىركىتى ۋە، سودا تور - نۇقتىلىرىنى قۇردى. ئابلا ئابدۇرېشت يەنە تېخى ئۆزى بېيجىڭغا بېرىپ، 30 نەچچە يولۇچىلار ئاپتوبۇسى ۋە كىچىك ماشىنا سېتىۋېلىپ، قاتناش، تىرانسپورت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇردى. ئۇ يەنە نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ شوپۇر بېتىشتۇرۇش مەكتىپىنى قۇردى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار نېفىتلىككە ھەر يىلى كۆپلەپ لايىقەتلىك شوپۇر بېتىشتۇرۇپ بەردى. يۇقىرىقى بىرقاتار ئىشلار ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، 1987 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە بۇ شىركەتنىڭ مۇقىم مولكى 1 مىليون 210 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ سانمۇ شىركەت دەسلەپ قۇرۇلغان مەزگىلدىكى 16 ئادەمدىن 239 غا يەتتى. شۇ يىلى شىركەتنىڭ نامىمۇ «نېفىت ئىقتىساد - سودا باش شىركىتى»گە ئۆزگەرتىلدى.

دىرېكتور ئابلا ئابدۇرېشت دەسلەپكى قەدەمنى ئوڭۇشلۇق باسقاندىن كېيىن، دادىللىق بىلەن تېخىمۇ كەڭ دائىرىلىك تىجارەت يوللىرى ئۈستىدە ئىزدەندى.

چېگرا سودىسى، تاشقى سودا بازىرى ئالدىدا ئىقتىساد - سودا شىركىتى باش دىرېكتور ئابلا ئابدۇرېشتنىڭ باشلامچىلىقىدا شىركەتتە تاشقى سودا تارماق شىركىتى قۇرۇپ، چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇردى. بۇ جەرياندا ئۇلار پاكىستان ۋە قىرغىزستاندىكى بىر قىسىم ئىمپورت-ئېكسپورت شىركەتلىرى بىلەن تاشقى سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورناتتى ھەمدە مۇشۇ ئاساستا تىجارەت نۇقتىلىرىنى باشقا دۆلەتلەرگە كېڭەيتىپ، قازاقستان، تۈركمەنىستان، رۇمىنىيە قاتارلىق دۆلەتلەردە تارماق شىركەت ۋە ئىش بېجىرىش ئورنى قۇردى.

ئابلا ئابدۇرېشت شىركەتنى رونىق تاپقۇزۇش بىلەن بىللە شىركەت ئۈچۈن جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەۋاتقان ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش، ئۇلارنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىش جەھەتلەردىمۇ بىرقاتار ئەملىي خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. تەنتەربىيىگە قىزغىدىغان ئابلا ئابدۇرېشت تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنىڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئۈيۇشقاقلىق كۈچى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇپ، تۇرلۇك

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتېياق كومىتېتى قاتارلىق تۇرۇنلار ئۈيۇشتۇرغان «8 - قېتىملىق پىئونېرلار يېتەكچىلىرىنى تەربىيىلەپ يېتىشتۇرۇش كۇرسى» يېقىندا ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. كۇرسقا شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن پىئونېرلار يېتەكچىلىرىدىن 300 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

سۈرەتتە: كۇرسانتلار لېكسىيە ئاڭلىماقتا. ھىساممدىن ھاجى فوتوسى

قاغلىق ناھىيىسىدە «ئەمگەك قانۇنى» نى ئاساسلىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش چىڭ تۇتۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بارات ئەمەت** خەۋەر قىلدۇ: قاغلىق ناھىيىسى «ئەمگەك قانۇنى» يولغا قويۇلغان ئىككى يىلدىن بۇيان، ئۇنى تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار بىلەن ئەمگەكچىلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيىلىك ئەمگەك-كادىرلار ئىدارىسى «ئەمگەك قانۇنى»دىن مەخسۇس ئىمتىھان ئېلىش، سوتچىل-جاۋاب ماتېرىيالى تارقىتىش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، ھەممە ئائىلىلەرنى ئەمگەك قانۇنىدىن خەۋەردار قىلدى. ئىككى يىل ئىچىدە ناھىيىلىك مائارىپ شىركىتى، بىزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى شىركىتى قاتارلىق توققۇز چوڭ كارخانىدا 785 كىشى ئەمگەك توختامى ئىمزالدى، 911 كىشى ئەمگەك قانۇنى بىلىملىرى بويىچە نۇقتىلىق تەربىيىلەندى. 1861 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، يۇقىرى چوشۇرگەن ۋەزىپىنىڭ 106 % ۋە 134 % ئورۇنداللدى. ئىشسىزلىق نىسبىتى تۆت پىرسەنت ئەتراپىدا تىزگىنلەندى.

ئىجتىمائىي سۇغۇرتا شەھەردىن يېزا-بازارلارغىچە كېڭەيدى. بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، ھادىسە يۈز بېرىش نىسبىتى يىلمۇ يىل تۆۋەنلىدى. ئەمگەك تەپتىشلىك خىزمىتىنىڭ سالمىقى ئۆزلۈكسىز ئاشتى. ئەمگەك تالاش-تارتىشى ئەنزىسىدىن يەتتىنى بىرتەرەپ قىلدى. ھەرقايسى ئورۇنلار قانۇنسىز قوبۇل قىلغان 138 ئىشچىنى قايتۇرۇپ ئەمگەك قانۇنىنىڭ ئىززىتى ھۆرمىتىنى قوغدىدى.

◇ دولان يۇرتى بولغان مارالبېشى ناھىيىسى دولان مۇقاملىرى چالغۇ ئىسۇابلىرىدىن ئىككى يۇرۇش ياسىتىپ، دولان مەشرەپ مۇقامچىلىرى نايانچىلىرىنى تەربىيىلەپ ئۇچۇن 20 مىڭ يۈەن پۇل ئاجراتتى. قەشقەر شەھەرلىك مىللىي ھۈنەر-سەنئەت شىركىتىدىكى پىشقەدەم ئۇسۇلار بىر ئايدىن كۆپرەك جايالىق ئەجىر سىڭدۈرۈپ ئىككى يۇرۇش دولان قالۇنى، دولان راۋابى، دولان قىلغىچكى، بەش دانە دولان كىچىك دېپنى ياساپ، مارالبېشى ناھىيىسىگە تاپشۇرۇپ بەردى.

سۈرەتتە: يېڭى ياسالغان دولان مۇقاملىرى چالغۇ ئەسۇابلىرى.

ئەۋزەر خىزمەت، قادىرجان ئاۋۇات فوتوسى

قۇمۇل ۋىلايىتى دىن ئىشلىرىنى ۋە دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت يۈسۈپ** خەۋەر قىلدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان مەركەزنىڭ يولىورۇقى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىن ئىشلىرىنى ۋە دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر)لەر پارتىيىنىڭ دىنىي سىياسىتىنى كەڭ تەشۋىق قىلىش ۋە ئەملىيلەشتۈرۈشكە بىرلەشتۈرۈپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى ئېنىقلاش، تىزىملاش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. 340 تىن ئارتۇق دىنىي پائالىيەت سورۇنىنى تىزىملاپ، باشقۇرۇش ھەيئىتىدىن 107 نى تەڭشىدى، 27 باشقۇرۇش ھەيئىتىنى يېڭىدىن تەشكىللىدى. باشقۇرۇش ھەيئەتلىرىدىكى دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققان دۆلەت خادىملىرى، پارتىيە ئەزالىرى چېكىندۈرۈلدى. ئۇلايەت بويىچە 32 يېزا، 182 كەنتتە دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش تەشكىلاتلىرى قۇرۇلدى. ئۇلار ۋەتەننى قىزغىن سۆيىدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قەدىرلەيدىغان بىر تۇركۈم ياش دىنىي زاتلارنى تاللاپ، ياشىنىپ قالغان دىنىي زاتلارنىڭ ئورنىغا قويدى. ئۇلايەتلىك، ناھىيىلىك دىن ئىشلىرى تارماقلىرى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى قىشلىق ۋە يازلىق تەتىل مەزگىللىرىدە مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ، ئۇيغۇرلارنىڭ دىنىي مەكتەپتە ئوقۇش ئەھۋالىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، قانۇن - نىزاملارنى تەشۋىق قىلىش، چۈشەندۈرۈش ئارقىلىق بۇ ئەھۋالنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

گۈلباغ يېزىسىدا «ئۇچ پىشقەدەم» لەر خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

پوسكام ناھىيىسىنىڭ گۈلباغ يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى تەرتىپكە سېلىش ۋە كۈچەيتىش جەريانىدا «ئۇچ پىشقەدەم» لەر ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ كېيىنكى ئۆمرىنى كۆڭۈللۈك ئۆتكۈزۈشكە ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتىن ياردەم بەردى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 1994-يىلىدىن بۇيان پىشقەدەم كادىرلار، پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى ۋە پىشقەدەم ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنى تىزىملاپ ئارخىپ تۇرغۇزدى. ئۇلارنىڭ بىر قىسمىنى يېزىلاردىكى ياشانغانلارنى بېقىش ئىجتىمائىي سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇردى. «ئۇچ پىشقەدەم» لەر خىزمىتىگە مۇناسىۋەتلىك مەسىلەلەرنى ھەقىقىي ھەل قىلىش توغرىسىدا ۋاقتىلىق بەلگىلىمە تۈزۈپ تارقىتىپ، ئۇلارغا ھەر يىلى 200-250 يۈەنگىچە تۇرمۇش ياردەم پۇلى بېرىشنى ئىشقا ئاشۇردى. تېنى ئاجىز، ئۇزاق مۇددەت ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالغانلارنى يېزا ۋە ناھىيىلىك دوختۇرخانىلاردا داۋالتىپ، سالامەتلەكىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. بۇ يېزا يەنە «ئۇچ پىشقەدەم» لەرنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەك كۈنىنى كەچۈرۈم قىلغاندىن سىرت، بىر قىسىملىرىنىڭ دېھقانچىلىق بىجىنمۇ كەچۈرۈم قىلدى. ھازىر بۇ يېزىدىكى «ئۇچ پىشقەدەم» لەر ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزمەكتە.

ياسىن ئوسمان

30- نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى بېيجىڭدا ئېچىلدى
لى پىڭ رۇكلى يىغىنىڭ ئېچىلىشى مۇراسىمىدا سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ئاۋغۇست تېلېگرامىمىسى. 30-نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلدى. گوۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ يىغىنغا قاتناشتى ۋە يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆز قىلدى.

لى پىڭ مۇنداق دېدى: مەن چوڭگو ھۆكۈمىتى ۋە چوڭگو خەلقىگە ۋەكالىتەن، 30-نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنىنىڭ بېيجىڭدا ئېچىلغانلىقىنى چىن قەلبىمدىن تەبرىكلەيمەن! بۇ قېتىمقى گېئولوگىيە ئىلمىي ساھەسى بويىچە ئالاھىدە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۈگۈنكى كۈندە ئىنسانلار ئۈچۈن يەر شارى ئالدىدىكى ئاساسلىق مەسىلىلەر ئىچىدە ئەڭ مۇھىملىرى ئەتراپلىق تونۇش ھاسىل قىلىش، ئەتراپلىق قوغداش ۋە ئاقىلانە پايدىلىنىش مەسىلىلىرى بولۇپ، بۇ مەسىلىلەرنىڭ ھەممىسى گېئولوگىيە ئىلمىنىڭ ئالدىنقى قاتاردىكى ۋەزىپىلىرى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. گېئولوگىيە ئىلمىنىڭ تەرەققىياتى ئىنسانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئادىتىگە زور دەرىجىدە تەسىر كۆرسەتكەن. ئەسىر ئالمىشىدىغان تارىخىي پەيتتە، دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن گېئولوگىيە ئالىملىرىنىڭ گېئولوگىيە ئىلمىي تەتقىقاتىنىڭ ئالدىنقى سەپىدە تۇرۇپ، 20-ئەسىردىكى گېئولوگىيە ئىلمىنىڭ ئەڭ زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى نامايان قىلىپ، 21-ئەسىردىكى گېئولوگىيە ئىلمىنىڭ تەرەققىيات يۆنىلىشىنى مۇھاكىمە قىلىشى، شەك-شۇبھىسىزكى، بۇ قېتىمقى يىغىننى گېئولوگىيە ئىلمىي تەرەققىيات تارىخىدىكى مۇھىم نامايەندىگە ئايلاندۇرىدۇ.

گېئولوگىيە - ئىلمىي بايلىقلارنى ئېچىش ۋە مۇھىت ئاسراش بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان ئۇل خاراكتېرلىك ئۇنىۋېرسال ئىلىم. شۇڭا بۇ قېتىمقى يىغىنغا ئىلىم ساھەسىدىكىلەرلا ئەمەس، دۇنيانىڭ باشقا ساھەلىرىدىكى ئەربابلار مۇ كۆڭۈل بۆلۈۋاتىدۇ.

لى پىڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى گېئولوگىيە خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. ئۇقتىسادنىڭ تېز راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، مەملىكىتىمىز دۇنيادا كان قېزىلما مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئىستېمالى جەھەتتە چوڭ دۆلەت بولۇپ قالدى. گېئولوگىيە تەتقىقات سەۋىيىمىز تۆۋەن، گېئولوگىيە پەن-تېخنىكىسىغا دائىر بىر تۈركۈم مۇھىم نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردۇق. كېشىنى ئىلھاملاندۇرىدىغان 9-بەش يىللىق پىلان ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى تۈزۈپ چىقىپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش ئىرادىسىنى دۇنياغا يەنە بىر قېتىم نامايان قىلدۇق، ئېلىمىز ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ قېزىلما بايلىقلارغا بولغان ئېھتىياجى بارغانسېرى ئاشماقتا. بۇ جۇڭگونىڭ گېئولوگىيىلىك چارلاش ۋە كانچىلىق تەرەققىيات كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشىگە تۈرتكە بولىدۇ. جۇڭگو ھۆكۈمىتى كەلگۈسى ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا ئىقتىسادنى يۆكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، سىجىل تەرەققىيات يولىغا مېڭىپ، قېزىلما بايلىقلارنى قوغداش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىشنى كۈچەيتىشنى، مۇھىت ۋە تەبىئىي ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى قوغداشنى مۇھىم ستراتېگىيىلىك تۈرۈنغا قويۇشنى قارار قىلدى.

لى پىڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ زېمىنى كەڭ، گېئولوگىيىلىك قۇرۇلمىسى كۆپ خىل. جۇڭگو مەدەنىيەتلىك قەدىمكى دۆلەت، تارىخىي ئېزىلار ھەممە جايغا تەكشى تارقالغان ھەم ئىنتايىن مول مەدەنىيەت مىراسلىرى ساقلانماقتا. بۇلار گېئولوگىيە ئىلمىي تەتقىقاتى ۋە تەكشۈرۈش ئىشلىرىنى ياخشى شارائىت بىلەن تەمىن ئېتتى. بىز دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى گېئولوگىيە ئالىملىرىنىڭ بىز بىللەن بىللە، كەڭ دائىرىدە ئىلىم ئالماشتۇرۇشىنى ۋە ئىلمىي ھەمكارلىقنى يولغا قويۇشنى قارشى ئالىمىز.

بۇ قېتىمقى يىغىنغا جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك ئاتاقلىق گېئولوگىيە ئالىملىرىدىن 6000 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى. بۇ دۇنيا گېئولوگىيە ساھەسىدىكىلەرنىڭ بىر قېتىملىق مەسلىسىز كاتتا يىغىنى. كىشىلەر يىغىنغا ئۈمىد باغلىماقتا. ئىشىنىمەنكى، كۆپچىلىكنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىلىق، 30-نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى ئىلىم ئالماشتۇرۇش ۋە ئىلمىي مۇھاكىمە ئارقىلىق گېئولوگىيە ئىلمىي نەزەريىسىدە جەزمەن يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، يەر شارى ئىلمىدە ئېھمىيەتلىك زور تەرەققىياتنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، دۇنيانىڭ ئىنچىكە تەتقىقاتىدىن ئىبارەت ئالىيجاناب ئىشلار ئۈچۈن، كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىزنىڭ گۈزەل كېلەچىكى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشىدۇ.

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلاردىن ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ئاممىنىڭ تۇرمۇشىنى ھەققىي ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1-ئاۋغۇست تېلېگرامىمىسى. خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى تۇنۇگۈن «ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ئاممىنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ئاممىنىڭ تۇرمۇشىنى ھەققىي ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، مەسىلە كۆرۈلمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: بۇ يىل 1-ئايدىن 7-ئايغىچە دۆلىتىمىزنىڭ بىر قىسىم رايونلىرىدا كەلكۈن، قۇرغاقچىلىق، بوران، مۆلدۈر، يەر تەۋرەش قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بەردى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەننىڭ رەھبەرلىكىدە ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلاردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر ۋە ھەربىي، خەلقنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىشى ئارقىلىق، ئالدىنقى باسقۇچلۇق كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىدە زور نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. لېكىن كېيىنكى قەدەمدىكى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنىڭ ۋەزىپىسى يەنىلا ئىنتايىن مۇشەققەتلىك ھەم ئېغىر.

نۆۋەتتىكى ئەڭ جىددىي ۋەزىپە - تۇرلۇك چارە-تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ تۇرمۇش قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئوزۇقلىنىش، كېيىنىش، ۋاقتىلىق ئولتۇراق جاي، داۋالىنىش ئىشلىرىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. 1) ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ ئوزۇقلۇق ئاشلىقىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم. 2) ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ ئولتۇراق ئۆيى مەسىلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىش لازىم. 3) ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ كېسىم-كېچەك، يوتقان-كۆرپىلىرىنى جەمئىيەت ئىئانە قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق ھەل قىلىش لازىم. 4) سەھىيە، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تارماقلىرى ماسلىشىپ، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلاردا كېسەلدىن مۇداپىئە كۆرۈش-داۋالاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: جايلار ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندا ئاممىنى ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۆزىنى قۇتقۇزۇشقا تەشكىللەپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ سىرتقا ئېقىشىدىن ساقلىنىشى لازىم. ئىقتىسادىي تەپتىش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى پائال ماسلىشىپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلى، مادىددىي نەرسىلىرىنى باشقۇرۇش، ئىشلىتىش خىزمىتىگە بولغان نازارەتچىلىك، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، خىيانەت قىلىش، ئىشلىتىۋېلىش، كەلسە - كەلمەس ئىشلىتىش قىلمىشلىرى بايقالسا، جىددىي بىر تەرەپ قىلىشى لازىم. ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلى، مادىددىي نەرسىلەرنى تېزدىن جايغا يەتكۈزۈشكە ھەيدەكچىلىك قىلىشى، بۇ پۇل، مادىددىي نەرسىلەرنى ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقتە ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ ئەمەلىي تۇرمۇش قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىشى لازىم.

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى خەۋەرلىرى

Atlanta 1996

△ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ تىكتاك توپ تۈرى بويىچە مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى ئۇتكۈزۈلگەن ئەرلەرنىڭ يەككە ئويناش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە جۇڭگو ماھىرى لىيۇگولياڭ ئېككىگە قارشى ئۇچ نەتىجە بىلەن سەپدىشى ۋاڭ تاۋنى پېڭىپ، چېمپىيون بولدى، ۋاڭ تاۋ كۈمۈش مېدال ئالدى.

△ دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، جۇڭخۇا مەملىكەتلىك تەنتەربىيە باش جەمئىيىتى ۋە جۇڭگو ئولىمپىك كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىگە تېلېگرامما ئەۋەتىپ، تىكتاك توپ ئەزمەتلىرىمىزنى تەبرىكلىدى.

△ جۇڭگوماھىرى ۋاڭ جۇنشياۋلىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 8-ئاينىڭ 2-كۈنى ئۇتكۈزۈلگەن ئايالارنىڭ 10 مىڭ مېتىرغا يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىدە 31 مىنۇت ئىككى سېكۇنت 58 دەققە نەتىجە بىلەن كۈمۈش مېدالغا ئېرىشتى.

△ جۇڭگو ئايالار ۋالسيول كومانىدىسى 26-نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى ئۇتكۈزۈلگەن ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە

سۈرەتتە: لیۇ گولیاڭ مۇكاپاتلاش سۈپسىدا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن ئاياللارنىڭ چويۇن توپ ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە جۇڭگو ماھىرى سۈي شىنبېي 19.88 مېتر نەتىجە بىلەن جۇڭگوبېنىك ئاتلېتىكا كوماندىسى ئۈچۈن كۈمۈش مېدال ئېلىپ بەردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كوكخوتو خەۋىرى. ئېلىمىزنىڭ بۇغداينىڭ ھوسۇلىنى % 30 ئاشۇرۇشتەك زور پەن-تېخنىكا نەتىجىسى بېقىندا ئېلىمىز يېزا ئىگىلىك مۇنەۋۋەرلىشىشنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشتى ۋە «يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسى ئىنقىلابى» دەپ ئاتالدى.

ھازىر بۇ تېخنىكا گەنسۇ، ئىچكى موڭغۇل، نىڭشيا، شىنجاڭ، شەنشى قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردا كېڭەيتىلدى. 1995-يىلى 50 نەچچە مىڭ مو يەرگە كېڭەيتىلدى. بۇ يىل يەنە 600 نەچچە مىڭ مو يەرگە كېڭەيتىلدى. نەتىجىسىدىن قارىغاندا، بۇ تېخنىكىنىڭ ھوسۇلنى ئاشۇرۇش ئۈنۈمى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بولىدىكەن.

سەممي غەمخورلۇق، چوڭقۇر مۇھەببەت

(يېشى 1 - بەتتە)

- سىلەر تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنى ياساۋاتقان، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ قېتىمقى كەلكۈندە ئېغىر زىيانغا ئۇچرىغان بولىسىڭلارمۇ، ئۆزۈڭلانىڭ ئېغىر ۋەزىپىسى، زېمىنىڭلارنى بىر چەتكە قايرىپ قويۇپ، نەچچە كېچە - كۈندۈز جاپالىق جەڭ قىلىپ، بۇزۇلغان يوللارنى يېساپ، قاتناشنى ئەسلىگە كەلتۈردۈڭلار، يەنە بىر جەھەتتىن خۇگۇدا قاپسىلىپ قالغان ئاپتوموبىل ۋە كىشىلەرنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالدىڭلار، ھازىر يەنە يولنى تېخىمۇ راۋانلاشتۇرۇش ئۈچۈن داۋاملىق ئىشلەۋاتسىلەر، سىلەر بۇ قېتىم پۈتكۈل شىنجاڭ خەلقى ئۈچۈن ناھايىتى زور ياخشى ئىش قىلىپ بەردىڭلار، بىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ۋەكالىتەن سىلەرگە رەھمەت ئېيتىمىز، - دېدى.

ئۇلار توقسۇنغا يېتىپ كېلىپلا، ۋىلايەت، ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ ئاپەت ئەھۋالى توغرىسىدىكى ئاغزاكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى. چۈشتىن كېيىن سائەت بىردە شىنجاڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتى توقسۇن ناھىيىسىگە ئىئانە قىلغان 45 مىڭ يۈەن پۇل (تۇرپان ۋىلايەتلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ شىنجاڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ ھاۋالىسىگە ئاساسەن 1 - تۇركۈمده ئېلىپ كەلگەن ئون تونىنا ئۇنۇمۇ شۇنىڭ ئىچىده)نى تاپشۇرۇپ بېرىش-تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. تاپشۇرۇپ بېرىش - تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمىغا تۆمۈردامەت شىنجاڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ پەخرىي باشلىقلىقى، مەجلىس ناسىر شىنجاڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ باشلىقلىقى سالاھىيىتى بىلەن قاتناشتى. مۇراسىمغا يەنە جۇڭگو قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ مۇدىرىيەت ئەزاسى، شىنجاڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باشلىقى رەقىب ئابباسۇمۇ قاتناشتى. ئۇنىڭدىن كېيىن ناھىيە بازىرىنىڭ جەنۇبىي تەرىپى بىلەن شىمالىي تەرىپىنى تۇتاشتۇرۇپ تۇرىدىغان شىمالىي چوڭ كۆۋرۈكىنىڭ خارابىسىنى كۆزدى، شاھ، غولبويى يېزىسى، كۆچەي بازىرىغا بېرىپ ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن سەممىي ھال سورىدى. ئۇلار شاھ يېزىسىغا بارغاندا يەنە بۇ يەردە ئۆستەڭ چېپىۋاتقان ئاممىدىن ھال سورىدى ۋە قولىغا كەتمەن - كۆرەك ئېلىپ ئۆستەڭ قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى، بۇ چاغدابۇ يەردە ئىشلەۋاتقىنىغا نەچچە كېچە - كۈندۈز بولغان، ئاپەت ۋە ئەمگەك ۋەجىدىن چىرايىددىن غەمكىنلىك، ھارغىنلىق چىقىپ تۇرغان ئامما بىردىنلا جانلىنىپ كەتتى. بىر يىگىت تۆمۈرداۋامەتنىڭ كەتمەننى «گۈپۈلدەپ» چاپقىنىغا قاراپ:

- تۆمۈرئاكا، كەتمەننى قالتىس چاپىدىكەنسىز، تېخىچە يىگىتلىك غەيرىتىڭىزدىن قالماپسىز جۇمۇ، - دەپ چاقچاق قىلدى، ئەترапتىكىلەرنىڭ ھەممىسى كۈلۈشۈپ كەتتى.

غولبويى يېزىسىنىڭ سايتۇگەمەن كەنتى ئويمانكارىز مەھەللىسىگە كەلگەندە تۆيۈقسىز قانتىتق بوران چىقىپ كەتتى، ئۇچۇۋاتقان چاڭ - توزاندا كۆزنىمۇ تۇرۇك ئاچقىلى بولماي قالدى. بۇ يەردىكى ئامما ئۆز ناھىيىسىنىڭ سابىق شۇجىسى، ھازىر بولسا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى بولغان تۆمۈرداۋامەت، شۇنىڭدەك مۇئاۋىن رەئىس مەجلىس ناسىر قاتارلىق رەھبەرلەرنىڭ بورانغا پىسخىكا پەنقىلمايى ئۆزلىرىدىن ھال سوراپ كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ، تەسىرلەنگەنلىكىدىن كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئالدى، پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ غەمخورلۇقىغا يېنىش - يېنىشلاپ رەھمەت ئېيتتى.

كۆچەي كان رايونىغا بارىدىغان يولدىكى «قىزىلتاغ» چوڭ كۆۋرۈكى خارابىسىنى كۆرگەنده، تۆمۈر داۋامەت:

- بۇ كۆۋرۈك توقسۇنىڭ ئىقتىسادىي كۆۋرۈكى، بۇ كۆۋرۈك بولمىسا، كاندىن چىققان كۆمۈرنى توقسۇن ۋە كورلا قاتارلىق جايلارغا ئاپتوموبىل بىلەن توشۇغىلى بولمايدۇ، كۆمۈر بولمىسا قىشلىق ئىسسىنىش، توك مەسىللىرىنى ھەل قىلغىلى بولمايدۇ، شۇڭا بۇ كۆۋرۈكنى ياساش، ھېچ بولمىغاندا ۋاقىتلىق كۆۋرۈكتىن بىرنى ياساش ئارقىلىق يولنى راۋانلاشتۇرۇش كېرەك. ئۇنداق بولمىسا ئاقىۋەت تېخىمۇ يامان بولىدۇ- دېدى.

كۆچەي بازىرىنىڭ غول ئىچىگە جايلاشقان «قىزىلتاغ» كەنتىگە كەلگەنده تۆمۈر داۋامەت:

- بۇ قېتىمقى كەلكۈن سىلەرگە ئىنتايىن زىيان سالىتۇ، بازار بويىچە بىر - ئىككى ئائىلىلىك ئۆي ساق قالغانىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ئۆيلەرنىڭ ھەممىسى ئۆرۈلۈپ چوشۇپتۇ، ئېتىزلىرىڭلارنىڭ ھەممىسى ۋەيران بوپتۇ، ناھىيە رەھبەرلىرى سىلەرنى باشقا جايغا كۆچۈرۈپ ماكانلاشتۇرۇشنى ئويلىشۇۋېتىپتۇ. سىلەر بۇنىڭغا قانداق قارايسىلەر؟ — دېدى. 80 ياشلىق بىر بوۋاي مۇنداق دېدى:

- تۆمۈرئاخۇن ئۆكام، مەن مۇشۇ ياشقا كىرگىچە بۇنداق كەلكۈننى كۆرمەپتىكەنمەن، ئىلگىرى كەلگەن كەلكۈنلەردە ئانچە - مۇنچە زىيانغا ئۇچراپ تۇرغان بولساقمۇ، يۇرتنى تاشلاپ كېتىش نىيىتىگە كەلمىگەندۇق. ناھىيە رەھبەرلىرىمۇ بىزنى باشقا جايغا كۆچۈرۈشنى ئويلىشۇۋېتىپتۇ، بىزنىڭمۇ بۇ جىلغىدا تارتىشقىدەك ھېچنەرسىمىز قالمىدى، لېكىن باشقا جايغا كۆچۈشكە توغرا كەلسە، كەنت بويىچە بىر توتاش ئورۇنلاشتۇرسا، كەنتىمىزنىڭ ئەسلى ھالىتىنى ساقلاپ قالساق، دېگەن ئويىمىز بار. بۇ چاغدا تۆمۈرداۋامەت مۇنداق دېدى:

- بۇ ئويلىشىدىغان گەپ ئىكەن، سىلەر ئۆزئارا مەسلىھەت قىلىڭلار، ناھىيە، بازار رەھبەرلىرىمۇ كېڭەشىۋېن، بار مەسلىھەت ئىش قىلىڭلار.

شۇ كۈنى كەچتە تۆمۈرداۋامەت، مەجلىس ناسىرلار چارچىغىنىغا قارىماي ۋىلايەت، ناھىيە رەھبەرلىرىنى يىغىپ ئاپەت ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى تەدبىرلەر ئۈستىده ئۇلار بىلەن مۇزاكىرىلەشتى. مۇزاكىره سائەت ئوندىن ئاشقىچە داۋاملاشتى.

ئەتىسى ئەتىگەنده ئۇلار يەنە ۋىلايەت، ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا بوستان يېزىسىنىڭ بىر نەچچە كەنتىگە بېرىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن ھال سوردى، مەھەللە چوڭلىرىنى يىغىپ، ئۇلار بىلەن ئەھۋاللاشتى.

چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچ يېرىمدىن ئاشقاندا، يول بويىدا ساقلاپ تۇرغان ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ باشلىقى مەمتىمىن زاكىر، مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى ۋۇدۇنفۇ ۋە ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن كۆرۈشتى ۋە ھېرىپ - چارچىغىنىغا قارىماي داۋان يېزىسىنىڭ «قىزىلتاغ» ئېغىزى كەنتىگە قاراپ يول ئالدى. يول ئۇستىده لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ يېيائخې كۆۋرۈكى خارابىسىنى كۆردى. «قىزىلتاغ» ئېغىزى كەنتىگە كىرىپ، كەنت خارابىسىنى كۆردى ۋە كەنت مەكتېپىگە ۋاقىتلىق ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئاممىدىن ھال سوردى، بۇ چاغدا ئۇرۇمچى شەھەرلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى ياردەم قىلغان بىر ماشىنا ئۇن، تەييار چۆپ، كىگىز قاتارلىق تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرى كەنت رەھبەرلىرىگە تاپشۇرۇپ بېرىلدى.

كەچقۇرۇن ئۇلار داۋانچىڭ رايونىغا كېلىپ، شەھەر، ناھىيە، يېزا رەھبەرلىرى يىغىنىغا قاتناشتى. يىغىندا ئاپەت ئەھۋالى دوكلات قىلىندى، شىنجاڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئۇرۇمچى ناھىيىسىگە ئىئانە قىلغان 40 مىڭ يۈەن پۇلنى تاپشۇرۇپ بېرىش - تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى.

تۆمۈرداۋامەت ئاخىردا خۇلاسىلەپ مۇنداق دېدى: مەن بۇ قېتىم فۇكاڭ شەھىرى، توقسۇن ناھىيىسى ۋە «قىزىلتاغ» ئېغىزى كەنتلىرىگە بېرىپ ئاپەت ئەھۋالىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىگىلىدىم. ھەممىلا جايدا زىيان ھەقىقەتەن ئېغىر ئىكەن، نۇرغۇن ئۆي، كۆۋرۈك، يول، ئۆستەڭ، توغان قاتارلىقلار ئېغىر ۋەيرانچىلىققا ئۇچراپتۇ، تەكتىلەپ ئۆتۈشكە تېگىشلىك يېرى شۇكى، ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ھەممە جايدا ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش - خەتەردىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1 - سېپىدە تۇرۇپ، ئاممىنى ئۈنۈملۈك تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى باشلاپتۇ، كادىرلىرىمىز ھەقىقەتەن خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپتۇ، بۇ ئۇقتىنى بارغانلا يەردىكى ئامما ماختا ئىنكاس قىلدى. بۇ ناھايىتى ياخشى ئەھۋال، يەنە بىرى بىزنىڭ پەرزەنت ئەسكەرلىرىمىز، ج خ ساقچىلىرىمىز، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر- جەڭچىلىرىمىزمۇ خېيىم - خەتەرگە قارىماي خەلقنىڭ ھاياتى ۋەمال- مۈلكىنى قۇتقۇزۇپ، ئۆزۈنىڭ خەلقنىڭ پەرزەنت ئەسكىرىلىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپتۇ. بۇلار شۇنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇكى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ياخشى پارتىيە، خەلقنىڭ پارتىيىسى؛ رەھبەرلىرىمىز، ئارمىيىمىز ھەقىقىي خەلقنىڭ چاكىرى، بۇ نۆۋەتقا بۇ قېتىمقى قاتتىق سىناقتا ھەقىقىي نامايان بولدى. بىراق يەنە تەكتىلەپ ئۆتۈشكە تېگىشلىك يېرى شۇكى، بۇنىڭدىن كېيىنكى ۋەزىپە تېخىمۇ ئېغىر، ھازىرچە ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ ئۇزۇقلۇق، تۇرالغۇ مەسىلىسى ۋاقتىلىق ھەل قىلىنىپتۇ، ئۇزاق ئۆتمەيلا قىش كېلىدۇ، ئۇلارنى قىشتىن قانداق ئۆتكۈزۈش مەسىلىسىنى ھازىردىن باشلاپ ئويلىشىش كېرەك، بۇ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا يالغۇز پارتىيە، ھۆكۈمەتكىلا ياكى شەخسلەرنىڭ ئۆزىگىلا تايانغان بىلەن بولمايدۇ، چوقۇم بارلىق چارە- ئامالларنى قوللىنىپ، ھەممە تەرەپنىڭ كۈچىنى تەڭ جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

* * * * * * * * * * *

ئېلان

كۆچا ناھىيە بىرلەشمە ئاپتوموبىل ترانسپورت شىركىتىنىڭ 2812-نومۇرلۇق رايون ھالقىيدىغان يولۇچى ترانسپورت لىنىيىسىده يول يۈرۈش گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز. ئەنۋەر قادىر

ئۆي سېتىش ئېلانى

ئۇرۇمچى شەھىرى «يەتتەن» يولى جەنۇبىي 2-كوچا 10-نومۇرلۇق قورۇ ئېھتىياجلىق خېرىدارلارغا سېتىلىدۇ. بۇ قورۇ ئاپتونوم رايونلۇق مىللىي شىپاخانىسىنىڭ ئارقا تەرىپىگە سېلىنغان بولۇپ، قورۇ ئىچىده ئىككى كورپۇس بىنا بار، يەنە بىر بىنا سالغىلى بولىدۇ. قورۇنىڭ توك، سۇ مۇئەسسەسلىرى تولۇق، ماشىنا قويۇش مەيدانى كېشىنى تېخىمۇ خۇشال قىلىدۇ. خېرىدارلارنىڭ كېلىپ كۆرۈپ سېتىۋېلىشىنى قارشى ئالمىز.

چاقىرغۇ نومۇرى: 1915 - 3836688

2918 - 2861234

ئالاقىلەشكۈچى: ئابدۇرېھىم ئوجاھنىياز

ئولىمپىك تەنھەرىكىتى مۇسابىقىسى تارىخىدىكى مېدال ئىسىلاھاتى

سماۋېنرو

تۇنجى نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ مۇكاپات تارقىتىش مۇراسىمى مۇسابىقىنىڭ ئاخىرقى كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن. ئەينى ۋاقىتتا گرېتسىيە پادىشاھى گېئورگى I ئۇتۇپ چىققانلارنى بىر يەرگە توپلاپ ، ئۆز قولى بىلەن ھەر بىر چېمپىيونغا بىردىن گۈۋاھنامە، بىردىن كۈمۈش مېدال تارقىتىپ بەرگەن.ھەمدە ئۇلارغا تىنچلىق ۋە گۈللەپ ياشناشقا سىمۋول قىلىنغان زەيتۇن شېخىدىن توقۇلغان تاج كەيدۈرگەن. 2 - لىككە ئېرىشكەنلەرنىڭ ھەر بىرىگە بىردىن گۈۋاھنامە، بىردىن مىس مېدال بەرگەن ۋە پاكلىققا سىمۋول قىلىنغان لاۋېر دەرىخى شېخىدىن توقۇلغان تاج كەيدۈرگەن. شۇ نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە يېراقنى سەكرىشتە 3 - لىككە ئېرىشكەن ئامېرىكىلىق تەنھەرىكەتچى كونوللىنىڭ نەتىجىسى ياغاچ تاختىغا يېزىلغان، تەنھەرىكەت مەيدانىنىڭ ئالدى ئىشىكى ئالدىدىكى بايراق خادىسغا ئامېرىكىنىڭ دۆلەت بايرىقى چىقىرىلغان.

پارىژدا ئۆتكۈزۈلگەن 2 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئۇتۇپ چىققانلارغا مېدال تارقىتىش ئىمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، مۇسابىقىگە قاتناشقانلارنىڭ ھەر بىرىگە بىردىن زەيتۇن شېخى تۇتقان پالۋاننىڭ سۈرىتى چۈشۈرۈلگەن خاتىرە ئىزناك بېرىلگەن.

1904 - يىلى ئامېرىكىنىڭ سانت لۇئىس شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 3- ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە مۇكاپات تارقىتىش مۇراسىمى ئىلگىرىكىدەك ئاددىي ئېلىپ بېرىلمىدى. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىدە ئۇتۇپ چىققانلار يەنە خان جەمەتى ئورمانلىقىدىن كەلتۈرۈلگەن بىر دەستە قارىغاي شېخىغا ئىگە بولغان.

1912 - يىلى ستوكھولمدا ئۆتكۈزۈلگەن 5 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئېپىلىش مۇراسىمىدا ئىلانچى چېمپىيونلۇققا ئېرىشكەنلەرنىڭ ئىسمىنى ئىلان قىلغان، ئاندىن شۆھرەتسىيە پادىشاھى گۈستاق چېمپىيونلارغا ئالتۇن مېدال تارقىتىپ بەرگەن ھەمدە ئۇلارنىڭ بېشىغا داڭچىن شېخىدىن توقۇلغان تاج كەيدۈرگەن. ئىككى شاھزادە ئايرىم- ئايرىم ھالدا 2 - ۋە 3 - بولغانلارغا كۈمۈش ۋە مىس مېدال تارقىتىپ بەرگەن. لېكىن ئەينى ۋاقىتتا مۇكاپات تارقىتىش سۈپىسى تەسىس قىلىنمىغان بولغاچقا، شۆھرەتسىيە پادىشاھى ئادەتتىكى بىر سۆيىدا تۇرۇپ مۇكاپات تارقاتقان، چېمپىيونلار بولسا يەردە تۇرۇپ مۇكاپات ئالغان.

1920- يىلى بېلگىيىنىڭ ئانتۋېرپ شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 7 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنى نۇرغۇن كىشىلەر مۇكاپات تارقىتىلىشىنى كۈتۈپ تۇرمايلا دۆلىتىگە قايتىپ كەتكەن. شۇڭا مۇسابىقىنى ئۇيۇشتۇرغۇچىلار مۇكاپات تارقىتىش مۇراسىمىنى مۇسابىقە ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ئېلىپ بارغان. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىدە ئۇتۇپ چىققانلارنىڭ ھەممىسى ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەلچىخانىسىدا مۇكاپات ئالغان.

1924- يىلى فرانسىيىنىڭ پارىژ شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 8 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە تەشكىللەنگەن خەلق ئارىسىدىكى سەنئەتكارلارنىڭ مېدال لايىھىسىنى تاللاش مۇسابىقىسى ئويۇشتۇرغان، نەتىجىدە، فرانسىيىلىك سەنئەتكار لۇۋ 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. ئۇ قەدىمكى تۇسكە ئىگە مېدال لايىھىلىگەن بولۇپ، ئۇنىڭغا ھەر خىل تەنھەرىكەت قوراللىرىنىڭ كۆرۈنۈشى ۋە «8- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى - پارىژ - 1924» دېگەن خەتلەر چۈشۈرۈلگەن؛ 9 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ مېدالىنى ئىستالىيىنىڭ فلورېنسىيە شەھىردىكى سەنئەتكار، پروفېسسور جوسېپى. كاسئوربي لايىھىلىگەن، ئۇنىڭغا دوستلۇق، ئىناقلىق، ئىتتىپاقلىققا سىمۋول قىلىنغان زەيتۇن شېخىنى تۇتقان ئايالنىڭ سۈرىتى چۈشۈرۈلگەن؛ 10 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدىن باشلاپ خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتى مېدال ھەققىدە بەلگىلىمە چىقىرىپ، ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئۇتۇپ چىققانلارغا بېرىلىدىغان مېدالنىڭ چوڭ - كىچىكلىكىنى بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن تۆلچەم بويىچە دىئامېترى ئالتە سانتىمېتر، قېلىنلىقى 0.3 سانتىمېتر قىلىپ ياساشنى، ئالتۇن مېدالنى ساپلىق دەرىجىسى 92.5 % بولغان كۈمۈشتىن ياساشنى، ئۇنىڭ سىرتىغا يالتىلىدىغان ئالتۇننىڭ ئالتە گرامدىن ئاز بولماسلىقىنى، كۈمۈش مېدال بىلەن مىس مېدالنى نامغا يارىشا كۈمۈش يېكى مىستىن ياساشنى تەلەپ قىلغان.

ئابدۇۋاھىت قاسىم تەرجىمىسى

دۆلىتىنىڭ دۆلەت بايرىقىنى چىقىرىشقا ئۇزۇقەرتىلگەن ھەمدە مۇكاپات ئالىدىغانلار دەرىجىسى بويىچە پەلەمپەي شەكىللىك ئۇچ سۇپىدا تۇرۇپ مۇكاپات ئېلىش شەكلى ئونجى قېتىم قوللىنىلغان. بۇ شەكىل ھازىرغىچە داۋاملىشىپ كەلمەكتە.

ئىلگىرى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى مېدالىنىڭ سخېمىسى، چوڭ - كىچىكلىكى، قېلىنلىقى، ياسىلىدىغان ماتېرىيالى مۇقىم ئەمەس ئىدى. سانت لۇئىس شەھىردە ئۆتكۈزۈلگەن 3 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى مەزگىلىدە شۇ جايدا خەلقئارا يەرمەنكەئۆتكۈزۈلۈۋاتقاندى، شۇڭا مۇسابىقە مېدالغا ئەقىشلەنگەن سخېما چۈشۈرۈلگەندىن باشقا، «1904- خەلقئارا يەرمەنكە - ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى- سانت لۇئىس» دېگەن خەتلەر چۈشۈرۈلگەن. 4 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى مېدالغا دارچىن شېخىدىن توقۇلغان تاج كەيگەن ئىككى قىز تەنھەرىكەتچى؛ 5- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى مېدالغا شۆھرەتسىيە گىمناستىكا ئىلمى ئېقىمىنىڭ ئاساسچىسى لىنكېرنىڭ ئولتۇرغان سۈرىتى ۋە بىر پەرمان يەتكۈزگۈچى ئەسكەرنىڭ ھەيكىلى؛ 7 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە چېمپىيونلارغا بېرىلىدىغان مېدالغا پالما شېخىدىن توقۇلغان تاجنى ئېلىۋاتقان تەنھەرىكەتچىنىڭ قاپارتما سۈرىتى

دۇنيانىڭ كونا كىتابلار مەركىزى

ھەر يىلى غەرپ دۆلەتلىرىنىڭ مىڭلىغان، ئون مىڭلىغان ساياھەتچىلىرى لوندوندىن نۆۋەتچى پويىزغا ئولتۇرۇپ تۆت يېرىم سائەت يول يۈرۈپ ئەنگلىيىنىڭ ۋالېس دېگەن يېرىدىكى خايئۇۋېي بازىرىغا كېلىپ، ھەرقايسى دۆلەتلەر خېلى بۇرۇنلا نەشر قىلىشنى توختاتقان يەرلىك كونا كىتاب - ژۇرناللارنى سېتىۋالىدىكەن. شۇڭا كىشىلەر بۇ بازارنى «دۇنيانىڭ كونا كىتابلار مەركىزى» دەپ ئاتىغان.

خايئۇۋېي بازىرى ئەنگلىيىدىكى چەت، يېقىغا جايلاشقان قەدىمكى كىچىك بازار بولۇپ، 1200 ئاھالىسى بار. دەۋرىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ ئۇنىڭ بۇرۇنقى مەنزىرىلىرىمۇ قالمىغان، ھەتتا ئۇنىڭ نامى ۋالېسنىڭ بۇرۇنقى خەرىتىسىگىمۇ چۈشۈرۈلمىگەن. ھازىر ئۇ ئەنگلىيىدىكى ئەڭ ئاۋات كىچىك بازار بولۇپ قالغان. تار كوچىسىدا قاتار قىلىپ سېلىنغان، تاملىرىغا يۆگەي ئوتلار يامىشىپ كەتكەن. شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە 1 مىليوندىن ئارتۇق كىتاب قويۇلغان، بۇ كىتابخانىلاردىن ھەرقايسى دۆلەتلەر نەشر قىلغان كونا كىتابلارنىڭ ھەرقاندىغىنى تاپقىلى بولىدۇ، شۇڭا بۇ يەرگە كىتاب ئېلىشقا كەلگەنلەر نائۈمىد قايتمايدۇ.

30 نەچچە يىل ئىلگىرى ئەندىلا ئەنگلىيە ئوكسفورد داشۆسىنى پۈتتۈرۈپ يۇرتىغا قايتقان رېچارد. بوئىن بۇ بازاردىكى تاشلىنىپ قالغان قەدىمكى قەلەمەرنى كۆرۈپ، ئۇ يەردە كىتابخانا قۇرۇش خىيالىغا كەلگەن. 1962 - يىلى ئۇ پۈتۈن مەملىكەتتىن 3000 نۇسخا كىتاب يىغىپ، تۇنجى بولۇپ كونا كىتابلار كىتابخانىسى ئاچقان ھەم ۋالېس رايونىنىڭ گېزىت- ژۇرناللىرى ئارقىلىق كەڭ كۆلەمدە ئىلان بەرگەن، بۇنىڭ بىلەن كىتابخانىلار بۇ يەرگە كېلىپ كونا كىتابلارنى ھەش - پەش دېگىچىلا ئىلىپ كەتكەن. شۇنىڭ بىلەن رېچارد. بوئىن ئامېرىكىغا بېرىپ كونا كىتابلارنى سېتىۋېلىش ئورنى قۇرغان، ھەر ئايدا 20 تونىنا، 15 مىڭ پارچە كىتاب لوندوندىن ئاتلانتىك ئوكيان ئارقىلىق بۇ بازارغا توشۇلغان. رېچارد. بوئىننىڭ بېيىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن بىرمۇنچە كىشىلەر ئۇنى دوراپ بۇ بازارغا كېلىپ كونا كىتابلار دۇكىنى ئاچقان. بىر نەچچە يىل ئۆتە- ئۆتمەيلا پۈتۈن بازارنىڭ ھەممە يېرىنى كونا كىتاب دۇكانلىرى قاپلاپ كەتكەن. ئۇنىڭ ئۇستىگە ئەنگلىيە تېلېۋىزىيە- گېزىتلىرىنىڭ تەشۋىق قىلىشى بىلەن بۇنى دۆلەتنىڭ ھەممە يېرىدىكى ئادەملەر بىلىپ كەتكەن، غەرب ئەللىرىنىڭ كىتاب مەستانىلىرىمۇ بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ كونا كىتابلار مۇندەرىجىسى تۇزۇپ، بۇ جايغا ئايدا بىر قېتىم ئەۋەتىپ بېرىپ تۇرغان. شۇنداق قىلىپ كونا كىتاب سودىسى 30 نەچچە يىلدىلا ناھايىتى ئەۋجىگە چىققان.

سۇلايمان داۋۇت تەرجىمىسى

گېرمانىيىلىكلەر ۋە مۇزىكا

گېرمانىيە — پەن - مەدەنىيەت ئىنتايىن ئومۇملاشقان دۆلەت، ئۇلار ھەقسىز مەجبۇرىي مائارىپ. تۇزۇمىدىن باشقا، مۇزىكا ئىشلىرىغىمۇ ئەڭ زور تۆھپە قوشقان.

گېرمانىيىلىكلەرنى مۇزىكا مەستانىسى دېيىشكە بولىدۇ. 80 مىليون نوپۇسى بار بۇ دۆلەتتە 3000 دىن ئارتۇق مۇزىكا بولۇپ، 20 نەچچە مىڭ كىشىگە بىردىن توغرا كېلىدۇ. ھەر يىلى مۇزىكا كېلىدىغان تاماشىبىن 100 مىليوندىن ئاشىدۇ. باشلانغۇچ، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مىسر مومىياسى ياكى ھاۋا بوشلۇقىدىكى زەرەتسىزلەندۈرۈش ئۇسكۇنلىرىنىڭ ئالدىدا چۈشەندۈرۈشلەرنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، تەپسىلىي خاتىرە يازىدۇ.

گېرمانىيىلىكلەر مۇزىكىلارنى كۆرۈشكە ئامراق بولۇپلا قالماي، مۇزىكا قۇرۇشقىمۇ ئامراق. بېرلىن قاتارلىق چوڭ شەھەرلەردە مۇزىكىلار توپ - توپ بولۇپ، نەچچە ئونغا يېتىدۇ. كىچىك شەھەرلەرمۇ چوڭ شەھەرلەردىن قېلىشمايدۇ. شەھەر مەھۇرىيىتى دائىرلىرى مۇزىكىلارنىڭ ئاز- كۆپلۈكىنى، دەرىجىسىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەنلۈكىنى شۇ شەھەرنىڭ ئورنىنىڭ سىمۋولى قىلىدۇ. بۇنىڭ شەھەرنىڭ ئانچە يىراق بولمىغان كىچىك بازار رېيىنباختا 20 - 30 مىڭدەك نوپۇس بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ ئەينەك مۇزىكىسى دۇنياغا مەشھۇر.

گېرمانىيە مۇزىكىلىرىدىكى يۇيۇملار ئىچىدە ئىنسانشۇناسلىق، مىللەتشۇناسلىق، دۆلەتشۇناسلىق، ئىجتىمائىيلىق، ئەخلاقشۇناسلىق قاتارلىق ئىلىم- پەن ساھەلىرىدىكى مەزمۇنلار ئومۇمىي ئورۇننى ئىگىلەيدۇ. بۇ يەردە كىشىلەر دۇنيانىڭ گېزىت چىقىرىش ئەھۋالىنى خەۋەر قىلغان. ئۇ يەنە سۇرەتلىك گېزىت، تەنتەربىيە گېزىتى قاتارلىق بىرمۇنچە گېزىت شەكلىنى دۇنياغا كەلتۈرگەن. بۇ مۇزىكا ئىنكى قېتىملىق دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە تاقىلىپ قالغان بولسىمۇ، كۆرگەزمە بۇيۇملىرى ياخشى ساقلانغاچقا، ھازىر يېڭىباشتىن ئېچىلغان.

گېزىت مۇزىكىسىنىڭ ھازىرقى خىزمەتچىلىرى پىنسىيىگە چىققان ئالتە نەپەر بوۋاي بولۇپ، ھەر بىرى ھەپتىدە بىر كۈندىن دېجورنى بولۇپ كۈتۈۋېلىش، رەتلەش ئىشلىرىنى خالىس ئىشلەيدۇ. بۇ ئەپەندى بۇ بوۋايلار ئىچىدىكى پىشقەدەم گېزىت يىغقۇچى، ئۇ: «تېخىمۇ كۆپرەك مەبلەغ ۋە ئادەم كۈچى بولغان بولسا، تېخىمۇ كۆپ گېزىتنى كۆرگەزمە قىلغان بولاتتۇق»، دەيدۇ.

بۇ مۇزىكا ئېكسكۇرسىيە قىلغۇچىلاردىن ھەق ئېلىنمايدۇ. بۇ يەردە كىشىلەر دۇنيا

1904 - يىلى ئامېرىكىنىڭ سانت لوئۇس شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 3- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ھەر بىر تۈردىكى مۇسابىقە ئاخىرلىشىشى بىلەنلا ھەر قايسى تۈرلەردە چېمپىيون بولغانلارغا مۇكاپات بېرىلگەن. مېدالدىن باشقا يەنە مۇكاپات لوڭقىسى، مۇكاپات بۇيۇمى تارقىتىلغان.

1906 - يىلى گرېتسىيىدە ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ يىغىندا ئالدىنقى 3- لىككە ئېرىشكەنلەرگە ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئالتۇن، كۈمۈش، مىس مېدال بېرىش؛ تەنھەرىكەت مەيدانىدا ئالدىنقى 3 - لىككىچە ئېرىشكەنلەرنىڭ دۆلىتىنىڭ كۆتۈپ تۇرمايلا دۆلىتىگە قايتىپ كەتكەن. چۈنكى ئاساسلىق تۈرلەر بويىچە ئېلىپ بېرىلغان مۇسابىقە 8 - ئاينىڭ 23- كۈنى ئاخىرلاشقان، ۋەھالەنكى ېيلگىيە پادىشاھى 8 - ئاينىڭ 30- كۈنى ئاندىن مۇكاپات تارقاتماقچى بولغان. شۇڭا 1932 - يىلى ئامېرىكىنىڭ لوس - ئانژېلىس شەھىرىدە ئۆتكۈلۈ ژولگەن 10 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە مۇكاپات تارقىتىش مۇراسىمى جەھەتتە چوڭ ئىلگىرىلاشلار ئېلىپ بېرىلىپ، ھەر بىر يەككە تۈردىكى مۇسابىقە ئاخىرلاشقان ھامان مۇكاپات تارقىتىشقا، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۆتۈپ چىققانلارنىڭ دۆلىتىنىڭ ئېلچىخانىسىغا ئەۋەتىلىپ تۇرىدىغان مۇكاپات ئېلىپ كېتىلىدىغان ئىشلار ئورۇنلاشتۇرۇلغان.

يەر شارىدىكى ئەڭ قىممەتلىك تاجايىپ تۈزۈلمىلەر

جانلىقلار تارىخىنى ئولوگىيە ساھەسىدىكى ئىنسانشۇناسلارنىڭ ئەقلىي يەكۈنلىرىگە ئاساسلانغاندا، يەر شارى پەيدا بولغاندىن ھازىرغىچە 4 مىليارت 600 مىليون يىللىق تارىخنى بېشىدىن كەچۈرگەن، بۇ جەريانىدا سەككىز قېتىم ئاجايىپ ئۆزگىرىش بولغان.

1- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 1 مىليارت 900 مىليون يىل ئىلگىرى يۇز بەرگەن بولۇپ، يەر شارىدا ھاياتلىق بارلىققا كېلىشكە باشلىغان.

2- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 480 مىليون يىل ئىلگىرى بولۇپ، يەر شارىدا بىر سانتىمېتر ئۆزۈنلۈقتىكى كىچىك ھاشارەتلەر پەيدا بولغان.

3- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 225 مىليون يىل ئىلگىرى بولۇپ، يەر شارىدا دىنوزاۋرلار پەيدا بولغان.

4- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 150 مىليون يىل ئىلگىرى بولۇپ، يەر شارىدا مايمۇنسىمان ئادەملەر پەيدا بولغان.

5- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 2 مىليون 500 مىڭ يىل ئىلگىرى بولۇپ، ئىنسانلار تاش قوراللارنى ئىشلەتكەن.

6- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 1 مىليون 600 مىڭ يىل ئىلگىرى بولۇپ، ئۆرە ماگىدىغان ئادەملەر پەيدا بولغان.

7- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 15 مىڭ يىل ئىلگىرى بولۇپ، ئېتىداۋائى ئادەملەرنىڭ مەھەللە-قىشلاقلىرى پەيدا بولغان.

8- قېتىملىقى بۇنىڭدىن 7000 يىل ئىلگىرى بولۇپ، تەسۈرىي يېزىق پەيدا بولغان.

ئابدۇقېيۇم مۇھەممەت تەرجىمىسى

643 - سان

تامغىنى **تۇردى قادىر نازىرى** ئىشلىگەن

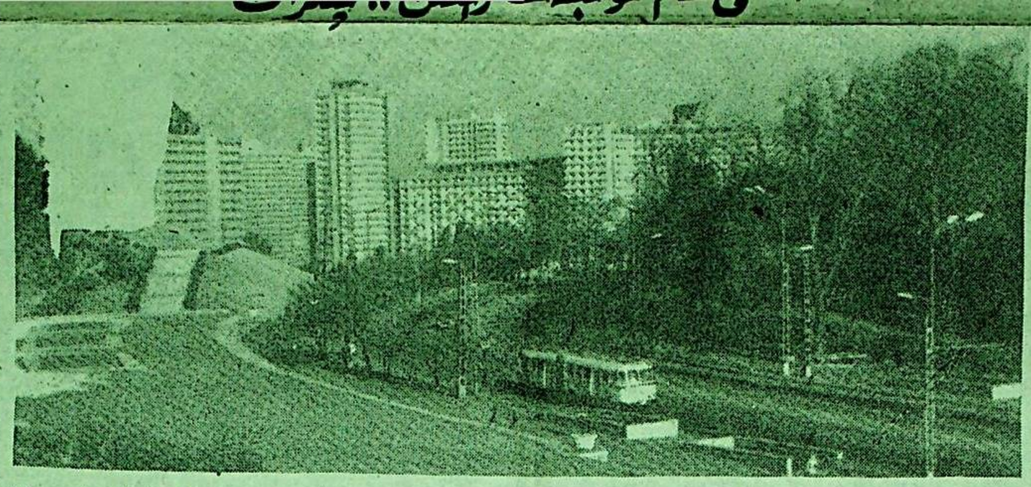

چاۋشيەن يېرىم ئارىلىنىڭ غەربىي شىمالىي قىسمىدا، داتوڭجياڭ دەرياسى ۋە ئۇنىڭ تارماق ئېقىمى پۈتۈڭجياڭ دەرياسىنىڭ تۆتاشقان ئورنىدا بىر گۈزەل شەھەر بار، بۇ چاۋشيەن خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پايتەختى - پىڭيانڭ.

«پىڭيانڭ» «تەكشى ھەم مۇنبەت زېمىن» دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. ھازىرغىچە قوللىنىلىپ كېلىۋاتقان بۇ يەر ئىسمى پىڭيانڭنىڭ گۈزەل مەنزىرىسىنى يەنى يەر شەكلىنىڭ تۈز، تۆپرىقىنىڭ مۇنبەت، ماددىي بايلىقىنىڭ مول، تۆت پەسلىنىڭ روشەن، كېلىماتىنىڭ مۆتىدىل ئىكەنلىكىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ.

پىڭيانڭنىڭ يەر مەيدانى 199 كۋادرات كېلومېتر، نوپۇسى تەخمىنەن 1 مىليون 300 مىڭ بولۇپ، چاۋشيەندىكى ئەڭ قەدىمكي شەھەر ھېسابلىنىدۇ. ئۇ مىلادىدىن ئىلگىرىكى 108- يىلى قۇرۇلغان بولۇپ، مىلادى 427 - يىلى گاۋجولى خانلىقىنىڭ پايتەختى بولغان؛ گەرچە نەچچە قېتىملىق ئۇرۇش مالىمانچىلىقىنى بېشىدىن كەچۈرگەن بولسىمۇ، شەھەر ئىچىدىكى داتوڭمېن، پوتۇڭمېن، داچىڭشەن سېپىلى قاتارلىق نۇرغۇن قەدىمكي ئاسار ئەتىقلەر ھازىرغىچە ساقلىنىپ قالغان. 1910 - يىلدىن 1945 - يىلغىچە پىڭيانڭ ياپون تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن ئىشغال قىلىۋېلىنغان، 1950 - يىلدىن 1953- يىلغىچە ئېلىپ بېرىلغان چاۋشيەن ئۇرۇشىدا ئامېرىكا قوشۇنلىرى پىڭيانڭنى 400 مىڭدىن ئارتۇق بومبا تاشلاپ شەھەرنى توپ - توز قىلىۋەتكەن. ئۇرۇشتىن كېيىن پىڭيانڭ خەلقى چاۋشيەن ئەمگەك پارتىيەسىنىڭ رەھبەرلىكىدە شۇ خارابىلىقتا شەھەرنى يېڭىباشتىن قۇرغان. ئون نەچچە يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق بۇ قەھرىمان شەھەر شەرقتە قايتا قەد كۆتۈرگەن. شۇنىڭ بىلەن «تۇلپار»، «غالىبىيەت»، «تاڭ نۇرى» قاتارلىق كوچىلار بارلىققا كەلگەن. 1990 - يىللاردا يېڭىدىن ياسالغان گۈڭگۈ، توگىيى كوچىلىرى يېڭىچە ھەم ئازادە بولۇپ، دۇنيانىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلماقتا.

پىڭيانڭنىڭ ئەزەلدىن «گۈلزار شەھەر» دېگەن شۆھرىتى بار، قەدىمكى شەھەر پەسلىنىڭ ئۆزگىرىشىگە قاراپ «باھار سىمفونىيىسى»، «ئاي راۋىقى» دېگەن ناملار بىلەن شەھەر مەنزىرىسىنى تەسۋىرلىگەن. ھازىر پىڭيانڭ خەلقىنىڭ كۆڭۈل قويۇپ پەرۋىش قىلىشى ئارقىسىدا، بۇ شەھەرنىڭ ھەممىلا جايى چىمەنلىك، بوستانلىق، گۈلزارلىققا ئايلاندى. لاگلىن تاغ تىزمىسىدىن باشلىنىدىغان داتوڭجياڭ دەرياسى خۇددى رەڭلىك لېنتىدەك شەھەر مەركىزىدىن ئۆتىدۇ. ئۇنىڭدا قېيىقلار بىمالال ئۆزۈپ يۈرىدۇ. داتوڭجياڭنىڭ تارماق ئېقىمى بولغان پۈتۈڭجياڭنىڭ شەھەرنىڭ غەربىي جەنۇبىدىن ئۆتىدۇ، دەريا بويىدىكى قاتار - قاتار ئىمارەتلەر، تەكشى ئۆسكەن سۆگەتلەر ئاجايىپ گۈزەل مەنزىرە شەكىللەندۈرگەن. ۋەنجىگتەي، داچىڭشەن قاتارلىق جايلار سايا ھەتچىلەرنى تېخىمۇ جەلپ قىلىدۇ، كىشىلەر بۇ جايدا ناخشا ئېيتىپ، ئۇسۇل ئويناپ، تەبىئەتنىڭ گۈزەل مەنزىرىسىدىن ھوزۇرلىنىدۇ.

پىڭيانڭنى گۈزەل بىناكارلىق سەنئىتى مۇزېيى دېيىشكە بولىدۇ. 60 - يىللاردىن باشلاپ بۇ شەھەردە ھەر خىل ئۇسلۇبتىكى خاتىرە مونار شەكىللىك ئىمارەتلەر سېپلىنغان. 50 نەچچە مېتر ئېگىزلىكتىكى «تۇلپار» مىس ھەيكىلى چاۋشيەننىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش مۇۋەپپەقىيەتلىرىنىڭ سىمۋولى. پولات سېمونت قۇرۇلمىلىق، كاھىش لەمپىلىك دۆلەت كۈتۈپخانىسى تېخىمۇ ئۆزگىچە بولۇپ، ئۇ چاۋشيەننىڭ مىللىي بىناكارلىق ئۇسلۇبى بىلەن زامانىۋى بىناكارلىق ئۇسلۇبى بىرلەشتۈرۈپ سېپلىنغان. «ياشلىق باھار» كوچىسىدا ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە ئون نەچچە تەنتەربىيە ساريىي بار. ئۇلار ياشلىق باھارنىڭ ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلىپ تۇرىدۇ. كەيشۇەنمېن، ۋەنشۇتەي، كېڭەش زالى، پارتىيە قۇرۇلۇشى خاتىرە مۇنارى قاتارلىقلار قەدىمكى ئوردىلاردىكى مەزۇايىتتەك شەھەر رايونىنىڭ ھەرقايسى قىسىملىرىدا جولالنىپ تۇرىدۇ.

پىڭيانڭ يەنە چاۋشيەننىڭ مەدەنىيەت، مائارىپ مەركىزى. داتوڭجياڭ دەرياسى بويىدىكى كىم ئىرسەن داشۆسى چاۋشيەننىڭ ئالىي بىلىم يۇرتى. شەھەر ئىچىدىكى ھەربىر كىچىك رايونىنىڭمۇ مەدەنىيەت سارايلىرى، كۈتۈپخانىلىرى، كىنوخانىلىرى بار. پىڭيانڭ خەلقى قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش، ئەدەبلىك بولۇش جەھەتتە سايا ھەتچىلەردە چوڭقۇر تەسىر قالدۇرغان.

ھەم ياش ھەم قەدىمكى شەھەر پىڭيانڭ پارلاق ئەتىكە قاراپ تۇلپاردەك پەرۋاز قىلماقتا.

زۇلپىيە ھېيىت تەرجىمىسى

گېرمانىيە مۇزېيلىرىدىكى بۆيۈملار ئىچىدە ئىنسانشۇناسلىق، مىللەتشۇناسلىق، تەبىئىي پەن، تارىخ، سەنئەت، كانچىلىق، ئاپتومۇبىل، ئايروپىلان، توقۇمىچىلىق، ساپالچىلىق، پوچتا بۆيۈملىرى، قونچاق، ئوت ئۆچۈرۈش، ئاپتكا، گېزىت، بولكا قاتارلىقلارغا ئائىت بۆيۈملار بار. گېرمانىيىدە يەنە گۆش مۇزېيىمۇ بار، ئېكسكۇرسىيە قىلىمغانلار گۆشنىڭ كۆرگەزمە ئىشكاپىغا قاداق كىرىپ قالغانلىقىنى ھەرگىز تەسەۋۋۇر قىلالمايدۇ.

مۇزېيلارنىڭ كۆلىمىدىمۇ پەرق ناھايىتى زور. ئېيتايلۇق، بېرلىننىڭ تارىخ مۇزېيى، سىللە-تىشۇناسلىق مۇزېيى، سىيونخېننىڭ سەنئەت مۇزېيى، پەن - تېخنىكا مۇزېيىغا نۇرغۇن مەبلەغ سېلىنغان بولۇپ، ئۇلار ناھايىتى ھەشەمەتلىك. پەن - تېخنىكا مۇزېيىغا كىرسىڭىز بىر كۇندە ئېكسكۇرسىيە قىلىپ بولالمايسىز. كۆلىمى كىچىك مۇزېيلارنى كۆپىنچە خۇسۇسىيلار باشقۇرىدۇ، بىر كورپۇس بىنادا بىرلا خادىم بار، قارىماققا كۆرۈمسىزدەك تۇرغىنى بىلەن كىشىگە مەلۇم ساھەدىن بىلىم بېرەلەيدۇ.

ئاخىرى شەھىرىدە تەسىس قىلىنغان گېزىت مۇزېيىنى گېرمانىيەدىكى ئوتتۇرا، كىچىك مۇزېيلار ئىچىدىكى ئەڭ تىپىك مۇزېيى دېيىشكە بولىدۇ، ئۇنىڭدىن گېرمانىيە مۇزېيلىرىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە خىزمەت ئۇسۇلىنى بىلۈۋالغىلى بولىدۇ.

گېزىت مۇزېيىنىڭ كۆلىمى چوڭ ئەمەس، جەمئىي ئۈچ كۆرگەزمە زالى بار، لېكىن ئۇنىڭدا دۇنيادىكى گېزىتلەردىن 125 مىڭ نۇسخا بار، ئۇنىڭ ۋاقىت ئارىلىقى 1609 - يىلىدىن ھازىرغىچە بولۇپ، جەمئىي 386 يىل، ساقلانغان گېزىتلەر مەزمۇنىدىن قارىغاندا دۇنيا بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ.

بۇ مۇزېيىنىڭ قۇرغۇچىسى فوكىنسىگ 1822- يىلى تۇغۇلغان بولۇپ، پروسسىيە ئەمەلدارى بولغان، ئۇ مەنسەپ تۇتۇش يولىدا ئوگۇشسىزلىقتا ئۆچرىغاچقا، گېزىت توپلاش خىيالىغا كەلگەن. شۇنىڭ بىلەن بۇ ئىشقا كىرىشىپلا كەتكەن. 1854 - يىلى ئۇ بىرىنچى قېتىملىق كۆرگەزمىنى ئۆيۈشتۇرغان؛ 1889 - يىلى دۇنيا بويىچە تۇنجى قېتىم گېزىت ھەققىدىكى خاس كەسپىي ژۇرنال - «گېزىت مۇزېيى»نى نەشر قىلىپ، بۇ مۇزېيىدا ئېكسكۇرسىيە قىلغۇچىلاردىن ھەق ئېلىنمايدۇ. بۇ يەردە كىشىلەر دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ گېزىتنى، يەنى باسما تاۋىقى 1.5×2 مېترلىق چوڭلۇقتىكى گېزىتنى كۆرەلەيدۇ؛ چوڭلۇقى پوچتا مارکىسىچىلىكلا كېلىدىغان ئەڭ كىچىك گېزىتنىمۇ كۆرەلەيدۇ. 1609 - يىلىدىكى بىر پارچە گېرمانچە گېزىت - مۇزېيدىكى ئەڭ قەدىمكى گېزىت ھېسابلىنىدۇ؛ مارکسنىك باش مۇھەررىرلىكىدە چىقىرىلغان «يېڭى رېيىن گېزىتى» نىك ئاخىرقى بىر سانىمۇ ئەڭ قىممەتلىك بۆيۈم ھېسابلىنىدۇ. دۇنيادىكى زور تارىخىي ۋەقەلەرنى بەت بويىچە خەۋەر قىلغان گېزىتلەر ھازىرمۇ كىشىلەرنى مەپتۇن قىلىدۇ. مەسىلەن، بىرىنچى دۇنيا ئۇرۇشىنىڭ ئاخىرلىشىشى، گېتلېرنىڭ تەختكە چىقىشى، پارلامېنت بىناسىغا ئوت كېتىشى دېلوسى، گېرمانىيەنىڭ تەسلىم بولۇشى ۋە ستالىن، چىرچىللارنىڭ ۋاپات بولۇشى قاتارلىقلار كىشىگە ئۆزگىچە تۇيغۇ بېرىدۇ. مۇزېيىدا ساقلانغان خەنزۇچە گېزىتلەرمۇ خېلى كۆپ سالماقنى ئىگىلەيدۇ، ئۇلار ئارىسىدا 1901- يىلى 3 - ئاينىڭ 8 - كۈنى شاڭخەيدە چىققان «مەسىل گېزىتى» نىڭ 1 - بېتىگە ئادرېسى: سما يولى جەنۇبىي خۇاجىلى كوچىسى؛ تىراژى: 700؛ باھاسى: ئالتە يارماق، دېگەنلەر بېسىلغان.

بوك ئېپەندىنىڭ تونۇشتۇرۇشچە، مۇزېيى ئاخبارات كەسپى ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارغا دائىم ئاساسلىق يارىتىپ بېرىدىكەن، ئۇلار بۇ يەرنى ئۆزلىرىنىڭ دەرسخانىسى دەپ بىلىدىكەن ھەم بۇ يەردىكى ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىپ مەملىكەت ئىچى، سىرتىدا مەخسۇس تېما بويىچە كۆرگەزمىلەرنى ئۇيۇشتۇرىدىكەن. ئەمەلىيەتتە، مۇزېيى ئاخبارات-چىلىق، نەشرىياتچىلىق ئىلمىنى تەتقىق قىلىدىغان ۋە ئومۇملاشتۇرىدىغان ئالىيارات بولۇپ قالغان.

بەزىلەر بىر دۆلەتنىڭ مۇزېيىنىڭ ئاز-كۆپلۈكى شۇ دۆلەتنىڭ ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ، دەيدۇ. بۇ گەپ يالغان ئەمەس.

ياسىن ئەيسا تەرجىمىسى

چەت ئەللەرگە نەزەر

چاۋشيەن پارتىيە گېزىتى چاۋبىننىڭ جىڭگو ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلغانلىقىنى قاتتىق تەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىن، 1-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتى بۈگۈن ئوبزور ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: ياپونىيە باش ۋەزىرى چاۋبىن لۇكتەيلاڭنىڭ ئاشكارا هالدا «مىنىستىرلار كابىنېتىنىڭ زۇڭلى ۋەزىرى» لىك سالاهىيىتى بىلەن «جىڭگو ئىبادەتخانىسى»نى تاۋاپ قىلغانلىقى «ملىتارىزمنىڭ روهىنى تىرىلدۈرۈش، ئىلگىرى پاجىئەلىك مەغلۇب بولغان بۇيۇك شەرقىي ئاسىيا ئورتاق گۈللىنىش چەمبىرىكىنىڭ كونا چۈشىنى قايتا كۆرگەنلىكى ياپونىيىنىڭ دۆلەت سىياسىتى بولۇپ قېلىۋاتقان» لىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

بۇ گېزىت چاۋبىننىڭ 7-ئاينىڭ 29-كۈنى جىڭگو ئىبادەتخانىسىنىڭ رەسمىي تاۋاپ قىلغانلىقىنى توغرىسىدا ئوبزور ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: ھەممىگە مەلۇمكى، جىڭگو ئىبادەتخانىسى دۆگتياۋېيگجى قاتارلىق 1-دەرىجىلىك ئۇرۇش جىنايەتچىلىرىنىڭ «هازا تاختىسى» قويۇلغان جاي، بۇ يەر ياپونىيە ئەكسىيەتچىلىرىنىڭ ملىتارىزملىق ئىدىيە ۋە تاجاۋۇزچىلىق روهىنى تەرغىب قىلىدىغان، ياپونىيە خەلقىنى تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشقا قاتنىشىشقا مەجبۇر قىلىدىغان تەشۋىقات تايانچ پونكىتى بولۇپ كەلدى.

ئوبزوردا مۇنداق دېيىلدى: دۇنيا جامائەتچىلىكى ياپون جاھانگىرلىكىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق جىنايەتلىرىنى قاتتىق ئەيىبلەپ كېلىۋاتقان بولسىمۇ، لېكىن ياپونىيە ھازىرغىچە جىنايىتىنى تونىمىدى ھەم ناماقۇل بولمىدى، ئەكسىچە ئۇلار يەنە ئۆتكەنكى تاجاۋۇزچىلىق جىنايەتلىرىنى بېزىمەكتە ۋە كۈچىنىڭ بارىچە مەدھىيىلىمەكتە.

ئوبزوردا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ھەممىگە ئايانكى، ياپونىيە دۇنيادا ھەربىي چوڭ دۆلەت بولۇپ قالدى. ياپونىيە يېقىندا كۈتۈروپ چىققان «مۇداپىئە ئاقتاشلىق كىتابى»دا يەنە «ياپونىيە مۇھاپىزەتچىلەر ئەترىتىنىڭ كۆپ خىل رولى» دېگەن يېڭى بىر بابنى كۆپەيتتى. بۇ ياپونىيىنىڭ چەت ئەللەرگە قارىتا ھەربىي كېڭەيمىچىلىك قىلىش جەھەتتە تاشلىغان يېڭى، ئىنتايىن خەۋپلىك بىر قەدىمى.

بۇ ئوبزوردا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ياپونىيىنىڭ 2-دۇنيا ئۇرۇشىدا مەغلۇب بولغانلىقىغا يېرىم ئەسىر بولدى، لېكىن ياپونىيە ملىتارىزمنىڭ قارا نىيىتى قىلچە ئۆزگەرمىدى. ياپونىيىنىڭ يۇقىرىدىكى يۇزلىنىشىدىن ئاسىيا خەلقى يۇكسەك دەرىجىدە ھوشيار بولۇشى كېرەك، ئەلۋەتتە.

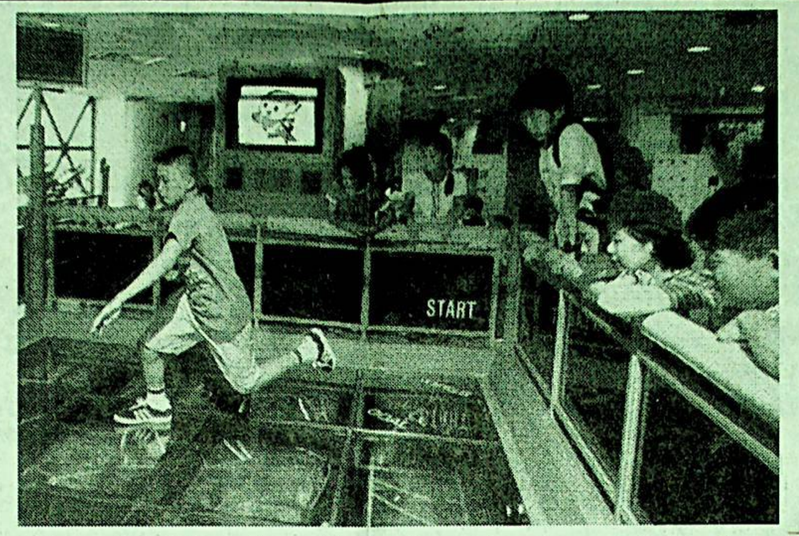

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ يازمىق تەتىلنى كۆڭۈللۈك، ئەھمىيەتلىك ئۆتكۈزۈشى ئۈچۈن دۆگجىدىكى نۇرغۇن مۇزېي، پەن - تېخنىكا سارايلىرى تەتىل مەزگىلىدە ئوقۇغۇچىلارغا ھەقسىز ئېچىۋېتىلدى ھەم بالىلارغا مول، قىزىقارلىق نومۇرلارنى قويۇپ بەردى.

سۈرەتتە: دۆگجىك پەن - تېخنىكا سارىيىدا بىر توپ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى پەن - تېخنىكا ئويۇنى ئويناماقتا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ياپونىيە تىنچلىق تەشكىلاتى چاۋبىننىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلغانلىقىغا ئېتىراز بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۆگجىك، 31 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ياپونىيە ئۇرۇشتا قازا قىلغانلار جەمەتى تىنچلىق جەمئىيىتى مەملىكەتلىك ئالاقلىشىش جەمئىيىتى مۇشۇ ئاينىڭ 29 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، ياپونىيە باش ۋەزىرى چاۋبىن لۇكتەيلاڭنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلغانلىقىغا قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

بايانات مۇنداق دېيىلدى: چاۋبىن تاۋاپ قىلغاندا «ئىچكى كابىنېتنىڭ زۇڭلى ۋەزىرى» ئەمەس، بەلكى تىنچلىقنى بەرپا قىلىشنى ئۈمىد قىلىدىغان ئۇرۇشتا قازا قىلغانلار جەمەتى تىنچلىق جەمئىيىتى ئالاقلىشىش جەمئىيىتى ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئالدىدا ئۇرۇش جاۋابكارلىقى ۋە ئۇرۇشتىن كېيىنكى مەسئۇلىيىتى بارلىقىنى ھېس قىلمىپ ياپونىيىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشىدا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان ۋە قوربان بولغانلارنىڭ ئازاب-ئوقۇبىتىنى ئەستە چىڭ ساقلاپ، چوقۇنۇپ ئويلىنىش ئاساسىدا تەڭ ياشاش يولىدا ئىلگىرىلەشكە ئۈندەيدىغان ئورۇن ئەمەس، دەپ كۆرسەتتى.

ئۇتتۇرا ئافرىقا ۋە شەرقىي ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرى يىغىنى بۇرۇندىدىكى سىياسىي ئۆزگىرىشنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دارىسسالام، 31-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئوتتۇرا ئافرىقا ۋە شەرقىي ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرى يىغىنى بۇرۇندى ۋەزىيىتىنى مۇزاكىرە قىلغاندىن كېيىن بۈگۈن تانزانىيىنىڭ شىمالىدىكى ئارۇشا شەھىرىدە يېپىلدى. يىغىن ئاخبارات ئېلان قىلىپ، بۇرۇنداددا يېقىندا يۈز بەرگەن ھەربىي سىياسىي ئۆزگىرىشنى قاتتىق ئەيىبلىدى ھەم سىياسىي ئۆزگىرىش قىلغان دائىرىلەردىن بۇرۇندىنىڭ قانۇنىي تەرتىپىنى دەرھال ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلدى: ئوتتۇرا ئافرىقا ۋە شەرقىي ئافرىقا دۆلەتلىرى رەھبەرلىرى بۇرۇندىنىڭ سىياسىي ئۆزگىرىش قىلغان دائىرىلىرىدىن دەرھال كونكرېت تەدبىر قوللىنىپ، بۇرۇندى خەلقى ئېتىراپ قىلغان خەلق پارلامېنتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ھەم «سىياسىي پارتىيىنىڭ پائالىيىتىنى توختىتىش» توغرىسىدىكى چەكلىمىنى بۇيرۇقنى دەرھال ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلدى: باشلىقلار يىغىنى بۇرۇندىدىكى سىياسىي ئۆزگىرىش قىلغان دائىرىلەردىن توقۇنۇشنى ئاخىرلاشتۇرۇش توغرىسىدا دەرھال ھەم شەرتسىز سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلدى: بۇرۇندىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە شەرت- شارائىت ھازىرلاش ئۈچۈن باشلىقلار يىغىنى بۇرۇندىدىكى سىياسىي ئۆزگىرىش قىلغان دائىرىلەرگە ئەڭ زور دەرىجىدە بېسىم ئىشلىتىشنى، جۇملىدىن ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالاشنى قارار قىلدى. باشلىقلار يىغىنى يەنە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئوتتۇرا ئافرىقا ۋە شەرقىي ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ بۇ ئىش ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى قوللىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى تېررورلۇققا قارشى قانۇن لايىھىسى ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 2 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسى ئوتتۇرىغا قويغان تېررورلۇققا قارشى قانۇن لايىھىسى ماقۇللاپ، ئايرودرومنىڭ بىخەتەرلىك تەدبىرلىرىنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى.

قانۇن لايىھىسىدە ئايرودروم ئامانلىق ساقلىغۇچى خادىملارنىڭ خىزمەت مىزانىنى تۆزۈپ چىقىش، مەلۇم ئايرودرومدا فېدېراتسىيە تەكشۈرۈش ئىدارىسىنىڭ ئادەملىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە ئامېرىكىدىكى ئەڭ چوڭ بىر قانچە ئايرودرومدا بومبىنى پۇراپ تاپىدىغان ئاپپاراتكا ئىشلىتىش تەلەپ قىلىندى. قانۇن لايىھىسىدە يەنە گۇمانلىق تېررورچى ئۇنسۇرلار ئۇستىدىن شىكايەت قىلىشقا رۇخسەت قىلىندى.

دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىشىدىن ئەندىشە قىلمىپ، قانۇن لايىھىسىدە، كلىنتون زۇكتۇك ئوتتۇرىغا قويغان تېلېفوننى ئوغرىلىقچە ئاڭلاش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش ھەم پارتلاتقۇچقا خىمىيىلىك سىناق قىلىش سۈيۇقلۇقىنى قويۇپ تېررورچى ئۇنسۇرلارنىڭ پىيىگە چۈشۈش توغرىسىدىكى تەكلىپنى قوبۇل قىلمىدى. لېكىن مۇرەسسە قىلىش سۆپىتىدە قانۇن لايىھىسىدە پارتلاتقۇچقا خىمىيىلىك سىناق قىلىش دورىسىنى قويۇش توغرىسىدىكى تەكلىپ ئۇستىدە بىر يىل مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىش بەلگىلەندى. جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسى بىلەن دېموكراتلار پارتىيىسى بىر كومىتېت قۇرۇپ، ھۆكۈمەت ئوتتۇرىغا قويغان تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ستراتېگىيەسىنى مۇھاكىمە قىلىدۇ ھەم ئۇنىڭ مۇددەتلىك تەدبىر توغرىسىدا تەكلىپ بېرىدۇ. كلىنتوننىڭ تەكلىپى يېقىندا ئامېرىكا

ئامېرىكىنىڭ ئايروپىلانلىرى چاۋشيەننىڭ ھاۋا بوشلۇقىنى كۆپ قېتىم رازۋېتكا قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىن، 31-ئىيۇل تېلېگراممىسى. چاۋشيەن مەركىزىي ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ بۈگۈن ھەربىي تەرەپ ئەرباب-لىرىدىن خەۋەردىن نەقىل كەلتۈرۈشچە، 7-ئايدىن بۇيان ئامېرىكا ئۇزۇنىڭ كورىيە ۋە چەت ئەللەردىكى بازلىرىدا تۇرۇۋاتقان ھەر خىل رازۋېتكا ئايروپىلانلىرىنى ئىشقا سېلىپ، چاۋشيەننىڭ ھاۋا بوشلۇقىنى 150 قېتىمدىن ئارتۇق رازۋېتكا قىلغان.

7-ئاينىڭ 30-كۈنى سائەت يەتتىدىن 18 مىنۇت ئۆتكەندە ئامېرىكىنىڭ «U - 2» بەلگىلىك يۇقىرى بوشلۇقتا ستراتېگىيىلىك رازۋېتكا قىلىش ئايروپىلانى چاۋشيەننىڭ غەربىي دېڭىز قىرغىقىدىكى دېجى ئارىلىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا پەس ئۆچتى ھەم ھەربىي چېگرا سىزىقىنى بويلاپ شەرقىي دېڭىز ساھىلىدىكى تامىيان رايونىغا قاراپ ئۆچۈپ كەتتى، بۇ ئايروپىلان ئۇزاق ۋاقىت ئۆچۈش جەريانىدا چاۋشيەننىڭ ھاۋا بوشلۇقىنى رازۋېتكا قىلدى. بىر ئايدىن بۇيان ئامېرىكا ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ بۇ خىلدىكى رازۋېتكا پائالىيىتى 30 نەچچە قېتىمغا يەتتى.

7-ئاينىڭ 27-كۈنى سائەت ئوندىن 45 مىنۇت ئۆتكەندە ئامېرىكىنىڭ چەت ئەلدىكى بازىسىدىن ئۇچقان «135 - RC» تىپلىق ستراتېگىيىلىك رازۋېتكا ئايروپىلانى ھەربىي چېگرا سىزىقىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا شەرق، غەرب يۆنىلىشىنى بويلاپ ئۆچۈپ، چاۋشيەننىڭ پۈتۈن چېگرىسىنى سۈرەتكە ئالدى ۋە ئېلېكترونلۇق رازۋېتكا پائالىيىتى ئېلىپ باردى.

7-ئاينىڭ 25-كۈنى سائەت توققۇزدىن ئون مىنۇت ئۆتكەندە ئامېرىكىنىڭ «P - 3» تىپلىق چارلاش ئايروپىلانى چاۋشيەننىڭ شەرقىي دېڭىز ساھىلى بىلەن غەربىي دېڭىز ساھىلىدىكى دېجى ئارىلىدا رازۋېتكا پائالىيىتىنى ئېلىپ باردى.

چاۋشيەن مەركىزىي ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىردە ئامېرىكىنىڭ چاۋشيەننىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا رازۋېتكا پائالىيىتىنى ئېلىپ بارغانلىقىنى قاتتىق ئەيىبلىدى.

بايانلتا مۇنداق دېيلدى: چاۋبن تاۋاب قىلغاندا «ئىچكى كابىنىتنىڭ زۇڭلى ۋەزىرى» دېگەن ئەمەلىيەتتە ئۇنىڭ ھۆكۈمەت تەرەپلىك سالاھىيتى بىلەن تاۋاپ قىلغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ، ئۇنىڭ بۇنداق قىلىشىغا قەتئىي يول قويۇشقا بولمايدۇ».

بايانلتا مۇنداق دېيلدى: «جەڭدە قازا قىلغانلارنىڭ ئۇرۇق - جەمەتىنى پەيدا قىلىشنى

ئىتالىيە سابىق ناتسىست ئۇرۇش جىنايەتچىسىنى يېڭىباشتىن قولغا ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 3 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بۇ يەردىكى ئەدلىيە ساھەسىنىڭ بۇگۈن كەچتە تارقاتقان خەۋىرىگە قارىغاندا، ئىتالىيىنىڭ رىم شەھەرلىك يۇقىرىغا شىكايەت ئەرز سۇنغۇچى سوت مەھكىمىسى شۇ كۈنى قارار چىقىرىپ، بۇنىڭدىن ئىككى كۈن ئىلگىرى رىم ھەربىي سوتى تەرىپىدىن گۇناھسىز دەپ ھۆكۈم قىلىنىپ قويۇپ بېرىلگەن سابىق گېرمانىيە ناتسىست ئۇنسۇرى، گىتلېر ئېسىپچىلار قوشۇنى قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ شاگۇبى دەرىجىلىك كوماندىرى ئېرىنگ پۇربىوكنى يېڭىباشتىن قولغا ئالغان.

خەۋەرگە قارىغاندا، پۇربىوك 1944 - يىل 3 - ئايدا فاشىزمغا قارشى ئىتالىيىلىك 335 جەڭچىنى زەھەرلىك گاز بىلەن ئۆلتۈرۈشكە قاتناشتى. تەرەققىپەرۋەر ئىتالىيىلىك ئىككى زاتنى ئۆز قولى بىلەن ئېتىپ ئۆلتۈردى، دېگەن جىنايەت بىلەن ئەيىبلەنگەن. 1945 - يىل 5- ئايدا پۇربىوك بالقان رايونىدا قولغا ئېلىنىپ ئەنگە ئېلىنغان. لېكىن ئۇ 1946 - يىل 12-

چىقاردى. بۇ ھۆكۈمنى ئىتالىيەدىكى ھەر ساھەدىكىلەر ئىنتايىن قاتتىق تەنقىدلىدى، ھەتتا ئەيىبلىدى.

ئىتالىيىنىڭ ئالاقىدار قانۇنلىرىغا ئاساسەن پۇربىوك ئۇستىدىكى ئاخىرقى ھۆكۈم ئۇ قايتا قولغا ئېلىنغان 40 كۈن ئىچىدە چىقىرىلىدۇ.

فىلىپپىندە يەر تەۋرىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 31 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. فىلىپپىننىڭ شىمالىي قىسمىدىكى لوزۇن ئارىلىدا بۈگۈن سەھەردە 5.8 بال يەر تەۋرىدى. يەر تەۋرەش مەركىزى ھەمدە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلاردا بىر قىسىم زىيان كۆرۈلدى.

ئالاقىدار تارماقلاردىكى ئەربابلارنىڭ ئېيتىشىغا قارىغاندا، بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەش سەھەر سائەت بىردىن 38 مىنۇت

ئۆتكەندە يۈز بەرگەن، يەر تەۋرەش مەركىزى پايتەخت مانىلانىڭ شىمالىي قىسمىدىن 60 كىلومېتر يىراقلىقتىكى فلويىدابۇرانكادا بولغان، تەۋرەشتىن كېيىن، يەنە 15 قېتىم سارقىندى تەۋرەش يۈز بەرگەن.

فىلىپپىن ھۆكۈمىتى يەر تەۋرەشتىن كېلىپ چىققان زىيانىنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن كۆزەتكۈچىلەر ئەترىتى ئەۋەتتى.

مىسىر ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشقا قويۇلغان چەكلىمىنى كېڭەيتىۋەتكەنلىكىنى ئەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 3 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مىسىر دېپلوماتىيە مىنىستىرى مۇسا بۈگۈن ئىسرائىلىيە ئېچكى كابىنېتىنىڭ يېقىندا يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشقا قويۇلغان چەكلىمىنى كېڭەيتىش توغرىسىدىكى قارارىنى تەنقىد قىلدى، بۇ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىغا پايدىسىز تەسىر كۆرسىتىدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

مىسىر ئوتتۇرا شەرق ئاخبارات ئاگېنتلىقى بۇ دېپلوماتىيە مىنىستىرىنىڭ سۆزىدىن نەقىل كەلتۈرۈپ: مىسىر ئىسرائىلىيىنىڭ يۇقىرىدىكى قارارىنى چىقارغانلىقى توغرىسىدا ئىسرائىلىيە تەرەپ بىلەن ئۇچرىشىدۇ، دېدى.

خەۋەرگە قارىغاندا، ئىسرائىلىيە ئېچكى كابىنېتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى قارار چىقىرىپ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى ۋە گازا رايونىدىكى يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشقا قارىتىلغان چەكلىمىنى ئەمەلدىن قالدۇرغان، تەستىقلاش رەسمىيەتلىرىنى كەلگۈسىدە قويۇۋەتكەن.

ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتىنىڭ سۆھبىتى ئوتكۇزۇشىگە يول ھازىرلاش ئۈچۈن، ئىسرائىلىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى رابىن بۇنىڭدىن تۆت يىل ئىلگىرى يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش پائالىيىتىنى توختىتىپ قويۇشنى قارار قىلغانىدى.

ئامېرىكا ھەربىي ئەمەلىي كۈچنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. پېنتىگون يىللاردىن بۇيان ياۋروپا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا بىر مۇنچە دۆلەتلەرنىڭ ھەربىي خراجىتىنى زور دەرىجىدە ئازايتقانلىقى بىلەن كۆرۈنەرلىك سېلىشتۇرما بولغىنى شۇكى، ئامېرىكا ھەربىي تەييارلىقلارنى داۋاملىق زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ كەلدى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىدىكى 16 دۆلەتنىڭ 1995 - يىللىق مالىيە يىلىدىكى ھەربىي خام چوتى 470 مىليارد دوللار بولغان، بۇنىڭ ئىچىدە ئامېرىكىنىڭ % 59نى ئىگىلىگەن.

«ۋاشىنگتون پوچتىسى»گەزىتىنىڭ 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ئۆتكەن ئون يىلدا ئامېرىكىنىڭ قورال - ياراغ ۋە ھەربىي ئەسلىھە سېتىۋېلىش جەھەتتە قىلغان چەقمى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ھەربىي چىقىمى ئومۇمىي خام چوتىنىڭ تەخمىنەن % 25نى ئىگىلىگەن. ئامېرىكىنىڭ 1995 - يىللىق مالىيە يىلىدا ھەربىي پەن تەتقىقاتى ۋە ھەربىي تەييارلىقلارنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىشلەتكەن خىراجىتى 34 مىليارد 500 مىليون دوللارغا يېتىپ، ياۋروپادىكى ئىتتىپاقداشلار چىقىمى ئومۇمىي يىغىندىسىنىڭ 1.2 ھەسسىسگە تەڭلەشكەن. ئامېرىكا ھەربىي تەييارلىقلارنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ كەلگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىدىكى ياۋروپالىق ئىتتىپاقداشلارغا قارىتا ھەربىي كۈچ ئۈستۈنلۈكى يەنمۇ كېڭەيدى.

ئەيدىدنى دەپنە قىلىش مۇراسىمى مۇگادىشودا ئوتكۇزۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نايروبى، 2 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بۇ يەردە تاپشۇرۇۋېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، سۇمالىدا نەچچە ئون مىڭ كىشى بۈگۈن پايتەخت مۇگادىشودا سۇمالى مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ رەئىسى ئەيدىدنى دەپنە قىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئېيتىلىشىچە، ئەيدىد 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى مۇگادىشونىڭ مەيدىنا رايونىدا يۈز بەرگەن گۇرۇھ توقۇنۇشىدا كۆكرەك قىسمى ئېغىر يارىلانغان ھەم 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئوپېراتسىيە قىلىنغاندا يۈرەك كېسىلى قوزغىلىپ قېلىپ ئۆلۈپ كەتكەن.

بەزى كۆزەتكۈچىلەر مۇنداق ھېسابلىدى: ئەيدىدنىڭ ئۆلۈمى سۇمالىنىڭ ۋەزىيىتىگە سىرلىق تەسىر كۆرسەتىدۇ، سۇمالىنىڭ تىنچلىق ئىستىقبالىدا مۇشۇ سەۋەبتىن بۇرۇلۇش ھاسىل بولىدۇ. مەخپى قاتارلىق گۇرۇھ رەھبەرلىرى سۇمالىدىكى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ مىللىي يارىشىشنى يولغا قويۇشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

نېيېرېرى فوندى جەمئىيىتى قۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دارېسسالام، 3- ئاغۇست تېلېگراممىسى. تانزانىيەنىڭ قۇرۇلغانلىقىدىن بۇيانقى ئەڭ چوڭ سىياسىي تەشكىلاتى بولغان ئىنقىلابىي پارتىيەسىنىڭ مەركىزىي كومىتېتى ۋە ئۇنىڭ ئىجرائىيە كومىتېتى 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئېلان قىلغان قارارنامىدە، ئۇلارنىڭ 1995 - يىلى 10 - ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن كۆپ پارتىيەلىك سايلامدا ئۇتۇق قازانغان پارتىيە ۋەكىللىرىنىڭ ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى ئەزالىرى شەخسىي ئىرادىسىنى ئۆستۈنلۈككە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۆز ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلغانلىقىنى قاتتىق ئەيىبلىدى.

جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيەسىدىن بولغان پارلامېنت ئەزالىرى شەخسىي ئىرادىسىنى ئۆستۈنلۈككە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۆز ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلغانلىقىنى قاتتىق ئەيىبلىدى.

فوندى جەمئىيىتىنىڭ قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدا سۆز قىلىپ كەلگۈسىدىكى دۆلىتىمىزنىڭ سىياسىي تەشكىلاتى قۇرۇلۇشىغا ئەقىل - پاراسەت ئاتا قىلغان ئۇلۇغ رەھبىرىمىز ھەزرىتى رەئىس جاڭ زېمىن ئەپەندىمىزگە ئالاھىدە مىننەتدارلىقىنى بىلدۈرگەن.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى قارار ماقۇللاپ، ب د ت نىڭ لۇاندا توروشلۇق ۋاقىتلىق قىسمىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتىنى كېلەر يىل 1 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە ئۇزارتىشنى قارار قىلدى.

△ بېلورۇسىيە زۇڭتۇڭى لوكاشېنكو 7 -ئاينىڭ 30 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ ئىقتىساد خىزمىتىگە مەسئۇل ئىككى يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارىنىڭ ئىستېپاسىنى قوبۇل قىلدى.

△ خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتى 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئېستونىيىنى 13 ئاي ئىچىدە جەمئىي 20 مىليون دوللارلىق ئىناۋەتلىك قەرز پۇل بىلەن تەمىنلەش ئارقىلىق، بۇ دۆلەت ھۆكۈمىتىنىڭ 1996 -، 1997 - يىللىق ئىقتىسادىي پىلانىنى قوللايدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

△ ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى مەجىد 7 - ئاينىڭ 30- كۈنى: بىر خىل مۇۋاپىق كەيپىيات پەيدا قىلىش سۇرىيە بىلەن لۇاننىڭ ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىغا قايتىپ كېلىشى، ئەرەبلەرنىڭ بارلىق ھوقۇقلىرىنى قوغداش ئۈچۈن ئېيتقاندا ئىنتايىن مۇھىم، دەپ تەكىتلىدى.

△ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ ئىچكى جايلىرىدىن ئادرىياتىك دېڭىزىغا توتىشىدىغان بىر تۆمۈر يولدا 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى قاتناش ئەسلىگە كەلدى.

△ روسىيىنىڭ يىراق شەرقتىكى خاباروۋسكى رايونىدا 7 - ئاينىڭ 30- كۈنى ئورمانغا ئوت كېتىش ۋەقەسى يۈز بەردى. ئوت ئاپىتى يۈز بەرگەن ئورمان كۆلىمى 10 مىڭ گېكتارغا يەتتى.

تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تەنزىملاش نومۇرى:102)
ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانگزىجيانگ كوچىسى 1 - نومۇر.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 8 - ئاينىڭ 7 - كۈنى (چارشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 100 يىللىق كاتتا مەرىكسى ئاياغلاشتى

جۇڭگو ماھىرلىرى 16 ئالتۇن مېدال، 22 كۈمۈش مېدال، 12 مىس مېدالغا ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 4 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن پۈتۈنلەي ئاياغلاشتى. 4 - ئاۋغۇست كەچتە ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مەيدانىدا 17 كۈن يانغان مەشئەل مۇۋەپپەقىيەت ۋە ئۇمىد، مەغلۇبىيەت ۋە ئەپسۇس ئىچىدە ئاستا-ئاستا ئۆچتى. شۇنىڭ بىلەن ھازىرقى زامان ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 100 يىللىق كاتتا مەرىكسى ئاياغلاشتى.

بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنى باشلانغان، 197 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن 10 مىڭدىن كۆپرەك ماھىر 26 چوڭ تۈردىكى 271 كىچىك تۈر بويىچە مۇسابىقىگە قاتناشتى، بۇنىڭ بىلەن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 100 يىللىق تارىخىدا قاتناشقان كومانداۋ ۋە ئادەم سانى، مۇسابىقە تۈرى ۋە ئالتۇن مېدال سانى ئەڭ كۆپ بولۇش رېكورتى يارىتىلدى. مۇسابىقىدە ماھىرلار باتۇرلۇق بىلەن ئېلىشىپ، 24 تۈردە دۇنيا رېكورتىنى يۈزدى، ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى رېكورتلىرىنى يېڭىلىدى، بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى كۆلەمىنىڭ زور، سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرىلىقى بىلەن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 100 يىللىق تارىخىي سەھىپىسىدىن ئورۇن ئالدى.

«بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە قاتنىشىش مۇھىم» ۋە «تېخىمۇ تېز، تېخىمۇ يۇقىرى، تېخىمۇ كۈچلۈك بولۇش» دېگەن ئولىمپىك روھى كونكرېت گەۋدىلەندى. سوۋېت ئىتتىپاقى پارچىلىنىپ كەتكەنلىكتىن، قاتنىشىدىغان كومانداۋ كۆپەيدى، تەنھەرىكەت سەۋىيىسىمۇ ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستى، شۇڭا مۇسابىقە مىسلىسىز كەسكىن بولدى؛ بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەنھەرىكەت جەھەتتە باش كۆتۈرۈشى بىلەن ئالتۇن مېدال ئالغۇچىلار ۋە مېدالغا ئېرىشكۈچىلەر سېپىگە قوشۇلىدىغانلار كۆپەيدى، 53 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن ماھىر ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى. 79 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن ماھىر كۈمۈش ۋە مىس مېدالغا ئېرىشتى، لېكىن ئۆتكەن نۆۋەتتە ئاران 37 دۆلەت ۋە رايون ئالتۇن مېدالغا، 63 دۆلەت ۋە رايون كۈمۈش، مىس مېدالغا ئېرىشكەنىدى.

ئالتۇن مېدال تالىشىش جېڭىدە ئامېرىكا كومانداسى 44 ئالتۇن مېدال، 32 كۈمۈش مېدال ۋە 25 مىس مېدال بىلەن مېدال تاختىسىدا 1 - ئورۇننى ئىگىلىدى. روسىيە كومانداسى 36 ئالتۇن مېدال، 21 كۈمۈش مېدال ۋە 16 مىس مېدال بىلەن 2 - ئورۇننى ئىگىلىدى. گېرمانىيە كومانداسى 20 ئالتۇن مېدال، 18 كۈمۈش مېدال ۋە 27 مىس مېدال بىلەن 3-ئورۇننى ئىگىلىدى، لېكىن ئۆتكەن نۆۋەتتىكى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدىكى سەۋىيىسىنى، ئالتۇن، كۈمۈش مېدال ۋە مېدال سانىدا 4-ئورۇننى ساقلاپ قالدى. ئىككى كىشى تۆت تۈردە دۇنيا رېكورتىنى يېڭىلىدى.

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ سودىلىشىش، كەسىپلىشىش بىلەن بىرلىشىشگە ئەگىشىپ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى كۆچلۈك ئىقتىسادىي تۈۋرۈككە ئىگە بولدى، تەنھەرىكەت سەۋىيىسىمۇ نىسپىي ئۆستى؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قىسمەن سەلبىي تەسىر كۆرسەتكەچكە، بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە سودا تۈسى ناھايىتى قويۇق بولۇپ كەتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنى ھاكىمىيەت ئورگېنى بولمىغان خەلق تەشكىلاتلىرى ئۆز ئالدىغا تەشكىللىگەنلىكى ۋە ئۆتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن قاتناش، ئورۇنلاشتۇرۇش، ئۇچۇر سىستېمىسى، بىخەتەرلىكنى قوغداش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆپ چاتاق چىقتى، ئومۇمىيۈزلۈك تەشكىللەش خىزمىتى ئالدىنقى ئۇچ نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدىكىدەك ياخشى بولمىدى.

مۇسابىقە مەزگىلىدە ئولىمپىك باغچىسىدا يۈز بەرگەن پارتلاش ۋەقەسى ئولىمپىك تىنچلىق غايىسىگە قىلىنغان خىرىس ۋە ھاقارەت بولدى، لېكىن ئۇ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئۇنىڭغا ئۇنچۇرغۇلۇشىنى توسۇپ قالالمىدى.

☆

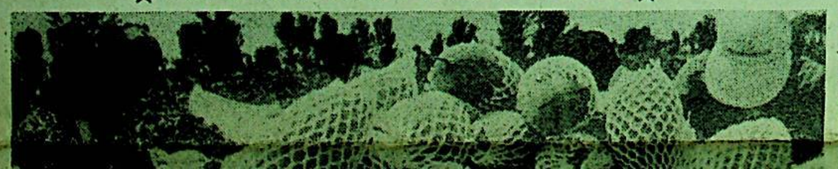

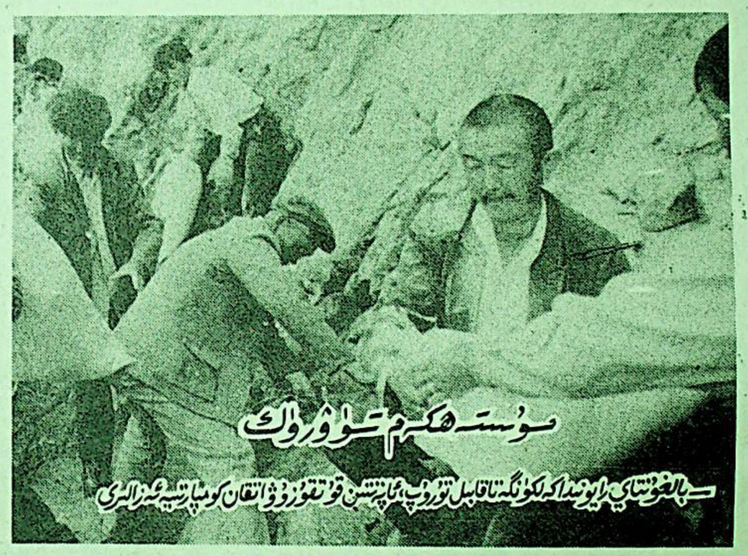

مۇستەھكەم تۇرۇك

بالغۇنتاي رايونىدا كەلكۈنگە ئاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇۋاتقان كومپارتىيە ئەزالىرى

ئۇز مۇخبىرىمىز دۇك جيەنشېك

تەڭرىتېغىنىڭ ئېچكىرىسىگە جايلاشقان خېجىك ناھىيىسىنىڭ بالغۇنتاي بازىرى، خېجىك پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، «سەكرەپ ئىلگىرىلەش» پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ بالغۇنتاي شۆبە زاۋۇتى 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 18 -، 20 - ۋە 25-كۈنلىرى پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، رەھىمسىز كەلكۈن ئاھالىنىڭ ئۆيلىرىنى ۋەيران قىلدى، تۆمۈريول، تاشيول ۋە كۆۋرۈكلەرنى بۇزۇۋەتتى. دەل - دەرەخلەرنى ئېقىتىپ، ئېتىزلىقلارنى ۋەيران قىلدى. خەلقنىڭ غايەت زور يالايىئاپەت ئېلىپ كەلدى. لېكىن بۇ يەردىكى كومپارتىيە ئەزالىرى ئەڭ خەۋىلىك پەيتتە كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقتى، ئەڭ قىيىن مەزگىلدە ئاۋۋال ئامما ئىنى ئويلىدى، ئۆلار ئۆز ھەرىكىتى بىلەن ئامما نىڭ قەلبىدە مۇستەھكەم توسما سالدى.

7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى كەلكۈن بالغۇنتاي بازىرىدىكى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنى بۇزۇۋەتتى، ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ دامبىسى خەۋپ ئىچىدە قالدى، بۇ چوڭ دامبا بۆسۈلۈپ كەتسە، بالغۇنتاي بازىرىنىڭ كۆپ قىسمى سۇ ئىچىدە قالاتتى. مۇشۇنداق جەددىي پەيتتە، بالغۇنتاي بازارلىق پەيچۇسونىڭ پېتەكچىسى، كومپارتىيە ئەزاسى خاۋجۇنفېك پەيچۇسودىكى بارلىق كادىر - ساقچىنى باشلاپ نەق مەيدانغا كەلدى. دامبىنىڭ ھەر ۋاقىت بۆسۈلۈپ كېتىش خەۋپى بار ئىدى. خاۋجۇنفېك دامبا ئۈستىگە سەكرەپ چىقىپ، «يولداشلار! پارتىيە ۋە ئامما بىزنى سىنايدىغان پەيت كەلدى، مەن بىلەن مېڭىڭلار!» دەپ توۋلىدى. ئۇنىڭ ئاۋازى كەلكۈن سۈيىنىڭ شاۋقۇنىدا ئانچە جارانلىق ئاڭلانمىغان بولسىمۇ، ئۇنىڭ ھەربىكتى كىشىلەرگە ئىلھام بولدى، ئۆلارنى تەسىرلەندۈردى. ئۇلار ئۆزىنىڭ ھاياتىنى خەتەرگە تىكىپ، ئۆزىنى ئامما ئۈچۈن قۇربان قىلىشقا تەييار تۇرىدىغان ئىنقىلابىي روھ بىلەن ئىشلىدى. ئۇلار باشلىقى لېيۇفۇشيۇڭ خەتەرلىك ئون نەچچە جايدىن ئۆتۈپ بالغۇنتايغا كېلىپ، كەلكۈن بۆزۇۋەتكەن جايىنى رېمونت قىلىشقا قوماندانلىق قىلدى، 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى كەچتە ئاپتونوم رايون ئىلدىن جەددىي يۆتكىگەن 100 تونىنا ئون، بەش تونىنا سۇ يېغى ئاپەت يۈز بەرگەن رايونغا ئېلىپ كېتىلۇاتقاندا ئاپتوموبىللار «218» دۆلەت يولىنىڭ 480 كىلومېترلىق يېرىدە توسۇلۇپ قالدى، لېيۇفۇشيۇڭ ۋە بالغۇنتاي يول ئاسراش ئۆچاستىكسىنىڭ باشلىقى لېيۇشنياڭ ئەترەتتىكىلەرنى باشلاپ يارەمگە باردى. ئۇلار تاغلىق رايوندا يامغۇر ياغسا ھەر ۋاقىت تاش - شېغىللىق قىيان بولىدىغانلىقىنى بىلەتتى، لېيۇفۇشيۇڭ 30 مىڭدىن كۆپرەك كىشىنىڭ بەردى. كومپارتىيە ئەزالىرى ئەڭ قىيىن پەيتتە ئاممىنىڭ ھالىغا يېتىپ، ئۇلارغا ياردەم قىلىپ، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەسئۇلىيىتى ۋە مەجبۇرىيىتىنى سادىقلىق بىلەن ئادا قىلغانىدى.

خېجىك پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ باشلىقى چېن لىنفۇ، پولات تاۋلاش سېخى پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى جاڭ جيەنرۇڭ، ئەينەك شۆبە زاۋۇتىنىڭ باشلىقى ياڭ جىشى، شۇجىسى لېيۇجيەنۇپي قاتارلىق كادىرلار ئۈشچىلارنى باشلاپ شىمالىي رايوندىكى زاۋۇت مۇھاپىزەت دامبىسىنى قوغدىغان. ئۇلارنىڭ ئائىلىسى ئاپەت ئەڭ ئېغىر بولغان شىمالىي كۆۋرۈك ئەتراپىدا ئىدى. كەلكۈندە بەزىلەرنىڭ ئۆيىگە سۇ كىرىپ كەتكەن، ئۆيلىرىدىكى ئەرسىلىرى ۋە ئوزۇقلۇقلىرى سۇغا چىلىنىپ كەتكەن، ئەمما ئۇلار ئۆزىنىڭ ئائىلىسىنى ئويلىماي، ئاۋۋال ئاممىنى ئويلاپ، ئاممىنىڭ ئەڭ ئېغىر ۋاقىتلىرىدا ئۇلارغا ياردەم قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىنى قازاندى.

7 - ئاينىڭ ئاخىرىدا يۇز بەرگەن كەلكۈن ئاپىتى تۆپەيلىدىن بالغۇنتاي بازىرىنىڭ خۇستاي كەنتىدىكى 700 دىن كۆپرەك موڭغۇل چارۋىچى ئولتۇراق ئۆيىدىن ئايرىلىپ قالدى. كەنت پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى سانجارا (سولدا) كەنت كادىرلىرى، تايانچ خەلق ئەسكەرلىرى بىلەن بىرلىكتە ئاممىنى خەۋپ ئىچىدىن قۇتقۇزۇپ چىقىپ ئورۇنلاشتۇردى، ئاممىغا ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرىنى ئاپىرىپ بېرىپ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ يېڭجي فوتوسى

* * *

بالغۇنتاي بازىرى خۇستاي كەنتى پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى سانجارا 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى تۇنجى قېتىم كەلكۈن كەلگەندە ئۆيى ۋە بارلىق بىساتىدىن ئايرىلىپ قالغانىدى، لېكىن ئۇ باشقىلارنىڭ ئۆرۈلۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۆزىنىڭ ئۆيىدىن ئەرسە-كېرەكلىرىنى ئېلىپ چىقىشنى ياردەملەشتى، كەلكۈندە قاپسىلىپ قالغان ئاممىنى قۇتقۇزدى ھەم ئۇلارنى ئورۇنلاشتۇردى. باشقىلار دەم ئالغاندا، ئۇ تاغ - داۋانلاردىن ئۆتۈپ ئاپەت ئەھۋالىنى يۇقىرىغا دوكلات قىلدى. كەنتتىكىلەر مۇنداق دېيىشتى: بۇ قېتىمقى كەلكۈن ئاپىتىدە سانجارانىڭ ئائىلىسى ناھايىتى زور زىيان تارتتى، ئۇ كۆچلۈكنىڭ ئىشلىرى ئۈچۈن ئالدىراپ چېپىپ يۈرۈپ ئىشلىدى، ئەگەر سانجارا شۇجى مۇشۇنداق قىلمىغان بولسا، بىز ھەقىقەتەن زور زىيان تارتقان بولاتتۇق.

كىشىلەرگە تىنچلىق بولدى، تۇلارنى تەسىرلەندۈردى. كىشىلەر دامبىغا سىم تور، تاش- شېغىل قاچىلانغان تاغارلارنى قويۇپ، دامبىنى ساقلاپ قالدى.

مەرد مەيدانىدا سىنىلىدۇ، 7 - ئاينىڭ 18- كۈنى «218» دۆلەت يولىنىڭ خېجىڭدىن بالغۇنتايغا باردىدىغان بۆلۈكى پۈتۈنلەي تۈزۈلۈپ قالدى، بالغۇنتاي رايونىدا 30 مىڭدىن ئارتۇق كىشى كەلكۈندە قاپسلىپ قالدى. قاتناشنى بالدۇرراق ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ ئالدىنقى كاپالىتى ئىدى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق يول ئاسراش تۈچاستىكسىنىڭ ليۇفۇشيۇڭ 30 مىڭدىن كۆپرەك كىشىنىڭ هايات ئۇچۇن ئۆزىنىڭ هاياتىنىڭ خەۋپىگە ئۇچرىشىغا قارىماستىن، ليۇشنياڭ بىلەن ئەڭ خەتەرلىك جايلاردا ئىشلىدى، يامغۇردا ئۇدا سەككىز سائەت كۆرەش قىلىپ، ئاشلىق توشۇيدىغان ئاپتوموبىل كالونىسىنىڭ بالغۇنتايغا كىرىشگە كاپالەتلىك قىلدى.

مەن 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى بالغۇنتايغا مۇخبىرلىقتا بارغىنىمدا خېجىڭ پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ ئىشچىلىرى، بالغۇنتايدىكى موڭغۇل چارۋىچىلار كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ تەسىرلىك ئىش - پائالىيەتلىرىنى سۆزلەپ كىرىپ كەتكەن، ئۇيغۇرلاردىكى ئەرسلىرى لاينىڭ تېگىدە قالغان، بەزىلەرنىڭ ئۆيلىرى ئورۇلۇپ چۈشۈپ، ئۆيىدە ھېچنېمىسى قالمىغان بولسىمۇ، ئۇلار 7 - ئاينىڭ 18- كۈنىدىن 28 - كۈنگىچە توپتوغرا ئون كېچە - كۈندۈز ئۆيىگە قايتمىغان. كەلكۈننىڭ ئۆز ئۆيلىرىنى ئېقىتىپ كەتكەنلىكىنى كۆرسىمۇ، دامبىدىن ئايرىلمىغان، بىر قەدەممۇ چېكىنمىگەن، هالبۇكى ئۇلار زاۋۇتقا سۇ كىرىپ كەتمىگەنلىكىدىن، دۆلەتنىڭ مال- مۈلكىنىڭ زور زىيانغا ئۇچرىمىغانلىقىدىن خۇشال بولغان.

هەقىقەتەن زور زىيان تارتقان بولاتتۇق.

شارچىكە كەتمىمۇ ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان كەنت، بۇ يەردە دېهقانلارنىڭ ئۆيلىرى كەلكۈندە ئۆرۈلۈپ چۈشتى، ئۇلارنىڭ يەيدىغان هېچنېمىسى قالمىدى. كەنت پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى راجى ئۆز ئۆيىدىكى ئازراق ئۇننى ئېلىپ چىقىپ كۆچىلىككە بۆلۈپ بەردى. ئۇنىڭ بۇ هەرىكىتى كوممۇنىستلارنىڭ خەلقنى هەر ۋاقىت ئەستىن چىقارمايدىغان، هەممە ئىشتا خەلقنى ئويلايدىغان قەلبىنى نامايان قىلدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

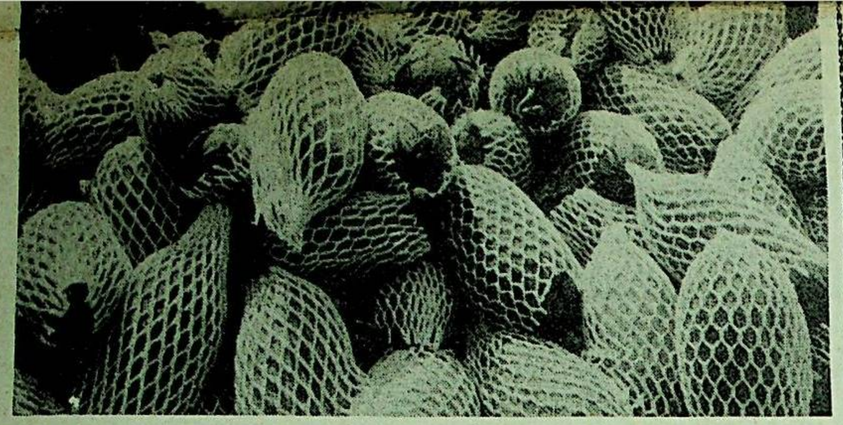

«103» تۇمەن - مەيدانىنىڭ قوغۇنلىرى شاڭخەي، بېيجىڭ، گۇاڭجۇ، شېنجېن قاتارلىق 20 نەچچە چوڭ، ئوتتۇرا شەهەرگە توشۇلماقتا هەم شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا بازارلىرىغا ئېكسپورت قىلىنماقتا.

شياۋۋېنسەي فوتوسى

ئۇيغۇر دېهقانلار قاچقۇنلارنى باتۇرلۇق بىلەن قوغلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرى لى شېڭجياڭ، ليۇتۇڭجي

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى سەھەردە قەشقەر شەهرىنىڭ ئەشمىكا كوچىسى جىمجىت ئىدى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، قەشقەر هېيتگاه جامەسىنىڭ ئىمامى هارۇنخان هاجى دامولا سائەت ئالتىدىن 40 مىنۇت ئۆتكەندە ئادەتتىكىگە ئوخشاش قورۇسىدىن چىقتى، ئوغلى ئۇنى ۋېلىسىپىت بىلەن كوچا دوقمۇشىغا ئېلىپ ماڭدى، هارۇنخان هاجى بۇ يەردە توختىتىپ قويۇلغان پىكاپقا چىقىپ جامەگە ماڭماقچى ئىدى. 74 ياشقا كىرگەن بۇ بوۋاي ئۆيىدىن چىقىپ 40 مېتر ماڭار- ماڭمايلا خەنجەر كۆتۈرۈۋالغان ئۇچ لۆكچەكنىڭ ئۇشتۇمتۇت هۇجۇمىغا ئۇچرىشىنى خىيالىغىمۇ كەلتۈرمىگەنىدى، كەڭلىكى ئىككى مېتر كېلىدىغان تار كوچىدا ئەسەبىيلەشكەن لۆكچەكلەر هارۇنخان هاجىنىڭ 20 نەچچە يېرىگە پىچاق تىقتى. ئۇنىڭ ئوغلى لۆكچەكلەرگە باتۇرلۇق بىلەن قارشىلىق كۆرسەتكەنده، ئۇنىڭ ئون نەچچە يېرىگە پىچاق تىقىلدى، ئاتا - بالا قانغا ملىنىپ يېقىلدى.

بۇ قاتىللىق دېلوسى قەشقەرنى زىلزىلىگە سالدى. دېلودىكى جىنايەتچىلەر قېچىپ كەتكەنىدى. ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى دېلوسى پاش قىلىشقا دەرهال كۈچ تەشكىللىدى.

5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى، ج خ تارماقلىرى بىر نەچچە جىنايەتچىنىڭ يېڭىسار ناهىيىسى تەرەپكە قاچقانلىقى توغرىسىدا مەلۇمات تاپشۇرۇپ ئالدى، ج خ ساقچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم جەڭچىلىرى ۋە هەر مىللەت ئاممىسى ئاختۇرۇپ تۇتۇش هەرىكىتىنى قانات يايدۇردى. كۆز يەتكۈسىز چۆللۈكتە ئۇدا نەچچە ئون سائەت قېچىپ يۈرگەن ئۇچ جىنايەتچى 5 - ئاينىڭ 27 - كۈنى چۈشتە قەشقەر يېڭىشەهەر ناهىيىسىنىڭ ئارال يېزىسىغا كەلدى. ئاچلىق ۋە ئۇسسۇزلۇقتا چىدىمىغان جىنايەتچى نۇرمۇهەممەت بىلەن سەيپۇللا بىر دېهقاننىڭ ئۆيىگە كىرىپ نان ۋە سۇ سورىدى. پارتىيىگە كىرگەنگە خېلى ئۇزاق بولغان بۇ دېهقان بۇ ئىككى كىشىنىڭ هەرىكىتىنىڭ گۇمانلىق ئىكەنلىكىنى بايقاپ، ئۇلار كەتكەندىن كېيىن ئەھۋالنى كەنت كادىرلىرىغا دەرهال دوكلات قىلدى. بىر نەچچە دېهقان ئارقىدىن قوغلاپ بېرىپ، ئانچە ئۇزىمىغان نۇرمۇهەممەت بىلەن سەيپۇللانى توسۇپ،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

بىر جۇملىلىك خەۋەرلەر

☆ ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جالاڭ يۈنچۈەن 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى كەچتە ئۇرۇمچىدىكى رۇڭدۇ سارىيىدا قازاقستان دۆلەت ئەمگەك مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جۇماسۇلتانوپ، دۆلەت ئۆلچەملەشتۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ياسارووۋ ۋە ئۇلارنىڭ هەمراهلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

☆ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئەشۇنغات بۆلۈمى 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ هەرقايسى ئاخبارات ئورۇنلىرىدىن رەهبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، 1996 - يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ تەشۋىقات - خىزمىتىگە يۈكسەك ئەهمىيەت بېرىشنى ۋە ئۇنى ئەستايىدىل ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

☆ قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ ۋۇشۇدۇيى ئۇرۇمچىدە 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 4 - كۈنگىچە 3 - نۆۋەتلىك ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلاش يىغىنى چاقىرىپ، 37 ئىلغار كوللېكتىپ، 92 ئىلغار شەخسنى مۇكاپاتلىدى.

☆ تارىم نېفىت قىدىرىش - ئېچىش قوماندانلىق شتابىغا قاراشلىق نېفىتلىكلەر 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنى بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئامىنغا 1.5 مىليون يۈەن خەلق پۇلى، 7170 قۇر كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلدى.

ۋەتەن هەممىدىن ئەلا

- جۇڭگو تەنهەرىكەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ زەپەر قۇچۇپ قايتىپ كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالمىز

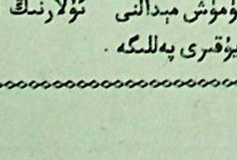

تىنچ ئوكيانىنىڭ ئۇ قېتىدا ئولىمپىكنىڭ 100 يىللىق كاتتا مەرىكىسىنىڭ مۇقەددەس مەشئىلى ئاستا - ئاستا ئۆچتى. لېكىن بېيجىڭنىڭ بۇگۈن كېچىدىكى مەنزىرىسى تولىمۇ گۈزەل بولۇپ، كىشىنى مەھلىيا قىلاتتى. جۇڭگو تەنهەرىكەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ يىراقتا سەپەر قىلىپ قەھرىمانلارچە ئېلىشىپ، زەپەر قۇچقانلىقى بۇ يەردىكى 100 مىليونلىغان كىشىنى هاياجانغا سالدى.

ۋەتەن ئۈچۈن شان - شەرەپ قۇچقان تەنهەرىكەت ئەزىمەتلىرى، جاپا چەكتىڭلار! ۋەتەن سىلەرگە رەهمەت ئېيتىدۇ. خەلقىمىز سىلەرنى قارشى ئالدۇ!

ئاتلانتادا ئۆتكۈزۈلگەن ئولىمپىك تەنهەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئېلىمىزنىڭ تەنهەرىكەت ئەزىمەتلىرى مەملىكەت خەلقىنىڭ تاپشۇرۇقىغا ۋە ئۈمىدىنى يەردە قويىمدى. باتۇرلۇق بىلەن ئېلىشىپ، 16 ئالتۇن مېدال، 22 كۈمۈش مېدال، 12 مىس مېدال ئېلىپ، نەتىجە سېلىشتۇرمىسىدا ئۆتكەن قېتىملىق ئولىمپىك تەنهەرىكەت مۇسابىقىسىدىكىدىن ئۈرلەپ، ئولىمپىك تەنهەرىكەت مۇسابىقىسىدە شەرەپ قۇچۇپ، كۆچلۈك كومانداڭلار بىلەن كەسكىن ئېلىشىش داۋامىدا جۇڭخۇا پەرزەنتلىرىنىڭ توختىماي ئىلگىرىلەيدىغان جاسارىتىنى نامايان قىلدى.

جۇڭگو تەرەققىي قىلماقتا، دۇنيا ئالغا باسماقتا، هەر تەرەپلىمە رىقابەتتە غالىبلار قاتاردىن ئورۇن ئېلىش ئۈچۈن، هەرقايسى دۆلەت ۋە رايون، بىر مىللەت پۈتۈن كۈچىنى سەرپ قىلىپ، ئۆز كارامىتىنى نامايان قىلىدىغان هەربىر پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلانماقتا. بۇ هەيۋەتلىك ئېقىندا قەد كېرىپ ئورۇش ئۈچۈن ئادەتتىن تاشقىرى بەدەل تۆلەشكە توغرا كېلىدۇ. ۋالۇ يېفۇنىڭ كېسەل تۇرۇقلۇقىمۇ قارىغا ئېتىشتا تۇنجى كۈمۈش مېدالغا ئېرىشكىنىدىن باشلاپ، جۇڭگو ئايالار ۋالىبول كومانداسىنىڭ قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ ئاخىرقى بىر كۈمۈش مېدالنى قولغا كەلتۈرگىنىگە قەدەر بولغان ئارىلىقتا هەربىر مېدالغا يۈقىرى پەللىگە ئۇنتىلىدىغان ئۇرتاق ئاساسىي تېمىسى - ۋەتەنپەرۋەرلىك! ئۇلارنىڭ ئەجرى سىڭگەن بولغانلىقى ئۈچۈن، هەممىلا جايدا جۇشقۇن هالدا يۇقىرىغا ئۆرلەيدىغان قەيسەر كۆرۈش ئىرادىسىنى، توسۇۋالغىلى بولمايدىغان ئېلىشىش جاسارىتىنى ۋە مەدەنىيەتلىك، كۆركەم، نەمۇنىلىك سالاپىتىنى نامايان قىلدى.

هازىرقى دۇنيا تەنهەرىكەت مۇنبىرىدە كۈچلۈك رەقىبلەر ئارىسىدا رىقابەت ئىنتايىن كەسكىن بولماقتا. يۇقىرى تېخنىكىلىق ۋاستىلەر ۋە ئىلمىي تەلىم - تەربىيە، مەشق قىلىش ئۇسۇلىنىڭ كىرگۈزۈلۈشى كىشىلەرنى جىسمانىي جەهەتتىكى يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرۇشتا ۋايىغا يەتكۈزدى دېيىشكىمۇ بولىدۇ. مۇشۇنداق ئەھۋالدا ماهىرلار ئارىسىدىكى كۈچ سىنىشىش، سەۋىيە، تېخنىكا ماهارىتى، ئىقتىدار جەهەتلەردىكى بەسلىشىش پسىخولوگىيە، ئىرادە ۋە روهىي جەهەتلەردىكى ئېلىشىشتا ئىپادىلەنمەكتە؛ جۇڭگو ئولىمپىك ئەزىمەتلىرى قولغا كەلتۈرگەن ئەلا نەتىجىلەر - جىسمانىي ئىقتىدار ۋە تېخنىكا جەهەتتىكى غەلبە، تېخنىكا مۇهىمى، ئىرادە، ئەخلاقىي پەزىلەت جەهەتتىكى هالقىپ ئۆتۈش هېسابلىنىدۇ. ئاتلانتادا ئۆتكەن 16 كېچە- كۈندۈزنى ئەسلەيدىغان بولساق، ماهىرلارنىڭ پەلەككە يەتكەن جاسارىتىنىڭ شانلىق نەتىجىلىرى كۆز ئالدىمىزدا نامايان بولىدۇ. هەربىر مېدالغا كىشىنى تەسىرلەندۈردىغان كۆرۈش هېكايىسى يېزىلغان؛ هەربىر مەيدانىدىكى ئېلىشىش، رىقابەت مەيۈەتلىك كىشىلىك هايات مارشى. ئۇلارنىڭ ئۇرتاق ئاساسىي تېمىسى - ۋەتەنپەرۋەرلىك!

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مەبلەغ قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەگشەپ، پېزا ئىگىلىكىگە زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرەيلى

قاپتونوم رايونلۇق پېزا ئىگىلىك بانكىسى يۇقىرى ھوسۇللۇق پېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا كۈچلۈك مەدەت بەرمەكتە

ئۇز مۇخبىرىمىز **گازادگۈل** قاينەۋرىشەت خەۋىر قىلدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پېزا ئىگىلىك بانكىسى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پېزا ئىگىلىكىگە مايىللاشقا دائىر سىياسەتلىرىنى ئىستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، سېلىنما ئوبېكتى، سېلىنما مىقدارى، مۇلازىملىق خىزمىتى قاتارلىق جەھەتلەردە پېزا ئىگىلىكىگە مايىللىشىپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق پېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا كۈچلۈك مەدەت بەردى.

بۇ بانكا بۇ يىل كىرىدىت ئارقىلىق پېزا ئىگىلىكىگە مەدەت بېرىشته مۇھىم ئۇقتۇنى يۇقىرى ھوسۇللۇق پېزا ئىگىلىكىگە مەدەت بېرىشكە قارىتى، بانكا ۋە ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار 4 مىليون 600 مىك مو يەرگە كەلگەن ئەللىك سۇلياۋ يوپۇق پېپىپ كېۋەز تېرىشقا مەدەت بەردى، بۇ كېۋەز ئومۇمىي كېۋەز كۆلىمىنىڭ 40 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن بولۇپ، بۇلۇرقىدىن ئۇچ ھەسسە كۆپ. 1 مىليون 520 مىك مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق پېپىپ قۇرۇلچا تېرىشقا مەدەت بەردى، بۇ، بۇلۇرقىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئوت ھەسسە ۋە 3.5 ھەسسە ئارتۇق، شۇنىڭ بىلەن بىللە، يەنە مەدەت بېرىلگەن تونىلىق ئاشلىق ئېنىزى 650 مىڭ مو ئاشتى، 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە پېزا ئىگىلىك قەرز پۇل قالدۇقى 8 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 2 مىليارد 950 مىليون يۈەن، بۇلۇرقىدىن شۇمەزگىلدىكىدىن 920 مىليون يۈەن ئاشتى. پېزا ئىگىلىكىگە قارىتىلغان ئومۇمىي قەرز پۇل 5 مىليارد 50 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 1 مىليارد 70 مىليون يۈەن كۆپ بولدى، پېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا ئىشلىتىلگەن قەرز پۇلنىڭ ئېشىش مىقدارى تۇراقلىق قەرز پۇلنىڭ ئېشىش مىقدارىنىڭ 74.4 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

كرېدىت مەبلىغىنىڭ ئۇنۇملۇك ئىشلىتىلىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىگىلىك قەرز پۇل قالدۇقى 8 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 2 مىليارد 950 مىليون يۈەن، بۇلۇرقىدىن شۇمەزگىلدىكىدىن 920 مىليون يۈەن ئاشتى. پېزا ئىگىلىكىگە قارىتىلغان ئومۇمىي قەرز پۇل 5 مىليارد 50 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 1 مىليارد 70 مىليون يۈەن كۆپ بولدى، پېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا ئىشلىتىلگەن قەرز پۇلنىڭ ئېشىش مىقدارى تۇراقلىق قەرز پۇلنىڭ ئېشىش مىقدارىنىڭ 74.4 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

كرېدىت مەبلىغىنىڭ ئۇنۇملۇك ئىشلىتىلىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىگىلىك قەرز پۇل قالدۇقى 8 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 2 مىليارد 950 مىليون يۈەن، بۇلۇرقىدىن شۇمەزگىلدىكىدىن 920 مىليون يۈەن ئاشتى. پېزا ئىگىلىكىگە

قۇمۇل ۋىلايەتلىك پېزا ئىگىلىك بانكىسى ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش تىپىدىكى مەخسۇس قەرز پۇلنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋىر قىلدۇ: قۇمۇل ۋىلايەتلىك پېزا ئىگىلىك بانكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش تىپىدىكى مەخسۇس قەرز پۇلنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.

قۇمۇل ۋىلايەتلىك پېزا ئىگىلىك بانكىسى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلىك نامراتلارغا يار يۆلەك بولۇش پىلانى ھەم ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ «ئۈچ تەرەپ بىرگەۋدە بولۇپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ستراتېگىيىلىك پىلانى» نى ئەملىيلەشتۈرۈش ئۇچۇن، مەخسۇس قەرز پۇل تارقىتىش جەريانىدا باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، قەرز پۇلدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىش نىسبىتىنى ئاشۇردى. ئۇلار 1988 - يىلىدىن 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەخسۇس قەرز پۇلىدىن 34 مىليون 760 مىڭ يۇەن تارقىتىپ، قەرز پۇلدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ٪ 85 كە يەتكۈزۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولىغا مېڭىشىغا مەدەت بەردى.

بارىكۆل ناھىيىسىنى نۇقتا قىلىپ، تۇر تۇرغۇزۇپ قەرز پۇل تارقاتتى. تۇرغۇزۇلغان تۇرلەردىن ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش، باقمىچىلىق كەسپىنى يولغا قويۇش قاتارلىق مۇمكىنچىلىكى بولغان تۇرلەرنى تاللاپ، نۇقتىلىق يارىدەم قىلدى. يەتتە يىلدا مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىرلىشىپ، 88 تۇر تۇرغۇزۇپ ۋە ئۇنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، جەمئىي 1800 ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، قورسقىنى توق، كىيىمنى پۈتۈن قىلدى. بارىكۆل ناھىيىسىمۇدۆلەتنىڭ يار - يۆلەك بولۇش سىياسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئۆز جايىنىڭ ئەملىيىتىگە ماس كېلىدىغان «دېھقانچىلىق ئارقىلىق ئۇزۇقلۇق ئاشلىقنى ھەل قىلىش، چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئارقىلىق نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش، يۇقىرى ئۇنۇملۇك پېزا ئىگىلىكىگە تايىنىپ بېيىش» تىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك فاكتورنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ئاساسلىقى ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئۇنۇملۇك ئىشلەپچىقىرىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، نامراتلارنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ئىشەنچ ۋە مەدەت بەردى.

بارىن، پىلال يېزىسىدىكى دېھقانلار ئۆزكۈچىگە تايىنىپ، مۆلدۈر ئاپىتى كەلتۈرگەن زىيانىنى ئازايتىش ئۈچۈن تىرىشماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋىر قىلدۇ: ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن، پىلال يېزىسىدىكى دېھقانلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

7 - ئاينىڭ 4 - كۈنى كەچتە بارىن يېزىسىنىڭ يەتتە كەنتى ۋە پىلال يېزىسىنىڭ بەش كەنتىدە مۆلدۈر يېغىپ، بۇ يەردىكى دېھقانلارنىڭ مال - مۈلكى ۋە زىرائەتلىرىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى. بۇ ئىككى يېزىنىڭ ئومۇمىي ئېتىزلىقى زىيىنى 21 مىليون 700 مىك يەردىن ئېشىپ كەتتى. مۇخبىر 7 - ئاينىڭ 11 - ، 12 - كۈنى بارىن، پىلال يېزىلىرىنىڭ ئاپەت يۈز بەرگەن كەنتلىرىگە بېرىپ، بۇغداي ئېتىزلىرىدا ٪ 50 - ٪ 60 بۇغداينىڭ يەرگە تۆكۈلۈپ كەتكەنلىكىنى، كېۋەز، قوناق مايسىلرىنىڭ يوپۇرماقلىرى تۆكۈلۈپ، قوۇرۇق شادىغا ئايلىنىپ قالغانلىقىنى، قوغۇن، تاۋۇزلارنىڭ پەلەكلىرى ئۆزۈلۈپ يەرگە چاپلىشىپ كەتكەنلىكىنى، مېۋىلىك

ۋەھەرلىك بەنزىسى ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىن...

ئۇمەر بارات

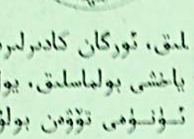

قاراقاش ناھىيىلۇق ئۇچاسىتىكسدا1994 - 1995 - يىلى مەسئۇلىيەت ئېنىق بولماسلىق، ئورگان كادىرلىرىنىڭ مۇلازىمىتى ياخشى بولماسلىق، يول ئاسراشتا ئىش ئۈنۈمى تۆۋەن بولۇشتەك ئەھۋاللار مەۋجۇت ئىدى. بۇ يىل بۇ خىل ئەھۋال ئۆپتىن ئۆزگەردى: 149 كىلومېتر يول يۆزىدىكى بۆزۈلغان 13 مىڭ 450 كۋادرات مېتر كاتاك تېخنىكا تەلىپى بويىچە يامالدى، ئۇچاستىكا كاتاك ياماش سۈپىتى جەھەتته باش ئۇچاستىكا بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى، ئىشچىلارنىڭ كۈنلۈك ئىشقا چىقىش نىسبىتى ٪ 99 گە يەتتى. بۇ ئۇچاستىكىنىڭ قىسقا بىرىم يىل ئىچىدە ئىش ئۈنۈمىدە ئالاھىدە نەتىجە ياراتقانلىقى قېرىنداش ئۇچاستىكىلار ئارا غۇل - غۇلا پەيدا قىلدى.

بۇ يىل خوتەن ۋىلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستىكا پارتكومى قاراقاش تاشيول ئۇچاستىكسىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى ئۆزگەرتىپ تەشكىللەشكە يېتەكچىلىك قىلىپ، ياش، قابىلىيەتلىك، مۇنەۋۋەر كادىرلارنى تاللاپ رەھبەرلىك بەنزىسكە قويدى. ئۇلار ئۆزئارا ئىنتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، قانداق قىلغاندا ئۇچاستىكىنىڭ قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلىنى چۆرىدەپ مۇزاكىرە، مۇھاكىمە ئېلىپ بارىدى. ئورلۇك قائىدە، تۈزۈملەرنى تۈزۈپ چىقىپ، ئىشلەپچىقىرىش باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىشچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئىشچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇردى. ئۇلار يەنە ئىشچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئىشچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشتا ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئۈگىنىپ،

دەرەجىلىك مېۋىلىرى ۋە يوپۇرماقلىرىنىڭ قېقىلىپ كەتكەنلىكىنى، دېھقانلارنىڭ مېڭىبر جاپادا تېرىپ، پەرۋىش قىلغان زىرائەتلىرىنىڭ نابۇت بولغانلىقىنى كۆرۈپ، يىغلىشۋاتقانلىقىنى كۆردى.

يېزا، ناھىيە ۋە ئوبلاست رەھبەرلىرى 5 - ئىيۇل ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ، ئايەت يۈز بەرگەن كەنتلەرگە بېرىپ، ئايەتكە ئۇچرىغان دېھقانلاردىن ھال سوردى ھەمدە دېھقانلارنى ئۆز كۆچىگە تاينىپ ئىش كۆرۈپ، ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ نابۇت بولغان زىرائەتلەرنىڭ ئورنىغا قوناق تېرىپ، زىيانىنى ئازايتىشقا ئىلھاملاندۇردى. ئاقتۇ ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دەرھال 20 مىڭ يۇەن پۇل، 15 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت، 100 خالتا ئۇن ئاجرىتىپ، ئايەتكە ئۇچرىغانلار ئىچىدىكى قىينىچىلىقى ئەڭ ئېغىرلارغا تارقىتىپ بەردى.

ئايەتكە ئۇچرىغان دېھقانلار پەيتنى چىڭ تۇتۇپ نابۇت بولغان كېۋەز، قوناق، قوغۇن، تاۋۇزلىرىنىڭ ئورنىغا قوناق تېرىدى. 11 - ئىيۇلغىچە بۇ ئىككى يېزىدا 10 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرگە قوناق تېرىلدى. يەنە بىر تەرەپتىن، ئېتىزلاردىكى بۇغداي ئەنجىلىرىنى يىغىش ۋە خامان تېپىشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە كۆپرەك بۇغداي يىغۇۋېلىش ئۇچۇن تىرىشسا، يەنە بىر تەرەپتىن، ئەي بولۇش ئېھتىمالى بار بىر قىسىم شال، تاۋۇز مايسلىرىنى تۇجۇۋېلىپ پەرۋىش قىلدى. ناھىيىلىك دېھقانچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇش مۇلازىملىق مەركىزى 7 - ئاينىڭ 9 - كۈنىدىن باشلاپ يەتتە چوڭ تراكتورنى بارىن يېزىسىغا ئەۋەتىپ، يەر ھەيدەش، ئۇرۇق سېلىش ئىشلىرىغا ھەقسىز ياردەم بەردى. بارىن يېزىسىنىڭ قوغان 1 - كوپېراتىپىدىكى پىشقەدەم كەنت كادىرى، كومپارتىيە ئەزاسى ئىمىن ئۆمەرنىڭ بەش مو كېۋەز، بەش مو بۇغداي ۋە بىر مو تاۋۇزى پۇتۇنلەي نابۇت بولغانىدى. ئۇ يۇقىرىنىڭ ياردەم بېرىشىنى كۈتۈپ تۇرماي، ئۆز كۈچىگە تاينىپ نابۇت بولغان 11 مو زىرائىتى ئورنىغا قوناق تېرىغانىدىن سىرت، كەنتتىكى تۆل ئايال ئاسمىخان، گۈلنىساخان ۋە ئەمگەك كۈچى يوق قاسىم تۇراقنىڭ سەككىز مو يېرىنى تېرىشقا ياردەم بەردى.

جەنۇبى شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈۋاتقان ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جۇشېڭتاۋ 7- ئاينىڭ 11 - كۈنى بارىن، پىلال يېزىسىنىڭ مۆلدۇر ئاپىتىگە ئۇچرىغان كەنتلىرىگە بېرىپ، ئايەت ئەھۋالىنى كۆردى ۋە ئايەتكە ئۇچرىغان خەلقتىن ھال سوردى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىپ، ئاممىنىڭ نابۇت بولغان زىرائەتلىرىنىڭ ئورنىغا قايتا زىرائەت تېرىش ئىشلىرىغا ياردەم بېرىشنى، دېھقانلارنىڭ پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، زىيانىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۇشۇرۇش ئۇچۇن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى تەلەپ قىلدى.

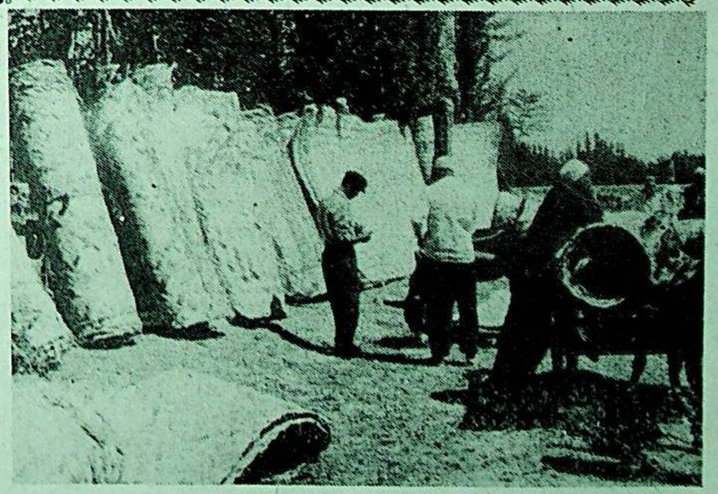

قاغلىق ناھىيىسى بارىن يېزا ئالسابقان كەنتىنىڭ 4 - مەھەللىسىدىكى توختىمەت قاسىم قاتارلىق يەتتە ئائىلىلىك دېھقان ئۆز يۇرتىدا قوماش كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ، بۇ يىل 1 - ئايدىن 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر بورا توقۇپ سېتىپ 14 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى. بۇ، ھەربىر ئائىلىگە 2430 يۇەندىن توغرا كەلدى.

سۆزىتە: ئۇلار بورا ساتماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** فوتوسى

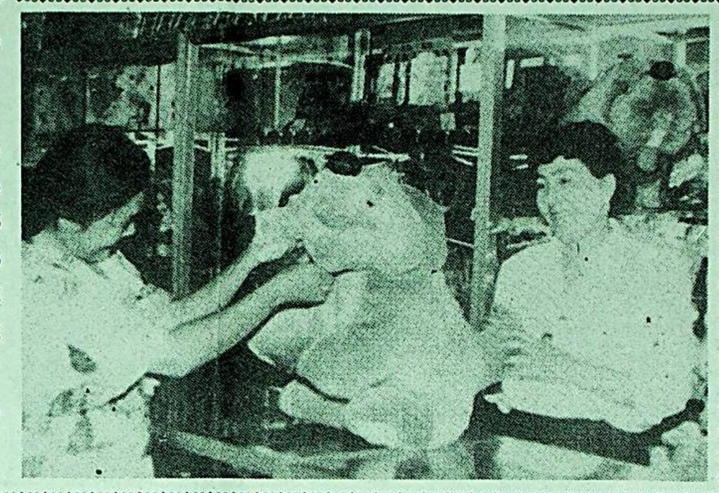

يولغا قويۇپ، «تىيانشان» بۇغچىلىق فېرمىسى، مېنېرال سۇ زاۋۇتى قۇرۇش قاتارلىق يوللار بىلەن نامرات ئائىلىلەرنىڭ پەرزەنتلىرىنى ئوقۇتۇش قارىتىلغان بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئۆيلىرىنى ياخشىلاش ئۈچۈن 500 مىڭ يۈەن ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىلگەن.

بۈگۈن ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلار يىغىنىدا ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى رەئىسى ئەركىن ئەلھامىدىن مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاھالىنىڭ ئۆيلىرىنى ياخشىلاش ئۈچۈن 500 مىڭ يۈەن ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىلگەن.

بۈگۈن ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلار يىغىنىدا ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى رەئىسى ئەركىن ئەلھامىدىن مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جۇشېڭتاۋ 7- ئاينىڭ 11 - كۈنى بارىن، پىلال يېزىسىنىڭ مۆلدۇر ئاپىتىگە ئۇچرىغان كەنتلىرىگە بېرىپ، ئايەت ئەھۋالىنى كۆردى ۋە ئايەتكە ئۇچرىغان خەلقتىن ھال سوردى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىپ، ئاممىنىڭ نابۇت بولغان زىرائەتلىرىنىڭ ئورنىغا قايتا زىرائەت تېرىش ئىشلىرىغا ياردەم بېرىشنى، دېھقانلارنىڭ پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، زىيانىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۇشۇرۇش ئۇچۇن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى تەلەپ قىلدى.

△ ئۇرۇمچى نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۇر يولىنىڭ كەلكۇن بۇزۇلۇشتەكەن قىسمىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە يارەدەم بېرىش ئۈچۈن ئون نەچچە توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى ۋە 100 گە يېقىن ئادەمنى سەپەرۋەرقىلدى.

ئۆمەرجان قادىر

△ قاراقاش ناھىيىل ئۇچاستكىسىنىڭ شوپۇرى، كومپارتىيە ئەزاسى ئەركىن قادىر شوپۇرلۇق قىلغان 20 يىلدىن بۇيان بىخەتەر قاتناپ، دۆلەتكە نۇرغۇن ماتېريال ئىقتىساد قىلىپ بېرىپ، ئاپتوموبىلىنىڭ ئىش ئۇنۇمىنى 97 % تىن تۆۋەنلەتمەدى، خېلى كۆپ شاگىرت

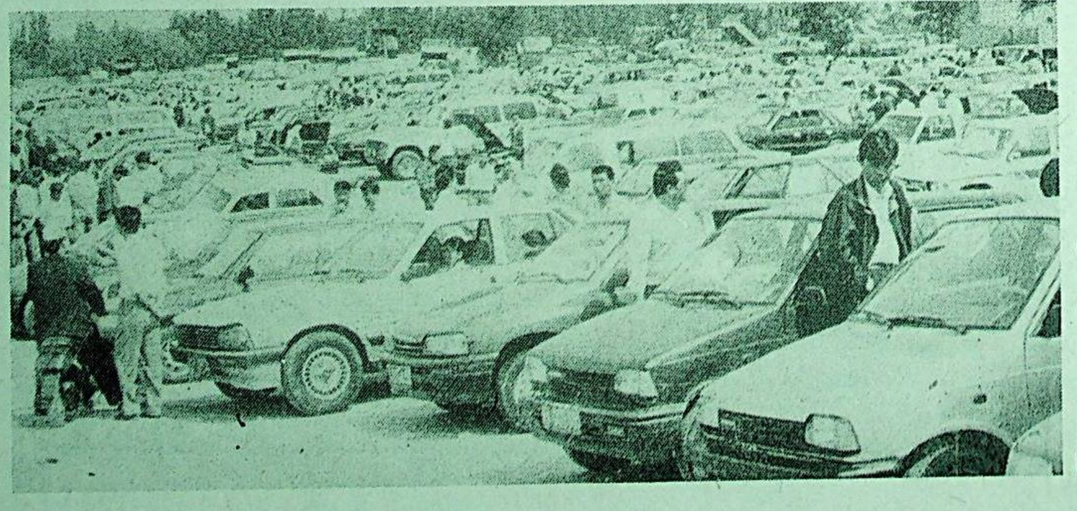

تەربىيىلەپ، تاشيول ئىشلىرىغا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقانلىقتىن، باش ئۇچاستكا تەرىپىدىن 19 قېتىم مۇكاپاتلاندى.

ئۆمەر بارات

△ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە پېكىنۇستەكلىك يېزىسى كۆزلۈك ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن قوناق بەرۇشنى ياخشى ئىشلىدى، ھەر مو يەردىكى قوناقتا 20 ھارۋا يەرلىك ئوغۇت، 20 كىلوگرام خىمىيىۋى ئوغۇت، 23 مىڭ مو يەردىكى قوناقتا يوپۇرماق گۆھىرى چاچتى.

تەۋەككۈل ئەمەت

△ تۇرپان شەھىرى قاراغوجا يېزىسى 6- ئاينىڭ 28 - كۈنىگىچە بۇ يىللىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى بولدى.

ساتتار مۇھەممەت

△ يېگسار ناھىيە ئۇچار يېزىسى 6 - ئايدىن بۇيان 55 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى كەنت يوللىرىنى رېمونت قىلدى، تۆت كىلومېتر يولغا ئاسفالت ياتقۇزدى.

ئابلاجان مامۇت

△ تۇرپان شەھەرلىك كۆمۈر كان بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 53 مىڭ 597 تونىنا كۆرسەتكۈچىنى مۇددەتتىن ئالتە ئاي بۇرۇن 3 مىليون 210 مىڭ يۈەن ۋە 61 مىڭ 600 يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇنددى.

شىمگو رايونلۇق يەرلىك باج پونكتى يېرىم يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنددى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت مانناپ** خەۋەر قىلىدۇ: شىمگو رايونلۇق يەرلىك باج پونكتى ئالدىنقى

* * * * * * * * *

بۇلتۇر زىيان تارتقان قۇمۇل ئۆلكىسىدىكى «دوستلۇق» سودا شىركىتى ئېھتىياجغا قارىتا مال كىرگۈزۈپ ياخشى ئىقتىسادىي ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 1 مىليون 680 مىڭ يۈەنلىك مال سېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 47.4 % ئاشۇردى.

سۆزەتتە: پرىكازچىك مال ساتماقتا.

ئەكبەر ئىسھاق فوتوسى

يېرىم يىللىق 1 مىليون يۈەنلىك باج يىغىش ۋەزىپىسىنى 92 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ بولدى.

بۇ پونكت ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ باج خادىملىرىغا بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى، پاكلىق قۇرۇلۇشىغا دائىر بەلگىلىمە، قائىدىلەرنى تۈزۈپ ئىزچىللاشتۇردى، باج خادىملىرى ئارىسىدا ئۆز ئۆزىنى تەكشۈرۈش، نومۇر قويۇپ باھالاش ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ قانۇننى ئىجرا قىلىش، قانۇن بويىچە باج ئېلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى ۋە ئىشلەۋاتقانلارغا 500 يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلدى.

نازىگۈل شېراي، ئاسمگۈل

△ ئۇرۇمچى نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدىكى 4000 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچى ئائىلىسىگە تېلېفون ئورناتتى.

ئۆمەرجان قادىر

△ پىچان تاشيول ئۇچاستكىسىنىڭ لەمجىن داۋبەندىكى ئىشچىلار بوش ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ تاشلاندۇق يەرلەرنى تۇزلەپ كۆكتات تېرىپ، كۆكتات بىلەن ئۆزىنى تەمىنلەيدىغان بولدى.

مەمەتجان غوجەخمەت

كەسپىتكى ناتوغرا ئىستاللارنى تۇزەتتى ھەم مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. شۇنىڭ بىلەن پونكتىنىڭ باشقۇرۇش دائىرىسى كەڭ، باج تاپشۇرغۇچىلارنىڭ جايلىشىشى تارقاق بولغان ئەھۋالدىمۇ باج خادىملىرى داۋاملىق تۆۋەنگە چۈشۈپ تىجارەتچىلەرنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ تۇردى، باج ئىشلىرىغا دائىر قانۇن - نىزاملارنى تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ باج تاپشۇرۇشقا بولغان ئېڭىنى ئۆستۈردى، باج تاپشۇرغۇچىلارغا مۇئاملىدە ئىللىق بولدى. شۇنداق قىلىپ بۇ پونكت 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنىڭ 54.6 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاپتوموبىل بازارلىرىنى يەنمۇ ياخشى باشقۇرۇش ئۈچۈن ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ داۋان يېزىسى بىلەن بىرلىشىپ 5000 كۋادرات مېتىرلىق ئاپتوموبىل بازىرى قۇردى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى ئاپتوموبىل سودىگەرلىرى بۇ بازارغا كېلىپ سودا قىلماقتا.

سۆزەتتە: بازاردىن كۆرۈنۈش.

ھېسامدىن ھاجى فوتوسى

ئاددىي خىزمەت ئورنىدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىبراھىم

- مەخمۇت سىز بولامسز؟
- ھەئە.
- ماۋۇ سىزنىڭ خېتىڭىز ئىكەن.
- قويۇپ قويۇڭ.

مەخمۇت پراۋا بېجىرىدىغانلارنىڭ كۆپلۈكىدىن بېشىنى تاتلىغۇدەك ۋاقىت چىقىرالمايۋاتاتتى. شۇڭا «خەت» ئېلىپ كەلگۈچىگە قارامۇ قويماستىن ئىشنى قىلىۋەردى.

ئۇ ئىشنى تۈگىتىپ سىرتقا چىققاندا، يەنە بىر نەچچە كىشى ئۇنى كۈتۈپ تۇراتتى. ئۇلار مەخمۇتنىڭ چارچىغان ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ «چاي» ئىچكەچ پاراڭلاشماقچى بولغانىدى. بىراق مەخمۇت ئۇلارنىڭ «ياخشى» كۆڭلىنى رەت قىلىپ ئۆيىگە كەتتى.

مەخمۇتنىڭ بۇگۈن خېلىلا چارچاپ كەتكەنلىكىنى پەملىگەن ئايالى نۇرسىمانگۈل ئۇنىڭغا چاي دەملەپ بەردى. مەخمۇت چاي ئىچكەچ ئولتۇرۇپ ھېلىقى «خەت»نى ئېسىگە ئالدى - دە، كونۇبرتنى ئېچىپ تۇرۇپلا قالدى. چۈنكى كونۇبرتنىڭ ئىچىگە خەت ئەمەس بەلكى تاراقشىپ تۇرىدىغان 100 يۈەنلىك پۇلدىن بىر نەچچىسى سېلىنغانىدى. مەخمۇت ئەتىسى ھەممىدىن ئاۋۋال ئىشقا بېرىپ ئەھۋالنى تارماق ئەترەت مەسئۇللىرىغا مەلۇم قىلدى - دە، پۇلنى تاپشۇردى. بىراق «خەت» ئېلىپ كەلگۈچىنىڭ كىملىكى تېخى ئېنىق ئەمەس ئىدى.

ئارىدىن بىر ھەپتە ئۆتۈپ كەتتى. بىر كۈنى ئۇ ئىشخانىسىدا يالغۇز ئولتۇرغىنىدا، ئىشىك يېنىك چېكىلىپ 50 ياشلار چامىسىدىكى بىر ئايال كىرىپ كەلدى ۋە بىر خىل ياسالمىلىق بىلەن مەخمۇتتىن قىزغىن ئەھۋال سورىدى.

- ئۇغلۇمنىڭ ئىشى بىلەن كېلىۋىدىم، پراۋىسىنى بېجىرىپ بەرگەن بولسىڭىز، - دېدى ئايال مەخمۇتنىڭ سوئالىغا جاۋابەن.

- ھە، مۇنداق دەڭ. ئەجەپ ئوغلىڭىز بىرگە كەلمەپتىغۇ؟ ھەممە رەسمىيەتلىرىنى ئالغاچ كەلگەنمىدىڭىز؟

- ھە... ھە ئالغاچ كەلگەن، بىراق بۇ قېتىمقى ئىمتىھاندا لايىقەتسىز بولۇپ قاپتىكەن، سىزنى يارىدەم قىلامدىكىن دەپ ئۆتكەن ھەپتە كەلسەم، بىرى ئالدىراش ئىكەنسىز، «خەت»نى قويۇپ قويۇپلا كەتكەنسىز. بۇگۈن قايتا كېلىشىم. بۇ قالمەن. يەنە ئالايلۇق، كۆتۈلمىگەن ئەھۋالدا ئۆلۈم ئىشى چىقىپ قالسا ئۆزىڭىزمۇ ئۆمۈرلۈك پۇشايمانغا قالسىز، شۇڭا ئوغلىڭىز ئەكېلىپ ياخشىسى...

بۇ ئايال ئۆزىنىڭ ئوغلىدەكلا بىرىنىڭ ئۆزىگە تەنبىھ بېرىۋاتقانلىقىنى بىلىپ ھار ئالدىمۇ، بايىقى ياسالمىلىقىدىن قىلچە ئەسەر قالمىغان ھالدا ئىشكىنى جالاقىدە ياپقىنىچە چىقىپ كەتتى.

بۇ 1993 - يىلى كەچ كۈزنىڭ ئاخىرىدا يۈز بەرگەن ئىش ئىدى. شۇنىڭدىن بۇيان مەخمۇت شوپۇرلاردىن ئىمتىھان ئېلىش، پراۋا بېجىرىش، ئاپتوموبىللارنىڭ نومۇر تاختىسىنى ئالماشتۇرۇش قاتارلىق خىزمەتلەردە ئۆزىگە «ھاجىتى چۈشۈپ» ئىزدەپ كېلىدىغانلارنىڭ سۆز - ھەرىكىتىگە ئىنتايىن دىققەت قىلىدىغان بولدى.

بۇ يىل 1 - ئايدا مەخمۇت بای ناھىيىسىگە شوپۇرلاردىن ئىمتىھان ئېلىشقا باردى. ئۇ نەزەرىيە ئىمتىھانىنى تۈگىتىپ ئەمەلىيەت ئىمتىھانىغا تەييارلىق قىلىۋاتاتتى. بىر كۈنى ناتونۇش بىر كىشى مەخمۇتنىڭ يانتېقىغا كىردى.

- مەن ۋىلايەتتەكە قاراشلىق بايتېرەك كۆمۈر كېنىدا ئىشلەيمەن، - دېدى ھېلىقى كىشى مەخمۇتنىڭ سوئالىغا جاۋابەن ئۆزىنى تونۇشتۇرۇپ، - بۇ قېتىمقى ئىمتىھانغا ئوغلۇمۇ قاتناشقانىدى، ئۆتەلمەپتۇ. «ئەلدىن ئەلگە نەپ» دېگەن گەپ بار ئەمەسمۇ؟ ئۇكام، پراۋا بېجىرىش سىزنىڭ قولىڭىزدىنلا چىقىدىغان بولغاندىكىن، ئېتىبار بېرىپ بېجىرىپ بەرگەن بولسىڭىز، مەن سىزگە ئەڭ ياخشى كۆمۈردىن بىر ماشىنا ئاپىرىپ بەرسەم، بۇ ئىشنى باشقا تاڭدەم بىلمىگەندىكىن.

- سىزنىڭچە بولغاندا پراۋىنى شەخسىي مەنپەئىتىمىزنى دەپ پۇلغا، ماددىي نەرسىگە ئالماشتۇرۇساق كىشىلەرنىڭ مال - مۈلكى، ھايۋانى، دۆلەتنىڭ قانۇنى بىلەن ئويناشقان بولمايمىزمۇ؟ پرىنسىپ جەھەتتىن ئالغاندا ئوغلىڭىز نەزەرىيە ۋە تېخنىكا ئاساسىنى پۇختىلاپ ئىمتىھاندىن ئۆتسۇن، شۇ چاغدا سىز ماڭا بىر ماشىنا كۆمۈر ئەمەس، بىرتېيىن بەرمىسىڭىزمۇ بېجىرىپ بېرىمەن.

- ئەسسالامۇئەلەيكۇم.

چۈشۈپ قاپتىكەن، شۇڭا باشلاپ كېلىشىم.

مېھمان ئاخىرىدا ھېلىقى يىگىت بىلەن بۇ يەرگە كېلىشتىكى مەقسىتىنى تولۇق ئېيتتى.

- ئاكا، سىز دېگەن دېھقان، ئائىلىڭىزدە شۇنچە كۆپ قېينىچىلىق تۇرۇپ ھەجەپ بۇ قوشقارنى ماڭا قىسىنىپ قاپسىزغۇ؟ بۇ قوشقار سىزنىڭ ئەمەسقۇ دەيمەن، ئەگەر مېنى بۇ قوشقارنى ئېلىپ قېلىشقا قىستىسىڭىز مېنى ۋە بۇ يىگىتنى ئورىغا ئىتتەرگەندەكلا ئىش قىلغان بولىسىز. شۇڭا سىز بۇ ئىشقا ئارىلاشماڭ.

- بۇلار بىلەن ناھايىتى ئوبدان ئۆتەتتىم لەۋزىمنى يەردە قويمىساڭ بولماسمىدى؟

- شوپۇرلۇق يۈكسەك مەسئولەتچانلىقنى، پىششىق كەسپىي ئېقتىدارنى تەلەپ قىلىدىغان خىزمەت، كەسپىكە پىشمىغان ئادەملەرگە رول تۇتقۇزۇپ قويساق مۆلچەرلىگۈسىز يامان ئاقىۋەتكە سەۋەب بولۇپ قالمىز، مەن بۇ ئىشقا ئارىلىشالمايمەن.

بۇ يىل 32 ياشقا كىرگەن مەخمۇت چاۋارنىڭ ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى ئاپتوموبىل باشقۇرۇش ئورنىدا ئىشلىگەن ۋاقتلىرى ئەنە شۇنداق ئۆتتى. ئۇ بۇ بىر نەچچە يىلدا ھەر ۋاقت ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئۆزىنىڭ ساقچىلىق ئوبرازىغا- دۆلەت گىربىگە داغ تەككۈزمىدى. ھەر ۋاقت بىر كومپارتىيە ئەزاسىغا خاس ئالىيجاناب پەزىلىتى بىلەن پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، كىشىلەرنىڭ «ئادەمگەرچىلىك» يۈزىسىدىن سۆنگەن 10 مىڭ يۆەندىن ئارتۇق قېمەتتىكى نەق پۇل ۋە ماددىي بۇيۇمنى رەت قىلىپ، كەسپىداشلىرى ئارىسىدا پاكلىق ناخشىسىنى ياڭراتتى.

تەشكىلمۇ مەخمۇتنىڭ تۆھپىسى ئۈچۈن مۇناسىپ شان - شەرەپ بەردى. ئۇ ئاپتوموبىل باشقۇرۇش ئورنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. ئىلگىرى- كېيىن بولۇپ ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى، ۋىلايەتلىك قاتناش ۋاستىلىرىنى باشقۇرۇش تارماق ئەترىتى بويىچە يەتتە قېتىم «بەشتە ياخشى نازارەت قىلغۇچى»، «مەدەنىيەتلىك قاتناش ساقچىسى»، «ئىلغار خىزمەتچى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىچى» دېگەن نامىلار ئېرىشتى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىبراھىم خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىلىك ئەدلىيە ئىدارىسى بۆلۈمى خىزمەتنى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى ئۇچۇن خىزمەت قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت يېڭەكچى ئىدىيىنى زىچ چۆرىدىگەن ھالدا، ئورگان ئىستىلى ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

بۇ ئىدارە كادىرلارنى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 6 - قېتىملىق يىغىنىنىڭ روھى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جۇ شىنتاۋنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ يىغىنىدا سۆزلىگەن سۆزىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. ئومۇمىنىڭ پۇلىغا يېپ - ئېچىش، ئويۇن - تاماشا قىلىش، قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش قىلمىشلىرىنى توسۇش ۋە كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشنى بۇ يىلقى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، ئىدارىنىڭ تەشكىلىي ئىنتىزامىنى كۈچەيتىپ، ئورگان ئىستىلىنى ياخشىلىدى. ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، كونكرېت تەدبىرلەر ئارقىلىق «ئىككىدە ئاشكارا بولۇش، بىردە نازارەت قىلىش» مېخانىزمىنى تىرىشىپ يولغا قويىدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئىدارىدىن بەش نەپەر كادىرنى ئاجرىتىپ ئادۇوكاتلار ئىش بېجىرىش ئورنى ۋە ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورۇنلىرىنىڭ ھېساباتىنى تەكشۈرۈپ، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «ئوچۇق ئېنقلاش» خىزمىتىگە ئاكتىپ ماسلاشتى ھەمدە ئۆز - ئۆزىنى چەكلەش ۋە مالىيە باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى چىڭىتتى. نەتىجىدە ئالدىنقى يېرىم يىلدىلا ئىدارىنىڭ ھۆكۈمەت ئۇچۇن يۇلغا مېھمان كۆتۈۋېلىش خراجىتى 247 يۈەن بولۇپ، ئالدىنقى يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن% 66.98 تۆۋەنلىدى. كېچىك ماشىنىنى باشقۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، ھۆكۈمەت ماشىنىلىرىنى شەخسىي ئىشلارغا ئىشلىتىشنى% 50 ئازايتتى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىدارىدىكى كادىرلارنى «تۆلەم قانۇنى»، «ئادۇوكاتلار قانۇنى» قاتارلىق قانۇنلارنى ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. ھازىر ئىدارىدىكى% 80 كادىر ئوخشىمىغان دەرىجىدىكى كەسپىي مەكتەپلەر ۋە كۆرسلاردا ئوقۇپ تەربىيىلەندى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئادۇوكاتلار ئىش بېجىرىش ئورنىدىكى كادىرلار 181 پارچە ئەنزىنىڭ ئادۇوكاتلىقىنى ئۈستىگە ئېلىپ ئىشلىدى. ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورنىدىكى خادىملار 82 قېتىم ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى بەردى. يەتتە پارچە گۇۋاھلىق ماجىراسىنى كېلىشتۈردى.

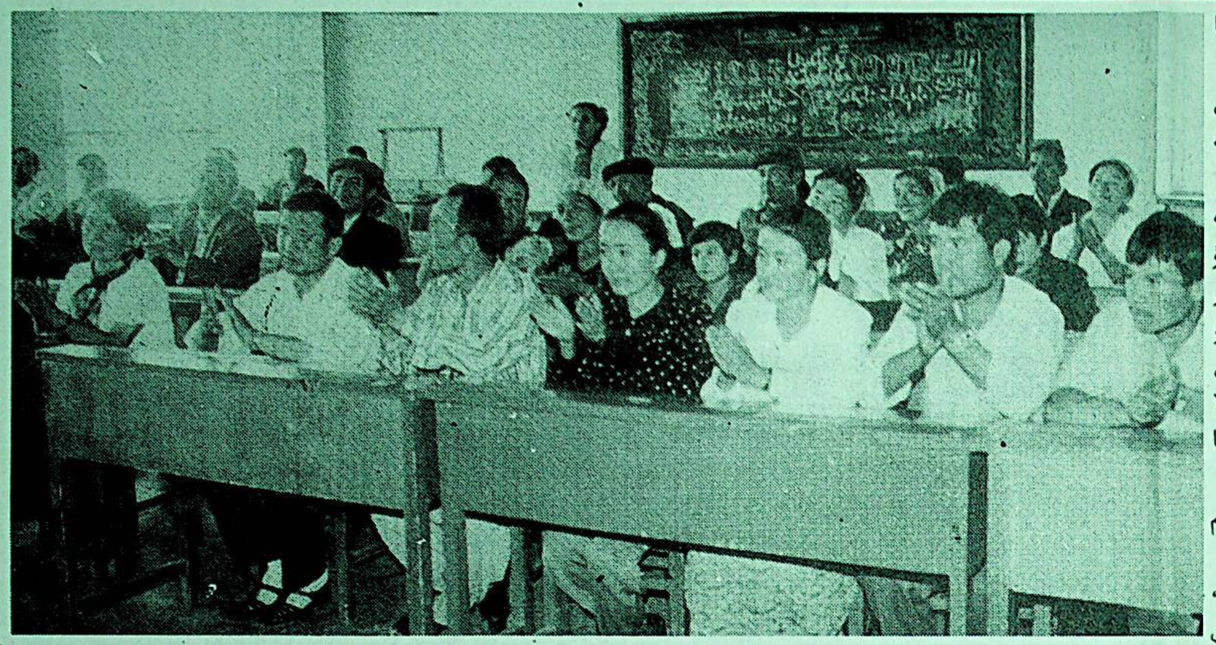

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىپاق كومىتېتى ياش - ئۆسمۈرلەر فوندى جەمئىيىتى بۇ يىلقى يازلىق تەتىلدىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ مۇدىرلىرىنى ئۇرۇمچىگە جەمئ قىلىپ، مەخسۇس تەربىيىلىدى. 12 كۈن داۋام قىلغان بۇ تەربىيىلەش كۇرسىغا 30 دىن ئارتۇق مۇدىر قاتناشتى.

سۈرەتتە: كۇرسانتلار خۇلاسە يىغىنىدا.

ھسامىدىن ھاجى فوتوسى

غۇلجا ناھىيىلىك ئەدلىيە ئىدارىسى پاكلىق قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمەكتە

قاغىلىق ناھىيىسىدە كۆتۈپخانا ۋە بېزا مەدەنىيەت پونكىتلىرى خىزمىتى چىڭ تۇتۇلماقتا

بەك تالدىراش ئىكەنسىز، «ئەت»نى قويۇپ قويۇپلا كەتكەندىم. بۇگۈن قايتا كېلىشىم. بۇ قېتىم بىر ياخشىلىق قىلغان بولسىڭىز، يەنە مەن بولغاندەكسىن...

مەخمۇت ئۆتكەنكى ئاچچىقىدا جاك فاملىلىك بۇ ئايالنى ئۆچرىتىپ قالغان بولسا ئۆتكۈدەك بىر نەچچە ئېغىز گەپ قىلغان بولاتتى، ئەمما ئۆزىنىڭ ئېغىر-بېسىق، بىرەر ئىشنى قىلغاندا ئەستايىدىل، ئويلىنىپ قىلىدىغان مىجەزى بىلەن ئايالغا چۈشەندۈردى:

– شۇنداق، سىز بىلەن مەن بىر شەھەردە بولغاندىكىن بىر - بىرىمىزگە ياردەم بېرىپ ئۆتكىنىمىز تۇرۇك. لېكىن يارەمنىڭمۇ چېكى بولىدۇ. ئەگەر مەن سىزگە ئادەمگەرچىلىك قىلدىم دەپ، ئىمتىهاندىن ئۆتەلمىگەن، تېخنىكا ئاساسى ئاجىز ئوغلىڭىزغا پرىنسىپىنى قايرىپ قويۇپ قائىدىگە خىلاپ هالدا پراۋا بېجىرىپ بەرسەم، كۆتۈلمىگەن بىرەر هادىسە يۈز بېرىپ قالسا، ئۇ چاغدا دۆلەت ۋە خەلق نۇرغۇن زىيان تارتىدۇ. ئاخىرىدا ئوغلىڭىزمۇ، مەنمۇ جاۋابكار بولۇپ قالىمىز. ئۇنداق بولغاندىن كۆرە ئۇنى ئۆز ھالىغا قويۇپ بېرىپ، ئۇنىڭ ئۆزىنى ئىسپاتلاپ بېرىشىنى كۈتكىنىم ياخشى، دېدى.

مەخمۇت خېلى يىللاردىن بېرى بۇ ئۆيگە ئايلاپ بېسىپ باقمىغان، بۈگۈن تاسادىپىي هالدا 25 ياشلار چامىسىدىكى ناتونۇش بىر يىگىت بىلەن چوڭ بىر قوشقارنى ئەگەشتۇرگىنىچە ھويلىغا كىرىپ كەلگەن بىر توقتىنىنىڭ ئۆزىدىن قىزغىن ئىھوال سوراپ كەتكەنلىكىدىن تەئەججۈپلەنگەن بولسىمۇ ، چاندۇرماستىن ئۇلارنى ئۆيگە باشلاپ داستخان سالدى.

– ئۆزۈن بولدى سېنى يوقلاپ كېلەلمىدىم ئوغلۇم- دېدى مېهمان چايدىن كېيىن، - بۇ قېتىم شەھەرگە مۇھىم بىر سودا ئىشى بىلەن كېلىشىدىم، شۇڭا ئالدىمىزدا كېلىۋاتقان روزا هېيىت بىلەن باھار بايرىمىنى ئوبدانراق ئۆتكۈزۈۋالسۇن دەپ، ئۆزۈم باققان ئاۋۇ قوشقارنى ئالغاچ كەلدىم.

– بۇ يىگىتنى تونۇشتۇرمىدىڭىزغۇ؟

– ھە... هە ماقۇل تونۇشتۇراي، بۇ بىر تۇنۇشۇمنىڭ ئوغلى، ساڭا ئازراق هاجىتى چۈشۈپ قالسا ياردەم بېرىشىڭنى ئېيتقانىدى. ئىسمى ئابدۇللا ئابدۇرېشت، ئىختىيارىي مۇخبىرلىقنى ئۈستىگە ئالغان ئىكەن. ئۆزىمۇ ئۇنداق ياش ئەمەس، 40 ياشلار چامىسىدا بار ئوخشايدۇ. ئۇ ئۆزىنى ئىسپاتلاپ بېرىشىنى كۈتكىنىم ياخشى، دېدى.

مەخمۇت خېلى يىللاردىن بېرى بۇ ئۆيگە ئايلاپ بېسىپ باقمىغان، بۈگۈن تاسادىپىي هالدا 25 ياشلار چامىسىدىكى ناتونۇش بىر يىگىت بىلەن چوڭ بىر قوشقارنى ئەگەشتۇرگىنىچە ھويلىغا كىرىپ كەلگەن بىر توقتىنىنىڭ ئۆزىدىن قىزغىن ئىھوال سوراپ كەتكەنلىكىدىن ئۆزىنى ئىسپاتلاپ بېرىشىنى كۈتكىنىم ياخشى، دېدى.

ئۇ ئۆز كەسپىنى سۆيىدۇ

سۆزەتلىك خەۋەر

قاغلىق ناھىيىلىك خەلق مۇكۆمىتىنىڭ تەرجىمانى، كومپارتىيە ئەزاسى سادىر زاكىر تەرجىمە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 21 يىلدىن بۇيان، كەسپىگە چوڭقۇر ئىشتىياق باغلاپ، خىزمەتتە ئىستايىدىل بولۇپ، كۆزۈرۈكلۈك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى.

سادىر زاكىر ئۆز ۋەزىپىسىنى ياخشى ئادا قىلىش بىلەن بىللە، دەم ئېلىش ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ 41 پارچە ماقالىنى، «پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا دائىر قائىدىجىن - سىياسەتلەر»، «دۆلەت ئىلكىدىكى دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇشقا دائىر ئاساسىي بىلىملەر» دېگەن كىتابنىڭ 115 مىڭ خەتلىك قىسمىنى تەرجىمە قىلدى ۋە 39 مىڭ خەتلىك تەرجىمە ماتېرىيالنىڭ كوررېكتورلۇقىنى ئىشلەپ، ياخشى كۆزۈرۈكلۈك رول ئويناندى. ئۇ كەسپىگە ئىشتىياق باغلاپ، تىرىشىپ ئىشلىگەنلىكتىن 1987 - يىلدىن باشلاپ خەلق مۇكۆمىتى تەرپىدىن ئۇدا ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالىنىپ كەلدى. 1988- يىلى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

سۆزەتتە: ئۇ تەرجىمە ئۇستىدە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇللا قۇربان خەۋىرى ۋە فوتوسى

قولى گۈل سىرچى ئابلىمىت ئابدۇللا

سۆزەتلىك خەۋەر

قاغلىق ناھىيىسىنىڭ قاغلىق بازىرىدىكى 3 - ئاھالە كومىتېتىدا ئولتۇرۇشلۇق پېشقەدەم ھۈنەرۋەن ئابلىمىت ئابدۇللانى كۆشلەر: «قولى گۈل سىرچى» دەپ ئاتىشىدۇ.

ئابلىمىت ئابدۇللا قاغلىق ناھىيىلىك يېنىك سانائەت ئىدارىسىنىڭ ھارۋا جابدۇقلىرى كارخانىسىدا ئىشلىگەن بولۇپ، ئۇ 1980 - يىلى 10 - ئايدىن ئېتىبارەن ئۇرۇمچى ، غۇلجا قاتارلىق جايلاردا ئېچىلغان سىرچىلىق كۇرسلىرىدا ئوقۇپ، سىرچىلىق تېخنىكىسىنى ئۆگەندى ھەمدە پىشقەدەم سىرچىلاردىن كەمتەرلىك بىلەن ئۆگىنىپ، تېخنىكىسىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۆي جاھازلىرىنى سىرلاشتا ناھىيە تەۋەسىدە كۆزگە كۆرۈندى. ئابلىمىت ئابدۇللا بازىرى ئىتتىك ھۈنەرۋەنگە ئايلانغاندىن كېيىن، ئەلگە نەپ بېرىپ، 68 شاگىرت تەربىيەلەپ يېتىشتۈردى. ناھىيىلىك ئەمگەك - ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە سەككىز قارار كۇرس ئېچىپ، ئىش كۆتۈپ تۇرغان 206 نەپەر ياشنى سىرچىلىق كەسپى بويىچە تەربىيەلەپ چىقتى. 1990 - يىلىدىن بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ئۇنىڭ ھەر يىللىق ساپ كىرىمى 18 مىڭ يۈەندىن، دۆلەتكە تاپشۇرغان باج، باشقۇرۇش ھەققى 2000 يۈەندىن يۇقىرى بولدى.

سۆزەتتە: ئابلىمىت ئابدۇللا شاگىرتلىرىغا ھۈنەر ئۆگەتمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سىدىق تۇردى خەۋىرى ۋە فوتوسى

مىيىپلەر ئۇلارنىڭ قەلبىدە

چاقلىق ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى ئىككى يىلدىن بۇيان، مىيىپلەرنى داۋالاشقا ئالاھىدە ئېتىبار بېرىپ، ئامما ئارىسىدا «مىيىپلەرنى قوللىغان ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

بۇ دوختۇرخانا ئىككى يىل جەريانىدا سەككىز قېتىم داۋالاش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، مىيىپلەرنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈردى، ساقىيىش ئىمكانىيىتى بولغان مىيىپلەرنى ھەقسىز داۋالاپ، ئۇلارنىڭ هالىدىن خەۋەر ئالدى. دوختۇرخانىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر، پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى تەشەببۇسكارلىق بىلەن پۇل يىغىش قىلىپ، مىيىپلەردىن هال سورىدى. بۇ دوختۇرخانا ئاستا خاراكتېرلىك يېلىك يالۇغى كېسىلىگە گىرىپتار بولغان ئەخمەت ئىسمىلىك بىر يېتىم بالىنىڭ بەش ئاي كېسەلخانىدا يېتىپ داۋالىنىش جەريانىدا كەتكەن 5500 يۈەن داۋالىنىش هەققى ۋە دورا پۇلىنى كۆتۈرۈۋەتتى.

12 ياشلىق بىر گاس - گاچا قىزنىڭ پۈتى سۇنۇپ كەتكەنده، دوختۇر - سېستىرالار ئۇنى كۆگۈل قويۇپ داۋالاپ ساقايتتى. ئۇنىڭدىن داۋالىنىش هەققى، تاماق پۇلى ئالمىدى. بۇ دوختۇرخانىدىكىلەر ئىككى يىلدىن بۇيان مىيىپلەرگە 7000 يۈەندىن ئارتۇق نەق پۇل ياردەم قىلدى. شۇڭا بۇ دوختۇرخانا ئاممىدىن 50 پارچىگە يېقىن رەھمەت خېتى تاپشۇرۇۋالدى.

ئوسمان يۈسۈپ

ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئىككى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى ھۆكۈم قىلىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، قانۇنىي زەربە بېرىش كۈرىشىگە پائال ماسلاشتى

ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئىككى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى جامائەت خەۋپسىزلىكى، تەپتىش ئورگانلىرىغا يېقىندىن ماسلىشىپ، قانۇنىي زەربە بېرىش كۈرىشىدە تۇتۇلغان جىنايەتچىلەرنى تېز سوت قىلىپ، قانۇنىي زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ ئۈگۈشلۈق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

قانۇنىي زەربە بېرىش كۈرىشى باشلانغاندىن بۇيان بۇ ۋىلايەتتىكى ئىككى دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى 11 مەيدان ئوچۇق سوت يىغىنى ئېچىپ، 143 دېلودىكى 206 جىنايەتچى ئۇستىدىن ھۆكۈم ئېلان قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىپ ئىجرا قىلىنغانلىرى بەش ئادەم، ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىپ كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرۇلغانلار ئالتە ئادەم، 15 يىلدىن يۇقىرى 20 يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغانلار 11 ئادەم.

ئىلياس تاھىر

پونكتسىرى خىزمىتى چىڭ تۇتۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرئەت نىزاھىدىن ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز بارات ئەھمەتلەر خەۋەر قىلىدۇ: قاغلىق ناھىيىسى ئاممىنىڭ مەنىۋى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، كىتاب - ژۇرنال، مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى كۆپەيتىپ، كۇتۇپخانا ۋە بېزا مەدەنىيەت پونكتىلىرىنى ئوبدان باشقۇرماقتا.

ناھىيىلىك كۇتۇپخانىدا ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە كىتابلار گۇرۇپپىسى ۋە بالىلار قىرائەتخانىسى بولسىمۇ، باشقۇرۇش مۇكەممەل بولمىغانلىقتىن، ئىزدىگەن كىتابلار تېپىلمايدىغان، قىرائەتخانىلار «چۆلدەرەپ» قالىدىغان هالەت شەكىللىنىپ قالغانىدى. «مەملىكەتلىك 10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇش» نەق مەيدان يىغىنىنىڭ قەشقەردە ئېچىلىشىنى ئەمەلىي هەرىكىتى بىلەن كۇتۇۋېلىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك مەدەنىيەت ئىدارىسى، كۇتۇپخانا، مەدەنىيەت يۇرتى زىچ ھەمكارلىشىپ، كۇتۇپخانا، بېزا مەدەنىيەت خىزمىتىنى قايتىدىن جانلاندۇردى. ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا ئوقۇشلۇقلىدىن 27 مىڭ پارچە سېتىۋالدى. كىتاب جازىلىرىنى رەتلەپ، كىتابلارنى مەخسۇس تۇرلەر بويىچە رەتكە تۇرغۇزۇپ، ئاممىنىڭ كىتاب كۆرۈشى، كىتاب ئاربىيەت ئىلشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. بۇ يىل 7 - ئايدىن باشلاپ ھەر ھەپتىدە كۇتۇپخانىنى يەتتە كۈن ئېچىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى.

مەدەنىيەت يۇرتى 5 - ئايدىن باشلاپ 18 نەپەر كادىرنى بېزا - بازارلىق مەدەنىيەت پونكتىلىرىنى باشقۇرۇشقا ئاجرىتىپ، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى ھەر بىر شەخسكىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. ئىلگىرى پالەچ هالغا چۈشۈپ قالغان 13 يېزا - بازارلىق مەدەنىيەت پونكتىنى قايتىدىن تەرتىپكە سېلىپ، مەدەنىيەت پونكتىلىرىدا تۇرلۇك گېزىت - ژۇرنال، مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. مەدەنىيەت پونكتىسى خادىملىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنى سىياسىي، كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

«ئۇمىد قۇرۇلۇشى»نىڭ ياردىمىدە...

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇھەممەت يۈسۈپ خەۋەر قىلىدۇ: «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»نىڭ ياردىمىدە قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ چەت، نامرات ناھىيە، يېزىلىرىدىكى ئوقۇشسىز قالغان بالىلار قايتىدىن ئوقۇش پۇرسىتىگە ئىگە بولدى.

ئۆتكەن يىل قۇمۇل ۋىلايىتى بويىچە بىر تۇركۈم ئوقۇش يېشىدىكى بالا ئائىلە ئىقتىسادىي قىينىچىلىقى تۈپەيلىدىن مەكتەپكە كىرەلمىگەن ۋە ئوقۇشتىن توختاپ قالغانىدى. بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق كومىتېتلىرى ئوقۇشتىن توختاپ قالغان بالىلارنى ئوقۇش پۇرسىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، «شاگىخەي داجوك - بارىكۆل كۆيسۇ ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپى» بىلەن «بارىكۆل نېفىتلىك ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپى» قۇرۇلۇشىغا كۈچ چىقاردى.

نەتىجىدە بىر يىل ئىچىدىلا بارىكۆل ناھىيىسىدە 970 ئوقۇغۇچى مەكتەپكە كىرىش پۇرسىتىگە ئېرىشتى.

«ئۇمىد قۇرۇلۇشى» يولغا قويۇلغاندىن بۇيان قۇمۇل ۋىلايىتىدە ئىئانە قىلىنغان پۇل ۋە ماددىي بۇيۇملارنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 1 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئوقۇشسىز قالغان 1362 ئوقۇغۇچى مەكتەپ قوينىغا قايتىپ كەلدى. ئاراتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ نوم تەرەققىيات رايونىدا ۋە قۇمۇل شەھىرىدە بۇ يىل يەنە ئىككى «ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپى» قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى. بۇ يىل «1- ئىيۇن» بالىلار بايرىمى ھارپىسىدا ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»غا مەبلەغ توپلاش سەپەر-ۋەرلىك يىغىنى ئاچقاندى. يىغىندا بۇ ۋىلايەتنىڭ بەش رەھبەرلىك بەنزىسىدىكى بولداشلار 7400 يۈەن، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر 19 مىڭ 932 يۈەن ئىئانە قىلدى.

مۇمياۋرۇڭ كۆپلەپ پارا ئالغانلىقتىن تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى ئۇمۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، رەھبىرىي كادىرلارغا بولغان نازارەتچىلىكنى ھەققىي كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2- ئاۋغۇست

تېلېگراممىسى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى يېقىندا جەنۇبىي ئۆلكىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتىنىڭ جەنۇبىي ئۆلكىسى شياۋشەن شەھەرلىك پارتكومىنىڭ سابىق مۇئاۋىن شۇجىسى، شەھەر باشلىقى مۇمياۋرۇڭنىڭ ناھايىتى كۆپ پارا ئالغانلىق دېلوسى توغرىسىدىكى ئۇمۇمىي ئۇقتۇرۇشىنى تارقاتتى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مۇمياۋرۇڭ دېلوسىدىن ئەستايىدىل ساۋاق ئېلىپ، پارتىيىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى نازارەتچىلىكنى ھەققىي كۈچەيتىشنى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىكنىڭ سۈپىتى ۋە ئۇنۇمىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

مۇمياۋرۇڭ 1992-يىلى 11-ئايدا شياۋشەن شەھەرلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شەھەر مۇۋەققەت شەھەر باشلىقلىقىغا تەينىلەنگەن، 1993-يىلى 4-ئايدا سۇشەن شەھەرلىنىڭ شەھەر باشلىقى بولغان. شۇ يىلى 6-ئايدا خاجىجۇ چېگرا ئېغىزىغا چەت ئەل سودىگەرلىرى، تەيۋەنلىك سودىگەرلەر مەبلەغ سېلىش رايونى جاڭنەن باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىنى قوشۇمچە ئۈستىگە ئالغان، ھازىر مۇئاۋىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانىدى: مۇمياۋرۇڭ 1992-يىلدىن 1995-يىلغىچە خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ كۆمىچىگە چوغ تارتىپ، 11 قېتىمدا 15 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى، 75 مىڭ يۈەن شياڭگاڭ پۇلى، 7000 دوللار ۋە 99 مىڭ يۈەن قىممىتىدە قىممەت پۇللۇق بۇيۇملارنى پارا ئالغان. بۇلارنى خەلق پۇلىغا سوندۇرغاندا 241 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ. ئۇ 1989-يىلدىن 1995-يىلغىچە بولغان مەزگىلدە خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ ئايالى جۇجىنباۋ بىلەن مال-مۈلۈك قاقتى-سوقتى قىلغان، ھۆكۈمەتنىڭ نۇرغۇن پۇلىدىن پايدىلىنىپ جازانىخورلۇق قىلىپ پايدا ئالغان. ئۇغلىمۇ دادىسىنىڭ ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆي - جاي - مۈلۈك شىركىتى قۇروپ پايدا ئالغان؛ تەشكىل بۇ مەسىلەرنى تەكشۈرۈۋاتقان مەزگىلدە ئۇ ئايالىنىڭ باشقىلار بىلەن تىل بىرىكتۈرۈپ يالغان ئىسپاتلارنى كۆتۈرۈپ چىقىشقا، پاش قىلماسلىق ئىنتىپاقى قۇروپ ھارام پۇل، مال-مۈلۈكلەرنى يۆتكەپ، دېلونى تەكشۈرۈشكە ئېغىر دەرىجىدە كاشىلا پەيدا قىلىشقا يول قويغان. جەنجياڭ ئۆلكىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى جەنجياڭ ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ ۋە ئۆلكىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ماقۇللۇقىنى ئېلىپ، مۇمياۋرۇڭنى پارتىيىدىن چىقىرىشنى، پارتىيە ئىچى-سىرتىدىكى بارلىق ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاشنى، كادىرلىقتىن قوغلاندى قىلىشنى قارار قىلدى. ئەدلىيە ئورگىنى ئۇنىڭغا قانۇن بويىچە مۇددەتسىز قاماق جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۈزايەت مەھرۇم قىلىش ھۆكۈمى چىقاردى. بۇ دېلوغا چېتىشلىق 61 ئادەم پارتىيە ئىنتىزامى ۋە قانۇن بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلىندى ۋە قىلمىۋاتىدۇ.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: مۇمياۋرۇڭ پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىر تۇرۇقلۇق پارتىيە ئىنتىزامىنى ۋە دۆلەت قانۇنىنى كۆزگە ئىلماي، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ كۆپلەپ پارا ئېلىپ، ھوقۇق-پۇل سودىسى قىلىپ جىنايەت ئۆتكۈزگەن. ئۇنىڭ جىنايى قىلمىشىنىڭ ئېغىرلىقى، دېلوغا چېتىشلىق كىشىلەرنىڭ كۆپلۈكى ھەققىتەتەنمۇ كىشىنى چۆچۈتىدۇ. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك-ئىنتىزامچان بولۇشىنى قايتا-قايتا تەكتىلەپ ئاگاھلاندۇرۇپ، مۇمياۋرۇڭنىڭ ئۆزى بىلگەنچە ئىش قىلىپ، تەتۇرلۇك قىلىپ دېلو سادىر قىلىشى ئىنتايىن يامان تەسىر پەيدا قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شىنجاڭ خەۋىرى. «چارۋا مالىلارنىڭ قوتانىدىكى سانىنى تەكتىلەش، توجۇپىلەپ ئېگىلىك باشقۇرۇش جەھەتتە ئۇنۇم ھاسىل قىلىش» غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون چارۋىچىلىقىنىڭ ئالاھىدىلىكى بولۇپ قالدى.

2 مىليونغا يېقىن چارۋىچىغا، 1 مىليارد 500 مىليون مو تەبىئىي ئوتلاققا ئېگە غەربىي شىمال رايونى ئېلىمىزنىڭ مۇھىم چارۋىچىلىق بازىلىرىنىڭ بىرى، ئۇزاقتىن. بۇيان، چارۋا مالىلارنىڭ قوتانىدىكى سانىغا ئەھمىيەت بېرىش، قوتانىدىن چېقىرىشقا سەل قاراش، ئىشلەپچىقىرىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، تىجارەتكە سەل قاراشتەك قالاق قاراش ۋە ئۇسۇل تۇپەيلىدىن غەربىي شىمال رايونىنىڭ چارۋىچىلىق ئىقتىسادى يۈكسىلەلمىدى، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمى بىر ئىزىدا توختاپ قالدى.

بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون 80-يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ ئۆزلىرىنىڭ چاۋىچىلىق تەرەققىيات تەسەۋۋۇرىنى تەڭشىدى. چىڭخەي، شىنجاڭ، گەنسۇ قاتارلىق بىلەن دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ بورداش ئۆتەنىنى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىش ئىلغار ئىش-پائالىيەتلىرىدىن ئۆگىنىشىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ئۈستىدە كەڭ كۆشادە سۆزلەشتى.

ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتى چېن ھېيىۋن مۇنداق دېدى: «لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىشنىڭ مۇنەۋۋەر تىپى، شۇنداقلا ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى. ئېرىم بىلەن بالام قىسمدا، مەنمۇ لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە ئوخشاشلا دۆلەتنىڭ غېمىنى يەپ، ئېرىمنىڭ ۋە بالامنىڭ قىسمدا ياخشى ئىشلەپ دۆلەتكە تۆھپە قوشۇشىغا مەدەت بېرىمەن.»

دېگىز ئارمىيىسى ئاممىۋى خىزمەت بۆلۈمى، چارۋىچىلىقنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ھەرقايسى رايونلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالىنى نەزەردە تۇتۇپ، چارۋىچىلىقتا تۇجۇپىلەپ ئېگىلىك باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇردى. نەتىجىدە خۇيزۇ ئاپتونوم رايونى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئائىلە چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنىڭ كۆلىمى ۋە تىجارىتىنىڭ مەبلەغ، تېخنىكا، مۇلازىملىق قاتارلىق جەھەتلەردىن پۈتۈن كۈچى بىلەن يار-يۆلەك بولدى. شەنشى ئۆلكىسى ئىچكى-ئاشقى بازارلارغا يۈزلىنىپ، «بازارنى باشلامچى قىلىش، باشلامچى ئارقىلىق بازىغا تۇرتكە بولۇش، بازىنى دېھقان ئائىلىلىرىنىڭچە تۇتاشتۇرۇش» يولىغا ماڭدى. چىڭخەي، شىنجاڭ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار چارۋىچىلىقتا «پەسىل خاراكتېرلىك تۇجۇپىلەش»نى، يەنى ئاپەت كۆپ كۆرۈلىدىغان قىش پەسلىدە ئورۇق، ئاجىز چاۋا مالىلارنى چارۋىچىلىق رايونلىرىدىن دېھقانچىلىق رايونلىرىغا يۆتكەپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ چارۋامال مەنبەسى ئۇستۇنلۇكىنى بىلەن دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ بورداش ئۆتەنىنى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىش ئىلغار ئىش-پائالىيەتلىرىدىن ئۆگىنىشىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ئۈستىدە كەڭ كۆشادە سۆزلەشتى.

ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتى چېن ھېيىۋن مۇنداق دېدى: «لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىشنىڭ مۇنەۋۋەر تىپى، شۇنداقلا ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى. ئېرىم بىلەن بالام قىسمدا، مەنمۇ لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە ئوخشاشلا دۆلەتنىڭ غېمىنى يەپ، ئېرىمنىڭ ۋە بالامنىڭ قىسمدا ياخشى ئىشلەپ دۆلەتكە تۆھپە قوشۇشىغا مەدەت بېرىمەن.»

دېگىز ئارمىيىسى ئاممىۋى خىزمەت بۆلۈمى، چارۋىچىلىقنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ھەرقايسى رايونلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالىنى نەزەردە تۇتۇپ، چارۋىچىلىقتا تۇجۇپىلەپ ئېگىلىك باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇردى. نەتىجىدە خۇيزۇ ئاپتونوم رايونى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئائىلە چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنىڭ كۆلىمى ۋە تىجارىتىنىڭ مەبلەغ، تېخنىكا، مۇلازىملىق قاتارلىق جەھەتلەردىن پۈتۈن كۈچى بىلەن يار-يۆلەك بولدى. شەنشى ئۆلكىسى ئىچكى-ئاشقى بازارلارغا يۈزلىنىپ، «بازارنى باشلامچى قىلىش، باشلامچى ئارقىلىق بازىغا تۇرتكە بولۇش، بازىنى دېھقان ئائىلىلىرىنىڭچە تۇتاشتۇرۇش» يولىغا ماڭدى. چىڭخەي، شىنجاڭ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار چارۋىچىلىقتا «پەسىل خاراكتېرلىك تۇجۇپىلەش»نى، يەنى ئاپەت كۆپ كۆرۈلىدىغان قىش پەسلىدە ئورۇق، ئاجىز چاۋا مالىلارنى چارۋىچىلىق رايونلىرىدىن دېھقانچىلىق رايونلىرىغا يۆتكەپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ چارۋامال مەنبەسى ئۇستۇنلۇكىنى بىلەن دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ بورداش

مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، باش سىياسىي بۆ قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى

لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ۋەتەننى سۆيۈشى، ئارمىينى ھمايە قىلىش ئىش-پائالىيەتلىرىدىن ئۆگىنىشى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە

غەربىي شىمال رايونى چارۋىچىلىقتا تۇجۇپىلەپ ئېگىلىك باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

بالغۇنتاي بازارلىق ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ مۇدىرى، كومپارتىيە ئەزاسى ئاۋۇيۇننىڭ ئاتا - ئانىسىنىڭ ئۆيىي ۋە بىساتلىرىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتتى. 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنى كەلكۈن كېلىپ 11 كۈنگىچە ئۆيىگە بىرەر قېتىممۇ قايتىپ باقمىدى. چۈنكى پۈتۈن بازار ئاپەتكە ئۇچرىدى، بۇ بازاردا قانچىلىغان ئانا، ئاچا - سىڭىللار ئۇنىڭ تەسەللىي بېرىشىگە موھتاج ئىدى، ئۇنىڭ ئۇستىگە نۇرغۇن يېتىم - يېسىر، قېرى، ئاجىز، مېيىپ ۋە بالىلارمۇ يارەمگە موھتاج ئىدى. «كومپارتىيە ئەزاسى ئامما ئەڭ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ دېڭخۇي مۇنداق دېدى: «خەلق بىزنىڭ ئارقا تىرىكىمىز، شۇڭا بىز ھەممە ئىشتا غەلبىلە قىلالايمىز. بىز جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۇمىدىنى يەرده قويماسلىقىمىز لازىم».

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرى دۇجىيە تەكتىلەپ مۇنداق دېدى: لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىش ئىش-پائالىيەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش ئىشى، ئۇلارنىڭ ئاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇش لازىم.

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇسابىقە مەيدانىدىكى شانلىق نەتىجىلەر جاپالىق ئەجرىدىن كەلگەن. دېگى يايلاق چەمپىيونلۇقتا ئېرىشكەندىن كېيىن ئىختىيارسىز ھالدا «ئەجەب قېنىدىمغۇ...» دەۋەتتى، مانا بۇ ھەربىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىنىڭ ئورتاق تەسىراتى. كىشىلەرنى بېسىپ چۈشكىدەك بەدەل تۆلىمەكتە كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان نەتىجىگە ئېرىشكىلى بولمايدۇ. ۋەتەننىڭ بۇھتىياجلىق بولغان يەيتە ئاممىدىن ئايرىلىسا بولمايدۇ». مانا بۇ ئاۋۇيۇننىڭ ئائىلىسىگە قايتمىغانلىقىنىڭ سەۋەبى ئىدى.

بالغۇنتاي رايونىدا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1- سېپىدە كۆرەش قىلىۋاتقان ھەر مىللەت كومۇنىستلىرى قېتىمزىل پارتىيە بايرىقى ئالدىدا ئۆزىنىڭ پارتىيىگە كىرگەندەبەر-گەن قەسەمنى ئادا قىلدى، ئۇلار ھەققەتەن ياخشى كومپارتىيە ئەزاسى بولۇشقا، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىشكە مۇناسىپ.

ۋەتەن ھەممىدىن ئەلا

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇسابىقە مەيدانىدىكى شانلىق نەتىجىلەر جاپالىق ئىجرىدىن كەلگەن. دېگى يايلاق چەمپىيونلۇقتا ئېرىشكەندىن كېيىن ئىختىيارسىز ھالدا «ئەجەب قېنىدىمغۇ...» دەۋەتتى، مانا بۇ ھەربىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىنىڭ ئورتاق تەسىراتى. كىشىلەرنى بېسىپ چۈشكىدەك بەدەل تۆلىمەكتە كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان نەتىجىگە ئېرىشكىلى بولمايدۇ. ۋەتەننىڭ بۇھتىياجلىق بولغان يەيتە ئاممىدىن ئايرىلىسا بولمايدۇ». مانا بۇ ئاۋۇيۇننىڭ ئائىلىسىگە قايتمىغانلىقىنىڭ سەۋەبى ئىدى.

بالغۇنتاي رايونىدا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1- سېپىدە كۆرەش قىلىۋاتقان ھەر مىللەت كومۇنىستلىرى قېتىمزىل پارتىيە بايرىقى ئالدىدا ئۆزىنىڭ پارتىيىگە كىرگەندەبەر-گەن قەسەمنى ئادا قىلدى، ئۇلار ھەققەتەن ياخشى كومپارتىيە ئەزاسى بولۇشقا، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىشكە مۇناسىپ.

قولايلىقتىن پايدىلىنىپ ئايالى جۇجنباۋ بىلەن بىرلىكتە قول ئاستىدىكى ئورۇنلاردىن، خادىملاردىن ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرىدىن كۆپلەپ پۇل، سوۋغات ۋە قىممەت پۇللۇق بۇيۇملارنى ئالغان. بۇنى خەلق پۇلىغا سۇندۇرغاندا 1 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ. مۇيياۋرۇلۇق يەنە كۆپ قېتىم ئۆز ئۆيىدە ۋە باشقا جايدا سورۇن تۈزۈپ قىمار ئويناغان. ئۇنىڭ ئايالى ئۆزىنىڭ ئالاھىدە سالاھىيىتىدىن پايدىلىنىپ ئالاقىدار ئورۇنلاردىن ئاشكارا ھالدا قىلدى.

ئومۇمىي ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى مۇيياۋرۇڭنىڭ دېلوسىدىن ئىستايىدىل ساۋاق ئېلىشى، رەھبىرلىرى كادىرلارغا بولغان باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى لازىم. پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامنى چىڭىتىپ پارتىيە ئىنتىزامى، دۆلەت قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغان ھەر قانداق كىشىنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ئۆز ئىچىدىكى ئىشلارنى ئاساسلىق ئەمگەك پائالىيىتى قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئارقىلىق ئىقتىسادىي ئاساسنى مۇستەھكەملەشكە تىرىشىشى، ئىقتىسادىي ئاساسنى مۇستەھكەملەش ئارقىلىق ئۈستى قۇرۇلمىنىڭ ئىلغار بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئۇيغۇر دېھقانلار قاچقۇنلارنى باتۇرلۇق بىلەن قوغلىدى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇلارنى كەنت ئاھالە كومىتېتى ئىشخانىسىغا ئېلىپ كەلدى. كەنت كادىرلىرى ئۇلارنىڭ سالاھىيىتىنى ئېنىقلىغاچ پىچلىق پەيچۇسوغا دوكلات قىلىشقا ئادەم ئەۋەتتى. دېجورنىلىق قىلۋاتقان پەيچۇسو باشلىقى ئۆمەر مەمتىلى بىلەن مۇئاۋىن باشلىقى ئابلىمىت ئىبراھىم دەرھال نەق مەيدانغا يېتىپ كېلىشتى. ئۇلار بۇ ئىككىيلەننىڭ جىنايەت سادىر قىلغان گۇمانلىق ئۇنسۇر ئىكەنلىكىنى جەزملەشتۈر- گەندىن كېيىن مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللانماقچى بولغاندا، جىنايەتچىلەر ئۇشتۇمتوت ئوق چقىرىپ قارشىلىق كۆرسەتتى، ئىككى ساقچى ئېغىر يارىلانغان بولسىمۇ، جىنايەتچىلەر بىلەن يەنىلا ئېلىشتى. ئابلىمىتنىڭ يارىسى ئېغىر بولغانلىقى ئۈچۈن قانسىراپ كېتىپ قۇربان بولدى، جىنايەتچىلەر يەنە قېچىپ كېتىشتى.

ئامما جىنايەتچىلەرنىڭ قاتىللىق قىلىپ ئادەم ئۆلتۈرگەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ قاتتىق غەزەپلەندى. قىلۋاتقان ئىشلىرىنى تاشلاپ جىنايەتچىلەرنى تۇتۇشقا ئاتلاندى. بەزىلىرى ج خ تارماقلىرىغا يېرىپ دېلو مەلۇم قىلدى. بەزىلىرى كالتەك، كەتمەن كۆتۈرۈپ جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتقۇچىلار قاتارىغا قوشۇلدى. بىر دېھقان ئۆزىنىڭ كىرا ئاپتوموبىلىدا كەنتتىكى ئامانلىق ساقلاش خادىملىرىنى ئېلىپ جىنايەتچىلەرنى قوغلىدى. قوغلا - قوغلا چۆلگە كەلگەندە يول ئۈزۈلۈپ قالدى. ئۇلار ئاپتوموبىلنى تاشلاپ جىنايەتچىلەرنى پىيادە قوغلىدى. ئۇلار بىر جايغا كەلگەندە ئىككى پادىچى بالا قوي پادىسى يېنىدا ئىككى ئادەمنى كۆرگەنلىكىنى ئېيتتى. ئارال يېزىسىدىكى بىر دېھقان بىلەن شوپۇر ھېلىقى بالىنى كەنتكە بېرىپ ئەھۋالنى دوكلات قىلىشقا ئەۋەتىپ، ئۆزلىرى جىنايەتچىلەر مۆكۈۋالغان قوي پادىسىنى مۇھاسىرىگە ئالدى. شۇ ئەسنادا ھېلىقى ئىككى لۇكچەكنىڭ قارىسى كۆرۈندى. ئۇلار لۇكچەكلەرنى تەسلىم بولۇشقا دەۋەت قىلغاندا، ھېلىقى لۇكچەكلەر: «بىز ھارۇنخان ھاجىغا پىچاق سالدۇق، يەنە ئىككى ساقچىنىمۇ ئۇلتۇردۇق، سەنلەر قانچىلىك نەمىتىك، دەرھال يوقىلىش، بولمىسا جەددە - جەمەتىڭنى قۇرۇتۇۋېتىمىز» دەپ ھەيۋە قىلىشتى ۋە قېچىپ كېتىۋېتىپ ئۇلارغا ئوق چىقاردى. قولىدا تۆمۈرنىڭ سۈنۇقىمۇ بولمىغان، يالىڭاياغ بۇ ئىككى دېھقان بۇنىڭدىن قىلچىمۇ قورقۇپ قالماي لۇكچەكلەرنىڭ پىيىغا چۇشۇپ داۋاملىق قوغلىدى، لۇكچەكلەر ئوق چقارغاندا ئۇلار بېتىۋالدى؛ لۇكچەكلەر قاچسا قوغلىدى. بۇ ئىككى باتۇر دېھقان چۆل - جەزىرىدە لۇكچەكلەرنى قوغلاپ ئۈچ سائەتتىن كۆپرەك ۋاقىتتا 20 نەچچە كىلومېتر يول يۈردى. ئۇلار ئاخىرى ھېرىپ ھالدىن كەتكەن لۇكچەكلەرنى يېڭسار ناھىيىسى بىلەن قەشقەر يېڭشەھەر ناھىيىسى تۇتاشقان چوڭ چۆللۈكتىكى سازلىققا قىستاپ كەلدى.

بۇ ئىككى دېھقان جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇش ھەرىكىتىدە قىممەتلىك ۋاقىتنى قولغا كەلتۈردى، بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان ئاختۇرۇپ تۇتۇش قوشۇنى جەنۇبتىن يېڭسار ناھىيىسىنىڭ يېڭىيەر يېزىسى، شىمالدا قەشقەر يېڭشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئارال يېزىسى تەرەپتىن قورشاپ كەلدى. يېڭسار ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ۋۇلىمجان ج خ ساقچىلىرىنى باشلاپ ھېلىقى سازلىققا كەلگەندە، پاراسەتلىك ھېلىقى ئىككى دېھقاننىڭ سازلىق چېتىدە يېتىۋېلىپ، كالتەكنى ملتىق قىلىپ، لۇكچەكلەرنى «قارىغا» ئېلىپ تۇرغانلىقىنى، ئىككى لۇكچەكنىڭ قورقۇنچىلىقتا ئىككى - ئۈچ مو كېلىدىغان زەي كۆلىنىڭ ئۈتتۇرىسىغا قېچىپ كىرىۋالغانلىقىنى كۆرۈپ قالغان. ئۇلار ئاتلىرىنى ھەيدەپ ئۇلارنى ئوراپ ئالغان. ئۇلار ئىككى لۇكچەكنى ئاتقا مىندۈرۈپ ئېلىپ قايتىپ كەلدى.

ئۇلار ئىككى لۇكچەكنى ئېلىپ كەلگەندە، ئۇلارنى كۆرگەن ئاھالىلەر ئۇلارنى ئوراپ ئالدى. ئۇلار ئىككى لۇكچەكنى ئاتتىن چۈشۈرۈپ ئۇلارنى ئېلىپ كىرىپ ئۇلارنى ئۆلتۈرگەن ئىككى ساقچىنىڭ جەسىتىنى كۆرسەتتى. ئاھالىلەر ئۇلارنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئۇلارنى ئېلىپ چىقىپ كەتمەكچى بولغاندا، ئۇلار ئاھالىلەرگە ئۇلارنى ئۆلتۈرمەسلىكنى ئۆتۈنۈپ سوراپ، ئۇلارنى ئۆلتۈرمەسلىكنى ئېيتقاندىن كېيىن ئاندىن ئاندىن ئاھالىلەر ئۇلارنى ئۆلتۈرمىدى. ئۇلار ئاھالىلەرگە ئۆزلىرىنىڭ ئىسمى - شەرىپى، خەلقىنىڭ ئۇمىد - ئارزۇسى دۆلەت بايرىقى بىلەن تەڭ يۇقىرى ئۆرلىسۇن، دۆلەت شېئىرى بىلەن تەڭ ياڭرىسۇن، دەيدىغان ھەر بىر تەنھەرىكەتچى ئۇچۇن ئېيتقاندا، بىرى، ۋەتەنگە شان - شەرەپ كەلتۈرمەن دەيدىغان قەتئىي ئېتىقاد بولۇشى، يەنە بىرى، مەقسەتكە يەتمىگىچە نېيتىدىن يانمايدىغان قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىش روھى بولۇشى كېرەك. مۇشۇ مەندىن. ئېيتقاندا، ۋەتەنپەرۋەرلىك كونكرېت بولىدۇ، ئۇنىڭغا نۇرغۇن جەۋرى - جاپا سىڭگەن، كامالەتكە يەتكەن يۇقىرىغا يامىشىش روھى سىڭگەن بولىدۇ. بۇ قېتىمقى ئېلىمىز ئەزىمەتلىرى قولغا كەلتۈرگەن بىر نەچچە كۆمۈش مېدالنى ئالتۇن مېدالغا سېلىشتۇرغاندا، بىر ئاز ئېغىرلىق سۆز تېمىسى بولۇپ قالدى، بۇ ئېغىرلىق شياڭسىن، ئايالار پوتبول كومانداسى، ئايالار قورغان توپ كومانداسى، ئايالار ۋالىبول كومانداسىنى «كۆمۈش مېدال قەھرىمانلىرى» دەپ مەدھىيىلىدى، ئالتۇن مېدال، كۈمۈش مېدال، مىس مېدال بولسۇن، مېدالغا ئېرىشمىگەن بولسۇن، دەرىجىگە ئېرىشكەن ياكى ئېرىشمىگەن بولسۇن ۋەتەننىڭ شان - شەرىپى ئۈچۈن پۈتۈن كۈچىنى سەرپ قىلىپ، باش ئەگمەي ئېلىشقان بولسىلا ئۇلار ئېغىدىلىگەن روھنىڭ قىممىتى ئوخشاشلا تەرىپلەشكە ئەرزىيدىغان قىممەتلىك روھ!

ئولىمپىك ھەرىكىتى مەڭگۈلۈك، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىمۇ مەڭگۈلۈك، دەل مۇشۇنداق مەڭگۈلۈك ۋەتەنپەرۋەرلىك روھى بولغانلىقى ئۈچۈنلا ئولىمپىك ھەرىكىتىنىڭ ياشلىق باھارى مەڭگۈ ساقلىنىپ، تەڭداشسىز سېھرىي كۈچىنى نامايان قىلماقتا.

بۇ نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئېلىمىز تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ، تېرېنىرلىرىنىڭ «تېخمۇ تېز، تېخمۇ يۇقىرى، تېخمۇ كۈچلۈك بولۇش»تەك ئولىمپىك روھىنى ئەمەلىيەتتە كۆرسەتكەنلىكى، تەنھەرىكەت ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنىڭ «تىنچلىق، دوستلۇق، تەرەققىيات»تىن ئىبارەت ئولىمپىكنىڭ مەقسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇشى 1 مىليارد 200 مىليون جۇڭگو خەلقىنىڭ ئولىمپىك تەنھەرىكىتىنى چۇشەنىشىنى، ئۇنىڭغا قاتنىشىشىنى، ئۇنى قوللىشىنى ۋە ئۇنىڭغا قوشقان تۆھپىسىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، دۇنيا خەلقى ئالدىدا ئېلىمىز خەلقىنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ئىشكىنى ئېچىۋېتىپ، زامانىۋىلىشىشقا قاراپ قەدەم تاشلىغان يېيىپكى روھىي قىياپىتىنى نامايان قىلىپ، ھەرقايسى دۆلەت، ھەرقايسى رايون تەنھەرىكەتچىلىرى بىرىنچى قېتىملىق ئاتلىلاپ، پۈتكۈل ئورمانلىقنى مۇھاسىرىگە ئالدى. يېڭىيەر يېزىسىدىكى موتسكلىتى بار 18 دېھقان موتسكلىت بىلەن قوغلاپ تۇتۇش ئەترىتىنى تەشكىللىدى. بەزى دېھقانلار ئائىلىسىدىكى ئۇلاغ ھارۋىلىرىنى ج خ ساقچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم جەڭچىلىرىنىڭ ئىشلىتىشىگە بەردى. بەزى دېھقانلار چاي، پولو تەييارلىسا، يەنە بەزى دېھقانلار قويلىرىنى سويۇپ، توخۇلىرىنى ئۆلتۈرۈپ، قورشاپ تۇتۇشقا قاتناشقان ج خ ساقچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم جەڭچىلىرىدىن ھال سورىدى...

بۇ ئەھۋاللار تىلغا ئېلىنغاندا، قەشقەر ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسىنىڭ باشلىقى چېن جۇاڭۈېي مۇنداق دېدى: «ئۇ چاغدىكى ئەھۋاللار راستىنلا ئازادلىق ئۇرۇشى دەۋرىدە پۈقرالار ئالدىنقى سەپكە يارىدەم بەرگەن ئەھۋالغا ئوخشاپ كېتىدۇ، ئۇ چاغدىكى ئەھۋاللار كىشىنى بەكمۇ ھاياجانلاندۇرىدۇ».

قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى جاڭ شيۇمېڭ: «خەلق ئامىمىسى ھەقىقىي پولات ئىستەھكام، ئۇلار يەردە قاپقان، ئاسماندا تور قۇرالايدۇ» دېدى.

يېقىندا جۇڭخۇا ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەنلەر فوندى جەمئىيىتى بۇ قېتىمقى قاچقۇنلارنى قوغلاپ تۇتۇشقا قاتناشقان ج خ ساقچىلىرى ۋە ئامىمدىن ھال سوردى ۋە ئۇلارنى تەقدىرلىدى، قاچقۇنلارنى قوغلاپ تۇتۇشتا باتۇرلۇق بىلەن قۇربان بولغان يەيچۇسونىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئابلىمىت ئىبراھىمنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا 10 مىڭ يۈەن، پەيچۇسونىڭ باشلىقى، ئېغىر يارىلانغان ئۆمەر مەتىلى ۋە دېھقان يولداش ئابدۇۋۇايىت ئەبەيدۇللا، مەمەت بەكرى قاتارلىقلارنىڭ ھەربىرىگە 5000 يۈەندىن مۇكاپات بەردى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

قىسقا خەۋەرلەر

ئىلان

يۈھۈپچان ئىسلام: سىز 1995-يىلى 9-ئايدا ئۆيدىن چىقىپ كېتىپ تاھازىرغىچە قايتىپ كەلمىگەنلىكىڭىز ئۇچۇن، ئايالىڭىز ئايگۈل تۇرسۇن نىكاھتىن ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلىپ مەھكىمىمىزگە ئەرز سۇندى. گىزىتتە ئىلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ نىكاھ مۇناسىۋىتىڭىز توغرىسىدا ئۆز پىكرىڭىزنى بەرمىسىڭىز سىرتىڭىزدىن مۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۇرۇمچى شەھەر سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

ئۇرۇمچى رايونىدىك ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 17 – ℃ 30 بولىدۇ. ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

ئېلىمىزنىڭ مىللەتلەر نەشرىياتچىلىقى كۈنسېرى گۈللەندى

جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئۇزاق تارىخقا، پارلاق مەدەنىيەتكە ئىگە. ئۇ مىللەتلەر نەشرىياتچىلىقىنىڭ تەرەققىياتىغا كەڭ زېمىن ھازىرلاپ بەردى. ھازىر مەملىكەت بويىچە 36 مىللەتلەر نەشرىياتى موڭغۇل، زاڭزۇ، ئۇيغۇر، قازاق، چاۋشيەن، يىزۇ، مياۋزۇ يېزىقلىرىدا 3000 خىلدىن كۆپ كىتاب،170 خىلدىن ئارتۇق ژۇرنال نەشر قىلىدىغان بولدى. 1981 - يىلدىن 1994 - يىلغىچە ئېلىمىزدە جەمئىي ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدىكى كىتابتىن 40مىڭ خىلدىن ئارتۇق نەشر قىلىنىپ، تىراژى 530 مىليونغا يەتتى.

ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدىكى كىتابلار ئىچىدە سىياسەت، ئىقتىساد، مەدەنىيەت - مائارىپ، پەن - تېخنىكىغا دائىر كىتابلار بار. كىتاب تارقىتىش جەھەتتە ئۇلكە، ئاپتونوم رايونىنى مەركەز قىلغان، ۋىلايەت، شەھەر، ناھىيە ھەتتا يېزىلار تورلاشتۇرۇلغان سىستېما شەكىللەندى. ئېلىمىز ئاز سانلىق مىللەتلەر نەشرىياتلىرىنى قوغۇش، راۋاجلاندۇرۇش، كەسپىي خىراجەت ئاجرىتىش، كىتاب تۈرىنى كۆپەيتىش جەھەتتە دۇنيادىكى ھەر قانداق دۆلەتتىن ئېشىپ كەتتى.

نەچچە ئون يىلدىن بۇيان، ھەر مىللەت نەشرىيات خادىملىرى خالىس تۆھپە قوشقانلىقتىن، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونلىرىدىن يۇقىرى سىياسىي - ئىدېئوئى ساپاغا ۋە تەھرىرلىك، نەشرىياتچىلىق، تارقىتىش سەۋىيىسىگە ئىگە كەسپىي خادىملار قوشۇنى بارلىققا كەلدى. ئاز سانلىق مىللەتلەر نەشرىياتچىلىقى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان مەسئۇل تەھرىرلەر 6000دىن ئاشتى.

ئېلىمىزنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونلىرىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، مائارىپ تەرەققىياتى ۋە ئىچكى- تاشقى كىتاب بازارلىرىنىڭ ئېھتىياجى بىلەن ئۆزگىرىشكە ماسلىشىش ئۈچۈن، دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسى بىلەن دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى بىر مۇنچە مۇھىم تەدبىرلەرنى قوللاندى: ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئېسىل كىتابلىرىنى نەشر قىلىشقا 10 مىليون يۈەندىن كۆپ مەبلەغ سالدى؛ مىللەتلەر نەشرىياتلىرى ئارا كەسپىي جەھەتتە ئىش تەقسىماتىنى ئايرىدى، ئىچكى ئۇلكىلەردىكى ئىلغار نەشرىياتلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە كەسپىي خادىملىرىنى چەت، يېقا رايونلاردا كۇرس ئېچىپ خادىم تەربىيىلەشكە ئەۋەتتى. ھەر يىلى بىر تۈركۈم نەشرىياتلار ۋە شىنخۇا كىتابخانىلىرىنى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدا كىتاب يەرمەنكىسى ۋە كىتاب زاكاس قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىشقا تەشكىللىدى؛ ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرى ۋە چەت، يېقا رايونلارغا ھەر يىلى كىتاب تەقدىم قىلىپ تۇردى. مەملىكەت بويىچە ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدىكى ئېسىل كىتابلار نەشرىيات فوندى تەسىس قىلدى؛ ئىچكى ئۇلكىلەردىكى ئىقتىسادىي شارائىتى ياخشى نەشرىياتلار بىلەن ئاز سانلىق مىللەتلەر نەشرىياتلىرى ئارا ھەمكارلىقنى يولغا قويدى. بۇ تەدبىرلەر ئاز سانلىق مىللەتلەر نەشرىياتچىلىقىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولدى.

(«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى»ژۇرنىلىدىن)

خۇنەن ئۇلكىسى جياڭيۇڭ ناھىيىسى چىڭشى يېزىسى ئەترايىدا 400 نەپەر ياۋزۇ ئايالىلاردىن تەشكىللەنگەن ئايالار موتوسكلىست ئەترىتى موتوسكلىست بىلەن جياڭيۇڭ ناھىيىسى بىلەن گۈاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ گوڭچېڭ شەھرى ئارىلىقىدا مال توشۇپ، ئۆز جايىدىن چىقىدىغان بانان قاتارلىق يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى ساتىدۇ. بۇلتۇر كۈزدىن بۇيان ئۇلارنىڭ كىرىمى 2 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سۈرەتتە: ئۇلار مەھسۇلاتلىرىنى ساتقىلى ماڭماقتا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ياپونىيە بىلەن كورىيىنىڭ بىرلىشىپ دۇنيا لوڭقىسى پۈتبول مۇسابىقىسىنى ئۆتكۈزۈشى نۇرغۇن قېيىن مەسىلىلەرگە دۇچ كەلمەكتە

خەلقئارا پۈتبول بىرلەشمىسى بۇ يىل 5- ئاينىڭ 31 - كۈنى شۆبتسارىيىنىڭ سىئۇرىخ شەھىرىدە قارار ماقۇللاپ، ياپونىيە بىلەن كورىيىنىڭ بىرلىكتە 2002 - يىلدىكى 17- نۆۋەتلىك دۇنيا لوڭقىسى پۈتبول مۇسابىقىسىنى ئۆتكۈزۈشنى رەسمىي بېكىتتى. ئىلگىرى دۇنيا لوڭقىسى پۈتبول مۇسابىقىسىنى ئىككى دۆلەت بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن ئەھۋال بولمىغاچقا، ياپونىيە بىلەن كورىيە بۇنىڭدىن كېيىنكى ئالتە يىلدا نۆرغۇن قېينچىلىقلارغا دۇچ كېلىدۇ.

ياپونىيە بىلەن كورىيە ئالدى بىلەن ئېچىلىش مۇراسىمىنى قانداق ئۆتكۈزۈش كېرەك؟ دېگەن مەسىلىگە دۇچ كېلىدۇ. قائىدە بويىچە، دۇنيا لوڭقىسى پۈتبول مۇسابىقىسىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا ساھىبخانا دۆلەتلەرنىڭ باشلىقى ئېچىلىش مۇراسىمىنىڭ باشلانغانلىقىنى جاكارلىشى كېرەك. ئەگەر ئېچىلىش مۇراسىمى كورىيىدە ئۆتكۈزۈلسە، تارىخىي سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ياپونىيىنىڭ ساماۋى شاھىنىڭ كورىيىگە زىيارەتكە بېرىشى نۇرغۇن توسالغۇلارغا ئۇچرايدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، چېمپىيونلۇق تالىشىش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسى شەك - شۇبھىسىزكى، كىشىلەرنىڭ ئەڭ دىققەت- ئېتىبارىنى قوزغايدىغان بىر مەيدان مۇسابىقە بولۇپ، ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىنى قايسى دۆلەتتە ئۆتكۈزۈش مەسىلىسىمۇ تالاش - تارتىش قىلىنىدىغان مەسىلىگە ئايلىنىپ قالدۇ.

1998 - يىلى فرانسىيىدە 16 - نۆۋەتلىك دۇنيا لوڭقىسى پۈتبول مۇسابىقىسى باشلانغاندىن باشلاپ، ھەل قىلغۇچ مۇسابىقە باسقۇچىغىچە مۇسابىقىگە قاتنىشىدىغان كوماندا 32 گە يېتىدۇ. خەلقئارا پۈتبول بىرلەشمىسى 17 - نۆۋەتلىك دۇنيا لوڭقىسى پۈتبول مۇسابىقىسىدە 32 كوماندىنى ئىككىگە بۆلۈپ ياپونىيە ۋە كورىيىدە مۇسابىقە ئېلىپ بېرىشنى پلانلاۋاتىدۇ. بۇنداق قىلغاندا، تاماشىبىنلارنىڭ چېگىرىدىن كىرىش - چىقىش ۋىزىسى بىچىرىشگە توغرا كېلىدۇ. بولۇپمۇ، ياپونىيە بىلەن كورىيىنىڭ مال باھا پەرقى ناھايىتى چوڭ بولۇپ، ياپونىيىنىڭ قاتناش، ياتاق، تاماق ھەققى كورىيىنىڭكىدىن كۆپ قىممەت. دۇنيا لوڭقىسى پۈتبول مۇسابىقىسىنى ئۆتكۈزگۈچى دۆلەتكە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئېشىك بېلىتىدىن كىرىدىغان كىرىم خېلى كۆرۈنەرلىك كىرىم ھېسابلىنىدۇ. بەلگىلىمە بويىچە، ساھىبخانا دۆلەت ئىقتىسادىي كىرىمىنى ئاۋۋال خەلقئارا پۈتبول بىرلەشمىسىگە تاپشۇرىدۇ. خەلقئارا پۈتبول بىرلەشمىسى ئۇنىڭ 30 پىرسەنتىنى ساھىبخانا دۆلەتنىڭ پۈتبول جەمئىيىتىگە قايتۇرۇپ بېرىدۇ. ھازىر ياپونىيە بىلەن كورىيىنىڭ مال باھا پەرقى ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمىگە بۇ ئاستە تەسىر كۆرسەتمەكتە. ئېشىك بېلىتىنىڭ باھاسىنى بىردەك قىلىش - قىلماسلىقمۇ ئىككى دۆلەت بۇنىڭدىن كېيىن مەسلىھەتلىشىپ ھەل قىلىدىغان مەسىلە.

ئۇنىڭدىن باشقا، قائىدە بويىچە ساھىبخانا دۆلەتنىڭ پۈتبول كوماندىسى تاللاش مۇسابىقىسىگە قاتناشمايلا بۇ ئاستە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىدۇ. ئەگەر ياپونىيە بىلەن كورىيە ئىككى سانىنى ئىگىلەپ كەتسە، شۇبھىسىزكى، ئاسىيادىكى باشقا دۆلەتلەر كوماندىسىنىڭ ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە كىرەلىشى تېخىمۇ تەسلىشىدۇ.

شۇڭا، خەلقئارا پۈتبول بىرلەشمىسى باش كاتىپ پولات قاتارلىق كىشىلەرنىڭ بىر خىزمەت گۇرۇپپىسى بولۇپ تەشكىللىنىپ، يۇقىرىقى مەسىلىلەر توغرىسىدا كېڭىشىپ بۇ يىلنىڭ ئاخىرىدا خۇلاسە دوكلاتى تەييارلىشىنى قارار قىلدى.

(«بېيجىڭ گېزىتى»دىن)

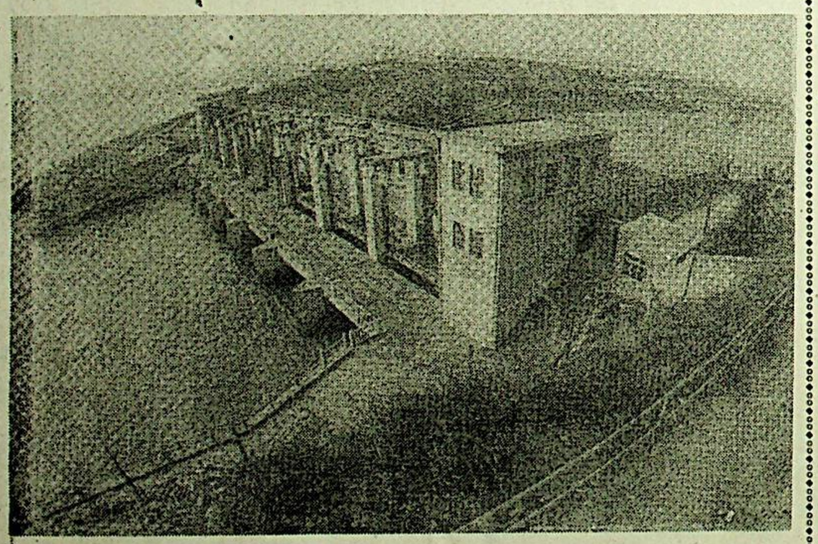

8 - بەش يىللىق پىلان يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، جەجياڭ ئۇلكىسىنىڭ جياشىك شەھرى سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى بىلەن تېرىلغۇ يەرنىڭ ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش، تېرىلغۇ يەرنىڭ كۆلىمىگە كاپالەتلىك قىلىشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە بۇ شەھەر سۇ تىزگىنلەشكە 480 مىليون يۈەن مەبلەغ سالدى، 130 مىليون كۇب مېتر تاش، توپا يۆتكەپ، 100 مو ئاسان زەيلىشىدىغان ئېتىزلىقنى يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ئۇچ قېتىملىق چوڭ سۇ ئاپىتىنىڭ بۇزغۇنچىلىقىدىن ساقلاپ قالدى، 250 مىڭ مو يەردىن مۇزاپىق پايدىلىنىدىغان بولدى.

سۈرەتتە: دۆلەتنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ

ئامېرىكىلىقلار دوختۇرغا كۆرۈنۈش، دورا ئېلىشتا قانداق قىلىدۇ؟

ئامېرىكىدا دوختۇر بولۇش ناھايىتى تەس. ئامېرىكىلىقلار دوختۇرلارنى ئىنتايىن مۇرەككەپلەيدۇ. يۇيۇندۇرۇش ۋە ئۇلارنىڭ كېسىم- كېچەكلىرىنى يۆتكەش ئىشلىرىنىمۇ قىلىدۇ، ھەتتا، دوكتورلۇق ئۇنۋانى بار ئادەملەرمۇ كېسەل كۆرۈش ئىشلىرىنى قىلىدۇ. پىشقەدەم يولداشلار كارخانا رەھبەرلىرى، دۆلەت ئورگانلىرىدىن ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئېچىلىشنىمۇ كېڭەيتىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش ئۈچۈن ئامېرىكىغا بارغاندا، ئامېرىكىلىقلار ئۇلارنى ئالدى بىلەن دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ تەكشۈرتىدۇ. ئۇلار ئامېرىكىلىقلارنىڭ دوختۇرخانىغا بېرىش ئادىتىنى ئاڭلىغاندا، ھەيران قالىدۇ. ئۇلار ئامېرىكىلىقلارنىڭ ئىنتايىن ساغلام ئىكەنلىكىنى ئويلايدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئامېرىكىلىقلار ئادەتتە دوختۇرغا كۆرۈنمەيدۇ. ئۇلار دوختۇرغا كۆرۈنۈشنى ئەڭ ئاخىرقى چارە دەپ قارايدۇ. ئامېرىكىلىقلار دوختۇرغا كۆرۈنۈشتىن ئىلگىرى ئۆزى ئۆزىگە داۋالاش ئۇسۇلىنى قوللىنىدۇ. ئۇلار ئاۋال ئۆزىنىڭ ئائىلە دورا سانۇقىدىكى دورىلارنى ئىچىپ باقىدۇ. ئەگەر ئۇ دورىلار ئۈنۈم بەرمىسە، ئاندىن دوختۇرغا كۆرۈنىدۇ. ئامېرىكىلىقلار دوختۇرغا كۆرۈنۈشتىن ئىلگىرى ئۆزى ئۆزىگە داۋالاش ئۇسۇلىنى قوللىنىدۇ. ئۇلار ئاۋال ئۆزىنىڭ ئائىلە دورا سانۇقىدىكى دورىلارنى ئىچىپ باقىدۇ. ئەگەر ئۇ دورىلار ئۈنۈم بەرمىسە، ئاندىن دوختۇرغا كۆرۈنىدۇ.

پىشقەدەم يولداشلارنىڭ بەش ئۈمىدى

1. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ يۆكسىلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. پىشقەدەم يولداشلار كارخانا رەھبەرلىرى، كادىرلاردىن ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئېچىلىشنىمۇ كېڭەيتىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش ئۈچۈن ئامېرىكىغا بارغاندا، ئامېرىكىلىقلار ئۇلارنى ئالدى بىلەن دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ تەكشۈرتىدۇ. ئۇلار ئامېرىكىلىقلارنىڭ دوختۇرخانىغا بېرىش ئادىتىنى ئاڭلىغاندا، ھەيران قالىدۇ. ئۇلار ئامېرىكىلىقلارنىڭ ئىنتايىن ساغلام ئىكەنلىكىنى ئويلايدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئامېرىكىلىقلار ئادەتتە دوختۇرغا كۆرۈنمەيدۇ. ئۇلار دوختۇرغا كۆرۈنۈشتىن ئىلگىرى ئۆزى ئۆزىگە داۋالاش ئۇسۇلىنى قوللىنىدۇ. ئۇلار ئاۋال ئۆزىنىڭ ئائىلە دورا سانۇقىدىكى دورىلارنى ئىچىپ باقىدۇ. ئەگەر ئۇ دورىلار ئۈنۈم بەرمىسە، ئاندىن دوختۇرغا كۆرۈنىدۇ.

4. جەمئىيەتنىڭ تىنچ بولۇشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. پىشقەدەم يولداشلار قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى تارماقلاردىن تۇرلۇك جىنايى ئىشلار

ئامېرىكىدا دوختۇر بولۇش ناھايىتى تەس.

ئامېرىكىلىقلار دوختۇرلارنى ئىنتايىن ھۆرمەتلەيدۇ. ئافرىق دوختۇرخانىدا يېتىپ قالسىلا، دوختۇرغا تامامەن ئىشىنىدۇ. دوختۇرلار ئافرىقلارنى «تەڭرى» دەپ بىلىدۇ. شۇڭا، ئافرىقلار بىلەن دوختۇرلارنىڭ مۇناسىۋىتى ئىنتايىن قويۇق. ئامېرىكىدا دوختۇرخانىدا يېتىپ چىققانلار دوختۇرلارغا سوۋغات تەقدىم قىلمىدىغان ئىشلارمۇ بار. لېكىن بۇ سوۋغاتلار كىچىك ئويۇنچۇق، كىچىك خاتىرە بۇيۇم قاتارلىق قىممىتى بىر دوللارغىمۇ يەتمەيدىغان نەرسىلەر. دوختۇرلار بۇ سوۋغاتلارنىڭ قېپىنى ئېچىپ، خىزمەتداشلىرىغا كۆرسىتىدۇ. ئامېرىكىدا ئافرىق كۇنتكوچى بولمايدۇ. ئافرىقلارنىڭ ھالىدىن دوختۇرلار بىلەن سېستىرالار تولۇق خەۋەر ئالىدۇ. ئامېرىكىدا دوختۇرلار ناھايىتى ئالدىراش بولىدۇ. بالىنىتسدا بىر دوختۇر ئون ئافرىقنى مەسئۇل بولىدۇ. سېستىرالارنىڭ خىزمىتىمۇ ناھايىتى جاپالىق، ئۇلار دوختۇرغا ياردەملەشكەندىن سىرت، ئافرىقلارنى ئاشخانىغا ئورۇنلاشتۇرۇش، ئۇلارنىڭ كېسىلىنى يۇقتۇرماسلىق ئۈچۈن ئۇلارنىڭ يۇيۇندۇرۇش ۋە ئۇلارنىڭ كېسىلىنى يۇقتىدىغان ئىشلارنىمۇ قىلىدۇ، ھەتتا، دوكتورلۇق ئۇنۋانى بار سېستىرالارمۇ ئافرىقلارغا تەرەت قاچىلىرىنى ئاپىرىپ بېرىدۇ.

ئەمما، ئامېرىكىدا داۋالىنىش خراجىتى ئىنتايىن يۇقىرى. سۇغۇرتىغا قاتناشمىغانلار بالىنتسدا ھەرگىزمۇ ياتالمايدۇ. نومۇر ئېلىش ھەقتى سوغۇرتا دائىرىسىگە كىرمەيدۇ. بۇ ھەقمۇ 50 - 80 ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىدۇ. شۇڭا، كىشىلەر ئادەتتە نومۇر ئېلىش ھەقتىنى تېجەش ئۈچۈن دوختىرلاردىن دورا ئېلىپ يەيدۇ. ئامېرىكىدا يۇرەكنى B تىپلىق ئۇلترا دولقۇنلۇق تەكشۈرۈش ئاپپاراتىدا تەكشۈرۈشكە 800 دوللار كېتىدۇ. ئادەتتىكى ئېلېكتر كاردىيوگراما تەكشۈرۈشگە 50 دوللار كېتىدۇ. ئادەتتىكى ئافرىقلار بالىنتسدىن چىققاندا نەچچە ئون مىڭ دوللار تۆلەيدۇ.

(ماتېرىيالدىن)

چاقىرغۇ ئىستانسىسى مەخپىيەتلىكنى ئاشكارىلاپ قويىدىغان ئەھۋاللار بەزىدە كۆرۈلمەكتە
ئابونتلار بۇنىڭدىن نارازى بولماقتا

ھازىر بەزى چاقىرغۇ ئىستانسىلىرى چاقىرغۇ ئىشلىتىدىغانلارنىڭ تۆزى تاپشۇرۇۋالغان ئۇچۇر ياكى قالدۇرۇلغان سۆزلەرنىڭ ئېنىق بولمىغان مەزمۇنلىرى توغرىسىدىكى سوئالغا قايتا جاۋاب بېرىدىغان مۇلازىملىقنى يولغا قويىدى. مەخپىيەتلىكنى ساقلاش بەلگىلىمىسى بويىچە، باشقىلارنىڭ ئوغرىلىقچە بىلۇۋېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، چاقىرغۇ ئىستانسىلىرى سۆزلەشتۇرگۈچىگە ئۇچۇرنى قايتا ئېيتىپ بېرىشكىلا بولىدۇ، قارشى تەرەپنىڭ بىر كۆندە قانچە قېتىم تېلېفوندا سۆزلەشكەنلىكى، تېلېفون نومۇرى، قالدۇرغان سۆزلىرىنىڭ مەزمۇنى قاتارلىقلارنى ئاشكارىلاپ قويۇشقا بولمايدۇ. لېكىن، بەزى چاقىرغۇ ئىستانسىلىرىنىڭ مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئېڭى تۆۋەن بولغانلىقتىن، بەزى ئۇچۇر ۋە مەزمۇنلارنى 3- شەخسكە ئاشكارىلاپ قويۇپ، چاقىرغۇ ئىگىلىرىنىڭ نارازىلىقىنى قوزغىماقتا.

بىر شىركەتنىڭ جىگلىسى رەقابەتتە رەقىبىنى يېڭىش ئۈچۈن رەقىبىنىڭ نامىدا چاقىرغۇ ئىستانسىسى بىلەن ئالاقىلىشىپ، رەقىبىنىڭ بىر كۆندىكى بارلىق ئۇچۇرلىرى ۋە ئۇنىڭ مەزمۇنىنى بىلۋالغان، قارشى تەرەپنىڭ سېتىش مۇددىئاسىنى بىلۋالغاندىن كېيىن سودىدا ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلىگەن. ئىش ئاشكارىلىنىپ قالغاندىن كېيىن، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا جېدەل - ماجىرا چىققان.

بىر ئەر ئايالىنى تالاغا قارامدىكى دەپ گۇمانلىنىپ، ئايالىنىڭ نامىدا چاقىرغۇ ئىستانسىسى بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئايالىغا ئۇرۇلغان تېلېفوننىڭ نومۇرى ۋە تېلېفون ئۇرغان ئەرنىڭ ئىسىم - فامىلىسىنى بىلۋېلىپ قاتتىق غەزەپلەنگەن. بۇنىڭ بىلەن، ئەر - خوتۇن ئوتتۇرىسىدا زىددىيەت پەيدا بولغان.

ھازىر بەزى چاقىرغۇ ئىستانسىلىرىنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈمى تولىمۇ بوش، ئىدارىنىڭ بىر پارچە تونۇشتۇرۇش خېتى بولسىلا، شۇ ئىدارىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ چاقىرغۇ ئارقىلىق قوبۇل قىلغان - يەتكۈزگەن ئۇچۇر ۋە ئالاقىلىرىنى پۈتۈنلەي بىلۇالغىلى بولىدۇ. چاقىرغۇ ئىشلىتىدىغانلار بۇنىڭدىن بەكمۇ نارازى بولماقتا.

ئۇقۇمۇشلۇق ئەربابلار مۇنداق كۆرسەتتى: چاقىرغۇ ئىشلىتىدىغانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، چاقىرغۇ ئىستانسىلىرى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، مەخپىيەتلىكنى قاتتىق ساقلاش تۈزۈمى ئورنىتىشى لازىم. شەخسلەرنىڭ چاقىرغۇ ئۇچۇرلىرى دېلوغا چېتىشلىق بولغاندىلا، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىلىرىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق سۈرۈشتۈرۈشكە بولىدۇ.

(«شىنمىن كەچلىك گېزىتى»دىن)

يېقىندا 13 ھېيىتىن تەشكىللەنگەن «خۇبېي لىنئاۋ ھېيىلەر سەنئەت مەركىزى» ۋۇخەندە رەسمىي قۇرۇلدى. بۇ مەركەزدىكى ئەزالارنىڭ خۇش خەت، ئۇسسۇل جەھەتلەردە ئۆزىگە خاس ئارتۇقچىلىقى بار.

سۈرەتتە: ئىككى بىلىكى يوق ھېيىپ ۋەن چاڭخەي خۇش خەت يازماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دۇنيا بويىچە ئەڭ سېمىز ئادەم

دۇنيا بويىچە ئەڭ سېمىز ئەر - ئامېرىكىلىق روئېرشۇس بولۇپ، 1926 - يىلى تۇغۇلۇپ 1958 - يىلى ئۆلۈپ كەتكەن. ئۇنىڭ ېبلىنىڭ ئايلانمىسى 3.09 مېتر، كۆكرەك ئايلانمىسى 3.15 مېتر، يۇقىرى بىلەك ئايلانمىسى 1.02 مېتر ئىكەن. ئۇنىڭ ئېغىرلىقى 485 كىلوگرام بولۇپ، ئۇلكەن ۋاقتىدا ئالاھىدە چوڭ ياغاچ ساندۇقتا سېلىنغان. كىشىلەر ئۇنى كۆتۈرۈشكە ئامالسىز قېلىپ كىران ئارقىلىق يەرلىكىگە قويغان.

دۇنيا بويىچە ئەڭ سېمىز ئايال ئامېرىكىلىق فىنا ۋاشىنگتون خانىم بولۇپ، ئېغىرلىقى 390 كىلوگرامدىن ئېغىر.

(«دۇنيادىكى غەلىتە ئادەملەر»نامىلىق كىتابتىن)

بويى ئەڭ ئېگىز بالا

ئېگىز بولغانلىقتىن، ئۆزىگە باب كېيىم - كېچەك سېتىۋېلىش تەسكە چۈشكەن.

ئۇ ھازىر ئەنگلىيە بويىچە بويى ئەڭ ئېگىز ئۇسسۇر ئىكەن.

(«تۇرمۇش تەرمىلىرى گېزىتى»دىن)

ئۇلىمپىك تەنھەرىكەت يېغىنىدىكى ئالتۇن مېدالنىڭ قىممىتى

26 - نۆۋەتلىك ئۇلىمپىك تەنھەرىكەت يېغىنى ئۆتكۈزۈلۈش ئالدىدا بەزى دۆلەتلەرنىڭ ھۆكۈمەتلىرى، تەنتەربىيە ئاپپاراتلىرى ۋە كارخانىلىرى بەس - بەستە قىممەتلىك مۇكاپاتلارنى تەسىس قىلدى.

روسىيە ئۇلىمپىك كومىتېتى ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنى 100 مىڭ دوللار، كۈمۈش، مىس مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنى 35 مىڭ ۋە 25 مىڭ دوللار بىلەن مۇكاپاتلايدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

بىلورووسىيە زۇكتۇڭى لوشكوۋ يېقىندا ئېلان قىلغان 143 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىدا ئاتالمىش ئۇلىمپىك تەنھەرىكەت يېغىنىدا ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنىڭ 40مىڭ دوللار، كۈمۈش مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنىڭ 20 مىڭ دوللار، مىس مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنىڭ 15 مىڭ دوللار بىلەن مۇكاپاتلىنىدىغانلىقنى بەلگىلەنگەن.

ئامېرىكا ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنى 15 مىڭ دوللار، كۈمۈش مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنى 10 مىڭ دوللار، مىس مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىنى 7500 دوللار بىلەن مۇكاپاتلايدۇ. ئەمما، ئامېرىكا تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەندىن كېيىن ئېلاندىن ئېرىشىدىغان كىرىمى مۇكاپات سومىمىسىدىن جىق ئېشىپ كېتىدۇ.

ئىتالىيە ئۇلىمپىك كومىتېتى ئەڭ باي بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھازىرقى مۇكاپات ئۆلچىمى ئەڭ يۇقىرى. ئۇلارنىڭ ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكۈچىگە بېرىدىغان مۇكاپاتى 650 مىڭ دوللارغا، كۈمۈش مېدالغا ئېرىشكۈچىگە بېرىدىغان مۇكاپاتى 85 مىڭ دوللارغا، مىس مېدالغا ئېرىشكۈچىگە بېرىدىغان مۇكاپاتى 50 مىڭ دوللارغا يېقىنلىشىدۇ.

گېرمانىيىنىڭ مۇكاپات ئۆلچىمى تۆۋەنرەك بولۇپ، چېمپىيونغا 10 مىڭ دوللار، 2 - لىككە ئېرىشكۈچىگە تەخمىنەن 7500 دوللار، 3 - لىككە ئېرىشكۈچىگە 5000 دوللار بېرىدۇ.

ئاسىيادىكى خېلى كۆپ دۆلەتلەرمۇ پۇلنىڭ كۆزىگە قارىمايدۇ. كورىيىنىڭ چېمپىيونغا بېرىدىغان مۇكاپاتى 120 مىڭ دوللارغا يېتىدۇ. ئۆنىڭدىن سىرت، ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكۈچى ئېيىغا 759 دوللار، كۈمۈش مېدالغا ئېرىشكۈچى 379 دوللار، مىس مېدالغا ئېرىشكۈچى 253 دوللار دۆلەت ياردىمىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

ياپونىيىدە ئالتۇن، كۈمۈش، مىس مېدالغا ئېرىشكۈچىلەر ئايرىم - ئايرىم ھالدا 3 مىليون، 2 مىليون، 1 مىليون ياپونىيە ېيىنى بىلەن مۇكاپاتلىنىدۇ. تىكتاك توپ، چويىلا توپ تۇرلىرىدە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكۈچىلەر 20مىليون ياپونىيە ېيىنى بىلەن مۇكاپاتلىنىدۇ.

سىنگاپور ئۇلىمپىك كومىتېتى ئۇلىمپىك تەنھەرىكەت يېغىنىدا ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن تەنھەرىكەتچىلەرگە 1 مىليون سىنگاپور يۈەنى مۇكاپات بېرىدۇ.

تۇرسۇنجان ئېزىز(ت)

ئامېرىكىدا دوختۇر بولۇش ناھايىتى تەس.

ئامېرىكىلىقلار دوختۇرلارنى ئىنتايىن ھۆرمەتلەيدۇ. ئافرىق دوختۇرخانىدا يېتىپ قالسىلا، دوختۇرغا تامامەن ئىشىنىدۇ. دوختۇرلار ئافرىقلارنى «تەڭرى» دەپ بىلىدۇ. شۇڭا، ئافرىقلار بىلەن دوختۇرلارنىڭ مۇناسىۋىتى ئىنتايىن قويۇق. ئامېرىكىدا دوختۇرخانىدا يېتىپ چىققانلار دوختۇرلارغا سوۋغات تەقدىم قىلمىدىغان ئىشلارمۇ بار. لېكىن بۇ سوۋغاتلار كىچىك ئويۇنچۇق، كىچىك خاتىرە بۇيۇم قاتارلىق قىممىتى بىر دوللارغىمۇ يەتمەيدىغان نەرسىلەر. دوختۇرلار بۇ سوۋغاتلارنىڭ قېپىنى ئېچىپ، خىزمەتداشلىرىغا كۆرسىتىدۇ. ئامېرىكىدا ئافرىق كۇنتكوچى بولمايدۇ. ئافرىقلارنىڭ ھالىدىن دوختۇرلار بىلەن سېستىرالار تولۇق خەۋەر ئالىدۇ. ئامېرىكىدا دوختۇرلار ناھايىتى ئالدىراش بولىدۇ. بالىنتسدا بىر دوختۇر ئون ئافرىقنى مەسئۇل بولىدۇ. سېستىرالارنىڭ خىزمىتىمۇ ناھايىتى جاپالىق، ئۇلار دوختۇرغا ياردەملەشكەندىن سىرت، ئافرىقلارنى

سۈرەتتە: دۆلەتنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ بىرى - خەبىيەن ناھىيىسىدىكى چاڭشەن چوشۇرگىسى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگونىڭ ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش بويىچە باش ئەلچىسى دۆلىتىمىزنىڭ يادرو قوراللىرىنى سىناق قىلىشنى چەكلەش سۆھبىتى توغرىسىدىكى مەيدانىنى شەرھلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۈە، 1- ئاۋغۇست خەۋىرى: بىردەك كېڭىشىش ئارقىلىق يادرو قوراللىرىنى سىناق قىلىشنى چەكلەش شەرتنامىسىنى تۈزۈش ئۈچۈن، جۇڭگونىڭ ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش بويىچە باش ئەلچىسى شا زۇكاڭ بۈگۈن جەنۈە ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش سۆھبىتە يىغىنىدا يادرو قوراللىرىنى سىناق قىلىشنى ئومۇميۈزلۈك چەكلەش سۆھبىتىدىكى نەق مەيدانىدىن تەكشۈرۈش ۋە شەرتنامىنى قانداق قىلىپ كۆچەك ئىگە قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ مەيدانىنى شەرھلىدى. ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ كېڭىشىشنى ياكى سۆھبەتنى دەرھال ئىسلىگە كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

ئىككى يىلدىن كۆپرەك داۋام قىلغان سۆھبەت ئارقىلىق يادرو سىنىقىنى ئومۇميۈزلۈك چەكلەش شەرتنامىسىنىڭ ئەندىزىسى ئاساسىي جەھەتتىن بېكىتىلگەن بولسىمۇ، لېكىن ھەر قايسى تەرەپلەر ئوتتۇرىسىدا شەرتنامىگە خىلاپلىق قىلىش ئېھتىمالى بولغان ئەھۋاللار ئۈستىدە قانداق قىلىپ نەق مەيدان تەكشۈرۈشى ئېلىپ بېرىش ۋە شەرتنامىنى قانداق قىلىپ كۈچكە ئىگە قىلىشتىن ئىبارەت بۇ ئاچقۇچلۇق مەسىلىدە يەنىلا ناھايىتى زور ئىختىلاپ بار. ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش سۆھبىتى يېغىنىنىڭ قارىمىقىدا تەسىس قىلىنغان يادرو سىنىقىنى چەكلەش ئالاھىدە كومىتېتىنىڭ رەئىسى راماك 6- ئاينىڭ 28- كۈنى شەرتنامىنىڭ دەسلەپكى لايىھىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى، ھەر قايسى تەرەپلەردىن ئۇنى مۇزاكىرە قىلىشنى، سۆھبەت ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن قايتا قارار چقىرىشنى تەلەپ قىلدى.

شازۇكاڭ بۇ شەرتنامىنىڭ دەسلەپكى لايىھىسىگە باھا بەرگەندە مۇنداق دېدى: لايىھىدىكى نەق مەيدانىنى تەكشۈرۈشنى باشلاشنىڭ ئاساسى ۋە تەدبىر بەلگىلەش تەرتىپى مەسىلىسى توغرىسىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ھەل قىلىش لايىھىسىدە ئىلغار تەكشۈرۈش تېخنىكىسىغا ئىگە ئايرىم دۆلەتلەرنىڭ ئېھتىياجى ۋە مەنپەئىتىگىلا ئېتىبار بېرىلگەن، جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇرغۇن دۆلەتلەرنىڭ مۇۋاپىق تەشەببۇسى ۋە تەلەپلىرى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈلمىگەن ياكى تۆپتىن ئەكس ئەتتۈرۈلمىگەن، سۆھبەتنىڭ ئاخىرقى باسقۇچىدىكى ھەقىقىي ئەھۋاللارمۇ ئوبيېكتىپ ھالدا ئەكس ئەتتۈرۈلمىگەن . شۇڭا نەق مەيداندىن تەكشۈرۈشنىڭ ئادىل بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش تەس. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى يۇنىڭغا قاتتىق دىققەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى، بۇ زور مەسلىنىڭ مۇۋاپىق ھەل قىلىنىشىنى ئۈمىد قىلدۇ.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سۆھبەتنىڭ ئاساسىي نىشانى كەلگۈسىدىكى ۋاقىتنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، كەلگۈسىدىكى شەرتنامە تۈزۈشكۈچى دۆلەتلەرنىڭ ھەققانىي مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزمەيدىغان شەرتنامە تۈزۈشتىن ئىبارەت بولۇشى كېرەك.

شازۇكاڭ سۆزىدە جۇڭگو تەرەپنىڭ كونكرېت تەكلىپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ مۇنداق دېدى: نەق مەيداندىن تەكشۈرۈش ھوقۇقىنى قالايمىقان ئىشلىتىش ياكى خاتا ئىشلىتىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، شەرتنامىنى تەكشۈرۈشكە قاتنىشىش كېرەك. ھازىر ئاز سانداكى تېخنىكىسى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ئىگە بولغان دۆلەت تېخنىكا ۋاستىلىرىگە زۆرۈر چەكلىمە قويۇش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن جاسۇسلۇق ئاخباراتلىرىنى تامامەن توگىتىش، شەرتنامە تۈزۈشكۈچى بارلىق دۆلەتلەرگە قايسىسىنىڭ ئىشلىتىش ئېھتىمالىي بولغان دۆلەت تېخنىكا ۋاستىسى ئىكەنلىكىنى، شۇنىڭدەك دۆلەت تېخنىكا ۋاستىسىنىڭ ھەقىقىي تېخنىكا خاراكتېرىگە ئىگە ئىكەنلىكىنى، ئۇنى تەكشۈرۈشكە بولىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈش كېرەك.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش چەكلىمىسىنى كەلگۈسىدە قويۇۋېتىش توغرىسىدىكى قارارىنى ئەيىبلىدى
ئەراپات ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش توغرىسىدىكى قارارىغا ئېتىراز بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 4-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بۈگۈن بايانات ئېلان قىلىپ، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىشغالىيىتىدىكى غەربىي قىرغاق ۋە گازا رايونىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى چەكلەشنى بىكار قىلىش توغرىسىدىكى قارارىنى ئەيىبلىدى.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش شتابى قاھىرەدە بايانات ئېلان قىلىپ، بۇ قارار ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلىدۇ، دېدى. باياناتتا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان دۆلەتلەرنىڭ بولۇپمۇ ئامېرىكا، روسىيە ھەمدە ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ خەلقئارا مەزانلارغا خىلاپلىق قىلىش سىياستىگە قاتتىق پوزىتسىيە قوللىنىشى مۇھىم ئىكەنلىكىنى بىلدۈرگەن.

ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى ئىشغالىيىتىدىكى غەربىي قىرغاق ۋە غەززە رايونىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى توختىتىپ قويۇشنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى. ئىسرائىلىيىنىڭ مەرھۇم زۇڭلىسى رابىن رەھبەرلىكىدىكى ھۆكۈمەت بۈگۈندىن تۆت يىل بۇرۇن يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى توختىتىپ قويۇش ئارقىلىق، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىدا ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن يول ھازىرلىغانىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 5-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى (ئاپتونوم ھۆكۈمىتى)نىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇغا خەت يېزىپ، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىپ قويۇش ھەققىدىكى قارارىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشىنى تەلەپ قىلغان.

پەلەستىن-ئىسرائىلىيە كېلىشىمنى ئىجرا قىلىپ، ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئېرىشكەن نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەش ئۈچۈن ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئىشەنچ ھېسسىياتى ئورنىتىشى كېرەكلىكىنى ئەسكەرتكەن.

جەنۇبىي ئافرىقىدىكى مالىمانچىلىقتا 15 ئادەم ئۆلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جوھانېسبۇرگ، 31-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جەنۇبىي ئافرىقىدىكى جوھانېسبۇرگ شەھىر ئەتراپىدىكى نېگىرلار ئولتۇراقلاشقان شەھەردىكى تامدىكا پويىز ئىستانسىسىدا بۈگۈن سەھەردە مالىمانچىلىق يۈز بەرگەن بولۇپ، 15 ئادەم ئۆلدى، 50 دىن ئارتۇق كىشى يارىلاندى.

ئىگىلىك ئىشلىرى مەسئۇلىنىڭ بىلدۈرۈشىچە، بۇ قېتىملىق مالىمانچىلىقتا ئۆلگەن 15 كىشىنىڭ ھەممىسى قارا تەنلىك ئىكەن. ئۇلار ئىككى قارا تەنلىك قەبىلە ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلغان ئۇرۇشتا ئۆلگەن.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى سۇمالىدىكى مەزھەپلەرنىڭ يارىشىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 4-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بۈگۈن بۇ يەردە بايانات ئېلان قىلىپ، سۇمالىدىكى ئۇرۇش قىلۋاقتاقان ئەرەپلەرنىڭ قارشىلىشىشتىن ۋاز كېچىشنى ھەمدە سۆزلىشىش ئارقىلىق مىللىي يارىشىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

بايانات سۇمالى مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ سابىق رەھبىرى ئەيدىد ئۇلگەندىن كېيىن، ھەرقايسى تەرەپلەر ئوتتۇرىسىدا توقۇنۇشنىڭ يەنىلا داۋاملاشقانلىقىدىن ئەپسۇسلانغانلىقى بىلدۈرۈلدى. بايانات مۇنداق دېيىلدى: ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى سۇمالىدىكى مەزھەپلەر قاتناشقان تىنچلىق سۆھبىتىگە رىياسەتچىلىك قىلىش ئارقىلىق ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا بۇ دۆلەتنىڭ ئىچكى ئۇرۇشنى ئاياغلاشتۇرۇشقا ياردەم بېرىشنى خالايدۇ.

8- ئاينىڭ 3- كۈنى كانادا كوماندىسى ئەرلەرنىڭ 100×4 مېتىرلىق كۈچ ئۇلاپ يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىدە چېمپىيون بولغاندىن كېيىن، تۆتەيلەن ھاياجانلىنىپ قۇچاقلىشىپ كەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى

خەلقئارا ماتېريال

30- نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنىنىڭ بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلغانلىقى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ كەڭ دىققەت ئېتىبارىنى قوزغىدى.

خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى يەرشارى تارىخى، تەبىئىي ئاپەت ۋە مۇھىت مەسىلىسىنى مۇھاكىمە قىلىدىغان ئۇنىۋېرسال خاراكتېرلىك ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى بولۇپ، ئۇنى خەلقئارا گېئولوگىيە ئىلمى بىرلەشمىسى ئۇيۇشتۇرىدۇ. ئاساسىي جەھەتتىن ھەر تۆت يىلدا بىر قېتىم ئۆتكۈزۈلىدۇ. ئۇ خەلقئارا ئىلمىي يىغىنلارنىڭ بىرى بولۇپ، تارىخى ئۇزۇن، كۆلەمى چوڭ، چېتىلىدىغان پەنلەرنىڭ كەڭلىكى بىلەن داڭلىق.

19- ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ھازىرقى زامان گېئولوگىيە ئىلمىنىڭ ياۋروپا، ئامېرىكا قاتارلىق جايلاردا گۈللىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، گېئولوگىيە ئالىملىرى چېگرىنىڭ ۋە مەمۇرىي رايونلارغا ئايرىشنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدىغان گېئولوگىيىلىك جىسىملارنى تەتقىق يىغىنى قاتناشچىلىرىنىڭ تاللاپ تەكشۈرۈشى ئۈچۈن بېرىلدى. خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى ئۇنتكۈزۈلگەندىن بۇيان بارغانسېرى كۆپلىگەن گېئولوگىيە ئالىملىرى بىلەن خەلقئارا گېئولوگىيە ئىلمى تەشكىلاتلىرى يىغىنىنىڭ پائالىيەتلىرىگە قاتناشتى. 1992- يىلىغىچە قاتناشقان دۆلەت ئەڭ كۆپ بولغان چاغدا 116 دۆلەت ۋە رايونغا يەتتى، قاتناشقانلار سانى ئەڭ كۆپ بولغاندا 5000-6000 كىشىگە يەتتى.

خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنىنىڭ ئەبەدىلىك باشقۇرۇش ئورگىنى يوق، ھەر نۆۋەتلىك يىغىننى بىر ياكى بىر نەچچە ساھىبخانا دۆلەت ئۈيۇشتۇرىدۇ. يىغىننىڭ ئاساسىي تېمىسىنى تەشكىلىي ھەيئەت بېكىتىدۇ.

بېيجىڭدا ئېچىلغان 30- نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى 11 كۈن داۋام قىلىدۇ، ئۇنىڭ ئاساسىي تېمىسى چوڭ قۇرۇقلۇق گېئولوگىيىسى، بولۇپمۇ چوڭ قۇرۇقلۇق گېئولوگىيىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان گېئولوگىيىلىك تۈزۈلۈش، ئېنېرگىيە ۋە قېزىلما بايلىق، مۇھىت ئاسراش، گېئولوگىيىلىك زىيانىنى ئازايتىش ھەم ئۇلارنىڭ ئىنسانلارنىڭ

مىزانلارغا خىلاپلىق قىلىش سىياستىگە قاتتىق پوزىتسىيە تولۇنىشى مۇراجىئەت قىلىندى.

بۈ بايانلاتتا يەنە مۇنداق دېيىلدى: ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قارارى ئۇنىڭ پەلەستىنلىكلەرنىڭ زېمىنىنى داۋاملىق ئىشغال قىلىۋېلىش ھەمدە ئۇنى يەھۇدىيلاشتۇرۇش غەرىزىنى ئاشكارىلىدى.

ئىسرائىلىيە ئېچكى كابىنېتى مۇشۇ ئايىنىڭ 2-كۈنى پەلەستىن زېمىنىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ

فرانسىيە، ئەنگلىيىنىڭ پارس قولتۇقىدا تۇرۇۋاتقان بىر قىسىم قوشۇنلىرى ھەربىي ھالەتكە كىردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 3 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. فرانسىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى بۈگۈن كەچتە مۇنۇلارنى ئاشكارىلىدى: تېررورچىلارنىڭ ھۇجۇمىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن پارس قولتۇقى رايونىدا ئامېرىكا قوشۇنلىرى بىلەن بىر بازىدا تۇرغان فرانسىيە بىلەن ئەنگلىيە قوشۇنلىرى ئامېرىكا قوشۇنلىرىغا ئوخشاش ھازىر يۇكسەك ھەربىي ھالەتتە تۇرماقتا.

لېكىن فرانسىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىدىكى ئەرباب فرانسىيىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىنىڭ باشقا بازىلىرىدا تۇرۇۋاتقان قوشۇنلىرى ئالاھىدە خەۋپسىزلىك تەدبىرلىرىنى قوللانمىدى، دەپ كۆرسەتتى.

خەۋەرگە قارىغاندا، فرانسىيىنىڭ سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ داخران شەھىرىدىكى بازىسىدا 150 كىشىلىك بىر فىندۇيى تۇرىدىكەن. يەنە «خىيالى كۆلەگگە» تېپلىق توت كۆرەشچى ئايروپىلانى بولۇپ، ئۇلارنىڭ جەنۇبىي قىسمىدا ئۇچۇشنى چەكلەش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىۋېتىپتۇ.

ئامېرىكا مۇداپىئە مىنىستىرلىكىدىكى ئەرباب فرانسىيىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدا ئامېرىكا قوشۇنلىرى بىلەن ئەنگلىيە قوشۇنلىرىغا بىر بازىدا تۇرغان فرانسىيە بىلەن ئەنگلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ھۇجۇمىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن پارس قولتۇقى رايونىدا ئامېرىكا قوشۇنلىرى بىلەن بىر بازىدا تۇرۇۋاتقان فرانسىيە بىلەن ئەنگلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ھازىر يۇكسەك ھەربىي ھالەتتە تۇرماقتا.

لېكىن فرانسىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىدىكى ئەرباب فرانسىيىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىنىڭ باشقا

قالدى.

جەنۇبىي ئافرىقا قاتناش مىنىستىرلىكى، جوھانېسبۇرگ شەھىرىدە تۇرۇشلۇق مىكداون ئوڭلىكلىك ھۆكۈمەت بىلەن ساقچى تەرەپ شۇ كۈنى ئايرىم- ئايرىم ھالدا بايانات ئېلان قىلىپ بۇ ۋەقەنى تەكشۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

سۆزەتتە: ساقچىلار بىر كىشىنىڭ جەسىتىنى يۆتكىمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارى خاماسنىڭ رەھبەرلىرىنى جىددىيلىك پەيدا قىلدى، دەپ ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 4- ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى (ئاپتونوم ھۆكۈمىتى) ئاخبارات تارمىقىنىڭ مەسئۇلى شىددەت بۇگۈن ئىسلام قارشىلىق كۈرەستىش ھەرىكىتى (خاماس) رەھبەرلىرىنىڭ پەلەستىن ئاپتونوم رايونىدا جىددىيلىك پەيدا قىلغانلىقىنى قاتتىق ئەيىبلىدى.

شىددەت مۇنداق دېدى: خاماسنىڭ چەت ئەللەردىكى رەھبەرلىرى بۇ تەشكىلاتنىڭ پائالىيەتچىلىرىنى پەلەستىن ئاپتونوم رايونىدا ئاپتونوم ھۆكۈمىتىگە قارشى پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشقا كۈشكۈرتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاخبارات تارماقلىرىمىزخاماس رەھبەرلىرىنىڭ چەت ئەلدىن ئەۋەتكەن ئەگەشكۈچىلىرىنى پاراكەندىچىلىك تۇغدۇرۇش ۋە پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىگە قارشى تۇرۇش پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشقا بۇيرۇغانلىقىغا دائىر خەت - چەكلىرىنى قولغا چۈشۈردى.

شىددەت خاماسنىڭ پائالىيەتچىلىرى مۇشۇ ئايىنىڭ 3- كۈنى ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى تولكارىم شەھىرىدە

نامايىش قىلغان ھەمدە پەلەستىن ساقچىلىرى بىلەن توقۇنۇشقاندىن كېيىن، خاماس رەھبەرلىرىنى ئەيىبلىدى. خاماسنىڭ بۇ پائالىيەتچىلىرى سۈلاپ قويۇلغان ئەزالىرىنى قويۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى. توقۇنۇشتا بىر كىشى ئۆلدى، 15 كىشى يارىلاندى.

فرانسىيىنىڭ بىر ئېپىسكوپى ئالجىرىيىدە يوشۇرۇن ئولتۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئالجىر، 2 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئالجىرىيە ساقچى دائىرىلىرى بۈگۈن ئېلان چىقىرىپ مۇنداق دېدى: فرانسىيىنىڭ ئېپىسكوپى پېئېر كرافلى مۇشۇ ئايىنىڭ 1 - كۈنى كېچىدە ئوران شەھىرىدە چېكىدىن ئاشقان دىنىي ئۇنسۇرلار پەيدا قىلغان پارتلىتىش ۋەقەسىدە ھاياتىدىن ئايرىلدى.

ئوران شەھىرى ئالجىرىيىنىڭ پايتەختى ئالجىرنىڭ غەربىگە 432 كىلومېتر كېلىدۇ.

ئالجىرىيە ساقچى دائىرىلىرىنىڭ ئېلانىدا بۇ قېتىمقى پارتلىتىش ۋەقەسىدە كرافلى ۋە ئۇنىڭ شوپۇرى بىرلا ۋاقىتتا قازا قىلدى، دېيىلدى.

ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن ئالجىرىيە ئېچكى ئىشلار مىنىستىرلىكى ئېلان چىقىرىپ، ھۆكۈمەت نامى بىلەن «بۇ ۋەھشىيانە جىنايى ھەرىكەتنى ئەڭ قاتتىق ئەيىبلىدى» ھەم قاتىلنى تۇتىدىغانلىقى ۋە قاتتىق جازالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

داڭلىق ماھىرلارنىڭ ئاتالانتىدا ئوكۇشسىزلىققا ئۇچرىشى

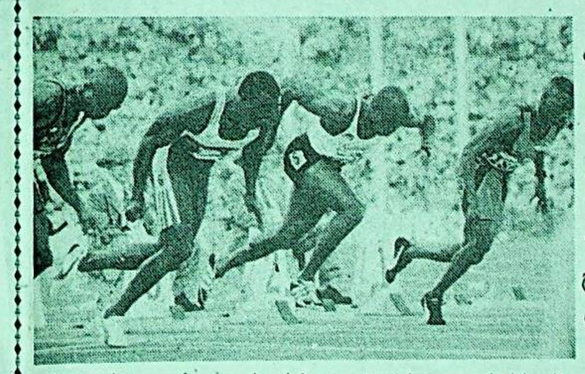

ئالدىنقى نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ 100 مېتىرغا يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىدە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن ئەنگلىيە ماھىرى خىرستىيې بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 100 مېتىرلىق ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە ئىككى قېتىم كومانداغا ئېرىلىشتىن بۇرۇن يۈگۈرۈپ كېتىپ،قائىدىگە خىلاپلىق قىلغانلىقتىن، ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتى بىكار قىلىندى.

بۇلتۇر ئامېرىكا گىمناستىكا چېمپىيونى بولغان ئامېرىكا ماھىرى دومىنىك بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئايالارنىڭ توز لىم ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە ھەرىكەت ئورۇندىۋاتقاندا، تەڭپۇڭلۇقىنى يوقىتىپ ئۆزىنىڭ ئەسلىدىكى سەۋىيىسىنى نامايان قىلالمىدى.

ئەرلەرنىڭ يېراقتا سەكرەش تۈرى بويىچە دۇنيا رېكورتىنى ساقلاپ كەلگەن ئامېرىكا ماھىرى پوۋېل بۇ قېتىمقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ يېراقتا سەكرەش مۇسابىقىسىدە ئاران 5- لىككە ئېرىشىپ، ئامانداپ قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

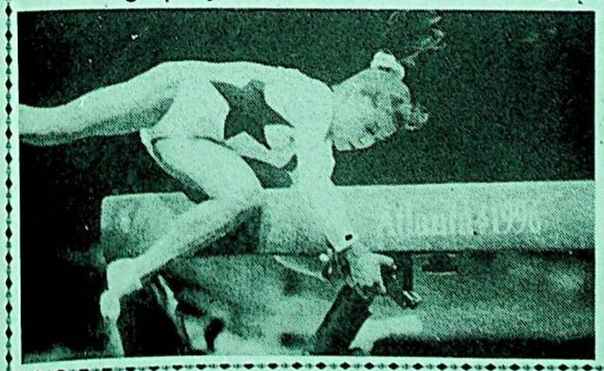

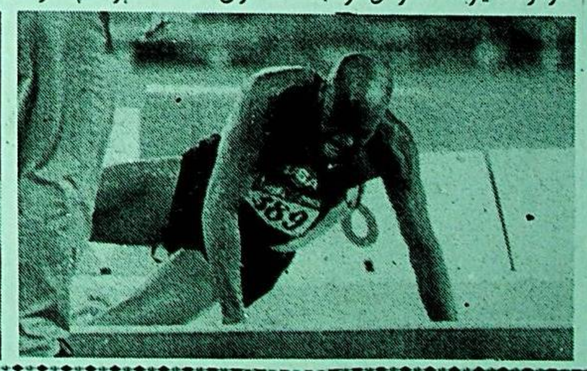

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　(ۆەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى (پەيشەنبە)　(بۇ سان ئالتە بەت)

ئولمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزىمەتلەر ۋەپەر قۇچۇپ قايتىپ كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئولمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدىن زەپەر قۇچۇپ قايتقان جۇڭگونىڭ تەنھەرىكەت ئەزىمەتلىرى ئولتۇرغان مەخسۇس ئايروپىلان بۈگۈن چۈشتىن كېيىن سائەت بەشتىن 15 مىنۇت ئۆتكەندە پايتەخت ئايرودرومىغا قوندى.

ئايرودروم قارشى ئېلىشقا چققان ئامما بىلەن تولغانىدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى تېپېڭ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالەتەن، تەنھەرىكەت ئەزىمەتلىرىنىڭ ئالدىغا چقتى. دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۈشمىسى، مەملىكەتلىك ئايالالار بىرلەشمىسى، باش سەنمۇبۇ، بېيجىڭ شەھىرىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرىمۇ قارشى ئېلىشقا چقتى.

قارشى ئېلىشقا چققانلار ھەر خىل پلاكاتلارنى كۆتۈرۈۋالغانىدى. داقا- دۇمباق سادالىرى ئىچىدە، جۇڭگو ئولمپىك تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى ۋۇشاۋزۇ 1 - بولۇپ ئايروپىلاندىن چۈشتى، لى تېپېڭ ئۇنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇنىڭ بىلەن سەممىي قول ئېلىشىپ قۇچاقلىشىپ كۆرۈشتى.

ئۇنىڭ كەينىدىن قولىغا گۈل تۇتقان تەنھەرىكەتچىلەر چۈشتى. ئۇلارنىڭ چىرايىدا بەخت ۋە ئىپتىخارلىق جىلۋە قىلاتتى. ئۇلار پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ مۇھىم تاپشۇرۇقى ۋە ئۇمىدىنى يەردە قويمىدى، ئولمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە باتۇرلۇق بىلەن ئېلىشىپ، 16 ئالتۇن مېدال، 22 كۈمۈش مېدال، 12 مىس مېدال ئالدى.

ئۇلار نۇرغۇن كۆچلۈك رەقىبلەر بىلەن كەسكىن ئېلىشىش داۋامىدا، جۇڭخۇا پەرزەنتلىرىنىڭ توختىماي ئىلگىرىلەيدىغان جاسارىتىنى ئىپادىلىدى.

ئۇلار ماھارەت كۆرسىتىش مەيدانىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك روھى ۋە «تېخىمۇ يۇقىرى، تېخىمۇ تېز، تېخىمۇ كۈچلۈك بولۇش»تەك ئولمپىك روھىنى جارى قىلدۇردى.

.....

لى تېپېڭ تەنھەرىكەتچىلەر بىلەن بىر - بىرلەپ قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈپ، ئۇلارنى تەبرىكلىدى.

لى تېپېڭ بىر قىسىم تەنھەرىكەتچىلەر بىلەن سۆھبەتلەشتى. ئۇ ئۇلارنىڭ ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئۆمەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: دۆلەتلىك كەلكۈندىن مۇداپىئە كۈرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن باش قوماندانى، دۆلەت سۈچلىق منستىرلىكىنىڭ منستىرى نيۇماۋشېڭ 7- ئاينىڭ 31 - كۈنى ھاينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىغا كېلىپ كەلكۈن ئاپىتى ئەھۋالىنى تەكشۈردى. ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقى ۋە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىۋاتقان كادىرلار، ئامما، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرى ۋە ج خ كادىر - ساقچىلىرىدىن ھال سورىدى.

تەكشۈرۈش، ھال سوراشتا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشت، لى دۆڭخۇي، جاڭ خېڭ ۋە ھاينغولىن ئوبلاستىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرى ھەمراھ بولدى.

نيۇماۋشېڭ ئوبلاستلىق پارتكوم شۇجىسى جاڭ جۇنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئەھۋالىدىن قىلغان دوكلاتىنى ئاڭلىدى. بۇ ھەقتىكى نەق مەيدان كۆرۈنۈشى ئېلىنغان سىنئالغۇ لېنتىسىنى كۆردى. ئۇ ھاينغولىن ئوبلاستىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىگە يۈكسەك باھا بەردى.

ئوبلاست شۇجىسى جاڭ جۇ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش مەبلىغ قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە توختالغاندا، نيۇ ماۋشېڭ: «بۇ جەھەتتە دۆلەت ياردەم بېرىدۇ. ياردەم بىر نەچچە يولغا بۆلۈپ ئورۇنلاشتۇرۇلدۇ. جەددىي تەدبىر سۈپىتىدە سۇرايى تەدبىرى، قاتناش قوراللىرى، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋاستىلىرى قاتارلىقلارغا سۈچلىق منستىرلىكى ياردەم بېرىدۇ» دېدى.

دوكلاتتىن كېيىن منستىر نيۇماۋشېڭ قاتارلىق رەھبەرلەر يەنجى، خېجېڭ ناھىيىلىرىگە بېرىپ، يەنجى دەريالىق قاشاسى، خۇڭشۇيگۇ جىلغىسىدىكى بۇزۇلغان سۇ قۇرۇلۇشى، خېجېڭ پولات - تۆمۈر زاۋۇتى ۋە بالغۇنتاي بازىرىنى تەكشۈردى، ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان خېجېڭ پولات زاۋۇتىدىكى پىنسىيىگە چققان ئىشچى يالاڭ شۇجۇڭ، بالغۇنتاي بازىرى خۇستاي كەنتىدىكى شۇيۈڭجېن، جۇرۇيى، سانجارا قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ئائىلىسىنى يوقلاپ، ئۇلارغا ھال سوراش بۇيۇملىرىنى تارقىتىپ بەردى.

خۇستاي كەنتىدىكى بىر سايىلىقتا كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى سانجارا نيۇماۋشېڭغا: «كەتمىزدە 140 ئائىلە بولۇپ، 80% ئۆيىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتتى» دېگەندە، نيۇماۋشېڭ ئاپەتكە ئۇچرىغان ئامما-غا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالەتەن ھال سورايدىغانلىقىنى يەتكۈزۈپ قويۇشنى سانجارا-غا ھاۋالە قىلدى ۋە «بۇنىڭدىن كېيىن دەريا-ئېقىن يولىغا ئۆي سېلىپ، كەلكۈن يولىنى توسۇپ قويمايلا-ر، ئۆي سېلىشنى بىر تۇتاش پىلانلاپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا ئۆي سېلىڭلار» دېدى.

7 - ئاينىڭ 17 - كۈنىدىن بۇيان، ھاينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يەنجى ئويمانلىقىغا جايلاشقان بىر قىسىم جايلار پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈنىنىڭ ھوجۇمىغا ئۇچراپ، ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ۋەقەگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ، ھال سوراش خېتى ۋە ھال سوراش بۇيۇملىرىنى ئەۋەتتى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆڭخۇي 7 - ئاينىڭ 22 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ھاينغولىن ئوبلاستىغا كېلىپ، ئوبلاست ۋە ئاپەت يۈز بەرگەن ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا خوشۇت ناھىيىسىنىڭ كىرغوت تاغ ئېغىزى، شىمالىي ئۆسىتەڭ 3 - نومۇرلۇق كەلكۈن چۈشۈرگۈسى، سۇخانۇ، تاغارچى يېزىلىرى بىلەن ئوبلاستلىق چىڭشۇيخې دېھقانچىلىق مەيدانىغا بېرىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن ھال سورىدى.

لى دۆڭخۇي كەلكۈن ئاپىتى ئەھۋالىنى ئەتراپلىق سورىدى، سۇ ئىنشائاتلار مۇئەسسەسلىرىنى رېمونت قىلىش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، ھوسۇل مېۋىسىنى كەلكۈن ئاپىتىنى زىيىنىدىن قوغدۇرۇۋېلىشنى تەلەپ قىلدى.

لى دۆڭخۇي ئامماننىڭ ۋاقىتلىق ياسالغان لاپاستا تۇرۇۋاتقانلىقىنى، ئېنىزلارنىڭ سۇ ئاستىدا قالغانلىقىنى كۆرۈپ، قەلبى ئازابلاندى. ئۇ كۆزلىرىگە ياش ئالغان ھالدا: «سىلەر مىسلى كۆرۈلمىگەن پەۋقۇلئاددە چوڭ كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدىڭلار، سىلەر جاپا چەكتىڭلار، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يەردىكى ئاپەت ئەھۋالىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈۋاتىدۇ. تۇرلۇك ئامال - چارىلەر بىلەن سىلەرنىڭ قېينىچىلىقىڭلارنى ھەل قىلدۇ. كىمكى ئۆيلىرىڭلار ئۇرۇلگەن بولسا، خىش ئۆيى سالىڭلار بولىدۇ» دەپ كۆپچىلىككە مەدەت بەردى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا 7 - ئاينىڭ 31 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتىنىڭ نازىرى يۇنۇس يۈسۈپ، تاشيول ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جۇمۇغىالاق قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ، خېجېڭ ناھىيىسىنىڭ كىچە - كۈندۈز قاتتىق ئىشلەپ، كەلكۈن بۇزۇۋۈەتكەن «218» دۆلەت تاشيولىنىڭ بالغۇنتايدىن خېجېڭغا تۇتىشىدىغان بۆلۈكىنى جەددىي ياساپ ۋە رېمونت قىلىپ، قاتناشنى راۋاجلاندۇردى. غوپۇر ئابدۇللا 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى كەچ سائەت يەتتىدە تېلېفون ئارقىلىق بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن ئىنتايىن خۇشال بولغان ۋە 7 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ياكى 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى بالغۇنتايغا بېرىپ، شۇ جايدىكى تاشيول ئاسراش ئىشچىلىرىدىن ھال سورايدىغانلىقىنى ئېيتقانىدى.

بالغۇنتاي تاشيول ئاسراش ئۇچاستىكىسىدىكى ئىشچىلار يۇقىرىدىكى ۋەزىپىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىغانلىقىدىن كېيىن، يېڭى ۋەزىپىگە - «216» دۆلەت تاشيولىنىڭ بالغۇنتايدىن ئارال يېزىسىغا تۇتىشىدىغان، كەلكۈن بۇزۇۋۈەتكەن تاشيولىنى ياساش جېڭىگە ئاتلانغانىدى.

غوپۇر ئابدۇللا قاتارلىق يولداشلار شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن بالغۇنتاي بازىرىدىن 50 نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى كەلكۈن بۇزۇۋۈەتكەن تاشيولغا بېتىپ كەلدى. ئۇلار يول ياساۋاتقان ئىشچىلار بىلەن بىر - بىرلەپ قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈپ ئىشچىلاردىن سەممىي كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: سىلەرنىڭ نەتىجەڭلەر ئىسلاھات ئېلىپ بېرىۋاتقان، ئىشكىنى ئېچىۋەتكەن جۇڭگو خەلقىنىڭ روھىي قىياپىتىنى گەۋدىلەندۈردى، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ دۇنيا مىللەتلىرى قاتاردا قەد كۆتۈرۈپ، 21- ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئۇلۇغ جاسارىتىنى نامايان قىلدى. ئۇ تەنھەرىكەتچىلەرنى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھى ۋە كوللېكتىۋىزملىق روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، يەنمۇ ياخشى نەتىجىلەرنى يارىتىشقا رىغبەتلەندۈردى.

ۋۇشاۋزۇ جۇڭگو ئولمپىك تەنھەرىكەت ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ بۇ قېتىمقى نەتىجىسىگە باھا بېرىپ مۇنداق دېدى: «تەنھەرىكەتچىلەر يۇكسەك ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. ئۇلار بۇ روھنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، دۇنيا تەنھەرىكىتىنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە ئۆرلەپ، ۋەتەن ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرگۈسى، تەنھەرىكەتچىلەر ئەتىگە، 2000- يىلىدىكى سىدنېيغا كۆز تىكمەكتە.»

ئىككى مۇئاۋىن رەئىس ئاپەت رايونىدىكى خەلق ئارىسىدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئۆمەرجان مۇھەممەت

دۆلەت سۈچلىق منستىرلىكىنىڭ منستىرى نيۇماۋشېڭ ھاينغولىن ئوبلاستىدا ئاپەت ئەھۋالىنى تەكشۈردى

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشت، لى دۆڭخۇي، جاڭ خېڭ ۋە ھاينغولىن ئوبلاستىنىڭ رەھبەرلىرى ھەمراھ بولدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئۆمەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: دۆلەتلىك كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن باش قوماندانى، دۆلەت سۈچلىق منستىرلىكىنىڭ منستىرى نيۇماۋشېڭ 7- ئاينىڭ 31 - كۈنى ھاينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىغا كېلىپ كەلكۈن ئاپىتى ئەھۋالىنى تەكشۈردى. ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقى ۋە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىۋاتقان كادىرلار، ئامما، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرى ۋە ج خ كادىر - ساقچىلىرىدىن ھال سورىدى.

تەكشۈرۈش، ھال سوراشتا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشت، لى دۆڭخۇي، جاڭ خېڭ ۋە ھاينغولىن ئوبلاستىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرى ھەمراھ بولدى.

نيۇماۋشېڭ ئوبلاستلىق پارتكوم شۇجىسى جاڭ جۇنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئەھۋالىدىن قىلغان دوكلاتىنى ئاڭلىدى. بۇ ھەقتىكى نەق مەيدان كۆرۈنۈشى ئېلىنغان سىنئالغۇ لېنتىسىنى كۆردى. ئۇ ھاينغولىن ئوبلاستىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىۋاتقان كادىرلار، ئامما، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرى ۋە ج خ كادىر - ساقچىلىرىدىن ھال سورىدى.

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى گودۇڭغۇ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇشىلىڭ خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆڭخۇي 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق»سارىيىدا گودۇڭغۇ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

گودۇڭغۇ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتىنىڭ باشلىقى. ئۇ بۇ قېتىم شىنجاڭدا ئۆتكۈزۈلىدىغان جۇڭگو سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ - ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇقى كۆۋرۈكىدىن پايدىلىنىپ ھەمكارلىشىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن ئالايىتەن كەلگەن، ئۇ يەنە جەنۇبىي شىنجاڭ ۋە شىمالىي شىنجاڭغا بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ۋە چېگرا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كەچۈردى.

سېلىش مۇھىتى ۋە چېگرا ئېغىزلىرى قوغدىلىشىنى كۈزدىن كۆچۈردىدۇ.

ئۇسقەت كەرىمباي گودۇگۇغۇ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ شىنجاڭنى كۆيەرەك كۆرۈپ، كۆيەرەك چۈشىنىپ، سوۋېتنى ئىلگىرى سۈرۈش سىستېمىسىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزغا كۆيەرەك مەدەت بېرىشىنى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشقى ئىقتىساد - سودىنى ئىلگىرى سۈرۈشىگە تۈرتكە بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

گودۇگۇغۇ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۈرۈمچىگە كەلگەن، ئۇنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالغانىدى.

لى دۆڭخۇي قازاقستانلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆڭخۇي 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق» ساراىيىدا ئاپتونوم رايونىمىزغا زىيارەتكە كەلگەن قازاقستانلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى.

قازاقستان جۇمھۇرىيىتى تالدىقورغان ئوبلاستلىق ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزغا زىيارەتكە كەلگەن، ئۇلار ئۈرۈمچىدە قىسقا ۋاقىت تۇرغاندىن كېيىن، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىغا بېرىپ خىزمەتلەر توغرىسىدا سۆھبەتلىشىدۇ.

كۆرۈشۈشتە مۇئاۋىن رەئىس لى دۆڭخۇي ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىتقا ۋەكالىتەن مېھمانلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى، ئۇلارنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: تالدىقورغان ئوبلاستى جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونى بىلەن چېگرىداش بولۇپ، جۇڭگو - قازاقستان دۆلەتلىرىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئۈچۈن ناھايىتى كۆپ پايدىلىق خىزمەت ئىشلىدى. جۇڭگو بىلەن قازاقستان ھۆكۈمەتلىرى بۇنىڭدىن كېيىن ئىككى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ بەزى مەسىللىرى ۋە قېينىچىلىقلىرىنى ھەمكارلىشىپ ھەل قىلىدۇ، بۇ جۇڭگو - قازاقستان دۆلەتلىرىنىڭ ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كېڭەيتىشكە پايدىلىق.

تالدىقورغان ئوبلاستىنىڭ باشلىقى ئۆزبېكوۋېچ كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: بىز جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونى بىلەن، بولۇپمۇ بىز بىلەن چېگرىداش رايونلار بىلەن بولغان دوستلۇق - ھەمكارلىقتا ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىمىز، بىز چېگرىدىكى پۇقرالارنىڭ ئۆزئارا سودىسىنى قانات يايدۇرۇپ، سودا ئالاقىسىنى كۆچەيتىش، ئىككى تەرەپ ئىمزالىغان كېلىشىم ۋە توختاملارنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن پائال تەييارلىق كۆرمەكتىمىز. ئىشىنىمەنكى، ئىككى تەرەپنىڭ تىرىشىشى ئارقىلىق ھەمكارلىشىش ساھەسى يەنمۇ كېڭەيتىلىپ، دوستانە ئالاقە يەنمۇ كۈچەيتىلىدۇ.

دوستانە كۆرۈشۈشلەر

خېجىك ناھىيىسىنىڭ بايىنبۇلاق يايلىقىدىكى كۆچمە قوتان چارۋىچىلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. لېكىن بۇ خىل قوتانلىنىڭ ھەجمى چوڭ بولغاچقا، يۆتكەشكە قولايسىز ئىدى، بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان بۇ يەردە تۇرۇشلۇق مەلۇم خەۋەرلىشىش قىسمى كۆچمە قوتانىنى ئاپتوموبىل بىلەن يۆتكەپ بەردى.

سۈرەتتە: جەڭچىلەر سىم توساق يۆتكىمەكتە. سۈن لى فوتوسى

تاشيول سىستېمىسى بويىچە ئېچىلغان ئىختىيارىي مۇخبىرلارنى تەربىيىلەش كۇرسى ئاياغلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز ئايىشەمگۈل ئابدۇۋۇھلى، ھەھەمەتجان غوجەخمەت، نازىگۈل شېرائ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول سىستېمىسى بويىچە ئېچىلغان ئىختىيارىي مۇخبىرلارنى تەربىيىلەش كۇرسى بىر ئاي داۋاملىشىپ، مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى ئاياغلاشتى.

بۇ قېتىمقى كۇرسقا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى تاشيول ئۇچاستكىلىرىدىن كەلگەن 62 ئىختىيارىي مۇخبىر قاتناشتى. كۇرسنا «شىنجاڭ گېزىتى» قاتارلىق ئاخبارات ئورۇنلىرىدىن تەكلىپ قىلىنغان ئوقۇتقۇچىلار ئاخبارات نەزەرىيىسى، ئاخبارات مۇخبىرلىقى، ئاخبارات پېزىقچىلىقى، فوتو سۈرەتچىلىك، ھۆسن خەت پېزىش قاتارلىقلاردىن دەرس ئۆتتى، كۇرسانتلار ماقالە، ھۆسن خەت پېزىش، سۈرەت تارتىش قاتارلىقلارغا ئويۇشتۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئۆگەنگەن نەزەرىيىۋى بىلىملىرى ئەمەلىي مەشق بىلەن بىرلەشتۈرۈلدى، ئۇلار يازغان ۋە تارتقان 200 پارچىدىن ئارتۇق خەۋەر، ماقالە، ھۆسن خەت، فوتو سۈرەت كۆرگەزمىگە قويۇلۇپ، قاتناش نازارىتى، تاشيول ئىدارىسى رەھبەرلىرىنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشتى. بۇ ئەسەرلەردىن تاللانغانلىرى ئاخبارات ئورۇنلىرىغا ئەۋەتىلدى.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن بىر قىسىم بۆلۈكى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرلىرىمىز جاۋ يۈگاڭ، ۋۇ خەينەن، جاڭ خۇمچى، جاڭ جاچىلار خەۋەر قىلىدۇ: 10 مىڭ كىشىلىك قۇرۇلۇش قوشۇنىنىڭ كۈچەپ جىددىي رېمونت قىلىشى تۈرقىسىدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ 113 جايدىكى كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن بۆلۈكىنىڭ 43 جايدىكى قىسمى رېمونت قىلىندى.

8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن باشلاپ، تەگرىتاغ تاغلىق رايونلىرىدا ئومۇمىيۈزلۈك يامغۇر ياغدى، بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭ لىنىيىسىدىكى بالغۇنتايدىن دۆربۈنتولغۇي لىنىيىسىگىچە بولغان ئارىلىقتا قار بېغىپ، شۇنىڭغا چېقىپ تېمپېراتۇرا ناھايىتى تېز تۆۋەنلىدى، قار بىلەن يامغۇردىن ھاسىل بولغان كەلكۈن تۆمۈريولغا كۆپ قېتىم ھۇجۇم قىلدى، پۈتۈپ قالغان نۇرغۇن تۆمۈريول قۇرۇلۇشىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كېتىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ لىنىيىسىدە قاتناش باشلاشتا بىگى قىيىنچىلىق پەيدا بولدى. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا قاتنىشۋاتقان، خەتەردىن قۇتقۇزۇش قوشۇنىدىكى 10 مىڭدىن كۆپەرەك كىشى قىيىنچىلىقتا باش ئەگمەي، ھاۋانىڭ سوغۇقلۇقىغا قارىماي، تىرىشىپ ئىشلەپ، پۈتكۈل جىددىي رېمونت قىلىش جەڭىنىڭ ئەسلى پىلان بويىچە ئىلگىرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. بىز مۇشۇ خەۋەرنى يېڭىپ پۈتۈرگەچە، كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن 43 جاي رېمونت قىلىندى، 151 كىلومېتر كېلىدىغان نۇقتىلىق تىزگىنلەش قۇرۇلۇشىدا 8 - ئاينىڭ 3 - كۈنى رېلىس ياتقۇزۇپ بولۇندى، پۈتكۈل يول جىددىي رېمونت قىلىنماقتا. تۇرپاندىن «غالىبىيەت» كۆۋرۈكىگىچە بولغان 262 كىلومېتر لىنىيىدە 8 - ئاينىڭ 4 - كۈنى سائەت 22 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە قاتناش ئەسلىگە كەلدى.

فۇكالىك شەھىرى يەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىغاندىن كېيىن، شەھەردە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى ئىدارىلەردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىلەن بىرلىكتە شەھەر رايونىغا يېغىلىپ قالغان پاتقاقلارنى تازىلىدى. ئۆز مۇخبىرلىرىمىز سۇي خې، رېن چېك فوتوسى

شەندۇڭ پۈتبول كوماندىسى بىلەن شىنجاڭ پۈتبول كوماندىسى مۇسابىقىلەشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىلھام ئىمىن خەۋەر قىلىدۇ: 8 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئۈرۈمچى نەمۇنە تەنتەربىيە مەيدانىدا بىر مەيدان يۇقىرى سەۋىيىلىك پۈتبول مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. نەتىجىدە مېھمان كوماندا شەندۇڭ جەنۇب تەيشەن گېنېرال كوماندىسى نۆلگە قارشى ئىككى نەتىجە بىلەن شىنجاڭ نېفىت «ئۈمىد» كوماندىسىنى يەڭدى. ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئەسقەت كەرىمباي، ئابدۇرېھىم ھامىت، مىجىت ناسىر، يۈسۈپ ئەيسا، دالىلقان مامقان قاتارلىق يولداشلار 10 مىڭدىن ئارتۇق تاماشىبىن بىلەن بىللە مۇسابىقىنى كۆردى. بۇ يېقىنقى 20 يىل مابەينىدە ئۈرۈمچىدىكى تاماشىبىنى ئەڭ كۆپ بولغان بىر مەيدان مۇسابىقىدۇر.

«1 - ئاۋغۇست» ھارپىسىدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك گاز شىركىتىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ زۇڭدۇيىنىڭ ئارقا سەپ تەمىنات بۆسىغا كېلىپ، كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ گاز ئوچاقلىرىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ، كىر - قاتلىرىنى يۇيۇپ بېرىپ، پەرزەنت ئەسكەرلەردىن ھال سورىدى.

ۋاڭ چاڭجياڭ فوتوسى

دوستانە كۆرۈشۈشلەر

«1 - ئاۋغۇست» ھارپىسىدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك گاز شىركىتىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ زۇڭدۇيىنىڭ ئارقا سەپ تەمىنات بۆسىغا كېلىپ، كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ گاز ئوچاقلىرىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ، كىر - قاتلىرىنى يۇيۇپ بېرىپ، پەرزەنت ئەسكەرلەردىن ھال سورىدى.

ۋاڭ چاڭجياڭ فوتوسى

هايات - ماماتئالدىدا

نەجات ئابلەي (ئۆز مۇخبىرىمىز)

1993-يىل 7-ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى ئۇرۇمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسى ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى كۆمۈر قېزىش 1- رايونىنىڭ 4-، 5-كان يولىنىڭ ئىش ئورنىدا ئىلگىرى قېزىلىپ تاشلىنىپ قالغان كۆمۈرلەرگە تۆيۈقسىز ئوت كەتتى. كان يولى پۈتۈنلەي ئىس-تۈتەك بىلەن قاپلاندى. ئىشلەۋاتقان ئىشچىلار دەرھال بىخەتەر كان يولىغا قېچىپ چىقىۋالدى. ئوت بارغانسېرى ئۇلغايماقتا ئىدى. تۆۋرۈك ۋە لىملار ئوت ئېچىدە قېلىش، نابۇت بولۇش ئالدىدا تۇراتتى.

كۆمۈر قېزىش رايون رەھبەرلىكى جىددىي يىغىن ئېچىپ، ئوت ئېچىدە قېلىش ئېھتىمالى بولغان تۆۋرۈك ۋە لىملارنى قوغداپ قېلىشنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇ ۋەزىپە كۆمۈر قېزىش 1-رايونىنىڭ چوڭ سمېنىسىغا تاپشۇرۇلدى. بۇ سمېنىنىڭ باشلىقى ئەخمەت ئاقمولا بولۇپ، ئۇ ئونتۇرا بوي كەلگەن 38 ياشلار چامىسىدىكى يىگىت ئىدى. شۇ تاپ ئۇنىڭ چىرايلى جىددىي تۇس ئالغان بولۇپ، ئىس-تۈتەك ۋە زەھەرلىك گازنىڭ ۋەھىمىسى ئونىمۇ گاڭگىرىتىپ قويغانىدى. دەرۋەقە، ئىس-تۈتەك قاپلاپ كەتكەن كان يولىغا چوشكەندە گازدىن زەھەرلىنىش ئېھتىمالى زور ئىدى. قانداق قىلىش كېرەك؟ شۇ تاپتا بۇ سوئال ھەر بىر ئىشچىنىڭ كاللىسىغا كېلىپ ئۇلارنى هايات-ماماتقا ئايلىنىۋاتقان ئىدى.

- ماماتلار ئەمدى ئۆزىنى ئاقلىيالمايدۇ، ئۇلار ئۆزىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ھەممىنى قىلىدۇ، ئۇلارنى توسماڭلار، ئۇلار ئۆزىنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلغان ئادەملەرنى ئۆلتۈرۈۋېتىشى مۇمكىن، - دېدى ئۇلارنى كۆزىتىۋاتقان بىر ئەمەلدار.

ئۇ ئادەم ئىشلەتكەن سۆز ئىشچىلارنىڭ ئەقلىنى ئۆزىگە قارىتىۋالدى. ئۇلار ئۆزلىرىنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلغان ئادەملەرنى ئۆلتۈرۈۋېتىشى مۇمكىن دېگەن سۆزنى ئاڭلاپ

بولغان رەھبەرلىكنى كۆچەيتىپ، ناھىيە، يېزا-بازار ۋە كەنتلەرنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىنى پىلىچىلىك خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى ھەمدە 60 نەپەر ئورگان كادىرنى ھەرقايسى يېزا- بازارلارغا ئەۋەتىپ، پىلىكارلارغا پىلە قۇرتى بېقىشنىڭ دۆلەتلىك ۋە شەخسلەرگە كەلتۈرىدىغان پايدىسىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنىڭ پىلە قۇرتى بېقىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى، ئۇلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا پىلە قۇرتى بېقىشقا يېتەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن پىلە

دامىكو يېزىسى باھار پىلە غوزىسى بىلەنلا پىللىق ۋەزىپىسىنى ئورۇندىماپ بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز روزىنتوختى داۋۇت

خەۋەر قىلدۇ: چىرا ناھىيىسىنىڭ دامكو يېزىسى بۇ يىل پىلە قۇرتى بېقىشتا باشقىچە ئۇسۇل قوللىنىپ، باھار پىلىسىدىن ئاشۇرۇپ ھوسۇل ئېلىپ، پىللىق پىلە غوزىسى سېتىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بۇلتۇر بۇ يېزا باققان پىلە قۇرتى كۆپ بولسىمۇ، پىلە قۇرتى تورغا كىرىش مەزگىلىدە ئۆز ئورنىغا سغماي پىلە قۇرتى ياخشى غوزىلىيالمىغانلىقتىن، بىر يىلدا ئىككى قېتىم پىلە قۇرتى بېقىلغان بولسىمۇ پىلان ئورۇندالمىغاندى. يېزا بۇ يىل تەجرىبە- ساۋاقنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، پىلە قۇرتىنى مۇۋاپىق بېقىش، ھەر بىر ئائىلىدە بېقىلىدىغان پىلە قۇرتىنى بىر قۇتىدىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىك، شارائىتى ياخشى ئائىللەر كۆپرەك بېقىش، شارائىتى ياخشى ئەمەس ئائىللەر ئازراق بېقىش چارىسىنى يولغا قويدى. ھەر ئون ئائىلىگە بىردىن كادىرنى پىلە بېقىشقا مەسئۇل قىلدى، كەنتلەرگە بىردىن ئىككىگە قەدەر تېخنىك ئەۋەتىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا پىلە دورىلاش، پىلىخانالارنى دېزىنفېكسىيە قىلىش، دورىلاش، پىلىگە يوپۇرماقنى ۋاقتىدا بېرىپ توق بېقىشنى چىڭ تۇتتى. نەتىجىدە، 2250 قۇتا باھار پىلە قۇرتىدىن 55 تونىنا 976 كىلوگرام غوزا ئېلىنىپ، پىللىق پىلان 4226 كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

يېقىندا گۇما ناھىيىسىدىكى زاڭگۇي يېزىسىنىڭ كېۋەز مايسلىرىدا كۆك پىت قاتارلىق زىياندىاش ھاشارات پەيدا بولۇپ، كېۋەز مايسلىرىنىڭ ئۆسۈشىگە تەسىر يەتكۈزگەنىدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەخسۇس ئادەم ۋە مەبلەغ ئاجرىتىپ، دورا تېپىچ، 14 مىڭ مودىن كۆۋرەك يەردىكى كېۋەز مايسلىرىنى ئاپەتتىن ساقلاپ قالدى.

سۈرەتتە: دېھقان تېخنىكلار كېۋەز مايسلىرىغا دورا چاچماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

قۇرۇلۇشغا يۆتكىتا ئاساس بارائتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناھىيىسى ئۆز ئورنىنىڭ ياڭاقچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا باب كېلىشتەك تەبىئىي ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن، 100 مىڭ مو ئەلا سورتلۇق ياڭاقلىق بازىسى بىنا قىلىش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن پۈختا ئاساس يارائتى.

بۇ ناھىيە ياڭاقنىڭ بازىرى ئىنتاك، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى بولۇش، ئۆز ئورنىنىڭ ياڭاقچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا باب كېلىش ئەۋزەللىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ 2000- يىلغىچە 100 مىڭ مو ئەلا سورتلۇق ياڭاقلىق بازىسى بىنا قىلىش قۇرۇلۇشى پلانىنى تۈزۈپ، ئۇنى بۇ يىلنىڭ باشىدىن باشلاپ ناھىيە بويىچە رەسمىي يولغا قويغانىدى. پلانغا ئاساسەن، بۇ يىللىق كۆچەت تىكىش ئورمان بىنا قىلىش پائالىيىتىدە ناھىيىگە بۆلۈنگەن 1000 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچى يېزا - بازارلاردىكى ياڭاقلىق بازىسى قۇرۇلۇش مەيدانىغا بېرىپ ياڭاق كۆچىتى تىكتى. ئىلگىرى قۇم - بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۈچۈن ماتېرىيال ئورمىنى تىكىشكىلا ئېتىبار بېرىلىپ ياڭاق كۆچىتى تىكىشكە ئېتىبار بېرىلمەي كەلگەن سېغىزكۆل، يېڭىئاۋات، تەۋەككۈل، ئىسلامئاۋات يېزىلىرىدىمۇ بۇ يىل ياڭاق كۆچىتى تىكىش يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى. ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى تېخنىكلارنى تەشكىللەپ ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، ياڭاق كۆچىتى تىكىشكە يېتەكچىلىك قىلدۇردى. نەتىجىدە ناھىيە بويىچە بۇ يىل يېڭىدىن بىنا قىلىنغان ياڭاقلىق كۆلىمى 13 مىڭ 500 موغا، تىكىلگەن سورتلۇق ياڭاق كۆچىتى 135 مىڭ تۈپكە، تۇتۇش نىسبىتى 95 % كە يەتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە ئومۇمىي ياڭاقلىق كۆلىمى 59 مىڭ 500 موغا، ئۇلاپ سورتى ياخشىلانغىنى 98 مىڭ 325 تۈپكە يەتتى.

جىڭ ناھىيىسىدە يولغا قويۇلغان قۇم تىزگىنلەشنى سىناق قىلىپ ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەدنىياز**نىڭ ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق نازارىتىدىن ئېگىلىشچە، جىڭ ناھىيىسىنىڭ ئۈيمانلىقىدا يولغا قويۇلغان قۇم تىزگىنلەشنى سىناق قىلىپ ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلمۇقتۇ.

جىڭ ناھىيىسىنىڭ ئومۇمىي يەر كۆلىمى 1 مىليون 12 مىڭ كۋادرات كىلومېتر كېلىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 258 مىڭ مو بولۇپ، بۇ تېرىلغۇ يەرلەرنى قۇملۇق، چۆللۈكلەر قورشاپ تۇرىدۇ ۋە ئۇنى پارچە-پارچە بۆلەكلەرگە بۆلۈپ تۇرىدۇ. ئۇزاق مۇددەت داۋاملاشقان قۇم-بوران، شور، قۇرغاقچىلىق ئاپىتى بۇ ناھىيىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىرىشىغا ئېغىر توسقۇنلۇق قىلىپ كەلدى. ئاپتونوم رايونىمىز ئوتتۇرىغا قويغان قۇم تىزگىنلەش پلانىغا ئاساسەن جىڭ ناھىيىسىدە 1993-يىلدىن باشلاپ ئېنۇر ئۈيمانلىقىدا قۇم تىزگىنلەشنى سىناق قىلىپ ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇش تۈرى رەسمىي يولغا قويۇلدى.

بۇ قۇرۇلۇش تۈرى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن جىڭ ناھىيىسىدە بۇ ئىشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن قۇرۇلۇش تېخنىك خادىملىرى تەكلىپ قىلىنىپ، تەكشۈرۈش، لايىھەلەش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى. بۇ يىل ئەتىيازغا قەدەر دۆلەت ۋە يەرلىك مالىيىدىن 355 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىلىپ 1416 مودىن كۆپرەك يەر تۈزلەندى. 174 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق-ئۆستەڭ، 4.8 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا يول ياسالدى، بىر ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. 1.6 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى. 302 مودىن كۆپرەك قۇم تىزگىنلەش ئىھاتە ئورمىنى، 300 مو كۆلەمدە ئىقتىسادىي ئورمان بەرپا قىلىندى. 5000 مو ئورمانلىق ئوتلاق قوغداپ قېلىنىپ، 1500 مو ئوتلاق سۇغىرلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىندى. نۆۋەتتە بۇ قۇرۇلۇش داۋاملىق ياخشى ئىشلەنمەكتە.

قۇمۇل شەھرىگە قاراشلىق خوتۇنتام يېزىسىنىڭ قۇمباغ كەنتىدىكى دېھقانلار ئىقتىسادىي ئورمان بىنا قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇ كەنتتىكى دېھقانلار يېللاردىن بۇيان 350 مو يەردە ئالما، نەشپۈت، چىلانزارلىق بىنا قىلىپ، قوشۇمچە كىرىمنى كۆپەيتتى.

سۈرەتتە: دېھقانلار سورتى ياخشىلانغان ئالما دەرىخىنى تەكشۈرمەكتە.

تاھىر ئىسمائىل فوتوسى

قۇرۇلۇشغا يۆتكىتا ئاساس بارائتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناھىيىسى ئۆز ئورنىنىڭ ياڭاقچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا باب كېلىشتەك تەبىئىي ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن، 100 مىڭ مو ئەلا سورتلۇق ياڭاقلىق بازىسى بىنا قىلىش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن پۈختا ئاساس يارائتى.

بۇ ناھىيە ياڭاقنىڭ بازىرى ئىنتاك، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى بولۇش، ئۆز ئورنىنىڭ ياڭاقچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا باب كېلىش ئەۋزەللىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ 2000- يىلغىچە 100 مىڭ مو ئەلا سورتلۇق ياڭاقلىق بازىسى بىنا قىلىش قۇرۇلۇشى پلانىنى تۈزۈپ، ئۇنى بۇ يىلنىڭ باشىدىن باشلاپ ناھىيە بويىچە رەسمىي يولغا قويغانىدى. پلانغا ئاساسەن، بۇ يىللىق كۆچەت تىكىش ئورمان بىنا قىلىش پائالىيىتىدە ناھىيىگە بۆلۈنگەن 1000 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچى يېزا - بازارلاردىكى ياڭاقلىق بازىسى قۇرۇلۇش مەيدانىغا بېرىپ ياڭاق كۆچىتى تىكتى. ئىلگىرى قۇم - بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۈچۈن ماتېرىيال ئورمىنى تىكىشكىلا ئېتىبار بېرىلىپ ياڭاق كۆچىتى تىكىشكە ئېتىبار بېرىلمەي كەلگەن سېغىزكۆل، يېڭىئاۋات، تەۋەككۈل، ئىسلامئاۋات يېزىلىرىدىمۇ بۇ يىل ياڭاق كۆچىتى تىكىش يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى. ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى تېخنىكلارنى تەشكىللەپ ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، ياڭاق كۆچىتى تىكىشكە يېتەكچىلىك قىلدۇردى. نەتىجىدە ناھىيە بويىچە بۇ يىل يېڭىدىن بىنا قىلىنغان ياڭاقلىق كۆلىمى 13 مىڭ 500 موغا، تىكىلگەن سورتلۇق ياڭاق كۆچىتى 135 مىڭ تۈپكە، تۇتۇش نىسبىتى 95 % كە يەتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە ئومۇمىي ياڭاقلىق كۆلىمى 59 مىڭ 500 موغا، ئۇلاپ سورتى ياخشىلانغىنى 98 مىڭ 325 تۈپكە يەتتى.

ئىبراھىم ئابىت

△ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە قوغان يېزا يۇقىرىقى قازىرىق 13-كەنتىدە 1990-يىلدىن بۇيان شەخسلەر قۇرغان كارخانىلار تېز كۆپەيمەكتە، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە 20 دىن ئاشتى. ياغاچ تىلىش، ئۈن تارتىش، گەچ ئىشلەش، تۆمۈرچىلىك، ياغ تارتىش كارخانىلىرىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پايدىسى 5000 يۈەنگە يەتتى. ئۇلار ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتلار خوتەن،ئاتۇش، ئاقسۇلار- دىمۇ بازار تاپتى. كەنت رەھبەرلىكى يېقىندا 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بىر قېتىمدا 200 مىڭ دانە خىش پىشۇرغىلى بولىدىغان خۇمدان سېلىپ، ئىشقا كىرىشتۇردى.

ئىمام مۇھەممەت
ساتتار تەۋەككۈل

△ پىچان ناھىيىسى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 6584 سەر ئالتۇن ئىشلەپ چىقىرىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 38.8 % ئاشۇردى.

كېرەم روزى

△ قاغلىق ناشيول باش ئۇچاسىتىكىسى قۇرۇلۇش ئەترىتى پارتىيە ياچەيكىسى پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئالاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ ئەترەتنىڭ خىزمەتلىرىنى ئىلگىرى سۈردى. شۇڭا بۇ ئەترەت باش ئۇچاستىكىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

زوردىگۈل مەمتىمن

خەۋەرلىشىش سىپىدىكى جەڭگىۋار قورغان

- ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى پارتىيە باش ياچېيكىسى توغرىسىدا

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل

قىزىلسۇ ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ بۇ يىل 6 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى بولۇپ باھالانغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەر يېتىپ كەلگەندىن كېيىن ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر خۇشاللىقتا چۆمدى. ئىدارە پارتىيە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قادىر سىدىق ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: بىزنىڭ بۇ شەرەپكە ئېگە بولۇشىمىز پارتىيە بايرىقىغا يېقىندىن ئەگىشىپ، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرغانلىقىمىزنىڭ، پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرگەنلىكىمىزنىڭ نەتىجىسى.

ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۆدا بەش يىل ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەتلىك ئورۇن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا - تېلېگراف سىستېمىسى بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، بۇلتۇر ئوبلاست بويىچە تۆنجى تۆرگىدىكى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەنگەندى. بۇ ئىدارە پارتىيە باش ياچېيكىسى قانداق قىلىپ ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسى بولۇپ باھالىنالدى؟

بۇ ئىدارە پارتىيە باش ياچېيكىسى 1994 - يىلدىن بۇيان پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش ئىشلىرىنىڭ ئۆگۈشلۇق راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، پارتىيە تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى چىڭ تۇتتى. «ياچېيكا شۇجىسىنىڭ مەسئۇلىيىتى ۋە خىزمەت ۋەزىپىسى»، «ياچېيكا خىزمەت تۈزۈمى»، «پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى باھالاش چارىسى» ۋە «مۇنەۋۋەر ياش ئاكتىپلارنى تەربىيەلەپ پارتىيەگە قوبۇل قىلىش پىلانى» قاتارلىق قائىدە- تۈزۈملەرنى تۈزۈپ ئەستايىدىل ئىجرا قىلدى. بۇنىڭ بىلەن پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا ئۆلگە بولۇشقا، يېڭىلىق يارىتىشقا ئىنتىلىدىغان كەيپىيات بارلىققا كەلدى. ئىدارىدىكى 33 نەپەر پارتىيە ئەزاسى 70 نەپەر پارتىيەسىز ئىشچى- خىزمەتچىگە مەسئۇل بولۇشنى ۋە ئۇلارنى يېتەكلەشنى ئۆز ئۈستىگە ئېلىپ، ياچېيكا كومىتېتى ئەزالىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە خىزمەت ئورۇنلىرىغا ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە خىزمەتتىكى ئالغا سۈرۈش رولىنى ئىشقا ئاشۇرۇ

خىزمەتىدىكى 24 ئۇلغار كوللېكتىپ، 43 نەپەر ئۇلغار شەخسىنى مۇكاپاتلىدى.
سۈرەتتە: مۇكاپاتلاش يېغىنىدىن كۆرۈنۈش. زىببۇللا ئابلىز فوتوسى

ئۇلار بىلەن دائىم ئالاقە قىلىپ تۇردى. پارتىيە باش يېچىيكسى پارتىيىگە كىرىشنى تەلەپ قىلغان ئاكتىپلار ئارىسىدىكى شەرت ھازىرلىغانلارغا نۇقتىلىق ياردەم بېرىپ ۋە ئۇلارنى ۋاقتىدا پارتىيىگە قوبۇل قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنى ئۇزلۇكسىز زوراييتتى. پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا نۇقتىلىق قىلىپ كۆك فەنىيىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى. ئىدارىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش بۆلۈمىدىكى لى شۇبن خەلقە ئۆزىنى بېغىشلاش روھىغا ئىگە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ بىرى. ئۇ داۋاملىق سىمېنا قوشۇپ ئوبلاست بويىچە مۇنەۋۋەر ئورۇن بولۇپ باھالاندى. بۇلتۇر ئومۇمىنىڭ پۈلىغا پىيىش ـ ئىچىش ـ ئويناش شاملىنى توسۇشتا بۇ ئىدارە رەھبەرلىكى باشلاپچىلىق بىلەن ئىش كۆرۈپ، مېھمان كۆتۈش راسخوتىنى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 63 % ئۆسۈملەتتى.

ئىدارە پارتىيە باش ياچېيكسى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ ئورنىتىلىشغا ئەگىشىپ تەشكىللەش، تەرىبىيەلەش، يېتەكلەشنى ماس قەدەمدە چىڭ تۇتقانلىقتىن پوچتا ـ تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىمۇ تېز بولدى، كەسپىي كىرىم ۋە كەسپىي ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى يىلدىن يىلغا ئاشتى. 1993 ـ يىلى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. ئىدارە پارتىيە باش ياچېيكسى ئىشلەپچىقىرىش ئىلغار تەشكىلاتى بولۇپ تەستىقلاندى.

ئۇنىڭ قەلبىنىڭ رېتىملىق ھەربىكتى ئارىلاپ ـ ئارىلاپ جىرىڭلاۋاتقان تېلېفونغا جاۋاب قايتۇرۇش، كەينى ـ كەينىدىن كىرىپ كەلگەن ئىسچوتلارنى ئاتچوت قىلغۇچى مۇخبىرلار، دوختۇرخانىدا يېتىپ چىققانلار، كامانداروپكىغا چىققانلار ۋە ھەر خىل ئىش بىلەن ئۇنى ئىزلەپ كىرگۈچىلەرنىڭ سەۋەبى بىلەن توختاپ قالاتتى. ئۇ قەلبىنى قويۇپ، ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى پۈتتۈرۈپ بولۇپلا يەنە ئىشقا كىرىشىپ كېتەتتى.

ـ «ۋاقىت بىر يەرگە بېرىپ قاپتۇ، بانكىغا بېرىش كېرەك» ، ـ ئۇ قەلبىنى قويدى ـ دە، سومكىسىنى كۆتۈرۈپ ئىتتىك قەدەم تاشلاپ گېزىتخانىنىڭ خىزمەت بىناسىدىن چىقتى.

تەكرارلىنىپ تۇرىدىغان ئىشلار، ئالدىراشلىق ۋە جىددىيلىك ئىچىدە ئۆتىدىغان مىنۇتلار، قادىلىپ ئولتۇرۇپ ھېسابات قىلىشلارغا ئۆكۈنۈپ كەتكەن. بۇ ئۇنىڭ ھاياتىنىڭ بىر قىسمى، كۈندىلىك تۇرمۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولۇپ قالغان.

بوغالتىرلىق مەسئۇلىيىتى ئېغىر، ۋاقىت خاراكتېرى كۆچلۈك، شۇنداقلا ئەستايىدىل مۇلازىملىق قىلىشنى، پىششىق كەسىپ ئىقتىدارىنى يېتىلدۈرۈشنى، يۈكسەك مەسئۇلىيەتچان روھقا ئىگە بولۇشنى تەلەپ قىلىدىغان جاپالىق خىزمەت. 1953 ـ يىلى ئەندىلا 14 ياشقا كىرگەن ئابلىز ھوشۇر سابىق ئۆلكىلىك 2 ـ دارىلمۇئەللىمىن مەكتىپىنىڭ تولۇقسىز سەۋىيىنى پۈتتۈرۈپ، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسىنىڭ مالىيە بۆلۈمىگە خىزمەتكە تەقسىم قىلىنىدى. بوغالتىرلىق كەسىپىدىن قىلچە خەۋىرى بولمىغان ئابلىز ھوشۇرغا بۇ خىزمەتنى ئىشلەش ھەقىقەتەن تەس كەلدى. لېكىن ئۇ بۆلۈم باشلىقلىرىنىڭ تەربىيىلىشى ۋە يېتەكلىشى ئارقىسىدا تىرىشىپ، كەسىپكە پىششىق مالىيە خادىمى بولۇپ چىقىشقا بەل باغلىدى. شۇنىڭدىن باشلاپ، بوغالتىرلىق نەزەرىيىسىنى ۋە كەسىپىي بىلىملەرنى ئىگىلەش يولىدا ئۆزلۈكسىز ئىزدەندى، بۇ جەريانىدا ئالدى بىلەن خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىشكە توغرا كەلدى، ئۇ خىزمەت ۋاقتىدا ئۇنىڭدىن ـ بۇنىڭدىن سوراپ ئۆگەنسە، ئىشتىن چۈشكەندىن كېيىن ماتېرىيال كۆرۈپ ئۆگەندى. گېزىتخانىدا ئىچىلغان خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىش كۇرسلىرىغا قاتناشتى. 1964 ـ يىلى شىنجاڭ داشۆسى قارمىقىدىكى ئىشتىن سىرتقى

ئۇنىڭ كۆنلىرى مۇشۇنداق ئالدىراشچىلىق ئىچىدە ئۆتمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز ئامىنە مۆيدىن

سۈرەتتە: ئابلىز ھوشۇر خىزمەت ئۇستىدە.
تۇرغۇنجان مەخمۇت فوتوسى

داشۆسىنىڭ خەنزۇ تىلى كەسپىدە ئوقۇپ، ئالىي تېخنىكۇم دىپلومىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ بوغالتىرلىققا ئائىت خەنزۇچە ماتېرىياللاردىن بىمالال پايدىلىنالايدىغان، ئۆز كەسپىنى ئىككى خىل تىل ـ يېزىقتا ئىشلىيەلەيدىغان بولدى. ئۇ بوغالتىرلىق كەسپىنىڭ مۇلازىملىق خاراكتېردىكى خىزمەت ئىكەنلىكىنى نەزەردە تۇتۇپ، پوزىتسىيىدە مۇلايىم، خىزمەتتە ئەستايىدىل بولدى. ئۇ ئەنە شۇنداق كۆچلۈك كەسىپچانلىق روھى، قىزغىن پوزىتسىيىسى، خىلى يۇقىرى كەسىپىي سەۋىيىسى بىلەن تەشكىلىنىڭ ۋە ھەر مىللەت ئىشچى خىزمەتچىلىرىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ئۇ 1986 ـ يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولدى. 1987ـ يىلى مالىيە بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولدى. شۇنىڭدىن تارتىپ ئۇنىڭ مەسئۇلىيىتى تېخىمۇ ئېغىرلاشتى. ئۇ بۆلۈمدىكى يولداشلارغا ئۆلگە بولۇپ، دائىم يۈكىنىڭ ئېغىرىنى كۆتۈرۈپ كەلدى. ئابتوچوت قىلىش، كۈندىلىك چىقىم تۇرلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش، مالىيە تۈزۈمىگە ئۆيغۇن كېلىدىغان ھەر خىل چىقىم تۇرلىرىگە تەستىق سېلىش قاتارلىق ئايىغى ئۈزۈلمەس ئىشلار بىلەن كۈنىنىڭ كەچ كىرىپ كەتكەنلىكىنى تۇيماي قالاتتى. يەقەت قولىدىكى ئىش تۈگىگەندىلا ئۆزىنى يېنىك ھېس قىلاتتى. ئەنە شۇنداق ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا ئىشلەپ يۈرگەن كۈنلەردە تۇرمۇشىدا يۈز بەرگەن تاسادىپىي ئىش ئۇنى ھايات ئېقىنىنىڭ جىددىي قاينىمى ئىچىگە ئىتتىرىۋەتتى.

1973 ـ يىلى كۈز پەسلىنىڭ مەلۇم بىر كۈنى ئابلىز ھوشۇر ئىشتىن چۈشۈپ ئىككى ياشلىق ئوغلىنى ئېلىپ كېتىش ئۈچۈن يەسلىگە كىرىپ ئۇنىڭ ئاغرىپ قالغانلىقىنى بىلدى. بالا قورسىقىنى تۇتۇپ توختىماي ئىڭرايتتى. ئۇ بالىنى كۆتۈرۈپ ئىدارە دوختۇرىغا كۆرسىتىپ دورا ئالدى ـ دە، ئۆيگە كىرىپ بالىنى يېگۈ تۇغۇتلۇق ئايالىنىڭ يېنىغا ئاستىلا ياتقۇزۇپ قويۇپ ئىشقا بەرداشلىق بەردى، ئىدارە، ئائىلە، دوختۇرخانا ئوتتۇرىسىدا يۈگۈرۈپ يۈرۈپ، ئۆزى قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى تولۇقى بىلەن ئورۇنلىدى. قېينىچىلىق ئالدىدا زارلانمىدى، كۈندۈزى ئىشلىيەلمەي قالغان ئىشلارنى كېچىلىرى، ئادەتتىكى كۈنلەردە تۇگىتەلمىگەن ئىشلارنى يەكشەنبە كۈنلىرى ئىشلەپ خىزمەتكە تەسىر يەتكۈزمىدى. دەل شۇ يىللىرى برقانچە قېتىم ئىدارە بويىچە «ئۇلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالاندى.

رېئاللىقتىكى ئىشلار ھامان ئادەمنىڭ ئارزۇسىغا باقمايدۇ. جاپالىق تۇرمۇش قاينىمىدا توقۇز يىل تىركەشكەن ئابلىز ھوشۇر ئاخىرى بالىسىدىن ئايرىلىپ قالدى. قانداقتۇر بىر ئاچچىق ھەسرەت ئۇنىڭ يۈرىكىنى چوڭقۇر تىلغاپ ئۆتۈپ كەتتى.

ئۇ رەھىمسىز تۇرمۇش كەلتۈرۈپ چىقارغان روھىي ئازاب، ئىقتىسادىي جەھەتتىكى قىينىچىلىق، جىسمانىي جەھەتتىكى ھارغىنلىقنى يېڭىپ، خىزمىتىنى جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەشكە باشلىدى.

مەلۇم بىر كۈنى كامانداروپكىدىن قايتىپ كەلگەن بىر يولداش ئىسچوتلارنى ئاتچوت قىلىش ئۈچۈن مالىيە بۆلۈمىگە كىردۇ. ئۇ خەنزۇ بوغالتىرنىڭ ئاتچوت قىلىش ئۆلچىمىدىن نارازى بولدۇ. لېكىن خەنزۇ تىلىنى راۋان سۆزلىيەلمىگەچكە مەقسىتىنى ئېنىق ئۇقتۇرالمايدۇ، بوغالتىر ئۆزىنىڭ داۋالىسىنى سۆزلىگەن بولسىمۇ، ئۇنىڭغا چۈشەندۈرۈشكە ئامالسىز قالىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار جاڭجاللىششقا باشلايدۇ؛ دەل شۇ پەيتتە سىرتتىن كىرىپ كەلگەن ئابلىز ھوشۇر ئەھۋالنى ئۇقۇپ، ئۇلارنىڭ ئېيتماقچى بولغانلىرىنى بىر ـ بىرىگە چۈشەندۈرۈپ، جېدەللىششىنىڭ ئالدىنى ئالدۇ. ئاتچوت قىلغۇچى يولداش رازى بولغان ھالدا قايتىپ كېتىدۇ. بۇنداق ئىشلار ئابلىز ھوشۇرنىڭ خىزمەت ھاياتىدا نۇرغۇن قېتىم بولغان. ئۇ گېزىتخانىنىڭ كۆپ مىللەتلىك ئورۇن ئىگەللىكىنى، مالىيە بۆلۈمىدەك مۇلازىملىق خاراكتېرىدىكى ئورۇندا تىل ئۇقۇشماسلىق ۋە باشقا سەۋەبلەردىن كېلىپ چىقىدىغان زىددىيەتلەردىن خالى بولماقنىڭ تەسلىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، بۆلۈمدىكى يولداشلارغا ھەر دائىم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى توغرىسىدا تەربىيە بېرىپ، ئىش بېجىرىشتە ئەستايىدىل، مۇئامىلىدە قىزغىن بولۇشنى تەكىتلەپ كەلدى ۋە بۇ جەھەتتە ئۆزى ئۈلگە بولۇپ، كۆپ قېتىم تىل ئۇقۇشماسلىق سەۋەبىدىن كېلىپ چىقىش ئېھتىمالى بولغان ماجىرالارنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئىش بېجىرگىلى كەلگەنلەرنى تەسىرلەندۈردى. شۇڭا مالىيە بۆلۈمى كۆپ قېتىم ئىدارە بويىچە «ئۇلغار كوللېكتىپ»بولۇپ باھالىنىپ كەلدى.

پەن ـ تېخنىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، بوغالتىرلىققا دائىر بىلىملەرمۇ يېڭىلاندى. مالىيە ـ بوغالتىرلىق ئىشلىرىدا كومپيۇتېر ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. يېڭى ۋەزىيەتكە ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن ئابلىز ھوشۇر ئالدى بىلەن كومپيۇتېرنى باشقۇرۇش ساۋاتى، كومپيۇتېرنى ئەمەلىي قوللىنىش بىلىملىرىنى ئۆزلۈكىدىن ئۆگەندى، كومپيۇتېرنى قوللىنىش جەھەتتە برقانچە شاگىرت تەربىيىلەپ چىقتى. ئىدارىدىكى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ بانكىغا پۇل ئامانەت قويۇشىغا ئۈگەيلىگە يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن ئۆز خىزمىتىدىن سىرت سودا ـ سانائەت بانكىسىنىڭ تارقاق پۇل ئامانەت ئىشلىرىنى ۋەكالىتەن بېجىرىپ كەلدى. بۇنىڭ بىلەن «شىنجاڭ گېزىتى»ئىدارىسى سايياغ رايونى ۋە ئۇرۇمچى شەھىرى بويىچە تارقاق پۇل ئامانىتىنى بېجىرىشتىكى «ئۇلغار ئورۇن» بولۇپ باھالىنىپ كەلدى، ئابلىز ھوشۇر «مۇنەۋۋەر ۋەكالىتەن بېجىرگۈچى»دەپ شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

«بىر تال ئۇرۇق چاچساڭ، زېمىن ساڭا بىر گۈل بېرىدۇ» . ئابلىز ھوشۇر خىزمەتتىكى ئەنە شۇنداق تىرىشچانلىقى، مەسئۇلىيەتچانلىقى بەدىلىگە كۆپ قېتىم «شىنجاڭ گېزىتى»ئىدارىسى بويىچە «ئۇلغار خىزمەتچى» ، «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ كەلدى.

1994 ـ يىلى ئالىي بوغالتىرلىق ئۇنۋانىنى ئالدى، 1995ـ يىلى مالىيە بۆلۈمىنىڭ باشلىقلىقىغا تەيىنلەندى.

ئابلىز ھوشۇر ئۆز خىزمىتىنى ھېلىمۇ ئەنە شۇنداق قىزغىنلىق ۋە مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ئىشلىمەكتە.

بازار ئىگىلىكى ۋە مالىيە

«تەڭرى تېغىدىكى بۇغدا كۆلى»، دۇنياغا تارقالدى

ـــ «تەڭرى تېغىدىكى بۇغدا كۆلى»، ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسى 8-ئاينىڭ 8-كۈنى تارقىلىدۇ

پوچتا ماركىسىغا دۇنيا سىغىدۇ، ئۇنى كۆرسىتىش قامۇس ئوقۇغاندەك بولسىز

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى **ئابلەت ئەۋرا**

«تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق پوچتا ماركىسىنى لايىھەلەش توغرىسىدا پاراڭ

ۋاڭ جېنخۇا، لى دېفۇ

پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى بۇ يىل 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى تېمىسى شىنجاڭدىن تاللانغان «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسى تولۇقلىنىشنى قارار قىلدى. بۇ بىر يۈرۈش پوچتا ماركىسى جەمئىي تۆت جىل بولۇپ، ئۇنىڭدا گۈزەل بوغدا كۆلى مەنزىرىسىنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە تۆت مەنزىرىلىك نۇقتىسى تاللۇېلىنىپ پوچتا ماركىسىنىڭ نۇسخىسى قىلىندى: 1 - نۇسخا: «تاغ ئارىسىدىكى كۆل»، 2 - نۇسخا: «قىيا بۇلاقتىكى شارقىراتما»، 3 - نۇسخا: «كۆل بويىدىكى قارلىق چوققا»، 4 - نۇسخا: «كۆل ساھىلىدىكى گۈزەل مەنزىرە» دىن ئىبارەت.

ئادەتتە پوچتا ماركىسىنىڭ تېمىسىنى دۆلەتنىڭ مەخسۇس ئىپارات تاللاپ بېكىتىدۇ ۋە تارقىتىشنى ئۈيۇشتۇرىدۇ. دۆلەت پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى 1994 - يىلىنىڭ بېشىدا قارار چىقىرىپ بىر قىسىم پوچتا ماركىلىرىنىڭ تېمىسىنى تاللاش، توپلاش، نۇسخىسىنى تەييارلاشنى ئۈيۇشتۇرۇش خىزمىتىنى ئىلاھ قىلدى، بۇنىڭغا ئاساسەن ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بۆلۈستە قاراشلىق شەھەرلىك پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىلىرى مەخسۇس پوچتا ماركىسىنىڭ ئۇچىتىن بەشكىچە تېمىسىنى كۆرسىتىدىغان، پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىرىنى تاللىۋالىدىغان، ئۇنىڭدىن كېيىن، ھەرقايسى ئۆلكىلەر پوچتا ماركىسىنىڭ نۇسخىسىنى لايىھەلەش خىزمىتىنى ئۈيۇشتۇرىدىغان، ئاخىرىدا پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشىگە، بېسىشنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا سۇنىدىغان، پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ نامىدا تارقىتىلىدىغان بولدى. بۇ تېمىسى «يەرلىك ئورۇندىن تاللانغان پوچتا ماركىسى» دەپ ئاتىلىدۇ. پوچتا ماركىسى تېمىسىنى يەرلىك ئورۇندىن تاللاش ئىشى 1995 - يىلدىن باشلاپ يولغا قويۇلدى، بۇ ئىش ھەر يىلى ئون ئۆلكىدە ئورۇنلاشتۇرۇلدۇ، ھەر ئۈچ يىلدا بىر قېتىم نۆۋەتلەشتۈرۈلىدۇ. بىز 1995 - يىلى 7-ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يېتەكچىلىكى ۋە يارىدىمى ئارقىسىدا، چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش، ئالاقىدار ئورۇنلار ۋە جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەسىدىكىلەردىن كەڭ دائىرىدە پىكىر ئېلىش ئارقىلىق «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەنزىرە مەزمۇن قىلغان

← 19 — 1996

تاغ ئارىسىدىكى كۆل

سىڭدۈرۈلگەن ئىجتىمائىي مەدەنىيەت پائالىيىتى ھېسابلىنىدۇ. پوچتا ماركىسى يىغقۇچىلار ئىختىيارىي ھالدا بوش ۋاقىتلاردا ساغلام، پايدىلىق پائالىيەت ئۈسۈلى ئارقىلىق ماركىدىكى بىلىملەرنى قوبۇل قىلىپ، ئىدىيىۋى ھېسسىيات، خاراكتېر، ئەخلاق جەھەتتە گۈزەللىكنىڭ تەسىرىنى قوبۇل قىلىندۇ. شۇ ئارقىلىق مەدەنىيەت جەھەتتە تەرەببىلىنىش ۋە مەدەنىيەتلىك، ئەدەبلىك بولۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۆزىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن پوچتا ماركىسى يېغىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا جەزمەن پايدىلىق ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئويناپدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاممىۋى خاراكتېرلىك پوچتا ماركىسى يېغىش پائالىيىتى جۇش ئورۇپ راۋاجلاندى. بىرىنچىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدا پوچتا ماركىسى يېغىش تەشكىلاتلىرى قۇرۇلدى، ھازىر ماركا يېغىش كەسپى جەمئىيىتى ئىككىنچە، ئۈلايەت، ئوبلاست، شەھەردە 15 كە، ناھىيە (شەھەر)دە 47 گە، ئاساسىي قاتلامدا 460 قا يەتتى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا ماركىسى يېغىش جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى 17 مىڭ 918 گە، پوچتا ماركىسى يېغىش ھەۋەسكارى 248 مىڭ 700 كىشىگە يەتتى. ئىككىنچىدىن، پوچتا ماركىسى يېغىش پائالىيەتلىرى مول مەزمۇنلۇق بولدى. پوچتا ماركىسى يېغىش تەشكىلاتلىرى ئوخشاش بولمىغان پوچتا ماركىسى يېغىش قاتلىمىدىكىلەرنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، كۆلىمى، شەكلى ھەر خىل پائالىيەتلەرنى، مەسىلەن: پوچتا ماركىسى يېغىش كۈنى، پوچتا ماركىسى يېغىشقا دائىر بىلىملەردىن ئىبارەت سۆزلەش، پوچتا ماركىسى يېغىش بويىچە ئوتۇق سۆزلەش، پوچتا ماركىسى يېغىش بويىچە ماقالە قوبۇل قىلىش، ئەڭ ياخشى پوچتا ماركىلىرىنى باھالاش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئۈيۇشتۇردى. ئۈچىنچىدىن، ھەر يىلى پوچتا ماركىسى كۆرگەزمىسى ئېچىلدى ۋە قېتىلىشىشقا قاراپ راۋاجلاندۇرۇلدى. 1995- يىلى 9 - ئايدا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئېچىلغان پوچتا ماركىسى كۆرگەزمىسى كۆلىمى زور كۆرگەزمە بولدى، بۇ كۆرگەزمىگە 42 قىسىم 168 يۈرۈش، 20 نەچچە مىڭ پوچتا ماركىسى، 15 ئەسەر قويۇلدى، كۆرگەزمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلغۇچىلار 12 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن ئاشتى. تۆتىنچىدىن، پوچتا ماركىسى توپلاش سەۋىيىسى ئۆزلۈكسىز ئۆستى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز تاللاپ ئەۋەتكەن پوچتا ماركىلىرى مەملىكەتلىك پوچتا ماركىسى كۆرگەزمىسىدە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىپلا قالماستىن، ئاسىيادا ئۆتكۈزۈلگەن پوچتا ماركىسى كۆرگەزمىسى، شياڭگاڭدا ئۆتكۈزۈلگەن پوچتا ماركىسى كۆرگەزمىسى، سىنگاپوردا ئۆتكۈزۈلگەن پوچتا ماركىسى كۆرگەزمىسىدە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى، شىنجاڭ تاللاپ ئەۋەتكەن «شىنجاڭنىڭ پوچتا تارىخى» قاتارلىق پوچتا ماركىلىرى كۆپ قېتىم مۇكاپاتقا ئېرىشتى، لېكىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا ماركىسى يېغىش سەۋىيىسىنى مەملىكەتنىڭ سەۋىيىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، تېخى خېلى زور پەرق بار، پوچتا ماركىسى يېغىشنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ئۆستۈرۈش، ئاز سانلىق مىللەتلەردىن پوچتا ماركىسى يېغىدىغانلارنى كۆپەيتىش جەھەتتە تەنقىق قىلىشقا ۋە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك نۇرغۇن مەسىلە بار. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پوچتا ماركىسى يېغىش تەشكىلاتلىرىنىڭ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ۋە قوللىشى ئارقىسىدا، «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسى تارقىتىشنى پۈرسەت دەپ بىلىپ، يەنمۇ غەيرەت قىلىپ، بەلگىلىك سەۋىيىگە ئىگە پوچتا ماركىلىرىنى قېزىپ، 1999- يىلى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدىغان دۇنيا پوچتا ماركىسى كۆرگەزمىسىنى كۆتۈۋېلىشنى ۋە ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشنى، پوچتا ماركىسى توپلاش پائالىيىتىنى ۋە پوچتا ماركىسى تەتقىقاتى خىزمىتىنى داۋاملىق كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا ماركىسى توپلاش ئىشىنىڭ تېخىمۇ زور تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى ئۈمىد قىلىمەن!

«تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسى 1996- يىل 8- ئاينىڭ 8- كۈنى جەمئىيەتتە رەسمىي تارقىتىلىدۇ، بۇ يۈرۈش پوچتا ماركىسىنىڭ تارقىتىلىشى ھەققەتەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئېتىخارلىنىشىغا تېگىشلىك ئىش. چۈنكى تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى دۇنياغا مەشھۇر بولسىمۇ، لېكىن كىچىككىنە پوچتا ماركىسى ئارقىلىق ئۈنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىپادىلەش تېخى تونۇلمىغان ئىش ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا بۇيۈرۈش پوچتا ماركىسىنىڭ لايىھىلىگۈچىلىرى سۆيۈمسىز بىلەن ئىنتايىن خۇشال بولماقتىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شىنجاڭلىقلار ئۈچۈن پەخىرلەنمەكتىمىز.

بۇ يۈرۈش پوچتا ماركىسىنىڭ ۋۇجۇدقا چىقىشىغا ئاز كەم ئىككى يىل ۋاقىت كەتتى، شىنجاڭ پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى بۇنىڭ ئۈچۈن ناھايىتى تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. شۇنىسى ئېسىمىزدىكى، 1994- يىلى يولداش شاڭ شۇلىن بۇ ئىش توغرۇلۇق ئىلتىماس سۇنغان، كېيىن يولداش شاڭ يۈن ھەمدە تەييارلىق كۆرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر نۇرغۇن تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلىگەن، ئاخىرى پوچتا- تېلېگراف مىنىستىرلىكى ئۇنى تەستىقلاپ دۆلەتنىڭ 1996- يىللىق پوچتا ماركىسى تارقىتىش پىلانىغا كىرگۈزگەندى. بىز لايىھىلىگۈچى سۆيۈمسىز بىلەن 1995- يىلى 8- ئايدا بوغدا كۆلىگە بېرىپ، نەق مەيدانىي كۆزەتتۇق. تەڭرىتېغى توغرىسىدا چوڭقۇرراق چۈشەنچىگە ئىگە بولۇش ئۈچۈن، بىز بوغدا كۆلىنىڭ تەرىپىنى كۆزەتكەندىن باشقا، كۆنەستىن مايتاغچە بولغان سەپەرنىمىزدە يامغۇر يېغىپ كېتىپ، كۆپ جاپا چەككەن بولساقمۇ، لېكىن ئالغان تەسىراتىمىز مول بولدى، بۇ بىزنىڭ بۇ يۈرۈش پوچتا ماركىسىنى ئىجاد قىلىش قىزغىنلىقىمىزنى تېخىمۇ ئۇرغۇتتى.

يۇقىرىقى ئالاھىدىلىككە ئاساسەن تەڭرىتېغى ئەترابىدىكى تۇتاش كەتكەن ئېگىز- پەس چوققىلارنى، قويۇق قارىغايلىقلارنى، تاغ چوققىلىرىدىكى قارنى ئىپادىلەش ئارقىلىق كۆل بىلەن تاغنىڭ بىرلىشىپ كەتكەن، خىلمۇخىل نۇر ۋە رەڭلەر جىلۋە قىلغان نۇسخىسىنى شەكىللەندۈردۇق.

2- نۇسخا: قىيا بۇلاقتىكى شارقىراتما

تاغ سۇيى شەرقىي شىمال تەرەپتىن پەسكە ئېقىپ بوغدا كۆلىنى شەكىللەندۈرگەن، كىشىلەر بۇ كۆلنى شەرقىي كىچىك بوغدا كۆلى دەپ ئاتىغان، كىچىك بوغدا كۆلى قويۇق ئورمانلىقنىڭ ئارىسىدا بولغاچقا، كۆل سۇيى قۇياش نۇرىدا ئالاھىدە جىلۋىلىنىپ، بەزىدە ئاۋار ئوساتىدىكى ياقۇتقا ئوخشايدۇ. كۆز يەتكۈدەك ئاۋار ئوساتىدىكى ئەترابىدىكى دەرەخلەرنىڭ ياپراقلىرى سارغىيىپ، قويۇق كۆز توسى ئېلىپ، كىشىلەرنى تېخىمۇ مەھلىيا قىلىدۇ. بۇ پارچە پوچتا ماركىسىدا ياز پەسلىدىكى كىچىك بوغدا كۆلى ئىپادىلەنگەن، شۇنىڭ بىلەن ئىككى بەلدەملىك شارقىراتمىنىڭ قويۇق ئورمانلىقتىن ئوتكەنلىكى، كۆل سۇيىنىڭ پەسكە قويۇلۇپ، بېشىل چەمەنزارغا كۆمۈش پايانداز تارتىلغاندەك ئاجايىپ كۆرۈنۈش ھاسىل قىلغانلىقى ئىپادىلەنگەن.

3- نۇسخا: كۆل بويىدىكى قارلىق چوققا

بوغدا كۆلىنىڭ يۇقىرى تەرەپىي بىر قانچە كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى دەريا، تاغلارنىڭ ئارىسىدا قەدەر كۆتۈرۈپ تۇرغان ئەڭ ئېگىز، ئەڭ گۈزەل چوققا بوغدا چوققىسىدۇر. بۇ پوچتا ماركىسىدا قار مەنزىرىسى ئارقىلىق تاغ ئوستى- ئاستىدىكى قارلىق دۇنيا ئىپادىلەنگەن.

4- نۇسخا: كۆل ساھىلىدىكى گۈزەل مەنزىرە

يۇقىرىقى ئۈچ نۇسخا پوچتا ماركىسىدا ئاساسەن تاغ ئارىسىدىكى كۆل، كۆل بويىدىكى قارلىق چوققا ۋە كۆل ساھىلىدىكى گۈزەل مەنزىرە قاتارلىق ئۈچ خىل مەنزىرە ئىپادىلەنگەن بولۇپ، بۇ ئۈچ خىل مەنزىرە ئۆزئارا ئايرىلىپ تۇرىدىغان ئەمەس، بەلكى ئۇلار بىر- بىرىگە ئۇلىنىپ كەتكەن بىر پۈتۈن مەنزىرە بولۇپ، بۇ ئۈچ خىل مەنزىرە ئارقىلىق تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلىنىڭ ئومۇمىي مەنزىرىسى ئىپادىلەنگەن.

ئارقىلىق «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەنزىرە مەزمۇن قىلغان پوچتا ماركىسىغا تېخا تاللاش لايىھىسىنى تاللاپ بېكىتتۇق. بۇ لايىھىگە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ قوشۇلغاندىن كېيىن، پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكىگە يوللاپ تەستىقلانغاندىن كېيىن، پوچتا ماركىسىنىڭ تېمىسىنى ئايىرىش، مەزمۇنىنى بېكىتىش، پوچتا ماركىسىنىڭ نۇسخىسىنى لايىھىلەش خىزمىتىگە جىددىي كىرىشىپ كەتتۇق. بىز پوچتا ماركىسىنى لايىھىلەش خىزمىتىگە رىياسەتچىلىك قىلىش ئۈچۈن، بېيجىڭ پوچتا ماركىسى بېسىش ئىدارىسىدىن مول تەجرىبىگە ئىگە ۋاڭ جېنخۇا، لى دېغۇدىن ئىبارەت لايىھىلىگۈچىلەرنى تەكلىپ قىلدۇق. بۇ ئىككى لايىھىلىگۈچى جەۋرى - جاپادىن قورقماي تۆت قېتىم بوغدا كۆلىگە چىقىپ، بوغدا كۆلىنىڭ سانچىغاياغاچ، ماياشەن، خېيلۇڭتەن قاتارلىق ئوندىن ئارتۇق مەنزىرىلىك جايلىرىنى ئايلىنىپ، ئىنچىكە كۆزىتىش، كۆڭۈل قويۇپ ئىجاد قىلىش ئارقىلىق بوغدا كۆلىنىڭ گۈزەل مەنزىرىسى نامايان قىلىنغان بۇ نەپىس پوچتا ماركىسىنىڭ لايىھە نۇسخىسىنى پۈتتۈردى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە پوچتا- تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشى ئارقىلىق «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسىنى 1996- يىل 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى رەسمىي تارقىتىش قارار قىلىندى.

پوچتا ماركىسى دۇنياغا كەلگەندىن بۇيان ئۇ «دۆلەت ئىسمى كارتىسى» دەپ قارىلىپ كەلمەكتە، كىچىككىنە پوچتا ماركىسىغا بىر دۆلەتنىڭ گۈللىنىشى - خارابلىشىشى، بىر مىللەتنىڭ مۇقىم-پەقىيەت قازىنىشى - مەغلۇب بولۇشىغا دائىر ئەھۋاللار خاتىرىلىنىدۇ، ئۇنىڭدا بىرەر دەۋردىكى زور مۇقىم-پەقىيەت، روھىي قىيابەت، تارىخ - مەدەنىيەت، تاغ - دەريالارنىڭ مەنزىرىسى ئەكس ئەتتۈرۈلىدۇ. تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى ئېگىز تاغلا جايلاشقان مەشھۇر كۆل بولۇپ، ئېلىمىزدە تۇنجى تەبىئىي پوچتا ماركىسى بېسىلغان جاي. ئۇ ئۆزىنىڭ ئاجايىپ تەبىئىي مەنزىرىسى بىلەن مەملىكەت ئىچى - سىرتىدا داڭقى چىقارغان، «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى»نىڭ مەنزىرىلىك نۇقتىلىرى پوچتا ماركىسىنىڭ نۇسخىسى قىلىنىپ، ئۇنىڭدىن نەپىس، ھەممىيلەن بەھىر ئالىدىغان، ھەم گۈزەل، ھەم ئامما-باپ پوچتا ماركىسى ئېشلىنىپ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىغا تارقىتىلدى. ئۇ تارقىتىلىش دائىرىسىنىڭ كەڭ، تەشۋىقات رولىنىڭ زور بولۇشى بىلەن تېخىمۇ كۆپ كىشىنى شىنجاڭنى چۈشىنىدىغان، شىنجاڭنى قىزغىن سۆيىدىغان، شىنجاڭنى قوللايدىغان قىلىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىجابىي تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق پوچتا ماركىسى ئاساسلىقى يېغىش، بەھىر ئېلىش، تەقسىم قىلىش ئوبيېكتى بولۇش سۈپىتى بىلەن جۇڭگو ۋە چەت ئەللەردىكى تېخىمۇ كۆپ پوچتا ماركىسى توپلاش ھەۋىسكارى تەرىپىدىن ئىقتىزارلاپ ساقلىنىدۇ، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا ماركىسى توپلاش ئىشىنىڭ تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تېز راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ياخشى پۈرسەت يارىتىپ بېرىدۇ. پوچتا ماركىسى توپلاش پائالىيىتى يېغىش، بەھىر ئېلىش، تەقسىم قىلىشنى مەركەز قىلغان بولۇپ، كۆڭۈل ئېچىش، ئېستېتىك زوق بېرىش ۋە ئىجادىيەت بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن، ئۇنىڭ يۈكسەك ئىلمىي مەزمۇنى مول، پائالىيەت مەزمۇنى خىلمۇخىل، رەڭگارەڭ، ئامما ياخشى كۆرىدىغان، تەربىيە ئېلىش، كۆڭۈل ئېچىش

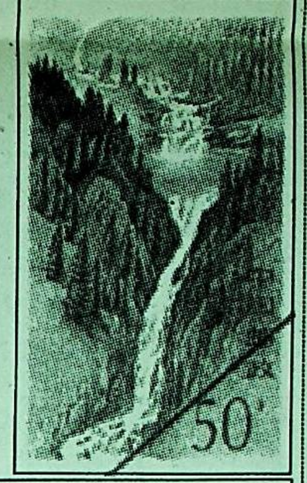

1996 — 19 ←
تاغ ئارىسىدىكى كۆل
T (1 - 4)

1996 — 19 →
قىيا بۆلاقتىكى شاقىراتما
T (2 - 4)

1	2
3	4

1996 — 19 ←
كۆل بويىدىكى قارلىق چوققا T (3 - 4)

1996 — 19 →
كۆل ساھىلىدىكى گۈزەل مەنزىرە T (4 - 4)

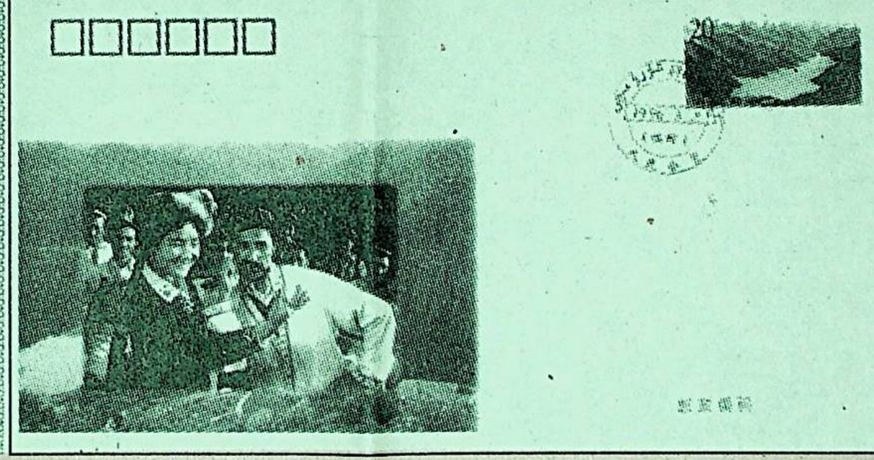

«تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسىنى تونۇشتۇرۇش

ئۇرغۇنتى.

تۆۋەندە بۇ يۈرۈش پوچتا ماركىسىنى لايىھىلەش جەريانىنى قىسقىچە تونۇشتۇرىمىز:

بۇ يۈرۈش پوچتا ماركىسىغا تۆت كۆرۈنۈش تېمىسى بېكىتىلگەندىن كېيىن، دەسلەپكى پىكىر يۈرگۈزۈشتە تاشقوۋۇق، ماياشەن، بوغدا چوققىسى، بوغدا كۆلىدىن ئىبارەت تۆت تەبىئىي مەنزىرىنى ئاساس قىلىپ، توغرىسىغا تۇتۇشۇدىغان تۆت پوچتا ماركىسى قىلىپ لايىھىلىمەكچى بولدۇق، كېيىن تەڭرىتاغدىكى بوغدا كۆلىنى ئىلگىرىلەپ چوشىنىش ئارقىلىق، تەبىيارلىق كۆرۈش گۈرۈپپىسىدىكىلەر مۇزاكىرە ئارقىلىق ھازىرقى بېكىتىلگەن تۆت تېما بويىچە ئىجادىيەت قىلىشنى قارار قىلدى.

1- نۇسخا تاغ ئارىسىدىكى كۆل

تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى ئادەتتىكى تۈزلەڭلىك كۆلى ئەمەس، ئۇ بوغدا تاغلىرى ئوتتۇرىسىدىكى جىلغىغا جايلاشقان بولۇپ، تەڭرىتېغىدىكى قار سۈيىدىن شەكىللەنگەن، ئۇنىڭ شەكلى قاپاقتا ئوخشايدۇ، بىز

مەنزىرە

بوغدا كۆلى ساھىلىدا ھەر پەسلىنىڭ مەنزىرىسى ئۆزگىچە بولىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە يازلىق مەنزىرىمىزنى ئالدۇرىكەم. بۇيۇپوچتا ماركىسىدا يازپەسلىدىكى بوغدا كۆلى ساھىلىدىكى گۈزەل مەنزىرە ئىپادىلەنگەن. يۇقىرىدا قارلىق چوققا، بوغدا چوققىسى بار، تۆۋەندە گۈل-گىياھلار ۋە چىرايلىق گۈللەر، قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان قارىغايلار بار، قازاقلارنىڭ كىگىز ئۆيلىرى كۆل ساھىلىدىكى مەنزىرىگە تېخىمۇ ھۆسن قوشقان بولۇپ، بۇ، بۇيەرگە ساياھەتكە كەلگەن كىشىلەرنى ئۇچۇن ئەڭ تونۇشلۇق، ئەڭ يېقىملىق كۆرۈنۈش ھېسابلىنىدۇ.

ماقالىمىزنىڭ ئاخىرىدا بىز مۇشۇ پۈرسەتتىن پايدىلىنىپ، بۇ يۈرۈش پوچتا ماركىسىنى ئىشلەش، تارقىتىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرگە ۋە ھەر ساھەدىكى دوستلارغا چىن كۆڭلىمىزدىن رەھمەت ئېيتىمىز!

يېقىندىن قارىغاندا، كۆل يۈزىدە نۇر جىلۋە قىلىپ تۇرىدۇ. يېراقتىن قارىغاندا، قارىغايلار يايپىشىل كۆرۈنىدۇ، قار بىلەن قاپلانغان تاغلار ئارىسىدىكى چوققا — بوغدا چوققىسى بۇلۇتقا تاقىشىپ تۇرىدۇ، ئۇ مۇز، قار بىلەن قاپلانغان، كۈمۈشتەك يالتىراپ تۇرىدىغان ھەيۋەتلىك گەۋدىسى بىلەن بۇ تاغدىكى مەشھۇر كۆل - بوغدا كۆلىنى ئوراپ سايا-ھەتچىلەرنى ھەيران قالدۇرىدۇ. يېراقتىن قارىغاندا، ھەيۋەتلىك، كۆركەم بوغدا چوققىسى زۇمرەت سۇدا ئەكس ئېتىپ، خىلمۇخىل نۇر ۋە رەڭلەر جىلۋە قىلىپ، كىشىنى مەپتۇن قىلىدىغان ئۆزىگە خاس مەنزىرىنى ھاسىل قىلغان.

1- نۇسخا: تاغ ئارىسىدىكى كۆل (قىممىتى: 20 پۇل):

«تەڭرىتېغىدىكى مەرۋايىت» دېگەن نامى بار تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى ئېگىز تاغدىكى تەبىئىي كۆل بولۇپ، ئۇ تەڭرىتېغىنىڭ شەرقىي بۆلىكىدىكى بوغدا چوققىسى باغرىغا، دېڭىز يۈزىدىن 1980 مېتر ئېگىزلىككە جايلاشقان. كۆلنىڭ يۈزى بىرىم ئاي شەكلىدە بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 3400 مېتر، ئەڭ كەڭ يېرى تەخمىنەن 1500 مېتر، كۆلىمى 4.9 كۋادرات كىلومېتر، كۆلنىڭ چوڭقۇرلۇقى 105 مېتر كېلىدۇ. يېراقتىن قارىغاندا، كۆلنىڭ سۈيى ئەينەكتەك سۈزۈك، ئەتراپىي تاغ بىلەن ئورالغان بولۇپ قارىغايلار يايپىشىل ياشىرىپ تۇرىدۇ، يېزاقتىكى مۇزلۇق چوققىلار، قارلىق چوققىلار بوغدا كۆلىنىڭ زۇمرەتتەك سۈيى بىلەن قوشۇلۇپ مەرۋايىتتەك يالتىراپ تۇرىدۇ، بۇنىڭدىن تاغدىكى كۆلنىڭ چىرايلىق تەبىئىي مەنزىرىسى ھاسىل بولغان.

2-نۇسخا: قىيا بۆلاقتىكى شارقىراتما (قىممىتى: 50 پۇل)

تەڭرىتېغىنىڭ شىمالىي باغرىدا پەسىل خاراكتېرلىك بىر ھاۋۇز بولۇپ، ئۇ شەرقتىكى كىچىك بوغدا كۆلى دەپ ئاتىلىدۇ، ئەتىياز پەسلىنىڭ ئاخىرى، ياز پەسلىنىڭ باشلىرىدا مۇز، قار ئېرىگەندە ھاۋۇز سۈيى تاغدىن جىلغىغا قاراپ ئۆرگەشلەپ ئاقىدۇ، نەچچە ئون مېتر دائىرىنى تۇمان قاپلاپ، خىلمۇخىل نۇر جىلۋە قىلىدۇ.

3- نۇسخا: كۆل ساھىلىدىكى قارلىق چوققا (قىممىتى: 50 پۇل)

تارقىتىلىدىغان كونۇپرت، چولپانلار كارتوچكىسى، خاتىرە كونۇپرتى قاتارلىق پوچتا بۇيۇملىرىنى ئالاھىدە ئىشلىدى، پوچتا بۇيۇملىرىنى بۇ پوچتا ماركىسىنىڭ لايىھىلىگۈچىسى لايىھىلىگەن.

خاتىرە كونۇپرتىنى لايىھىلىگۈچى: ۋاڭ جېنخۇا. نومۇرى XWLJF 1-1 بولغان بۇ خاتىرە كونۇپرتىنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ئۇرۇمچى پوچتا ماركىلىرىنى توپلاش شىركىتى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى فۇكاڭ شەھەرلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى بىرلىكتە تارقىتىدۇ.

«تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق خاتىرە كونۇپرتى

پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى 1996-يىل 8-ئاينىڭ 8-كۈنى «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس بىر يۈرۈش تۆت پوچتا ماركىسىنى تارقىتىدۇ. بۇ يۈرۈش پوچتا ماركىسىنىڭ تارقىتىلىشىغا ماسلىشىش ئۈچۈن، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى پوچتا ماركىسى تارقىتىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى، خاتىرىلەش ئۈچۈن بۇ كونۇپرتنى ئالاھىدە ياساتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇرۇمچى ماركا توپلاش شىركىتى «تەڭرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق ماركا چاپلىنىدىغان كونۇپرت، تۇنجى تۇركۈمدە

خەلقنى سۆيۈش بارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئاساسى

تاۋۇت بارات

خەلق تۇچۇن ئىشلەش ۋە قانداق ئىشلەش مەسىلىسى ماهىيەتتە، خەلق ئامىسىغا بولغان ئىدىيىۋى ھېسسيات مەسىلىسى،ئۇرۇش يىللىرى مەزگىللىدە نۇرغۇنلىغان كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلار پرولېتارىياتلىق ھېسسياتى بىلەن تۇزلىرىنىڭ پۇتۇن ھاياتىنى خەلقتە بەخت يارىتىشقا ئاتاپ، ئىنسانىيەتنىڭ ئازادلىقى تۇچۇن تۇچمەس تۆھپىلەر قوشقان، ئۇنىڭدىن كېيىنكى نى - نى بوران - چاپقۇنلار ئىچىدىمۇ باشتىن ئاخىر خەلق ئامىسى بىلەن ھەمنەپەس، تەقدىرداش بولۇپ، كۆرمەك جايا - مۇشەققەتلەر تۇستىدىن غەلبە قىلىپ ھەر مىللەت خەلق ئامىسىنىڭ ھەقىقي قوللىشىغا ۋە ھىمايە قىلىشىغا مۇيەسسەر بولغانىدى.

ئىسلاھات، ئېچۇۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت ھازىرقى يېڭى ۋەزىيەتتە، خەلق ئامىسىغا بولغان ئىدىيىۋى ھېسسيات مەسىلىسى ئەھمىيەت بېرىشكە تېگىشلىك ئىنتايىن مۇھىم ۋە پرىنسىپاللىق مەسىلە. ھازىر بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنىڭ خەلقنى سۆيۈش ھېسسياتى ئاجىزلىشىپ كەتتى. خۇددى يولداش جيائ زېمىن ئېيتقاندەك: «بەزىلەرنىڭ ئامەۋى كۆز قارىشى ئاجىز، ئاما بىلەن ئالاقە قىلمايدۇ، ئامما بىلەن ئالاقە قىلمايدىكەن، ئامما بىلەن ئالاقە قىلمىغان ئادەم بەرمەيدۇ، ھەتتا ئامما بىلەن ئالاقە قىلىشقا يارىمايدۇ». دېمەك خەلقنى سۆيۈش ھېسسياتىنىڭ بولۇشى - بولماسلىقى كىشىلەر قەلبىنىڭ مايىل بولۇشى - بولماسلىقىغا، سىياسىي جەھەتتە مۇقىم بولۇشى - بولماسلىقىغا، جەمئىيەتنىڭ مۇقىم بولۇشى - بولماسلىقىغا ۋە پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن - سىياسەتلىرىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشى - ئەمەلىيلەشتۈرەلمەسلىككە بېۋاستە مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. بۇ، شۇنىڭ ئۇچۇنكى: بىرىنچى، خەلق ئامىسىغا بولغان ئىدىيىۋى ھېسسيات مەسىلىسى جان - دىل بىلەن خەلق ئۇچۇن خىزمەت قىلىش مۇددىئاسىنى ئىدىيە ۋە ھەرىكەت جەھەتتە ئۇزۇل - كېسىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش - ئەمەلىيلەشتۈرەلمەسلىككە مۇناسىۋەتلىك مەسىلە. ئەگەر بىرەر كادىردا خەلق ئامىسىغا نىسبەتەن قويۇق سىنىپىي ھېسسيات كەم بولىدىكەن، ئۇنداق كادىردا جان - دىل بىلەن خەلق ئۇچۇن خىزمەت قىلىش مۇددىئاسىنى ئىدىيە ۋە ھەرىكەت جەھەتتە ئۇزۇل - كېسىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش قىيىنغا توختايدۇ. ئىككىنچى، ئەگەر بىرەر كادىردا خەلق ئامىسىغا بولغان ئىدىيىۋى ھېسسيات مەسىلىسى ئەھمىيەت بېرىشكە تېگىشلىك ئىنتايىن مۇھىم ۋە پرىنسىپاللىق مەسىلە. ھازىر بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلار ئارىسىدا پرولېتارىياتلىق ھېسسياتى بىلەن ئۇزلىرىنىڭ پۇتۇن ھاياتىنى خەلقتە بەخت يارىتىشقا ئاتاپ، ئىنسانىيەتنىڭ ئازادلىقى ئۇچۇن ئۇچمەس تۆھپىلەر قوشقان، ئۇنىڭدىن كېيىنكى نى - نى بوران - چاپقۇنلار ئىچىدىمۇ باشتىن ئاخىر خەلق ئامىسى بىلەن ھەمنەپەس، تەقدىرداش بولۇپ، كۆرمەك جايا - مۇشەققەتلەر تۇستىدىن غەلبە قىلىپ ھەر مىللەت خەلق ئامىسىنىڭ ھەقىقي قوللىشىغا ۋە ھىمايە قىلىشىغا مۇيەسسەر بولغانىدى.

ئىسلاھات، ئېچۇۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت ھازىرقى يېڭى ۋەزىيەتتە، خەلق ئامىسىغا بولغان ئىدىيىۋى ھېسسيات مەسىلىسى ئەھمىيەت بېرىشكە تېگىشلىك ئىنتايىن مۇھىم ۋە پرىنسىپاللىق مەسىلە. ھازىر بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنىڭ خەلقنى سۆيۈش ھېسسياتى بىلەن

كىم بولىدىكەن، ئۇنداق كادىردا جان ـ دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش روھىنىڭ بولۇشى، ئىشلەۋاتقان خىزمىتىگە نىسبەتەن مەسئۇلىيەتچان پوزىتسىيىدە بولۇشى مۇمكىن ئەمەس. ئىككىنچى، خەلق ئامىمىغا بولغان ئىدىيىۋى ھېسسىيات مەسلىسى ناتوغرا ئىستىلىنىڭ. ئالدىنى ئېلىش ـ ئالالماسلىقتا ۋە ئۇنى توسۇش توسىيالماسلىقتا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە. خەلق ئامىمىغا بولغان ھېسسىيات سۇس بولىدىكەن، ئىدىيىدە ئايىنىپ ئۆزگىرىپ كېتىدۇ ـ دە، شەخسىيەتچىلىك، بىيۇروكراتلىق، پۇل پەرەسلىك قاتارلىق چىرىك ئىدىيىلەر كاللىنى چىرمىۋالىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆڭىچەكە چوغ تارتىش، ئۆتكىلى بولمايدىغان ئىشلارنى ئۆتكىلى بولمايدۇ. بىرەر پارتىيە ۋە بىرەر دۆلەت، بىرەر مىللەت ئەگەر ھەممە ئىشتا كىتابنى چىقىش قىلسا، ئىدىيە قاتمال بولسا، خوراياتلىق ئەڭ ئالسا ئۇ ھالدا ئالغا باسالمايدۇ، ئۇنىڭ ھاياتى توختايدۇ. پارتىيە، دۆلەت ھالاك بولىدۇ» دېگەنىدى. دەرۋەقە بەزىلەر جەمئىيەتتىكى قىسمەن چىرىكلەشكەن ھادىسىلەرنى كۆرۈپلا، ئۇنى بازار ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللانغانلىقىمىزنىڭ نەتىجىسى دەپ ئىشە، يەنە بەزىلەر سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللانغانلىق «ئەمەلىيەتتە كاپىتالىزمچە يول تۇتقانلىق» دەپ قارىماقتا. مۇنداق قاراشلار خاتا. بىزنىڭ بەرپا قىلىدىغىنىمىز سوتسىيالىستىك تۈپ تۈزۈم ئاساسىدىكى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى. ئەگەر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزدىن چەتنىگەن ھالدا ھەمىشە «بازار ئىگىلىكى» دىن قورقۇش روھىي ھالىتىدە تۇرۇپ، ھەممە نەرسىگە نىسبەتەن «سوتسىيالىزم»، «كاپىتالىزم» دەپ تالاش-تارتىش قىلىۋەرسەك، دۆلەتنى، خەلقنى ھېيىتىشتىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش. مەر قاندىاق مىللەت ئۆزىنى ئۆزى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى، گۈللەندۈرۈشنى، روناق تاپقۇزۇشنى ئۈمىد قىلىدىكەن، چوقۇم ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، كونا قاراشلارنى چۈرۈپ تاشلاپ بازار ئىگىلىكى قارىشىنى تىكلىگەندىلا ئۆز رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى پەرقنى تەدرىجىي تۈگىتەلەيدۇ. شۇڭا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى چۈرىدىگەن ھالدا بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ تۈرتكىسىدە ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، كونا قاراشلاردىن قول ئۈزۈپ، ۋاقىت، ئۇنۇم، بازار قارىشىنى يېتىلدۇرگەندىلا، تەرەققىياتنى تېزلەتكىلى بولىدۇ.

سوتسىيالىزمنىڭ تۈپ ۋەزىپىسى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش. ھەر قاندىاق مىللەت ئۆزىنى ئۆزى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى، گۈللەندۈرۈشنى، روناق تاپقۇزۇشنى ئۈمىد قىلىدىكەن، چوقۇم ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، كونا قاراشلارنى چۈرۈپ تاشلاپ بازار ئىگىلىكى قارىشىنى تىكلىگەندىلا ئۆز رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى پەرقنى تەدرىجىي تۈگىتەلەيدۇ. شۇڭا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى چۈرىدىگەن ھالدا بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ تۈرتكىسىدە ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ۋاقىت، ئۇنۇم، بازار قارىشىنى يېتىلدۇرگەندىلا، تەرەققىياتنى تېزلەتكىلى بولىدۇ.

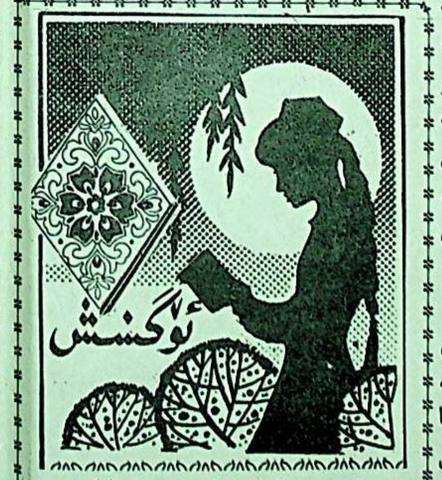

تامغىنى **مۇختەر ئەپەندى** ئىشلىگەن

ئىدىيىنى ئازاد قىلغاندىلا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە بولغان توغرىشى چوڭقۇرلاشتۇرغىلى بولىدۇ

باشا قاسىم

ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى نەزەرىيىۋى ئاساس. ئىلمىزدە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى نەزەرىيىسىنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى تاۋار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلىۋاتقان ئىسكەنجىلەرنى سۈپۈرۈپ تاشلاپ، تۈرلۈك ئىقتىسادىي قانۇنىيەتلەرنىڭ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى.

پارتىيەنىڭ 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3ـ ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «مەركىزىي كومىتېتنىڭ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشقا دائىر بىر قانچە مەسلە توغرىسىدىكى قارارى» ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى ئېلىپ بېرىش، بازارنى يېتىلدۇرۇش جەھەتلەردە ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندۈرگەن بولسىمۇ، كىشىلەردە ئۇزۇندىن بۇيان پىلانلىق ئىگىلىككە ماس كېلىدىغان بىر قاتار تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلى ۋە مەنپەئەت مۇناسىۋىتى شەكىللىنىپ قالغانلىقى ئوچۇن، بازار ئىگىلىكى ئالدىدا گاڭگىراپ قالىدىغان ۋە ماسلىشالمايدىغان روھىي ھالەت مەۋجۇت.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «ئىدىيە جەھەتتىكى قاتمالـلىق بۇزۇپ تاشلانمىسا، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئىدىيىسى زور دەرىجىدە ئازاد قىلىنمىسا، توختىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتىن ئۈمىد كۈتكىلى بولمايدۇ. بىرەر پارتىيە ۋە بىرەر دۆلەت، بىرەر مىللەت ئەگەر ھەممە ئىشتا كىتابنى چىقىش قىلسا، ئىدىيە قاتمال بولسا، خوراياتلىق ئەڭ ئالسا ئۇ ھالدا ئالغا باسالمايدۇ، ئۇنىڭ ھاياتى توختايدۇ. پارتىيە، دۆلەت ھالاك بولىدۇ» دېگەنىدى. دەرۋەقە بەزىلەر سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللانغانلىقىمىزنىڭ نەتىجىسى دېيىشىشە، يەنە بەزىلەر سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللانغانلىق «ئەمەلىيەتتە كاپىتالىزمچە يول تۇتقانلىق» دەپ قارىماقتا. مۇنداق قاراشلار خاتا. بىزنىڭ بەرپا قىلىدىغىنىمىز سوتسىيالىستىك تۈپ تۈزۈم ئاساسىدىكى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى. ئەگەر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزدىن چەتنىگەن ھالدا ھەمىشە «بازار ئىگىلىكى» دىن قورقۇش روھىي ھالىتىدە تۇرۇپ، ھەممە نەرسىگە نىسبەتەن «سوتسىيالىزم»، «كاپىتالىزم» دەپ تالاش-تارتىش قىلىۋەرسەك، دۆلەتنى، خەلقنى ھېيىتىشتىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، ئېكسپلاتاتسىيىنى يوقىتىش، ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈشنى تۈگىتىپ، ئاخىردا ئورتاق بېيىش مەقسىتىگە يېتىش» دەپ كۆرسەتتى.

ئۇنداق بولسا، سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە بازار ئىگىلىكىنى قانداق چۈشىنىش كېرەك؟ بۇ مەسىلىدە ئىلگىرى بىزدە ئىككى خىل قاراش بولغان. بىرى، بازار ئىگىلىكى پەقەت كاپىتالىزمغا خاس نەرسە، سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە بازار ئىگىلىكىنى ئىشلىتىش كاپىتالىزمنى ئەسلىتىدۇ، دەپ قارايدۇ. يەنە بىرى، بازار ئىگىلىكى ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ بىر خىل شەكلى، سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە بازار ئىگىلىكىنى ئىشلىتىش سوتسىيالىزمنى ئەسلىتىدۇ، دەپ قارايدۇ. بۇ ئىككى خىل قاراش ئىدىيىنى ئازاد قىلىش ۋە ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش جەريانىدا ئاستا-ئاستا ئورتاق تونۇشقا ئېرىشىلدى. ئەمەلىيەتتە، سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە بازار ئىگىلىكىنى ئىشلىتىش سوتسىيالىزمنى ئەسلىتىدۇ، دەپ قارايدىغان كىشىلەر ماركسىزم كلاسسىكلىرىنىڭ سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە تاۋار ئىشلەپچىقىرىش بولمايدۇ، دېگەن سۆزىگە ئاساسەن، سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە بازار ئىگىلىكىنى ئىشلىتىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن تاۋار ئىشلەپچىقىرىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ ئاساسىي ئامىلى بولغان ئىجتىمائىي ئۇمۇمىي ئەمگەك ۋاقتىنى ئىنكار قىلىشى كېرەك، دەپ قارايدۇ. بۇ خىل قاراش ماركسىزم كلاسسىكلىرىنىڭ سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە تاۋار ئىشلەپچىقىرىش بولمايدۇ، دېگەن سۆزىنى ئەينەن چۈشىنىشتىن كېلىپ چىققان. ماركسىزم كلاسسىكلىرى سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە تاۋار ئىشلەپچىقىرىش بولمايدۇ، دېگەن سۆزىنى ئوتتۇرىغا قويغان ۋاقىتتا، ئۇلار ئىجتىمائىي ئۇمۇمىي ئەمگەك ۋاقتىنى ئىنكار قىلىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە تاۋار ئىشلەپچىقىرىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ ئاساسىي ئامىلى بولغان ئىجتىمائىي ئۇمۇمىي ئەمگەك ۋاقتىنى ئىنكار قىلىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن

چىاۋشى تۈركىيە بۈيۈك خەلق پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مەملىكىتىمىز خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چىاۋشى بۈگۈن كەچتە «خەلق» سارىيىدا پارلامېنت باشلىقى مۇستافا قېيۇم يېتەكچىلىكىدىكى تۈركىيە بۈيۈك خەلق پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

چىاۋشى پارلامېنت باشلىقى قېيۇم ھەمدە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ زىيارىتىگە قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «جۇڭگو، تۈركىيە ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئىنتايىن ياخشى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار. تۈركىيە بۈيۈك خەلق پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگونى زىيارەت قىلىشى ئۆمىكىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى پارلامېنتتىكى سىياسىي پارتىيىلەرنىڭ ۋەكىللىرى، ئۇلار دۆلىتىگە قايتىپ بارغاندىن كېيىن، ئۆزلىرىنىڭ قىزغىن، دوستانە كۈتۈۋېلىنغانلىق ئەھۋالىنى تۈركىيە خەلقىگە ئېيتىدۇ. مەن بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ ئىككى دۆلەت خەلقلىرى ئوتتۇرىسىدىكى چوڭقۇر دوستلۇقنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىگە ئىشىنىمەن». ئۇ يەنە تۈركىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد، سودا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلىرىدىكى ھەمكارلىقنىڭ يېقىنقى مەزگىللەردە كۆتۈرۈلۈشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

قېيۇم مۇنداق دېدى: «تۈركىيە بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا ئۆزاق مۇددەتلىك دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار. بۇ قېتىمقى جۇڭگونى زىيارەت قىلىشىمىز دۆلىتىمىز بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرىدۇ».

جۇڭگونىڭ تۈركىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى كۈتۈۋېلىش يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئىككى دۆلەتنىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىنىڭ 25 يىللىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەنقەرە، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ تۈركىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ۋۇكېمىڭ بۈگۈن كەچتە كۈتۈۋېلىش يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگو بىلەن تۈركىيىنىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىنىڭ 25 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

ۋۇكېمىڭ كۈتۈۋېلىش يېغىنىدا جۇڭگونىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېەن چېچېننىڭ تۈركىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىنارغا يازغان تەبرىك تېلېگراممىسىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

چېەن چېچېن تەبرىك تېلېگراممىسىدا مۇنداق دېگەن: «جۇڭگو بىلەن تۈركىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋىتىنى ئورناتقان 25 يىلدىن بۇيان، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئوڭۇشلۇق راۋاجلاندى، يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئۆزئارا زىيارىتى ۋە ھەر خىل دوستانە بېرىش - كېلىشلىرى ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى، ھەمكارلىق ساھەسى كۆپەيدى، ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئۆزئارا چۈشىنىشى ۋە ئىنتىلىشى دوستلۇقى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتى. بىز 25 يىلدىن بۇيان ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلىرىدىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدىن مەمنۇن».

چىنارمۇ تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، تۈركىيە بىلەن جۇڭگونىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىنىڭ 25 يىللىقىنى تەبرىكلىدى. بۈگۈن كەچتىكى كۈتۈۋېلىش يېغىنىغا تۈركىيىنىڭ ئىككى مىنىستىرى، بىر قىسىم پارلامېنت ئەزالىرى ھەمدە تۈركىيىلىك 150 مېھمان قاتناشتى.

8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى كېنىيىنىڭ نايروبى شەھىرىدىكى بىر مەسچىت سىرتىدا بىر توپ سۈمالىلىق مۇسابىر سۈمالى قوراللىق كۈچلىرىنىڭ رەھبىرى ئېيدىدنىڭ ئۆلۈم خەۋىرى ئۇستىدە پاراڭلاشماقتا. نۇرغۇن سۈمالىلىق مۇسابىر سۈمالىزېمىندا تىنچلىق بولۇشىنى تەشنالىق بىلەن كۈتمەكتە. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئىراق جۇڭگونىڭ «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» كېلىشىمىنى يولغا قويۇشتا رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 3-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىراق سەھىيە مىنىستىرى مۇبارەك بۇگۈن بۇ يەردە زىيارەتكە كەلگەن جۇڭگو سودا ۋەكىللەر ئۆمكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشكەندە ئىراق جۇڭگونىڭ ئىراق بىلەن ب د ت ئوتتۇرىسىدا ھاسىل قىلىنغان «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» كېلىشىمىنى يول قويۇشتا رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ، دېدى.

تاللىقى ئىقتىساد-سودا مىنىستىرلىكى غەربىي ئاسىيا-ئافرىقا مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى شى ۋېيشېەن باشچىلىقىدىكى جۇڭگو سودا ۋەكىللەر ئۆمكىدىكىلەر زىيارەت مەزگىلىدە ئىراقنىڭ سودا، يېزا ئىگىلىكى، قاتناش-ترانسپورت، زاۋۇت - كان، سەھىيە، ھەربىي سانائەت قاتارلىق مىنىستىرلىكلىرىنىڭ مىنىستىرلىرى بىلەن كۆرۈشتى. ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەتنىڭ سودا مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش بولۇپمۇ «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» چۈشىنىشى ئەسلەتمىسىنىڭ رامكىسى ئاستىدا ئىككى تەرەپنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشىنىڭ ئىستىقبالىنى مۇزاكىرە قىلدى.

شى ۋېيشېەن ئىراق سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى سالىخ بىلەن سۆھبەتلەشكەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىراقنىڭ ب د ت بىلەن ھاسىل قىلغان كېلىشىمىنى قوللايدۇ ھەم ئىراق خەلقىنىڭ خەلقئارانىڭ جازالىشى تۈپەيلىدىن تارتقان ئازابىنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن، مۇشۇ رامكا ئاستىدا ئىراققا جددىي ئېھتىياجلىق بولغان ئىنسانپەرۋەرلىك بۇيۇملىرىنى ئېكسپورت قىلىشنى خالايدۇ. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمكىدىكىلەر يەنە ئىراقنىڭ سودا-سانائەت ساھەسىدىكى ئەربابلىرى بىلەن يۇقىرىدىكى مەسىلىلەر توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە ئۇچراشتى.

چاۋشېەن ياپونىيىنىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشتا شەرت قويغانلىقىنى بىمەنىلىك دەپ تەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېڭراك، 3-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. چاۋشېەن ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئورگان گېزىتى «ئەمگەك خەۋەرلىرى» بۈگۈن ماقالە ئېلان قىلىپ، ياپونىيىنىڭ ياپونىيە بىلەن چاۋشېەننىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش ئۈچۈن شەرت قويغانلىقىنى تەنقىد قىلدى ھەمدە ياپونىيىدىن تارىخىي جىنايىتىدىن ئەستايىدىل ھېساپ بېرىشىنى تەلەپ قىلدى.

«ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتىنىڭ ماقالىسى ياپونىيە دائىرىلىرىنىڭ يېقىندا ياپونىيە بىلەن چاۋشېەننىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش سۆھبىتىنى قايتا باشلاش توغرىسىدا شەرت قويغانلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ ئېلان قىلىنغان.

ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: ياپونىيە قىلمۇالدى، بۇ تولىمۇ بىمەنىلىك. چاۋشېەن بىلەن ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ نورمالالاشتۇرۇلۇشى ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىگە ئاساسەن ئىشقا ئاشۇرۇلۇشى كېرەك، چاۋشېەننىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالىنىڭ سۆزلىشىشى ۋە «تۆت تەرەپ سۆھبىتى»گە كەلسەك، ئۇنى چاۋشېەن ئۆز ئالدىغا بەلگىلىشى كېرەك.

ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: ياپونىيىنىڭ ئىلگىرىكى تارىخىي جىنايەتلىرى ئۈستىدىن ھېساب بېرىش قىلسىمۇ بولىدىغان - قىلمىسىمۇ بولىدىغان ئىش ئەمەس، بەلكى ھېساب بېرىشكە تېگىشلىك ئىش. ياپونىيەدائىرىلىرى ھەر قانداق ۋاستىلەرنى قوللانسىمۇ بۇ جاۋابكارلىقتىن قېچىپ قۇتۇلالمايدۇ. ياپونىيە دائىرىلىرىنىڭ

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى كېچىش پالاتاسى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت كومىتېتىدا گۇۋاھلىق بەرگەندە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئامېرىكا نۇرغۇن ساھەلەردىكى مەنپەئەتىنى كۆزدە تۇتۇپ، جۇڭگونىڭ يۇقىرى قاتلامدىكىلەر بىلەن دائىم ئالاقە قىلىپ تۇرۇشى كېرەك.

△ ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇنىڭ ئۇنتۇردانىيە پادىشاھى ھۈسەين بىلەن مەخپىي ئۇچراشقانلىقىنى، ئىككى تەرەپنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى چىڭ مۇخلاپ باشچىلىقىدىكى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ مۇئاۋىن ئاينىڭ 1-كۈنى ۋېنېسۇئېلاغا بېيتىپ كېلىپ، بۇ يەردىكى تۆت كۈنلۈك رەسمىي زىيارىتىنى باشلىدى.

△ ياپونىيە سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيەسىنىڭ كادىرلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى دائىمىي ئىش بېجىرگۈچىلەر يىغىنى ئۆتكۈزدى، يىغىن قاتناشچىلىرى باش ۋەزىر چىاۋېبىنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلغانلىقىنى بەس-بەستە تەنقىد قىلدى.

△ پات ئاردا ۋەزىپە ئۆتەشكە باردىغان نىگېرىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا يېڭىدىن تەيىنلەنگەن باش ئەلچىسى ئاراج كازاۋېل 7-ئاينىڭ 31-كۈنى مۇنداق دېدى: مەن ۋەزىپە ئۆتىگەن مەزگىلدە نىگېرىيە بىلەن جۇڭگونىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرىمەن.

△ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېربىلىرى ئەدلىيە مىنىستىرىنىڭ ياردەمچىسى نەشكوۋىچ مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېربىلىرى سابىق

ئالجىرىيەدە تېررورلۇققا قارشى كۈرەش نەتىجىگە ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئالجىر، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئالجىرىيە زۇڭلىسى ئۇيەھيا بۇگۈن مەتبۇئات ساھەسىدىكىلەرگە: ئالجىرىيەدە تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش كۈرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى، دېدى.

ئۇيەھيا زۇڭلى بولغان يەتتە ئايدىن بۇيان ئۆتكۈزۈلگەن تۇنجى قېتىملىق مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا مۇنداق دېدى: «ئالجىرىيە دۆلەتنىڭ مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ئۇرۇنۇشلارنى مەغلۇب قىلدى، ھازىر تېررورچى گۇرۇھلارنىڭ قالدۇقلىرىنى يوقىتىش ئۈچۈن تىرىشۋاتىدۇ». ئۇيەھيا يېقىنقى ئىككى ھەپتىدىن بۇيان ئالجىرىيىنىڭ بەزى شەھەرلىرىدە كۆرۈلگەن پارتلىتىش ۋە يوشۇرۇن ئۇلتۇرۇش دېلولىرىنىڭ قايتا يولغا قويۇپ، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە ئۇزلۇكسىز نەتىجىگە ئېرىشتى، ئالجىرىيىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى ئۈتكەن يىلى شۇ مەزگىلدىكىسىدىن كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

ئۇرلەش ھادىسىلىرىنى كۆزدە تۇتۇپ مۇنداق دېدى: ئالجىرىيە «تېررورچى گۇرۇھلار پەيدا قىلغان جىنايى ھەرىكەتلەردىن يۈكسەك ھوشيار بولۇشى كېرەك».

يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان ئالجىرىيە ھۆكۈمىتى تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە داۋاملىق تۇردە ئۇزلۇكسىز زەربە بېرىپ، زورئاۋانلىق، قەتلە قىلىش ۋەقەلىرىنى كۆپلەپ پەيدا قىلغان تېررورچىلارنى قولغا ئالدى، بۇ يىلدىن بۇيان ئالجىرىيە ھۆكۈمىتى يەنە تېررورچى گۇرۇھلارنى پارچىلاش سىياسىتىنى قوللىنىپ، تېررورلۇق ھەرىكەتلەردىن ۋاز كېچىپ ھۆكۈمەتكە تەسلىم بولغانلارغا كەڭچىلىك قىلىش سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، تېررورلۇققا قارشى كۈرەشتە ئۇزلۇكسىز نەتىجىگە ئېرىشتى، ئالجىرىيىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى ئۈتكەن يىلى شۇ مەزگىلدىكىسىدىن كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

ئامېرىكىلىق ئىككى ئۆسمۇر ئېگىرلارنىڭ چېركاۋسغا ئوت قويۇپ كۆيدۈرۈۋەتكەنلىكتىن قولغا ئېلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 4 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئامېرىكىلىق ئىككى ئۇياق تەنلىك ئۆسمۇر جەنۇبىي كارولىنا شتاتىدىكى نېگىرلارنىڭ چېركاۋسغا ئوت قويۇپ كۆيدۈرۈۋەتتى دەپ ئەيىبلىنىپ، مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى قولغا ئېلىندى.

جەنۇبىي كارولىنا شتاتى ئەدلىيە ئىدارىسىنىڭ باياناتچىسى ماك ئىننىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، داۋېي مۇدى ۋە تاربود ئىسملىك بۇ ئىككى ئۆسمۇر بۇ يىل 17 ياش ئىكەن. ئۇلار مۇشۇ ئاينىڭ 1 - كۈنى ئەتىگەندە بۇ شتاتنىڭ چىلون رايونىدىكى نېگىرلارنىڭ ياغاچتىن ياسالغان ئاساسلىق چېركاۋسغا ئوت قويۇپ كۆيدۈرۈۋەتتى، دەپ ئەيىبلەنگەن. ماگىئېن ئۇلارنىڭ ئوت قويۇش سەۋەبلىرى ئېنىق ئەمەس دېدى.

خەۋەرگە قارىغاندا، 1995 - يىلىدىن بۇيان جەنۇبىي كارولىنا شتاتىنىڭ چىلۇن رايونىدا شۇ جايدىكى نېگىرلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرىنىڭ چېركاۋ قاتارلىق مال-مۈلۈكلىرىنى ئوبيېكت قىلغان 70 قېتىمدىن كۆپرەك ئوت قويۇش ئەنزىسى يۈز بەرگەن.

سۇرىيە، لۇبنان زۇڭتۇڭلىرى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى مۇزاكىرە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. سۇرىيە زۇڭتۇڭى ئاساد زىيارەتكە كەلگەن لۇبنان زۇڭتۇڭى ھىراۋى بىلەن بۇگۈن بۇ يەردە سۇرىيە بىلەن لۇبنانىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن ئۈزۈلدىغا ياراشمايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

ھىراۋى ئىسرائىلىيە ئاۋۋال لۇبنان - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتى ئۈتكۈزۈش، بۇ ئارقىلىق سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ، ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى جاكارلىغاندىن كېيىن، بۇگۈن چوشتىن بۇرۇن بۇ يەرگە يېتىپ كېلىپ زىيارىتىنى باشلىغانىدى.

ئاشكارىلىنىشچە، سۇرىيە ۋە لۇبنان زۇڭتۇڭلىرى ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىنى ھەمدە ئىسرائىلىيىنىڭ قاتتىق سىياسىتىنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتقا كۆرسىتىدىغان پاسسىپ تەسىرىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلغان. ئىككى تەرەپ بىردەك سۇرىيە بىلەن لۇبنان تىنچلىق تەرەققىياتىدا ئىلگىرى-كېيىن دەپ ئايرىمايدۇ. ئۇلار ئىسرائىلىيە بىلەن ئۈز ئالدىغا ياراشمايدۇ، دەپ ھېسابلىغان.

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى ئەرەپ دۆلەتلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ياخشىلاشنى مۇزاكىرە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 4 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ بۇگۈن مۇئاۋلارنى تەكىتلىدى: ئەرەب رەھبەرلىرى ئىسرائىلىيە - ئەرەب مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشتا مۇھىم رول ئوينىشى كېرەك، تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا ئىشنى ئالدى بىلەن ئالاقىدار دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرىدىن باشلىشى كېرەك.

ئۇ شۇ جايدا ئۈيۇشتۇرۇلغان بىر قېتىملىق يىغىندا ئەرەب دۆلەتلىرى رەھبەرلىرىنىڭ «سەگەكلىك بىلەن قارار چىقىرىش» ئارقىلىق ئەرەب - ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىنى نورمالىلاشتۇرۇشنى مۇزاكىرە قىلدى. نېتانياخۇ يىغىندا «خەۋپسىزلىك كاپالىتىگە ئىگە تىنچلىق» نى كۆزلەش مەيدانىنى تەكتىلىدى. ئۇ ئىزاھلاپ مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرقنىڭ «دېموكراتىيلىشىشى» نى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولمايدۇ، شۇڭا خەۋپسىزلىك كاپالىتى ناھايىتى مۇھىم.

ئۇ يەلەستىنلىكلەر بىلەن مۇناسىۋەتنى نورمالىلاشتۇرۇشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن بولسىمۇ، لېكىن خەۋپسىزلىك مەسىلىسىنىڭ ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەتنىڭ ئاچقۇچى ئىكەنلىكىنى «تەكتىلىدى. ئۇ «تېررورلۇق» نىڭ تەكرارلىنىشىدىن ساقلىنىش كېرەك، دېدى. ئۇ يەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپاتتىن يەلەستىنلىكلەرگە مۇنداق بىر پاكىتنى - «ئىسرائىلىيە بىلەن ئۇرۇش قىلىش نۇقتىسىنەزەرىنىڭ ۋاقتىنىڭ ئۆتۈپ كەتكەن» لىكىنى چۈشەندۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇ ئىسرائىلىيە بىلەن مىسىر مۇناسىۋىتىنىڭ ئىستقبالىدىن ئۇمىدۋار ئىكەنلىكىنى ئېيتتى. ئۇ ئىسرائىلىيە بىلەن سۇرىيە مۇناسىۋىتى توغرىسىدا: ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا بىرمۇنچە ئىختىلاپلار بولسىمۇ، لېكىن ئىككى تەرەپنىڭ سۆھبەت ئۆتكۈزۈشىدىن يەنىلا ئۈمىد بار، دېدى.

ئۈرۈن گىرىنى ئامېرىكىنىڭ ئەنسىلىشكە زەددىيە پارتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 4 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. «ئۈران خەۋەرلەر» گېزىتى بۇگۈن باش ماقالە ئېلان قىلىپ: ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېررىنىڭ يېقىندا ئۈرانغا تېررورلۇق ۋەقەسى پەيدا قىلدى، دەپ ئەيىبلىگەن سۆزىنىڭ «قىلچە ئاساسى يوق» دېدى.

پېررى مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى مۇنداق دېگەن: ئۈران 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ زەھران شەھىرىدە يۈز بەرگەن پارتلاش ۋەقەسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇشى مۇمكىن. بۇ پارتلاش ۋەقەسىدە ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ 19 كومانداندىن - جەڭچىسى ئۆلدى، 300 دىن ئارتۇق ئادەمى يارىلاندى.

بۇگېزىتنىڭ باش ماقالىسىدە مۇنداق دېيىلدى: پېررىنىڭ ھېچقانداق دەلىل - ئىسپات بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا ئاغزىغا كەلگەننى جۆيلۇشى ھەققىتەن كىشىنى چۆچۈتىدۇ. باش ماقالىدە مۇنداق كۆرسىتىلدى: پېررى دەلىل - ئىسپاتنى ئوتتۇرىغا قويالمىغانلىكەن، «ئاغزىنى يۇمۇشى» كېرەك.

ئۈران دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى بايانات ئېلان قىلىپ، ئۈرانىنىڭ زەھران شەھىرىدىكى پارتلاش ۋەقەسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلدى.

فرانسىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى دېبرىنى دەپنە قىلىش مۇراسىمى ئانبۇۋاس شەھىردە ئوتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. فرانسىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى مىشىل دېبرىنى دەپنە قىلىش مۇراسىمى بۈگۈن چوشتىن بۇرۇن فرانسىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى ئانبۇۋاس شەھىردە ئوتكۈزۈلدى.

دېگول جياڭجۇنىڭ ئۇزاق مۇددەت ئەگىشىپ ماڭغان فرانسىيىنىڭ سىياسىي مۇنبىرىدىكى بۇ ئوقۇمۇشلۇق ئەربابنى دەپنە قىلىش مۇراسىمىغا فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراك، زۇڭلىسى جۇپېي ھەم 400 دىن ئارتۇق ھەر ساھە ئەربابى قاتناشتى.

84 ياشلىق دېبرى 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئوۋزىنىڭ يۇرتىدىكى ئوۋيدە ئالەمدىن ئوتكەنىدى. دېبرى دېگولنىڭ ھاۋالىسى بويىچە 5 - قېتىملىق جۇمھۇرىيەت ئاساسىي قانۇنىنىڭ تۇزۇپ چىقىشقا قاتناشقان. 5 - قېتىملىق جۇمھۇرىيەت دۇنياغا كەلگەندىن كېيىن دېبرى دېگول زۇڭتۇڭىنىڭ 1 - ئىچكى كابىنېت زۇڭلىسى بولغان. ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇ يەنە ئۇلگىرى، ئاخىر بولۇپ ئىقتىساد - مالىيە مىنىستىرى، دىپلوماتىيە مىنىستىرى ۋە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى قاتارلىق ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم ۋەزىپىلىرىنى ئوتكەن. دېبرى يەنە ئۇزاق مۇددەت - ئانگۇۋاس شەھىرىنىڭ باشلىقى بولغان.

ھوستانىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىدىكى كرىزىس يەنىلا ھەل بولمىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايبۇ، 4 - ئاۋغۇست خەۋىرى. ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ موستالدا تۇرۇشلۇق مەھۇرىي دائىرىلىرىنىڭ بايانىچىسى مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى يېرىم كېچىدە مۇنداق دېدى: خورۋاتلار بىلەن ئوتكۇزۇلگەن موستالنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىدىكى كرىزىسنى ھەل قىلىش توغرىسىدىكى سۆھبىتىم ھېچقانداق نەتىجىگە ئېرىشمىدى.

موستالنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىدىكى كرىزىس خورۋاتلارنىڭ يېڭىدىن سايلانغان بىرلىككە كەلگەن شەھەرلىك پارلامېنتنى چەكلىگەنلىكىدىن كېيىن چىققان. خورۋاتلار سىياسىي پارتىيىسى بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن شەھەر پارلامېنت سايلىمىدا مۇسۇلمانلار تەرىپىدىن مەغلۇب قىلىنىدى، لېكىن خورۋاتلار سايلامدا «قانۇنسىز ھەرىكەتلەر» كۆرۈلدى دەپ سايلام نەتىجىسىنى قوبۇل قىلىشنى رەت قىلدى، ياۋروپا ئىتتىپاقى خورۋاتلارنىڭ چۈشەندۈرۈشىگە رەددىيە بەرگەندىن كېيىن، خورۋاتلار يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا يەنە ئەرز قىلدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقى تەھدىت سېلىپ مۇنداق دېدى: خورۋاتلار مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى يېرىم كېچىدىن كېيىن چەكلەشنى ئاخىرلاشتۇرمايدىغان بولسا ياۋروپا ئىتتىپاقى موستالدىن چېكىنىپ چىقىدۇ ھەم ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ بۇ جايدا ئېلىپ بېرىۋاتقان ئىقتىسادنى قايتا گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنى توختىتىدۇ. لېكىن بۇ مەسىلە مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى بريۇسسېلدا يىغىن ئاچقاندىن كېيىن قارار قىلىنىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يائۈنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 ــ CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57）
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى　（بۇ سان ئالتە بەت）

1996 - يىل
ئاۋغۇست
9
جۈمە

مەركەز رەھبەرلىرى ئۆلىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزىمەتلىرى بىلەن كۆرۈشتى

جياڭ زېمىن ھەرقايسى سەپلەرنىڭ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزىمەتلەردىن ئۆگىنىپ، دۆلىتىمىزنى تېخىمۇ ياخشى گۈللەندۈرۈشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، بېيدەيخې، 8 - ئاۋغۇست تېلېگرامىمىز. شان - شەرەپ قۇچۇپ قايتىپ كەلگەن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزىمەتلىرى بۈگۈن بېيدەيخېدا جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، لىيۇخۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ سەممىي كۆرۈشۈشىگە مۇيەسسەر بولدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ۋەكالىتەن تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرىنى قىزغىن تەبرىكلىدى ۋە ئۇلاردىن سەممىي ھال سورىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر پۈتۈن مەملىكەت خەلقى 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا يېتىش ئۈچۈن تىرىشچ كۆرەش قىلماقتا. ھەرقايسى سەپلەر ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە دۆلەت ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرگەن تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرىدىن ئۆگىنىپ، ۋەتەننى سۆيۈپ پىداكارلىق كۆرسىتىش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلىتىمىزنى تېخىمۇ ياخشى گۈللەندۈرۈشى لازىم.

چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتىن ئاشقاندا، جياڭ زېمىن قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرى كۆرۈشۈش زالىغا كىرگەندە، جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللىرى ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى قىزغىن ئالقىش ياڭراتتى. ئۇلار مۇراسىم كىيىمى كىيگەن، بوينىغا مۇكاپات مېدالى ئاسقان بولۇپ، ئۇلارنىڭ چىرايىدا غەلبە تەبەسسۇمى جىلۋىلىنىپ تۇراتتى.

كۆرۈشۈش، بىرلىكتە سۈرەتكە چۈشۈشتىن كېيىن، جياڭ زېمىن قاتارلىق رەھبەرلەر تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى.

سۆھبەت يېغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى تيېيىڭ رياسەتچىلىك قىلدى، دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللىرى ئۆمىكىنىڭ باشلىقى ۋۇشاۋزۇ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزالار قاتارلىق ئىككى يۈزدىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

（ئاخىرى 4 - بەتتە）

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى تېلېگرامما ئەۋەتىپ

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن ھال سورىدى

گۈز خەۋىرىمىز. خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ھال سوراش تېلېگراممىسى ئەۋەتتى. تېلېگراممىدە ئەۋەتىلىشىچە: 7 - ئايدىن بۇيان رايونىمىزنىڭ كۆپ قىسىم جايلىرىدا كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، خەلقنىڭ ھاياتى، بىخەتەرلىكى ۋە مال - مۈلكى ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى. بىز سىلەردىن ۋە سىلەر ئارقىلىق ئاپەت يۈز بەرگەن جايلاردىكى خەلقتىن سەممىي ھال سورايمىز، خەتەردىن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1 - سېپىدە كۆرەش قىلىۋاتقان كادىرلار، ئامما، تىببىي خادىملار ۋە خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر- جەڭچىلىرىگە چىن قەلبىمىزدىن رەھمەت ئېيتىمىز ۋە ئۇلاردىن سەممىي ھال سورايمىز! خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى ئاپەت يۈز بەرگەن جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىدىكى كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پارتىيە ۋە خەلق ئالدىدا يۈكسەك مەسئۇلىيەتچان بولۇش پوزىتسىيىسى بىلەن ئەمەلىي ئىشلەش ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىكىدە ئاپەت ئەھۋالىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، خەلقنى ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۆزىنى قوتقۇزۇشقا؛ يۇرت - ماكانىنى قايتا گۈللەندۈرۈشكە تەشكىللەپ، ئاپەتتىن زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشقا، ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدۇ.

ئىشىنىمىزكى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئاپەت يۈز بەرگەن جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىكىدە، گوۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ پائال قوللىشى ۋە ياردىمى بىرىشى ئارقىسىدا ئاپەت يۈز بەرگەن جايلاردىكى خەلق چوقۇم بىر نىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، جاسارەت بىلەن كۈچىنىپ ئىشلەپ، ئاپەت كەلتۈرگەن قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، يۇرت - ماكانىنى قايتا گۈللەندۈرۈپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتنى يېڭىش ئۈستىدىكى غەلىبىنى قولغا كەلتۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسىنى راۋاجلاندۇرۇشقا زور كۈچ بىلەن مەدەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خۇيۇنپىڭ خەۋىر قىلىدۇ: ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكوم 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى دائىمىي كومىتېتنىڭ 10 - يىغىنىنى ئېچىپ، پوچتا - تېلېگراف خىزمىتى ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ، پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسى تەرەققىياتىدا ساقلىنىۋاتقان قېينىچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى مۇزاكىرە قىلدى. بۇ، ئىلى پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسى زور تەرەققىيات مەزگىلىگە كىرگەندە، يەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئۇنىڭغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ۋەتىنىمىزنىڭ غەربىي شىمالىي چېگرىسىغا جايلاشقان ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى - قازاق دېھقان، چارۋىچىلىرىنى ئاساس قىلغان، كۆپ مىللەت توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان يېراق - چەت رايون، ئىلى پوچتا - تېلېگراف خادىملىرى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە دائىرىسى كەڭ، ئاھالىسى تارقاق بولۇش، مەبلەغ پېتىشمەسلىكتەك قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، ئالاقىلىشىش ئىقتىدارى ۋە تېخنىكا سەۋىيىسىدە چوڭ بۆسۈش ھاسىل قىلدى. رايون بويىچە سانداقى تەسىس قىلىش، بىنالارغا تېلېفون سىمى تارتىشنى قوزغىلىش پىلانىغا كىرگۈزۈش، پوچتا - تېلېگراف ئۈل مۇئەسسەسە قوزغىلىشى ۋە تور - نۇقتا قوزغىلىشلىرىغا يەر ئىشلىتىش مەسلىسىنى مەخسۇس ھەل قىلىش، سىملىق تېلېفۇنزىيە نومۇرلىرىنىڭ يەتكۈزۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلىش، ئىلى CATV تېلېۋىزىيە تورى قوزغىلىشىنى پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە قوزغىش، پوچتا- تېلېگراف ئالاقىسى تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىپ، پوچتا- تېلېگراف ئالاقە ئىشىنى قوللىدى.

سەپرلىق يەتكۈزۈشنى يولغا قويىدى، بۇنىڭ بىلەن بەزى ئالاقىلىشىش تېخنىكا ۋاستىلىرى مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقئارادىكى ئىلغار سەۋىيىگە يېتىپ، بۇرۇنقى قالاق ئالاقىلىشىش ھالىتى تۈپتىن ئۆزگەرتىلدى.1995 - يىلىغا كەلگەندە، ئوبلاست بويىچە پوچتا - تېلېگراف كەسپى كىرىمى 90 مىليون يۈەنگە، پوچتا - تېلېگراف كەسپى ئومۇمىي مىقدارى 84 مىليون 740 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئىش سۈرئىتى 39.8 % بولدى. بۇ چېگرا رايونىنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، چېگرا ئېغىزىنى ئېچىۋېتىش ئۈچۈن ھاياتىي كۈچ بېغىشلاپ، يەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ يۈكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىشىگە ئېرىشتى. لېكىن تەرەققىيات جەريانىدا قېينىچىلىق، توسقۇنلۇقمۇ كۆرۈلدى، بۇ ھەقتە ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى كاڭ كېجيەن ئېنىق قىلىپ مۇنداق دېدى: پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسى ئۈل مۇئەسسەسە قوزغىلىشى سۈپىتىدە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ناھايىتى تېز راۋاجلىنىپ، ئىلى ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى، چېگرا رايونىنىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشتى. ھازىر پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بەزى قېينىچىلىق ۋە مەسىلىلەرگە دۇچ كەلدى. ئوبلاستلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پوچتا- تېلېگراف ئالاقىلىشىش كەسپىنى يۇقىرى سۈرئىتە راۋاجلاندۇرۇشنى بۇرۇنقىدەكلا داۋاملىق قوللايدۇ.

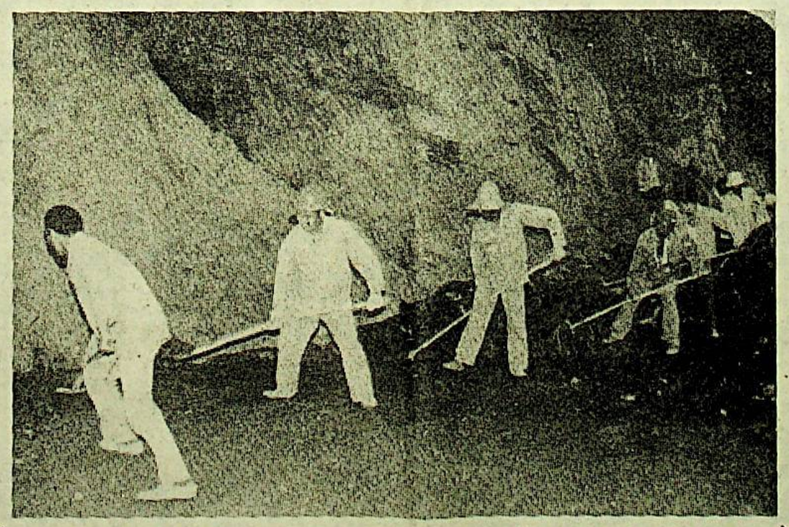

☆ داۋانچېڭنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىدە تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭسەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنى ياساش ۋەزىپىسىنى زىممىسىگە ئالغان تۆمۈر يول 1 - ئىدارىسىنىڭ 1 - 5 - باشقارمىسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر «312» دۆلەت يولىنى ھېسابات قىلىش ھەر كۈنى ئۇدا ئون نەچچە سائەت ئىشلىدى.

پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ئىلى ئوبلاستلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ئىلى ئوبلاستلىق ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئالاقىلىشىش ئىشىنى ياخشى قىلىشنى ئاساسىي ۋەزىپە قىلىپ، ئالاقىلىشىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئالاقىلىشىش تېخنىكا ۋاستىلىرىنى ياخشىلاش ۋە يېڭىلاشقا ئەھمىيەت بەردى. ئۇ ئالاقىلىشىش تېخنىكا ۋاستىلىرىنى ياخشىلاش ۋە يېڭىلاشنى ئالاقىلىشىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاساسى دەپ قارىدى. ئۇ ئالاقىلىشىش تېخنىكا ۋاستىلىرىنى ياخشىلاش ۋە يېڭىلاشنى ئالاقىلىشىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاساسى دەپ قارىدى. ئۇ ئالاقىلىشىش تېخنىكا ۋاستىلىرىنى ياخشىلاش ۋە يېڭىلاشنى ئالاقىلىشىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاساسى دەپ قارىدى.

زىممىسكە ئالغان تۆمۈر يول 1 - 5 - ئىدارىسىنىڭ 1 - باشقارمىسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر «312» دۆلەت يولىنى رېمونت قىلىش ئۈچۈن ھەر كۈنى ئۇدا ئون نەچچە سائەت ئىشلىدى.

سۈرەتتە: ئۇلار بېيجىڭ ۋاقتى كەچ سائەت ئون بولغاندىمۇ داۋاملىق ئىشلىمەكتە. لى گەنچېڭ فوتوسى

پوزىتسىيىسى بىلەن ئەمەلىي ئىشلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1 - سېپىدە تۇرۇشىنى، ئاپەت يۈز بەرگەن جايلاردىكى پارتكوم، ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، يۇرت - ماكانىنى قايتا گۈللەندۈرۈپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتى مۇدىرلار يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز كالك پىلك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتى 8 - ئاينىك 7- كۈنى چۈشتىن كېيىن 104 - قېتىملىق مۇدىرلار يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئارخىپ خىزمىتى ۋە «ئارخىپ قانۇنى» نىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى، ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تاپشۇرۇقىغا بىنائەن، ئاپتونوم رايونلۇق ئارخىپ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ۋەن جاۋكۈن يىغىنغا قاتناشقان مۇئاۋىن مۇدىرلاردىن شې فۇپىڭ، تۆرباييېر، خوجىخان ھاكىموۋ، ئامىنە غاپپار، باش كاتىپ مەھەممەت ئىسمائىل ۋە قىسمەن ئەزالارغا ئاپتونوم رايونىمىزدا ئارخىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى ۋە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى تەپسىلىي دوكلات قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا 1959 - يىلى ئارخىپ ئىشلىرىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئاپپاراتى قۇرۇلغان، شۇنىڭدىن بۇيان زور كۆلەمگە ئىگە ئارخىپ ئىشلىرى سىستېمىسى شەكىللىنىپ، تۈرلۈك قۇرۇلۇش ئىشلىرىدا ئىجابىي رولىنى جارى قىلدۇردى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا 107 دۆلەت ئارخىپخانىسى قۇرۇلدى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئالتە ئورگاندا تارماقلار ئارخىپخانىسى قۇرۇلدى. ئۇرۇمچى قاتارلىق 16 شەھەردە شەھەر ئارخىپخانىسى قۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل ئارخىپخانىلار 143 كە يېتىپ، ئارخىپخانىنىڭ كۆلىمى 49 مىڭ كۋادرات مېترغا يەتتى.

مۇدىرلار يىغىنى ئارخىپ خىزمىتىنىڭ نەتىجىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىللە، ئارخىپ خىزمىتىدىكى ئاجىز ھالقىلار، بولۇپمۇ «ئارخىپ قانۇنى» نى ئىزچىللاشتۇرۇشقا بولغان ئۇمىد ۋە تەكلىپىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ھامىدىن نىياز خۇلاسە سۆزىدە مۇنداق دېدى: مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىسى بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئېلان قىلغان «ئارخىپ قانۇنى»نىڭ تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن لايىھىسى ئارخىپ خىزمىتىنىڭ تەرەققىياتىنى قانۇنىي كاپالەتكە ئىگە قىلدى. ھازىر «ئارخىپ قانۇنى» نى ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، ئارخىپنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش ئېڭىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. ئارخىپ خىزمىتىدە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مۇناسىپ يەرلىك قائىدە - نىزام ۋە يولغا قويۇش چارىلىرىنى تېز تۈزۈپ چىقىش، قانۇننى چۈشىنىدىغان، قانۇننى ئىجرا قىلىدىغان يۇقىرى ساپالىق ئارخىپ كادىرلىرى قوشۇننىنى يېتىشتۈرۈش كېرەك. ئارخىپ ئامبىرى قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش، «ئارخىپ قانۇنى» نىڭ ئىجرا سىنى تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش كېرەك.

* * *

بۈ يىل 7 - ئاينىڭ 18-، 19- كۈنلىرى كەلگەن پەۋقۇلئاددە چوڭ خۇگۇ بۆلۈكىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇرۇۋۇتەكەچكە، قاتناش پۇتونلەي ئىدارىگە تېلېفون بەردى:

- ۋەي، مەن ئامان ھاجى، نېمە ئىش بولدى؟

- داۋانچىدا تۇرۇشلۇق باشقارمىدىن تېلېفون كەلدى، يوللارنى كەلكۈن ئېلىپ كېتىپتۇ، ئىدارىگە تېزدىن كەلسىگىز.

ئۇ ئىشنىڭ جىددىيلىكىنى ھېس قىلدى - دە، توي ئىگىسىگە، دوست - بۇرادەرلىرىگە ھۆزۈر - خاھلىق ئېيتىپ ئىدارىگە قاراپ يول ئالدى.

تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى باشلانغان كۈندىن تارتىپ ھازىرغىچە ئامان ھاجى يۇقىرىقىغا ئوخشاش «جىددىي چاقىرتىش»لار ۋەجىدىن كۆپ قېتىم دوست - بۇرادەرلىرى بىلەن تۆزگەن سورۇندىن، توي مەرىكىسىدىن، بالا - چاقىسىدىن ئايرىلىشقا مەجبۇر بولۇپ كەلدى. ئۇ ئىدارىگە كېلىپلا تېلېفون تۇرۇپكىسىنى قولغا ئېلىپ ئىشنى باشلىۋەتتى:

- ۋەي، ھازىر ئەھۋال قانداق؟

-ئەھۋال ئىنتايىن ئېغىر، داۋانچىك بازىرىنىمۇ سۇ بېسىپ كەتتى، خۇگۇدىكى 2-، 3 - توختام بۆلەكلىرى بىلەن بولغان ئالاقىمىز ئۈزۈلۈپ قالدى. داۋانچىك بازىرىدا بىر مۇنچە ئاپتوموبىل، نەچچە يۈز كىشى قاپسىلىپ قالدى...

- ئۇنداقتا تېزدىن تەشكىللىنىپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئاتلىنىڭلار، ماشىنا - ئۇسكۇنە ۋە ئادەملەرنى تەخلەپ تۇرۇڭلار، كەلكۈن يانغاندىن كېيىن، بۇزۇلغان جايلارنى ياساپ تۇرۇڭلار، داداڭدىن پۇتۇن پۇلغا تېگىشتىم. مەن بۇ پۇلنى ئاپەتكە ئۇچرىغان تەڭتۇشلىرىمنىڭ بالدۇرراق مەكتەپ قوينىغا قايتىشىنى، بۇرۇنقى تۇرمۇشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، شاد- خۇرام ياشىشىنى ئۈمىد قىلىپ ئىشانە قىلدىم».

يولداش ۋاڭ لېچۈەن 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنى بۇ خەتنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ساۋاقداش ماچىڭنىڭ سەممىي مېھىر- مۇھەببىتىنى ئالاھىدە مەدھىيىلىدى ھەم دەرھال ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىگە «ساۋاقداش ماچىڭنىڭ بۇ خىل ياخشى پەزىلىتى ۋە روھىنى تەشۋىق قىلىش» توغرىسىدا يولىيورۇق بەردى ھەم «كىشىلەر ئارىسىدا مۇشۇنداق مېھىر - مۇھەببەت بولۇشى كېرەك» دېدى.

ساۋاقداش ماچىڭنىڭ 100 يۇەن ئىشانە پۇلى ئاپتونوم رايونلۇق ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئىشخانىسىغا تاپشۇرۇپ بېرىلدى.

جىن رۇن

* * *

ئۇقۇغۇچى ماچىڭ ئاپەت رايونىدىكى بالىلارغا خىراجەت پۇلىنى ئىشانە قىلدى

ۋاڭ لېچۈەن: «كىشىلەر ئارىسىدا مۇشۇنداق مېھىر - مۇھەببەت بولۇشى كېرەك» دېدى

ئۆز خەۋىرىمىز. كىشىلىك دۇنيادىكى ھەقىقىي مۇھەببەتكە تولغان بىر پارچە خەت ۋە ئاپەت رايونىدىكى بالىلارغا ئىشانە قىلىنغان 100 يۇەن پۇل يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى يولداش ۋاڭ لېچۈەننى چوڭقۇر تەسىرلەندۈردى.

بۇ خەتنى مايتاغ 2 - ئوتتۇرا مەكتېپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى ماچىڭ 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى يولداش ۋاڭ لېچۈەنگە يازغانىدى. خەتتە مۇنداق دېيىلگەن: «يېقىنقى بىر نەچچە كۈندىن بۇيان گېزىت ۋە تېلېۋىزورىدىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۇرغۇن جايلىرىدا قاتتىق يامغۇر يېغىپ، كەلكۈن ئاپىتى بولغانلىقى، نۇرغۇن كىشىنىڭ يارلىنىپ، ماكانسىز قالغانلىقىدىن خەۋەر تاپتىم. مەن ئۇلارنىڭ بېشىغا كەلگەن بەختسىزلىكتىن بىئارام بولدۇم. بۇلار ئارىسىدا چوقۇم تەڭتۇشلىرىم بولۇشى مۇمكىن، دەپ ئويلىدىم. ھەمراھلىرىم ئاپەتكە ئۇچرىسا قانداقمۇ چىداپ تۇرالايمەن؟ شۇنىڭ بىلەن ئۆزۈم توپلىغان پارچە پۇللارنى

جىددىي پەيتتىكى ئامان ھاجى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئايتىللا ئالىم

قالغان ئىشلارنى ئۆزۈم بېرىپ بىر تەرەپ قىلاي...

- ۋەي، مەن فۇكاڭدا تۇرۇشلۇق باشقارمىدىن، فۇكاڭدا ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەردى، بىزنىڭ بەزى يول بۆلەكلىرىمىز بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى...

- يەرلىك بىلەن ئوبدان ماسلىشىپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئاتلىنىڭلار...

- ۋەي، مەن تۆزكۆلدە تۇرۇشلۇق باشقارمىدىن، كەلكۈن كېلىپ بىر قىسىم سۇغگۈچ - يوللارنى بۇزۇۋېتتى...

ئۇ ئەنە شۇنداق ئالدىراشلىق ئىچىدە كەچ كىرىپ كەتكەنلىكىنىمۇ سەزمەي قالدى. كەچ سائەت ئوندىن ئاشقاندا تېلېفون يەنە جىرىڭلىدى:

- ۋەي، ئامان ھاجىما؟ تېزدىن نازارەتكە كېلىڭ، جىددىي يىغىن بار.

ئۇ تېلېفون تۇرۇپكىسىنى قويۇپلا نازارەتكە قاراپ يول ئالدى. يىغىن زالىغا كىرگەندە، مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنىڭ ھەممىسى كېلىپ بولغانىدى، ھەممەيلەننىڭ چىرايىدىن جىددىيلىك چىقىپ تۇراتتى. يىغىن باشلانىدى، نازارەت رەھبەرلىرى شۇنداقلا 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان كەلكۈن ئاپىتىنىڭ ئەھۋالىنى كۆپچىلىككە چۈشەندۈرۈپ ئۆتكەندىن كېيىن، ئاپەت بۇزۇۋېتىلگەن يول بۆلەكلىرىنى ياساش ۋەزىپىسىنى تەقسىم قىلدى. ئامان ھاجىغا «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىدىكى بۇزۇلغان يولنى ئوڭشاپ، قاتناشنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋەزىپىسى تاپشۇرۇلدى، ئۇ كۆپچىلىكنىڭ ئالدىدا بارلىق چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بۇزۇلغان يولنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

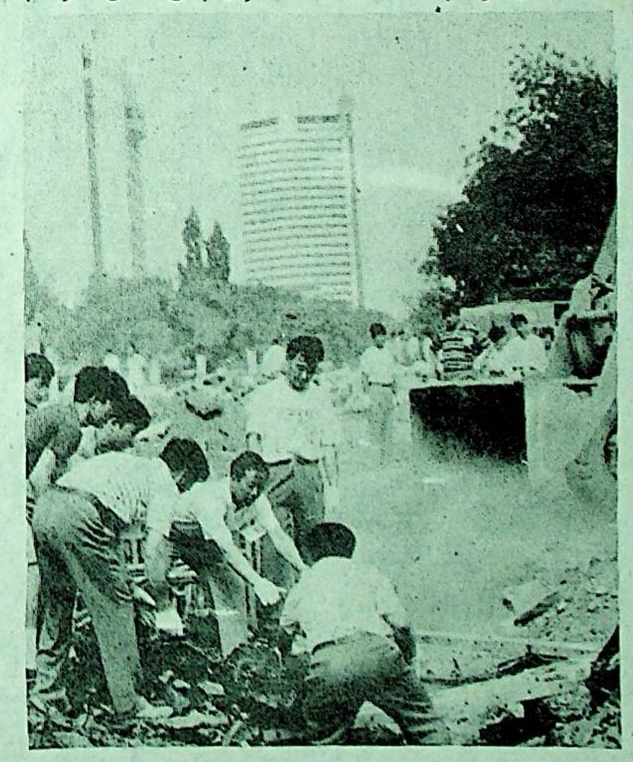

☆ ئۇرۇمچى شەھەرلىك تۇرلۇك مىللار شىركىتىنىڭ مەدەنىيەت بۇيۇملىرى شۆبە شىركىتىدىكى 50 نەچچە ئىشچى - خىزمەتچى 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى يېڭىدىن ياسىلىۋاتقان غەربىي چوڭ كۆۋرۈك قۇرۇلۇش ئورنىغا كېلىپ خالىسانە ئەمگەككە قاتناشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز لى يالك فوتوسى ☆

كەلكۈن ۋە باينىغولىنلىقلار

يۈسۈپجان ئىلى

بۇ يىل 7-ئاينىڭ 17-كۈنىدىن بۇيان، باينىغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يەنجى ۋادىسىدىكى بىر قىسىم جايلار يەۋقۇلئاددە چوڭ كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى، سۇ ئىنشائاتى، زاۋۇت-كان، كۆپ ساندىكى ئاھالىلەرنىڭ ئۆيلىرى ۋە بىر قىسىم ئېتىزلار سۇ ئاستىدا قالدى.

بىر قانچە قېتىم قاتتىق يامغۇر ياغقاندىن كېيىن، يەنجى ۋادىسىدىكى دەريا-ئېقىنلاردىكى سۇ ئۇلغىيىپ كەتتى، 17-ئىيۇل خۇاڭشۇيگو جىلغىسىدىكى كەلكۈننىڭ ئېقىش مىقدارى 550 كۇب مېتر/ سېكۇنتقا، 19-ئىيۇل 645 كۇب مېتر/ سېكۇنتقا يەتتى. تارىخىي خاتىرىلەرگە ئاساسلانغاندا، خۇاڭشۇيگو جىلغىسىدىكى سۇنىڭ ئەڭ جىق ئېقىش مىقدارى 380 كۇب مېتر/ سېكۇنتقا يەتكەن، خۇاڭشۇيگو جىلغىسىدىكى سۇ ئىنشائاتى مۇئەسسەسىلىرىنىڭ ھەممىسى بۇزۇلدى.

7-ئاينىڭ 26-كۈنىگىچە كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن ئېتىز 126 مىڭ 400 موغا، ھوسۇل ئالغىلى بولمايدىغان ۋە بىر قىسىم ھوسۇل ئالغىلى بولىدىغان كۆلەم 94 مىڭ 600 موغا يەتتى. 7890 مو ئورمان بەلبېغى نابۇت بولدى، 24 مىڭ 500 تۈياق چارۋامال ئۆلدى. دەسلەپكى مۆلچەرگە قارىغاندا، مۇشۇ بىر تۇرىدىلا ئىقتىسادىي زىيان 205 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى.

كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن سۇ ئىنشائاتىدا كۆرۈلگەن ئىقتىسادىي زىيان 197 مىليون يۈەنگە يەتتى. نۆۋەتتىلىق تايانچ قۇرۇلۇشلاردىن بولغان خۇاڭشۇيگو جىلغىسىدىكى كەلكۈن ئايرىش توسمىسى ساق قالغاندىن باشقا، قالغان مۇئەسسەسىلەرنىڭ ھەممىسى بۇزۇلدى. 450 مىڭ مو ئېتىزنى سۇغىرىدىغان «ئازادلىق - 2» ئۆستەڭنىڭ ئۇلاستاي تورى بۇزۇۋېتىلىپ، سۇ يەتكۈزۈشكە ئامال بولمىدى. كەلكۈن 366 توما (چۇشۇرگۈ)نى بۇزۇۋەتتى، 170 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى سۇ سىڭمەس ئۆستەڭنى ئېقىتىپ كەتتى، نوددىن 33 نى، كۆۋرۈك-سۆڭگۈچتىن 104 نى بۇزۇۋەتتى، بۇ رايوندىكى زاۋۇت-كان-كارخانىلارغا ئېغىر زىيان سالدى. 7-ئاينىڭ 22-كۈنىگىچە بالغۇنتاي رايونىدىكى خېجىك پولات زاۋۇتى، «سەكرەپ ئىلگىرىلەش» پولات زاۋۇتى، مەرمەرتاش زاۋۇتى، بالغۇنتاي ترانسفورماتور پونكىتى، خوشۇت شوخلا قىيامى زاۋۇتى، خېجىك يېڭىچە خىمىيە ساناتىتى زاۋۇتى قاتارلىق 20 كارخانىنى كەلكۈن بېسىپ كەتتى، كەلكۈندە ماشىنا-ئۈسكۈنىلەر ئېغىر ھالدا بۇزۇلدى، خېجىك پولات زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىدى. 20 كارخانىنىڭ 14 مىڭ 500 كۆتۈرەت ھېترلىق زاۋۇت ئۆيىنى سۇ بېسىپ كەتتى.

بۇ قېتىمقى زور كەلكۈن ئاپىتى ئامما ئۈچۈن زور قېيىنچىلىق كەلتۈردى. ستاتىستىكا قىلىنىشىچە، 10 مىڭ 734 ئېغىز ئۆي-ئىمارەت يېرىم ۋە تولۇق ئۆرۈلۈپ كەتكەن، 15 مىڭ 600 ئائىلە 50 مىڭ 400 ئادەم ئۆيسىز قالغان. ھازىرغىچە 3 مىڭ 600 ئائىلە 11 مىڭ 500 ئادەم ئۆيسىز قالماقتا. ئۇلار ھازىر ئۆي ئىچىگە سۇ كىرىپ كەتكەن ئۆيلىرىنى تازىلاش ۋە ئۆيلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش بىلەن ئالدىراش بولماقتا.

بۇ قېتىمقى زور كەلكۈن ئاپىتىدە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنىڭ 104 يېرى ئۇزۇلۇپ كەتتى، كۆپ بۆلەكلىرىدىكى ئاساسىي يول، كۆۋرۈك- سۆڭگۈچلىرى بۇزۇلۇپ كېتىپ رېلىس ئېسىلىپ قالدى. 314-، 216-، 220-دۆلەت يولىنىڭ جەمئىي 220 كىلومېترلىق ئاساسىي يول، يول ياقىلىرى بۇزۇۋېتىلدى، نەچچە ئون سۆڭگۈچ كەلكۈندە بۇزۇلدى، كەلكۈن ئاپىتىدە 11 ئادەم ئۆلدى، ئىككى ئادەم يوقاپ كەتتى، يەرلىكىنىڭ بۈاستە ئىقتىسادىي زىيىنى 1 مىليارد 234 مىليون يۈەنگە يەتتى.

100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن، باينىغولىن ئوبلاستى دەرھال يەنجى، كورلا، بالغۇنتاي، چاقىلىق، كىرغۇتتا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئالدىنقى سەپ شتابى قۇردى، ئوبلاستلىق پارتكوم، ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قوماندانلىق شتابىنىڭ قوماندانلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى ۋە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلدى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)، مەيدانلارمۇ مۇناسىپ ئاپپاراتلارنى قۇردى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەر، تۆمۈر- مەيدانلار، باينىغولىن ئوبلاستىدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلارنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتى ئالدىنقى سەپ قوماندانلىق شتابىنىڭ قوماندانلىقى ۋە باشقۇرۇشىدا بولدى. باينىغولىن شۆبە ھەربىي رايونى، يېزا ئىگىلىك 2- شىسى، شۇنىڭدەك سۇ ئىشلىرى، قاتناش، خەلق ئىشلىرى ۋە خەۋپرلىشىش تارماقلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ئالدىنقى سەپ قوماندانلىق شتابىغا بېرىپ يەرلىك، بىكىتۈەن، ھەربىي قىسىم، شۇنىڭدەك مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ كورلىدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش كۆچىنى ماسلاشتۇردى. كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشقان ئورۇنلار ئادەم كۆچى، ماددىي كۆچ، ماشىنا كۆچى تەشكىللەپ، سۇ بۇزۇۋەتكەن تاشيول بۆلەكلىرى ۋە توسمىلارنى جىددىي رېمونت قىلدى. ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشتا، ئىشنى تۇرلەرگە ئايرىپ مەسئۇل بولۇش، بىر قولدا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنى، يەنە بىر قولدا كۆندىلىك خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇش ئارقىلىق، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ ئارقا سەپ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. تۇرلۇك خەتەردىن جىددىي قۇتقۇزۇشنىڭ دەسلەپكى لايىھىسى تۈزۈپ چىقىلىپ، مەسلە كۆرۈلگەن ھامان تېز بىر تەرەپ قىلىندى. قاتناش توسۇلۇپ قېلىپ، يولدا تۇرۇپ قالغان يولۇچىلارنى

ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىمىزنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتكە كۆپلەپ ئاشلىق سېتىپ بېرەيلى

ئاقسۇ شەھرى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى پىلانلىنىدىن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئاشلىق ئىناسىنىڭ ئاساسى ئاقلىق مۇكاپاتلىنىدۇ
دېھقانچىلىق نازارىتى مەمكارلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت، قۇربان** خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتكەنلىكتىن، 7-ئاينىڭ 21-كۈنىگە قەدەر، شەھەر بويىچە 12 مىليون 52 مىڭ 900 كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىندى. بۇ، پىلاندىكىدىن 402 مىڭ 900 كىلوگرام كۆپ.

بۇ شەھەر يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش باشلىنىشتىن بۇرۇن توختامغا ئاساسەن ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى پۈختا ئورۇنلاشتۇرۇپ، دېھقانلارنى خاتىرجەم قىلدى. دېھقانلارغا دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش سىياسىتىنى كەڭ تۈردە تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىنى قوزغىدى. خىزمەت ئىستىلى ياخشى، كەسپىكە پىشىق كادىرلارنى سېتىۋېلىش خىزمىتىگە يارەملەشتۇردى. «تۆتتە ئاشكارا بولۇش»نى ئىشقا ئاشۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈردى. نەتىجىدە، بۇ شەھەر بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى پىلاندىكىدىن 402 مىڭ 900 كىلوگرام، يەنى ئۇچ پىرسەنت ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئاقتۇ ناھىيىسىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە 7 مىليون500 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل ئەتىياز ئاقتۇ ناھىيىسىدە ئېغىر تەبىئىي ئاپەت يۈز بەرگەن بولسىمۇ، دېھقانلار بۇغداي پەرۋىشىنى كۈچەيتكەنلىكتىن، بۇغدايلار راسا ئوخشىدى. ئورما مەزگىلى يېتىپ كېلىشى بىلەن يامغۇر، مۆلدۈر يېغىپ، بۇغدايىنى ئورۇش، خامان تېپىش، ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئىشىنى كېچىكتۈرۈۋەتتى. مۇشۇنداق ئەھۋال دېمۇ، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلىغىنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاق ھوججەت بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلدى. ئاشلىق باھاسىنى ئوچۇق ئېلان قىلىپ ۋە ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا باھانى ئېنىق يېزىپ چاپلاپ دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ناھىيە مەسئۇللىرى ۋە ئاشلىق تارماقلىرىدىكى مۇناسىۋەتلىك كىشىلەر ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا بېرىپ، تەكشۈرۈپ نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. نەتىجىدە 7-ئاينىڭ 30-كۈنىگىچە دېھقانلار دۆلەتكە 7 مىليون 500 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى 91 پىرسەنتنىنى ئورۇنداپ بولدى. ئومۇمەن، جاماللتېرەك يېزىلىرى ۋە ئاقتۇ بازىرى دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئونيار يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋۇھلى ئەخمەدى** خەۋەر قىلدۇ: تېمپېراتۇرا تۆۋەن بولۇش، ھۆل يېغىن كۆپ بولۇشتەك ئەھۋال ئاستىدىمۇ يازلىق ئاشلىقنىڭ مول ھوسۇل ئالغان غۇلجا ناھىيە ئونيار يېزىسى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسىنىڭ ئۆسكەنلىكى قاتارلىق سىياسەت، ئۇچۇرلارنى ھەر بىر دېھقان ئائىلىلىرىگىچە تولۇق ئۆز ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىش ئارقىلىق، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىگە بولغان ئىشەنچىسىنى ئاشۇرۇپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئالدىنقى قېتىم ئىچىدە ئورۇنداپ بولدى. ئۆتكەن يىلى ئونيار يېزىسى 1 مىليون 180 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئالدىنقى قېتىم ئىچىدە ئورۇنداپ بولغان ئىدى. بۇ يىل ئونيار يېزىسى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى 1 مىليون 500 مىڭ كىلوگرام قىلىپ بەلگىلىگەن بولسا، ھازىرغىچە 1 مىليون 400 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى 93 پىرسەنت ئورۇنداپ بولدى.

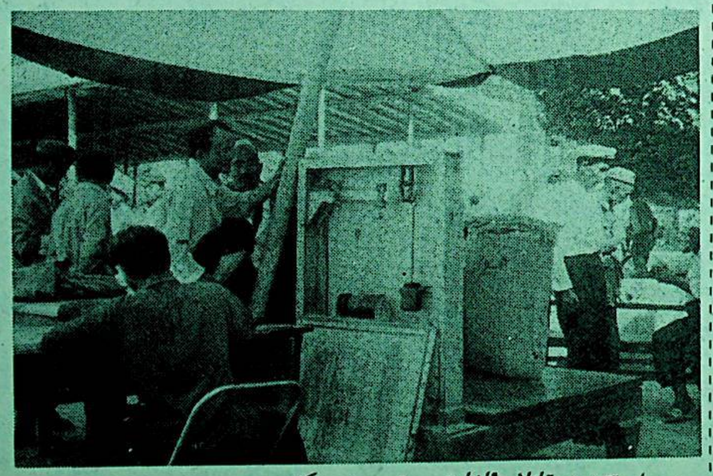

سۈرەتتە: دېھقانلار ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە.
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تەۋەككۈل ئەھمەت** خەۋىرى ۋە فوتوسى

يېڭىۋۆستەك يېزىسى بۇ يىللىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى

سۈرەتلىك خەۋەر

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ يېڭىۋۆستەك يېزا دېھقانلىرى مول ھوسۇل ئالغانلا دۆلەتنى ئۇنتۇمايلا يۇتۇن يىللىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى يازلىق ئاشلىق بىلەنلا ئورۇنداپ بولدى.

بۇ يىل بۇ يېزىنىڭ بۇغداي پەرۋىشى ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، بۇغدايلار ئوبدان ئوخشىدى. مول ھوسۇلنى مول پېتى يىغىۋېلىش، دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ۋاقتىدا تولۇق ئورۇنداش ئۈچۈن، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تەييارلىق خىزمەتلىرىنى بالدۇر، پۈختا ئورۇنلاشتۇردى. نەتىجىدە 7-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بۇ يېزىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە 1 مىليون 180 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، يازلىق ۋە كۈزلۈك ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى يازلىق ئاشلىق بىلەنلا ئورۇنداپ بولدى.

كەلتۈردى. ستاتىستىكا قىلىنىشىچە، 10 مىڭ 734 ئېغىز ئۆيگە سۇ كىرگەن بولۇپ، بۇنىڭدىن 4294 ئېغىز ئۆي (1431 ئائىلە) ئۆرۈلۈپ چوشكەن، 5128 ئېغىز ئۆي خەتەر ئىچىدە قالغان، 56 موڭغۇل جولمىسى بۇزۇلغان، 30 مىڭ ئادەم ئۆي-ماكانسىز قالغان، 4946 كۆتۈرات مېتىرلىق مەكتەپ ئۆيىنى كەلكۇن بۇزۇۋەتكەن. كەلكۇن ئاپىتىدە زاۋۇت-كان-كارخانا ۋە شەھەر، بازار، يېزا، كەنت ئاھالىلەر نۇقتىسىدىن كۆرۈلگەن بۇ ئاپەتنىڭ زىيان 278 مىليون يۈەنگە يەتكەن. 7-ئاينىڭ 26-كۈنى چەرچەن دەريا سىغا زور كەلكۇن كېلىپ، چەرچەن، چاقىلىق ناھىيىلىرىنىڭ سانائىتى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ۋە خەلق تۇرمۇشىغا ئېغىر زىيان كەلتۈردى.

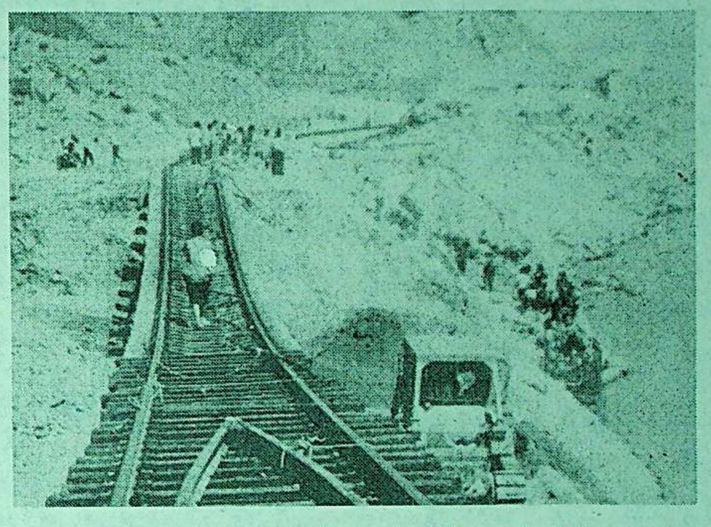

سۈرەتتە: بۇزۇۋېتىلگەن تۆمۈريولدىن كۆرۈنۈش.

تۇردى ئەبەيدۇللا فوتوسى

خەتەرلىك ئىنسانلار ئۈچۈن ئاپەت

قىسقا خەۋەرلەر

△ قاغىلىق ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ مەركىزىي ئامانەت پونكىتى 7-ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە 19 مىليون 760 مىڭ يۈەن ئامانەت پۇل توپلاپ، ۋەزىپىنى مۇددەتتىن بېرىم يىل بۇرۇن 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

مۇختەر ئابدۇللا

△ يېقىندا، ئاتۇش شەھىرى دۇنيا بانكىسىدىن 2-قېتىم قەرز پۇل ئالدىغان شەھەرلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى.

ئابلىز ئابلەت

△ ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئالدىنقى بېرىم يىللىق مالىيە كىرىمى 88 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 9.9 ئاشتى.

تۇرسۇن ئېلى

خەلچەم سامساق

△ گۈما ناھىيىسىنىڭ ناۋۇباد تاجىك يېزىسى 6-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 24 مىڭ يۈەن دېھقانچىلىق بېجى، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ئالاھىدە مەھسۇلات بېجى ۋەچارۋىچىلىق بېجى يىغۇلىپ، ۋەزىپىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇندىدى ھەمدە نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئوچ خىل باج پۇلىنى كەچۈرۈم قىلدى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

△ باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پاختا سېتىۋېلىش پونكىتى قۇرۇلۇشىغا ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون يۈەن قەرز پۇل بەردى.

ھەسەن ئايدۇۋەلى

△ گۈما ناھىيىسىدە موجى يېزىلىق ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 1181 ئائىلىلىك دېھقانغا 155 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئۆسۈمسىز قەرز پۇل تارقاتتى.

مۇھەممەت ھېيت

△ ئاتۇش شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، 25 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 50 دانە ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىسى سېتىۋالدى، بەش بازارنىڭ 61 ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىلىرىنى رېمونت قىلدى.

ئابلىز ئابلەت

△ ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاسىتىكسىنى يول - كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى ئەترىتى ئىشچىلارنىڭ ماددىي، مەنىۋى ئىلگىرىكى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىپ، ۋەزىپە ۋە ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ھەر بىر سېخ، سمېنا ۋە گۇرۇپپىلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاش ئۇزۇتۇرا بىرلەشتۈرۈلگەن ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈردى. تېخنىك خادىملارنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، يېزا ئىگىلىكىگە ئەڭ ئېھتىياجلىق بولغان ئۇسكۇنىلەرنى ياساشنى ئىقتىسادىي جەھەتتە يۇكسىلىشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلدى. بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، مەھسۇلات تۈرلىرىنى ئىستېمالچىلارنىڭ ئېھتىياجىغا مۇۋاپىقلاشتۇردى، مەھسۇلات سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلغان ئاساستا ئەلا مۇلازىملىقنى يولغا قويۇپ، زاۋۇتنىڭ ئىناۋىتىنى ئۆستۈردى. بۇ يىل 5-ئايدىن بۇيان بۇ زاۋۇت 250 دان ئايرىش ماشىنىسىنى ياساپ غولجا، كورلا قاتارلىق جايلاردا بازارغا سالدى. نەتىجىدە بۇ زاۋۇتنىڭ ئالدىنقى بېرىم يىلدا يارىتقان ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 23.7 ئاشتى.

خوتەن ۋىلايىتىدە كۆزلۈك زىرائەتلەر ياخشى پەرۋىش قىلىنماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، كادىر ۋە دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى ھەقىقىي تۇرتە قوزغىغانلىقتىن، بۇ ۋىلايەتتىكى كۆزلۈك زىرائەتلەر كۆڭۈلدىكىدەك پەرۋىش تاپماقتا.

ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە يازلىق يېغىم -تېرىم ئاخىرلاشقاندىن كېيىنلا، مۇناسىۋەتلىك ئىدارە- ئورگانلاردىكى كادىرلارنى، كەڭ دېھقانلارنى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، كۆزلۈك زىرائەتلەرنىڭ نۆۋەتتىكى پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، بۇ يىل يېزا ئىگىلىكىدىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ۋىلايەت بويىچە 86 يېزا- بازارنىڭ ھەممىسىدە كۆزلۈك زىرائەت پەرۋىشى جېڭى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدى، دېھقانلار ھەر مو يەرگە 40 تاغار مەھەللىۋى ئوغۇت، 20 كىلوگرام خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىپ، مايسىلارنىڭ تۇۋىنى بوشىتىپ، ئوتاپ، سۇغاردى، كېۋەزلەرنىڭ ھارام شاخ، قېرى يوپۇرماقلىرىنى پۇتاپ، ئومۇمىيۈزلۈك يوپۇرماق گۆھىرى، زىياندىاش ھاشاراتلارنى يوقىتىش دورىسى چاچتى. ھەرقايسى ناھىيىلەر پەن-تېخنىكا خادىملىرىدىن گۇرۇپپا تەشكىللەپ، ئاساسىي قاتلاملارغا ئۇچۇر-ئۇچۇر ئاڭ سىڭدۈرۈش ئارقىلىق بىر دېھقان ئائىلىلىرىگىچە تولۇق تەشۋىق قىلدى، بىر قىسىم دېھقانلارنىڭ ئېڭىدا ساقلىنىپ كېلىۋاتقان «يەر تېرىپ، ئاشلىق سېتىپ بېيىغلى بولمايدۇ» دېگەن ئىدىيىنى تۈگىتىپ، ئۇلارنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. يېزىلىق بانكا تىجارەت پونكىتى بىلەن ئامانەت -قەرز كوپېراتىپى ئاشلىق سېتىۋېلىشقا 4 مىليون 170 مىڭ يۈەن نەق پۇل ئاجراتتى، يېزىلىق ئاشلىق پونكىتى 3 مىليون كىلوگرام ئاشلىق سىغدىغان ئوچ ئورۇندىكى ئامبارنى دېزىنفېكسىيە قىلدى، ئۆلچەش سايمانلىرىنى، بۇغداي ئادالايدىغان شامالدۇرغۇچ قاتارلىق ماشىنا-ئۈسكۈنىلەرنى تولۇقلىدى ۋە رېمونت قىلدۇردى. ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىسىدا چاي بىلەن تەمىنلەش ئورنى قۇردى. نەتىجىدە، دېھقانلار 7-ئاينىڭ 24-كۈنىگىچە بولغان ئون كۈن ئىچىدىلا دۆلەتكە 576 مىڭ 540 كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بەردى. بۇ بۆلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 381 مىڭ 300 كىلوگرام ئارتۇق. يېزا رەھبەرلىكى يەنە يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا بولغان نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، مەخسۇس گۇرۇپپا تەشكىللەپ، باھانىڭ توغرا تۇرمۇشىنى ياخشىلاپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمى جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشىپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى.

مېھرىنگۈل ئىدرىس

خېجىڭ ناھىيىلىك قەغەز زاۋۇتى بۇ يىل 1-ئايدىن 7-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر 1764 تونىنىدىن ئارتۇق ھەر خىل ئوچلەملىك قەغەز ئىشلەپ چىقىرىپ، 7 مىليون 210 مىڭ يۈەنلىك مەھسۇلات قىممىتى يارىتتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار مەشغۇلات ئۈستىدە.

تۇردى ئەبەيدۇللا فوتوسى

قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىنى توسۇپ، نورمال نەشرىيات تەرتىپىنى قوغدايلى

ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات-نەشرىيات ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئەمەتمولا تۇردى

قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرەيلى

ئامما‌نىڭ نەزەردە نەشرىياتچىلىق خىزمىتى مەدەنىيەت تارقىتىدىغان مۇقەددەس خىزمەت. ئەمما يېقىنقى يىللاردىن بۇيان نەشرىياتچىلىق ئىشلىرىنىڭ ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرى يوشۇرۇنلۇقتىن ئاشكارىلىققا يۈزلەندى، بەزىدە ھەتتا ئەۋج ئېلىپ كەتتى. مەلۇم بىر نەشرىيات خېرىدارلىق كىتاب نەشر قىلسا، شۇنىڭغا ئوخشاپ-پولا بۇ كىتابنىڭ ئوغرىلىقچە نەشر قىلىنغان نۇسخىلىرى كىتاب بازارلىرىنى قاپلاپ كېتىۋاتىدۇ؛ بىر ياخشى مۇزىكا لېنتىسى نەشر قىلسا، بەزىلەر ئەتىسلا ئۇنى قانۇنسىز ھالدا كۆپەيتىپ بېسىپ تارقىتىۋاتىدۇ. قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرى ھازىر ئىجتىمائىي تۇرمۇشقا تەسىر كۆرسىتىۋاتقان بىر خىل ئىجتىمائىي ئاپەتكە ئايلاندى.

قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بۇزغۇنچىلىق قىلدىغان بىر خىل ھەرىكەت، ئۇ نورمال نەشرىيات تەرتىپىگە تەسىر يەتكۈزىدۇ، ئەقلىي مۇلۇك ھوقۇقىغا دەخلى-تەرۇز قىلىدۇ، ياش-ئۆسمۈرلەرنىڭ قەلبىنى زەھەرلەيدۇ، سىياسىي جەھەتتە كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسىنى قالايمىقانلاشتۇرىدۇ. ئۇ ھازىر جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ تۇپ مەنپەئىتىگە تەھدىت سېلىۋاتقان تىنچسىزلىق ئامىللىرىنى پەيدا قىلماقتا.

پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ساقلىنىۋاتقان قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە قارىتا گۇۋۇيۈەن بەنگۈگتىڭ بۇ يىلنىڭ بېشىدا «قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىنى قەتئىي چەكلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى. بۇ، گوۋۇيۈەننىڭ 1987-يىلىدىكى «قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»ىدىن كېيىن چىقارغان ئوخشاش بىر مەسىلە توغرىسىدىكى يەنە بىر مۇھىم قارار. بۇ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمىتىمىزنىڭ قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىنى چەكلەشكە ئەھمىيەت بېرىۋاتقانلىقىنى

خۇسۇسىيلار ئىلكىدىكى تىجارەت ئورۇنلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات-نەشرىيات ئىدارىسىگە تەستىقلاتماي تۇرۇپ، ئۆزلىرى تۈزگەن ئېچكى قىسمدا تارقىتىلىدىغان ئۆگىنىش ماتېرىياللىرى، دەرسلىكلەر ۋە ئېچكى گېزىت-ژۇرناللارنى چېقىرىش ھەتتا بۇلارنى قانۇنسىز ھالدا سېتىش؛ كىتاب، گېزىت-ژۇرنال بېسىش ئىجازەتنامىسى بولمىغان بەزى باسمىخانىلارنىڭ قانۇنسىز ھالدا كىتاب، گېزىت-ژۇرنال بېسىش؛ قانۇنسىز نەشر قىلىنغان دىنىي كىتاب، ژۇرناللار، ئوغرىلىقچە بېسىلغان نەشر بۇيۇملىرى، سېرىق مەزمۇندىكى نەشر بۇيۇملىرى ۋەتەننى پارچىلاشنى تەرغىب قىلىدۇ، دىنىي ئەسەبىيلىكنى ئەۋج ئالدۇرىدۇ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدۇ، ياش-ئۆسمۈرلەرنى جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە قىزىقتۇرىدۇ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇزىدۇ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ نورمال تەرتىپىگە ئېغىر تەسىر يەتكۈزىدۇ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا زور دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىق قىلىش رولىنى ئويناىدۇ. ھازىر كىتاب، گېزىت-ژۇرناللارغا قارىغاندا ئۇن-سن بۇيۇملىرىنى قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرى ناھايىتى ئېغىر بولۇۋاتىدۇ. بەزى كۆپەيتىپ ئىشلىگۈچى ئورۇنلار (كۆپ قىسمى قانۇنسىز ھالدا نەشر بۇيۇملىرىنى ئىشلەيدىغان ئورۇنلار) شەخسىي پايدىنى قوغلىشىپ، زور مىقداردىكى ئۇن-سن لېنتىلىرىنى ئوغرىلىقچە كۆپەيتىپ تارقىتىۋاتىدۇ. بۇ خىل ئەھۋاللار ھەر مىللەت ئامما‌سىنىڭ كۆچلۈك تەنقىدىگە ئۇچرىدى.

قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىنى توسۇشتا تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، ۋاستىلەرنى كۆچەيتىش، ھەرىكەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشنى چېك تۇتۇش لازىم. مۇھىم نۇقتا مۇنۇلاردىن ئىبارەت: ئۇن-سن ھاسلاتلىرىنى قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش؛ كىتاب، گېزىت-ژۇرنالارنى قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىنى توسۇش؛ دىنىي كىتاب-ژۇرنالار خىزمىتىنى كۈچەيتىش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، شۇنداقلا مەدەنىيەت بازارلىرىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشتىكى مەخسۇس كۆرسەتمە. ئاخبارات-نەشرىيات مەمۇرىي تارماقلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە تەشۋىقات، مەدەنىيەت، ج خ، سودا-سانائەت، تامۇژنا قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىرلىشىپ جەڭ قىلىپ، تەدبىرلەرنى كۈچەيتىپ، ئاخىرغىچە چېك تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرىنى تېخىمۇ ياخشى قۇرۇپ چىقايلى

مۇھەممەتجان ئىلياس

كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرى كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن كەنت ئاھالە كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكى ھەم باشقۇرۇشىدىكى ئاساسىي قاتلام ئۇيۇشمىسى. ئۇلار كەسپىي ئورۇن، ئۇ پارتىيە، دۆلەتنىڭ سىياسەت، ئەمر - پەرمانلىرىنى تەشۋىق قىلىدىغان، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قانۇن - تۈزۈم كۆز قارىشى، پەن - تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرىدىغان، مەدەنىيەت - سەنئەت، كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرىدىغان مۇھىم بازا. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كۈندىن كۈنگە ئېشىۋاتقان مەنىۋى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش، ئۇلارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، مەدەنىيەت جەھەتتىكى نامراتلىقنى تۈگىتىش، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق قىلىشقا يېتەكلەپ، كەنتلەرنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرىنى ياخشى قۇرۇش، ئوبدان باشقۇرۇش لازىم. كەنت مەدەنىيەت ئۆيى بولسىمۇ، بولمىسىمۇ بولىدىغان ئۆي بولماستىن بەلكى كەنتلەردە چوقۇم بولۇشقا تېگىشلىك مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى. ئۇ رېئاللىقنىڭ جىددىي تەلىپى ۋە تەقەززاسى.

كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرىنى باشقۇرۇشتا كەنت رەھبەرلىكى ئاكتىپ بولۇشى، مەدەنىيەت ئۆيلىرى قورۇلۇشىنى كەنتنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قورۇلۇشىدىكى ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى ھەم ئورۇنلاشتۇرۇشى ئېچىگە قويۇپ، بىر تۇتاش پىلانلىشى، تەڭ ئېتىبار بېرىشى لازىم. بۇ ئىشتا سۈرۈشتە قىلىنسا ۋەزىيەت پەيدا قىلىپ، ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشقا، تەكشۈرمىسە ئۇنتۇپ، تاشلاپ قويۇشقا بولمايدۇ.

كەنت مەدەنىيەت ئۆيى كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى ئورگىنى بىلەن بىر تۇتاش پىلانلىنىپ، مەھەللىنىڭ ئېچىگە، ئاۋات جايغا سېلىنىشى، كۆلەمى مۇۋاپىق بولۇشى، مەدەنىيەت ئۆيى تەركىبىدە كىنو قويۇش ئورنى، كۇتۇپخانا (قىرائەتخانا)، كىتاب ئىسكىلاتى، كۆڭۈل ئېچىش ئۆيى بولۇشى، يېتەرلىك كىتاب - ژۇرنال بولۇشى، بەلگىلىك ساندىكى گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتېرى بولۇنغان بولۇشى، تەنتەربىيە مەيدانى، مەدەنىيەت - سەنئەت، تەنتەربىيە قوراللىرى، تېلېۋىزور قاتارلىقلار بولۇشى لازىم.

مەدەنىيەت ئۆيلىرىنىڭ ھايانى كۈچى - ئۇنىڭ جانلىق پائالىيىتىدۇر. ئەگەر ئۇ پائالىيەت ئېلىپ بارمىسا ئۇنىڭ رولى بولمايدۇ. شۇڭا بايرام، خاتىرە كۈنلەردە كۆپ تەرەپلىمىلىك مەبلەغ توپلاپ، مەزمۇنى ساغلام، شەكلى رەڭگارەڭ، دەۋر روھى ۋە يەرلىك پۇراقتا ئىگە ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرەكلىرىنى، تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ تۇرۇش لازىم. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش مەدەنىيەت ئۆيلىرىنىڭ ۋەزىپىسى بولۇشى كېرەك.

رەھبەرلىك جەزمەن مەدەنىيەت ئۆيىنى باشقۇرغۇچى خادىمنى ئوبدان تاللاپ، ئۇنىڭ خىزمىتىگە ياخشى پېتەكچىلىك قىلىشى، مەدەنىيەت ئۆيى ئۈچۈرىغان قىيىنچىلىقلارنى، بولۇپمۇ ئىقتىسادىي مەسىلىلەرنى، شۇنداقلا مەدەنىيەت ئۆيىنى باشقۇرغۇچى خادىمنىڭ ئىش ھەققىگە چېتىلىدىغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا، مۇۋاپىق، ئادىل ھەل قىلىپ، ئەمەلىي ئىش قىلىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇشى، باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم.

مېۋە-چېۋە ماكانى خوتەنگا دۇچ كەلدى

ئارزا كۆندىكى باراگلار

شىنجاڭ مەملىكەتكە داڭلىق مېۋە-چېۋە ماكانى. تۇرپاننىڭ ئۈزۈمى، قۇمۇلنىڭ قوغۇنى، كورلىنىڭ نەشپۈتى، خوتەننىڭ ياڭقى، كۇچانىڭ ئۆرۈكى، ئاتۇشنىڭ ئەنجۈرى قاتارلىقلار مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا زور شۆھرەتكە ئىگە.

لېكىن، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭ مېۋە-چېۋە جەھەتتە بارغانسېرى تەككۈزدى. بۇرۇن شىنجاڭنىڭ قوغۇن-تاۋۇزلىرىنى سېتىشقا مەسئۇل خېرىدارلار ھازىر شىنجاڭنىڭ قوغۇن، تاۋۇزلىرىنى ئېلىشقا ئۇنىمايدىغان بولدى. بىر قىسىم دېھقانلار قوغۇن، تاۋۇزلىرى ياخشى سېتىلمىغانلىقتىن، داۋاملىق قوغۇن، تاۋۇز تېرىش نىيىتىدىن يالتايدى.

شىنجاڭنىڭ مېۋە-چېۋىلىرى مۇشۇنداق توسقۇنلۇققا ئۇچراۋاتقان مەزگىلدە، ئېچكى ئۆلكىلەرنىڭ مېۋە-چېۋىلىرى باش كۆتۈرۈپ، يېڭى

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ماتېرىيال ماتېرىيال ماتېرىيال ماتېرىيال

قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى دېگەن نېمە؟

قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى قانۇنسىز ۋە قانۇنغا خىلاپ ھالدا ئەسىر قىلىنغان بۇيۇملارنى كۆرسىتىدۇ. كونكرېت قىلىپ ئېيتقاندا، بېرىنچىدىن، گېزىتخانىلار، قەرەلمىك ژۇرناللار نەھرىر بۆلۈملىرى، نەشرىياتلار ئاشكارا نەشر قىلمىغان گېزىت - ژۇرنال؛ كتاب ۋە ئۇن - سىن ھاسلاتلىرى؛ ئىككىنچىدىن، ئاخبارات-نەشرىيات مەسئۇرىي تارماقلىرىنىڭ تەسىتقىدىن ئۆتكۈزمەي تۇرۇپ، ئۆز ئالدىغا نەشر قىلىپ، بېسىپ، كۆپەيتىپ، ئىچكى قىسمدا تارقاتقان، ئالماشتۇرغان نەشر بۇيۇملىرى؛ ئۈچىنچىدىن، دۆلەت ئىمپورت قىلىشنى تەسىتقىلغان نەشر بۇيۇملىرىدىن باشقا، ئومۇمەن بازارلاردا سېتىلۋاتقان كېلىش مەنبەسىنى پەرقلەندۇرگىلى بولمايدىغان لازىر نۇرلۇق پلاستىنكلار؛ تۆتىنچىدىن، دۆلەتنىڭ قانۇن - بەلگىلىمىلىرىگە خىلاپلىق قىلىش، دۆلەت مەخپىيەتلىكىنى ئاشكارىلاش، دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىش، دۆلەت مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈش، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مىللەتلەر، دىن سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، ئىشقۇازلىق، زوراۋانلىق، قانىللىق ۋە جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە كۆشكۈرتۈش قاتارلىق مەزمۇنلاردىكى نەشر بۇيۇملىرى.

يۇقىرىقى چەكلەنگەن مەزمۇنلار بار نەشر بۇيۇملىرى نەشرىيات ئورۇنلىرى تەرىپىدىن ژەسمىي نەشر قىلىنغان نەقەدرىدەمۇ، دۆلەتنىڭ قانۇن - بەلگىلىمىلىرىگە خىلاپلىق قىلىنغانلىقتىن، ئۇلار ئوخشاشلا قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى ھېسابلىنىدۇ.

قانداق ھەرىكەتلەر قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرى ھېسابلىنىدۇ؟ بۇ توغرىدا گوۋۇيۇەننىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىدە ئېنىق بەلگىلىمە بار: دۆلەت تەسىتقىلىغان نەشرىيات ئورۇنلىرىدىن باشقا ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ جەمئىيەتنە ئاشكارا تارقىتىلۇاتقان كىتاب، گېزىت - ژۇرنال ۋە ئۇن - سىن نەشر بۇيۇملىرىنى نەشر قىلىشغا بولمايدۇ، خىلاپلىق قىلغۇچىلار قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغان ھېسابلىنىدۇ. غەيرىي نەشرىيات ئورۇنلىرى ئىچكى قىسمدا ئىشلىتىش ئۈچۈن باسماقچى، كۆپەيتىپ باسماقچى بولغان، پايدا ئېلىش خاراكتېرىنى ئالمىغان ماتېرىيال خاراكتېرلىك كىتاب، گېزىت - ژۇرنال، ئۇن - سىن نەشر بۇيۇملىرىنى چوقۇم ئاساسلىق باشقۇرغۇچى ئورۇنلار قوشۇلغاندىن كېيىن، شۇنداقلا ئاخبارات - نەشرىيات مەسئۇرىي ئورگانلىرى تەستىقلاپ، ئىچكى پايدىلىنىش ماتېرىيالىرىنى بېسىشغا رۇخسەت قىلىش كىنىشكىسى تارقىتىپ بەرگەندىن كېيىن باسسا، كۆپەيتىپ ئىشلىسە بولىدۇ. بۇنىڭغا خىلاپلىق قىلغۇچىلار قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغانلار ھېسابلىنىدۇ.

نەشرىيات ئورۇنلىرى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، كتاب نومۇرى، ژۇرنال نومۇرى، نەشر قىلىش نومۇرىنى ساتسا ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى نەشر قىلسا، ئورۇن ۋە شەخسلەر ئوغرىلىقچە نەشر قىلىپ، ئالېتورلۇق ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلسا، يالغان نەشرىياتلارنىڭ ناملى سۈيئىستېمال قىلىپ، كتاب، گېزىت - ژۇرنال ۋە ئۇن - سىن ھاسلاتلىرىنى نەشر قىلغان بولسا، قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغانلىق بولىدۇ.

ئومۇمەن، كتاب، گېزىت - ژۇرناللارنى بېسىش ئىجازەتنامىسى ئالمىغان تورلۇك باسمىخانىلارنىڭ كتاب، گېزىت- ژۇرنال ۋە ئىچكى پايدىلىنىش ماتېرىيالىرىنى بېسىش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار بىرەۋنىڭ رۇخسەت قىلىنمايدۇ. خىلاپلىق قىلغۇچىلار قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغانلار ھېسابلىنىدۇ.

ئائىلە ئېھتىياجى مەسلىھەتچىسى ئائىلە ئېھتىياجى مەسلىھەتچىسى

تەرلەش ۋە سۇ ئىچىش

ئادەملەر كۈندە تەرلەپ تۇرىدۇ. سوغۇق كۈنلەردە ھەرىكەت قىلمىغان شارائىتتىمۇ، بىر چوڭ كىشىدىن كۈنىگە 1.5 جىڭ ئەتراپىدا تەر چىقىدۇ. ئىسسىق كۈنلىرى ئون جىڭغا يېتىدۇ، ھەتتا 20 جىڭدىن ئېشىپ كېتىدۇ.

تەر - تەر بەزلىرى تەرىپىدىن ئاجرىتىلىپ، بەدەن يۈزىگە يېقىن قىل قان تومۇرلاردىن سىرغىپ چىقىدۇ. تەرلەش - بەدەننىڭ ئىسسىقلىق تارقىتىش ۋاستىلىرىنىڭ بىرى. تەكشۈرۈشلەرگە قارىغاندا، ھەر مىللىلىتر تەر تېرىدىن پارغا ئايلىنىپ چىققاندا 0.58 كالورىيە ئىسسىقلىقنى ئېلىپ چىقىدىكەن. تەرنىڭ 99- 98 پىرسەنتى سۇ، قالغان بىر- ئىككى پىرسەنت مادداىرى ئىچىدە ناترىي خلورنىڭ مىقدارى ئەڭ كۆپ بولۇپ، ھەر 100 مىللىلىتر تەردە 300 مىللىگرام ناترىي خلور بولىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە ئۇرىيا، كالىي، گۈگۈرت، سۈت كىسلاتاسى قاتارلىق 100 خىلدىن ئوشۇق مادداا بولۇپ، كۆپىنچىسى دۆلەت ئورگانلىرى، ئاممىۋى تەشكىلاتلار ۋە بەدەندىكى مادداا ئالمىشىشتىن كېلىپ چىققان كېرەكسىز نەرسىلەردىن ئىبارەت. شۇڭا تەرلىمەك داۋالىنىشنىڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلى. تەرلىمەك ئارقىلىق بەدەننىڭ كېرەكسىز مادداىلارنى سىرتقا چىقىرىشتىكى مۇھىم بىر يولى دەيمىز.

تەرنىڭ ئاساسىي تەركىبى سۇ بىلەن تۇز، بۇ ئىككى مادداننىڭ ھەممىسى ئورگانىزم ئۈچۈن كەم بولسا بولمايدۇ. شۇڭلاشقا كۆپ تەرلىگەندە دەرھال سۇ بىلەن تۇزنى تولۇقلاش كېرەك. سۇ بىلەن تۇزنىڭ ئالمىشىشى بىر- بىرى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ئەگەر سۇلا ئىچىدىغان بولساق، بەدەندىكى تۇز يېتىشمەسلىك ئەھۋالىنى تۇزەتكىلى بولمايدۇ. جۈملىدىن تۇز كەم بولغاچقا ئىچكەن سۇمۇ تېزلا بەدەندىن چىقىپ كېتىدۇ، شۇڭا ياز كۈنلىرى كۆپ تەرلەيدىغان كىشىلەر ئىچىدىغان سۇيۇقە ئازراق تۇز سېلىۋېتىپ ئىستېمال قىلىشى كېرەك.

چۈشلۈك ئۇيقۇ

تومۇزدا ھەممە ئادەم چۈشتە ئۇخلايدۇ. تومۇزدا نېمە ئۈچۈن چۈشتە ئۇخلاش كېرەك؟

يازدا كۈن ئۇزۇن، تون قىسقا، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھاۋا ئىسسىق بولغانلىقى ئۈچۈن كىشىلەر كەچ ياتىدۇ. سەھەر سائەت تۆت - بەشلەردىلا تاڭ ئاتىدۇ. كىشىلەر بۇرۇنلا ئويغىنىپ كېتىدۇ. ئۇخلاش ۋاقتىدىن ھېسابلىغاندا كەچلىك ئۇيقۇ ئازلىق قىلىدۇ. شۇڭا چۈشتە ئەلۋەتتە بىر- ئىككى سائەت ئۇخلاش كېرەك.

يازدا ھاۋا ئىسسىق بولۇپ، بەدەندىكى مادداا ئالمىشىش كۈچەيگەنلىكتىن كۆپ ئېنېرگىيە سەرپ بولىدۇ. كىشى ئاسان چارچايدۇ. بولۇپمۇ چوڭ مېڭە ئاسان چارچايدۇ. شۇڭا چۈشلۈك تاماقتىن كېيىنلا كىشى ئېزىلىپ قالىدۇ. مۇشۇنداق چاغدا كىشى بىر ئۇخلۇۋالسا چوڭ مېڭە ۋە پۈتۈن بەدەندىكى ھەرقايسى سىستېمىلار ياخشى دەم ئېلىپ، چۈشتىن بۇرۇن سەرپ قىلىنغان ئېنېرگىيە تولۇقلىنىدۇ، جۈملىدىن چۈشتىن كېيىنكى ھەرىكەت ئۈچۈن يېڭى كۈچ-قۇۋۋەت يىغىلىپ، چۈشتىن كېيىنكى خىزمەت ۋە ئوقۇشنىكە يېڭى روھ ۋە كۈچ ھازىرلىنىدۇ.

چۈش ۋاقتى بىر كۈن ئىچىدىكى ئەڭ ئىسسىق مەزگىل، ھەددىدىن ئارتۇق چارچىغاندا ئىسسىق ئوتۇپ كېتىدۇ. شۇڭا سىرتتا ئەمگەك ۋە خىزمەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار ئۈچۈن ئېيتقاندا، چۈشتە ئۇخلاش ئىسسىق ئوتۇپ كېتىشتىنك ئالدىنى ئالىدىغان چارىلەرنىڭ بىرىدۇر.

سۇ ئۇزۇش

سۇ ئۇزۇش - تەبىئەت بىلەن بولغان كۈرەشتىكى بىر خىل ھەرىكەت. داۋاملىق سۇ ئۇزۇگەندە، كىشىنىڭ ئىرادىسى ئۆسىدۇ. سۇ ئۇزۇش سالامەتلىك ئۈچۈنمۇ ئىنتايىن پايدىلىق، يازنىڭ ئىسسىق كۈنلىرى سۇ ئۇزۇگەندە بەدەندىكى ئىسسىقلىقنى تارقىتىپ، سالقىنلىغىلى ۋە راھەتلەنگىلى بولىدۇ. لېكىن سۇ ئۇزۇشتە بىخەتەرلىككە ۋە تازىلىققا دىققەت قىلىش كېرەك.

1. ئالدى بىلەن سالامەتلىكنى تەكشۈرتۈش كېرەك. چۈنكى سۇ ئۇزۇگەن چاغدا كىشىنىڭ سەرپ قىلىدىغان كۈچى ئادەتتىكىگە قارىغاندا سەككىز باراۋەر كۆپ بولىدۇ. شۇڭا كېسەلچان كىشىلەر سۇ ئۇزۇمەسلىكى كېرەك. يۈرەكمۇلۇق تېرە كېسىلى بارلار سۇ ئۇزۇمەسلىكى كېرەك، بولمىسا كېسىلنى ئاسانلا باشقىلارغا يۇقتۇرۇپ قويىدۇ، قىلىدۇ. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، پىلانلىق ئىگىلىكتىن بازار ئىگىلىكىگە ئۆتكەندىن كېيىن، بەزى كىشىلەر پايدىنى قوغلاپ، سۈپىتىنى ناچار ھەتتا خام تاۋۇزلارنى سېتىپ يۈتكەپ، شىنجاڭنىڭ قوغۇن، تاۋۇزلىرىنىڭ شەنىگە داغ غۇلجا ئالمىسىنىڭ داڭقى بار ئىدى، كېيىنچە ئاقسۇ، كورلا قاتارلىق جايلارنىڭ «خانتاجىسى» سورتى تەرىپىدىن «بېسۈبلىنىدى». يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان شەنشىنىڭ ئالمىلىرى زور تۇرکۈمدە شىنجاڭغا كىرىپ، شىنجاڭ ئالمىلىرىنىڭ ئورنىنى بېسۋالدى. ھەتتا نەشپۈت ئوراش، قاچىلاش زاۋۇتىنىڭ تارماق زاۋۇتىمۇ شەنشىدە قورۇلدى.

شىنجاڭنىڭ سىرتقا چىقىرىدىغان «كوزۇر» مېۋە-چېۋىسى تاۋۇز بىلەن قوغۇندۇر. چۈنكى شىنجاڭنىڭ كېچە بىلەن كۈندۈزنىڭ تېمپېراتۇرا پەرقى چوڭ بولۇشتەك ئالاھىدە ھاۋا شارائىتى تاۋۇز، قوغۇننىڭ تەركىبىدىكى شېكەر مىقدارىنىڭ توپلىنىشىغا پايدىلىق. شۇڭا، شىنجاڭنىڭ قوغۇن، تاۋۇزلىرى ناھايىتى تاتلىق. ئىچكى ئولكە خەلقلىرى ھەتتا شياڭگاڭ، ئاۋمېنلىقلارمۇ شىنجاڭنىڭ قوغۇن، تاۋۇزىغا ئېغىز تەككۈزۈشنى ئارزۇ قىلىدۇ. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، پىلانلىق ئىگىلىكتىن بازار ئىگىلىكىگە ئۆتكەندىن كېيىن، بەزى كىشىلەر پايدىنى قوغلاپ، سۈپىتىنى ناچار ھەتتا خام تاۋۇزلارنى سېتىپ يۈتكەپ، شىنجاڭنىڭ قوغۇن، تاۋۇزلىرىنىڭ شەنىگە داغ كېلىشكە باشلىدى. پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ سورتنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن ئىچكىرى ئولكىلەرنىڭ مېۋە-چېۋىلىرىنىڭ تەركىبىدىكى قەنت مىقدارى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، بەزىلىرى شىنجاڭنىڭكىگە يېتىشۇالاي دەپ قالدى ياكى شىنجاڭنىڭكىدىن ئېشىپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە تۆت پەسىلنىڭ ھەممىسىدە يېڭى مېۋە-چېۋىلەرنى بازارغا سالالايدىغان بولدى. بۇ يىل باھاردا، ئىچكىرى ئولكىلەرنىڭ مېۋە-چېۋىلىرى شىنجاڭ بازارلىرىنى ئىگىلۋېلىشى يېڭى ئىش بولماي قالدى. ئەكسىچە، شىنجاڭنىڭ مېۋە-چېۋىلىرىنىڭ سورتلىرىنىڭ قېرىلىشىشى، ناچارلىشىشى شىنجاڭنىڭ مېۋە-چېۋىلىرىنىڭ سۈپىتىگە تەسىر يەتكۈزمەكتە. شىنجاڭنىڭ مېۋە-چېۋىلىرى ئىچكىرى ئولكە بازارلىرىدا بارغانسېرى رىقابەت ئىقتىدارىنى يوقىتىپ كاساتلاشماقتا.

بىر ئۈستۈنلۈككە ئىگە مەھسۇلاتنىڭ مەيدانغا كەلمىكى ئاسان ئەمەس. ئەگەر ئۇ قىممىتىنى يوقاتسا شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىغا، شۇنداقلا دېھقانلارنىڭ بېيىش يولىغا قارشى مېڭىشقا چوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ.

قىلغاندا مۇسكۇللار ئاسان زەخمىلىنىدۇ، ياكى كۈتۈلمىگەن ئەھۋاللار يۈز بېرىدۇ.

3. سۇغا سەكرىگەندە، سۇنىڭ چوڭقۇرلۇقى: ۋە سۇ ئاستىدىكى ئەھۋاللارنى ياخشى ئېنىقلاش، قورساق قىسمى ۋە ئۇرۇقدانلىنىڭ سۇ يۈزىنىڭ كۆچلۈك زەربىسىگە ئۇچرىشىدىن ساقلىنىش كېرەك. قولاقنىمۇ ياخشى ئاسراش كېرەك. ئەگەر قولاق سۇنىڭ قاتتىق زەربىسىگە ئۇچرىغاندا، ناغرا پەردىسى ئىچىگە ئولتۇرۇشۇپ كېتىش، ھەتتا يىرتىلىپ، گاس بولۇپ قېلىش ئەھۋاللىرى يۈز بېرىدۇ، ئەگەر بۇرۇندىن سۇ كىرىپ كەتكەن بولسا، قاتتىق مىقىرماسلىق كېرەك. قاتتىق مىقىرغاندا، سۇ بۇرۇن يۇتقۇچ بوشلۇقى ئارقىلىق قولاق يۇتقۇچ كارنىيىغا ئۆتۈپ، ئوتتۇرا قولاق ئىچىگە يىغىلىپ ئوتتۇرا قولاق ياللۇغىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

4. سۇ ئۇزۇپ بولغاندىن كېيىن، پاكىز سۇ بىلەن بەدەننى چايقاش لازىم. شۇنداق قىلغاندا يۇقۇملۇق كېسەللىكلەردىن ساقلانغىلى بولىدۇ.

دولۇ فاجىۋې

جياڭ زېمىن گېئولوگىيە ئىلمى ساھەسىدىكى جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك ئۇقۇمۇشلۇق زاتلار بىلەن كۆرۈشتى

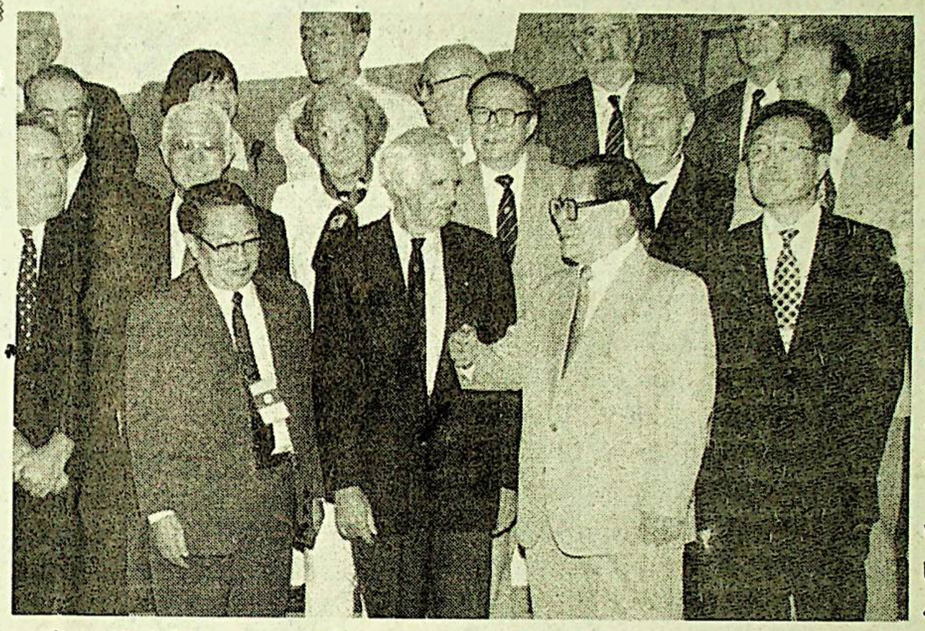

رەئىس جياڭ زېمىن بېيدەيخېدا گېئولوگىيە ساھەسىدىكى جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك ئۇقۇمۇشلۇق زاتلار بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

***

مەنىدىن ئېيتقاندا، گېئولوگىيە ئىلمى زور تارىخىي مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان ناھايىتى ئىستىقباللىق ئىلىم، گېئولوگىيە ئالىملىرىمۇ مۇشكۇل ۋە شەرەپلىك ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەت ۋە رايونلار بايلىق جەھەتتە ئۆزىگە خاس ئۈستۈنلۈككە ئىگە، خەلقئارا ئالماشتۇرۇش، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، ئۈستۈنلۈكى ئارقىلىق بىر-بىرىنى تولۇقلاش- ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسى. مەن بۇ قېتىمقى يىغىنىڭ تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا تىلەكداشلىق بىلدۇرىمەن، جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك گېئولوگىيە ئالىملىرىنىڭ ھەمكارلىق

***

تەنقىداتنى كۈچەيتىپ، دۇنيا گېئولوگىيە ئىلمىنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمەن.

خەلقئارا گېئولوگىيە ئىلمى بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى ۋىليام فايۋې، 29 - نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنىنىڭ رەئىسى زۇتىڭجىك، 28- نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنى ئىلمىي پىلانىنىڭ رەئىسى روبىن بېرت قاتارلىقلار كۆرۈشۈشتە سۆز قىلدى. ئۇلار جۇڭگونىڭ بۇ قېتىمقى خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنىنى ئېچىشتا ئىشلىگەن خىزمەتلىرىگە رەھمەت ئېيتتى.

فايۋې قاتارلىق كىشىلەر مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىن تارىختا كۆلىمى ئەڭ چوڭ بولغان بىر قېتىملىق يىغىن بولدى، ئۇ گېئولوگىيە ئىلمى ساھەسىنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىدۇ. بۇ قېتىمقى يىغىن ئارقىلىق ھەرقايسى مەملىكەت ئالىملىرى كەلگۈسىگە بىرلىكتە نەزەر سېلىپ، ئىنسانىيەت ۋە تەبىئەت دوڭ كەلكەن مۇھىم مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىدۇ، مۇھىم ئىلمىي نەتىجىلەرگە ئېرىشىپ، گېئولوگىيە ئىلمى ۋە ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىياتىغا ئۆچمەس تۆھپە قوشىدۇ، دەپ قارايدۇ.

جىددى پەيتتىكى ئامان ھاجى

(بېشى 1 - بەتتە)

داۋانچىڭ كۆۋرۈكىنىڭ داۋانچىڭ تەرەپ بېشىنىڭ

ئالىي مائارىپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئاخىرلاشتى

لى پېڭ يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى ھەم تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيدەيخې، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئالىي مائارىپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى بۈگۈن بېيدەيخېدا ئاياغلاشتى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ يىغىن يېپىلىشتىن بۇرۇن يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى. ئۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەردىن ئىقتىسادىي، سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ ئومۇمىيلىقىنى ئاساس قىلىپ، 21 - ئەسىرنىڭ تەلىپىگە ماس كېلىدىغان يۇقىرى ساپالىق ئېختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۇرۇش، ئالىي مائارىپ ئومۇمىي تەلىپى بويىچە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمى ۋە مائارىپ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئومۇمىيلىقىنى ئاساس قىلىپ، ئالىي مائارىپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىنى تولۇق تونۇشنى تەلەپ قىلدى.

لى پېڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئالىي مەكتەپلەر سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈچۈن ئىجتىمائىي ئېختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۇرۇشتە ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش رۇشقا تايىنىشى لازىم. ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ يۆنىلىشى بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش. تەسىرگە ئىگە مەكتەپلەر بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش بىلەن شۇغۇللانسا بولىدۇ، كارخانىلارمۇ مەكتەپ باشقۇرۇشقا قاتناشسا بولىدۇ. مەكتەپ باشقۇرۇشتا ئىقتىسادىي ئۇنۇمى بىلەن ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى بىرلىككە كەلتۈرۈش كېرەك. لېكىن تېخىمۇ مۇھىمى ئىجتىمائىي ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. لى پېڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەركەزگە بىۋاستە قاراشلىق تارماقلار ئۆز تەۋەلىكىدىكى ئالىي مەكتەپلەرگە قارىتا ئاساسلىق سىياسەت جەھەتتىن باشقۇرۇش، ساھەنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىشنى تۇتسا بولىدۇ.

لى پېڭ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئالىي مائارىپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنىڭ زۆرۈرلۈكى ۋە مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇپ، رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، پىلان تۈزۈپ، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇشى لازىم؛ گوۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار ئۇنۇرلىرى تارماقلىرى پىتەكچىلىك قىلىش بىلەن ماسلاشتۇرۇشنى كۈچەيتىشى، بىر تۇتاش پىلانلىشى، يۇرۇشلەشكەن سىياسەت ۋە تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، ئىسلاھاتنىڭ چوڭقۇر راۋاجلىنىشىغا تېخىمۇ ياخشى شارائىت ۋە مۇھىت يارىتىپ بېرىشى لازىم؛ ئالاقىدار ئالىي مەكتەپلەردىكى رەھبىرلىرى يولداشلار مەكتەپلەردىكى ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيىۋى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى پۈختا قەدەم بىلەن ساغلام ئېلىپ بېرىپ، دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش پىلانلىشى ۋە ماكرولۇق باشقۇرۇشى بولغان، مەكتەپلەر جەمئىيەتكە يۈزلەنگەن، قانۇن بويىچە ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇپ مەكتەپ باشقۇرىدىغان يېڭى تۈزۈلمىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش ئۈچۈن ئىچمۇ زور تۆھپە قوشۇشى لازىم.

گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى لى لەنچىڭ كۆرۈشۈشكە قاتناشتى ھەمدە يېپىلىش مۇراسىمىدا «تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئالىي مائارىپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى.

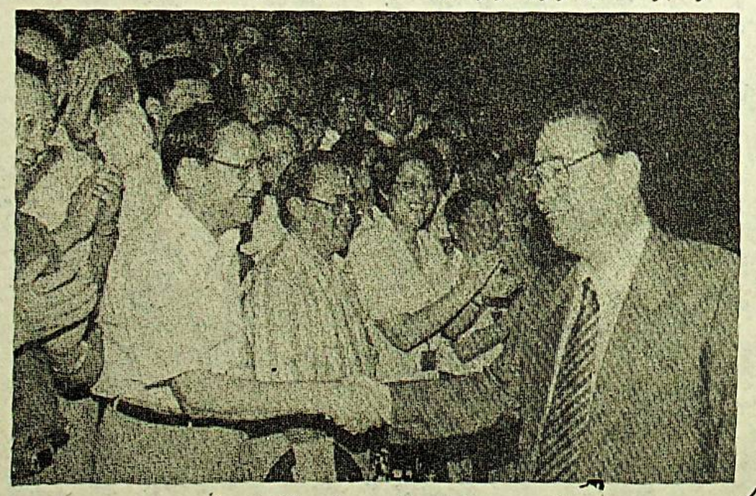

سۈرەتتە: لى پېڭ يىغىن قاتناشچىلىرى بىلەن كۆرۈشمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سۈچىلىق منىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن منىستىرى جۇدىڭچۈەن مۇنداق دېدى:

چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە سۇ مەنبەسىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش لازىم

جۇدىڭچۈەن مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىر تۇتاش

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دالىيەن خەۋىرى.

ياساپ، قاتناشنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى. جىددىي يېغىن يېرىم كېچىدىن ئاشقاندا ئايالغاشتى.

ئۇ ئۆيىگە ئەمدىلا كىرىپ تۇرۇشىغا تېلېفون جىرىڭلىدى:

- ۋەي، ئامان ھاجىما؟

- ھەئە.

- مەن قۇتلۇق، تاپشۇرۇقىنىڭزغا ئاساسەن تۇرپاندىن خۇگۇ ئېغىزغا كەلگەندىم، بۈ يەردە ئەھۋال ئىنتايىن ئېغىر ئىكەن، يۇللارنى كەلكۈن ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇۋېتىپتۇ، مەن 2 - توختام بۆلىكىنىڭ مەسئۇلى بىلەن مىك تەسلىكتە 3 - توختام بۆلەككە باردىم، ئارىلىقتىكى ساق قالغان جايدا نەچچە يۈز ئاپتوموبىل، بىرمۇ مىڭچە ئادەم قاپسىلىپ قاپتۇ، شۇڭا بىز دەرھال باش قوشۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، خەتەر ئىچىدە قالغان ئاپتوموبىل، ئادەملەرنى قۇتقۇزۇشقا ئۈيۈشتۇردۇق، مالىمانچىلىق پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، 2-، 3 - توختام بۆلەكلىرىنىڭ ئامانلىق ساقلاش ساقچىلىرىنى نۆۋەت بىلەن تەرتىپ ساقلاشقا ئورۇنلاشتۇردۇق، بۈ يەردىكى كىشىلەرنىڭ ھەر بىرىگە ئەتىگىنى ئىككى موما، كەچتە ئىككى مومىنى ھەقسىز بېرىشنى قارار قىلدۇق. مەن ھېلىلا تۇرپانغا قايتىپ كەلدىم، سىزنى خەۋەرلەندۇرۇپ قويماي دەپ تېلېفون بېرىشىم.

- ناھايىتى ياخشى قىپسىلەر، سىز ئەتە يەنە خۇگۇغا بېرىڭ، ئۇلارغا باش بولۇپ بۈزۈلغان يوللارنى ياسىتىپ تۇرۇڭ، ئەتە مەنمۇ خۇگۇغا بارىمەن.

ئۇ شۇ كېچىدە فۇكاك، تۇزكۆل، داۋانچىك باشقارمىلىرىغا بىر نەچچە قېتىم تېلېفون بېرىپ ئەھۋال بۈۈقۇشۇپ تۇردى. سەھەر سائەت ئۈچتىن ئاشقاندا تېلېفون بېرىشنى توختىتىپ، ئازراق ئارام ئېلىۋېلىش ئۈچۈن ياستۇقتا باش قويدى. بىراق بەك چارچىغانلىقتىن بولسا كېرەك، تۇرۇك ئوخلىيالمىدى.

نەق مەيدان سەپىرى

ئامان ھاجى ئەتىسى ئەتىگەندە چالا - پۇچۇق ناشتا قىلىۋېلىپ، مۇئاۋىن نازىر جۇاڭ سەيچىك بىلەن بىللە خۇگۇغا قاراپ يول ئالدى. جەجىساۋزىغا كەلگەندە ئالدىغا ھېڭىشقا ئامال قىلالمىدى. چۈنكى بۈ يەردىكى بىر كۆۋرۈكنىڭ بىر بېشىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كېتىپ، يول ئۈزۈلۈپ قالغانىدى. ئۇلار كۆچمە تېلېفون ئارقىلىق يېقىن ئەتراپتىكى يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول ياسايدىغان قۇرۇلۇش ئەتىرىتىنىڭ باشلىقىنى چاقىرتىپ، تراكتور، توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى قاتارلىقلارنى يۆتكىتىپ كەلدى ۋە يولنىڭ بىريان تەرىپىنى تىندۇرۇپ، چىڭداپ ۋاقتىنلىق يول ياساپ، بۇ توساقتىن ئوگۇشلۇق ئوتۇنۇپ خۇگۇ ئېغىزغا كەلدى، ئەمما بۇ جايدا ئەھۋال تېخىمۇ ئېغىر ئىدى. خۇگۇغا كىرىش ئېغىزدىكى بىردىنبىر كۆۋرۈك- 20- 30 مېتر قىسمىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتكەنىدى. بۇ يەردىن ئوتەمەي تۇرۇپ خۇگۇغا كىرگىلى بولمايتتى. ئۇلار دەرھال قۇرۇلۇش 4 - توختام بۆلۈكىنىڭ مەسئۇللىرىنى چاقىرتىپ، قانداق قىيىنچىلىق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئەتىسى سەھەرگىچە بۇ جايىنى تىندۇرۇپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئورۇنلاشتۇردى ۋە ئۈچىلار كېلىپ تىندۇرۇشقا باشلىغاندىن كېيىنلا ئورۇمچىگە قاراپ ماڭدى.

نەق مەيداندا ئىش بېجىرىش

22 - ئىيۇل دۈشەنبە ئىدى. بىز بىر نەچچە ئاخبارات ئورنىنىڭ مۇخبىرلىرى بىلەن بىللە خۇگۇغا ئەھۋال ئىگىلىگىلى كەلدۇق. ئامان ھاجى نەق مەيداندا يول ياساش قۇرۇلۇشىغا قوماندانلىق قىلىۋاتقانىكەن. بىز بارغاندىن كېيىن ئۇ ئىشنى بىرمۇ قۇر ئورۇنلاشتۇرۇپ قويۇپ، بىزنى باشلاپ خۇگۇغا ئېچكىرىلەپ ماڭدى. بىراق يول بەك بۈزۈلۈپ كەتكەچكە، بىر - ئىككى كىلومېتر ماڭغايلا ئاپتوموبىل بىلەن يۈرۈش مۇمكىن بولماي قالدى، بىز ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپ، پىيادە ماڭدۇق، ئازراق ماڭار - ماڭمايلا پىيادە ھېڭىشقىمۇ مۇمكىن بولماي قالدى، چۈنكى ئالدىمىزدا يول تۈگۈل يول ئۈلىمۇ قالمىغانىدى. ئامان ھاجى بىزگە مۇنداق دېدى:

- خۇگۇدىكى 28 كىلومېتر دائىرىدە چوڭ - كىچىك بولۇپ 30 چە جاي كەلكۈندە ئېغىر بۇزۇلۇپتۇ، بۇ جايلارنى پۈتكۈزۈپ قاتناشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئانىغا چۈشمەيدۇ، بىراق بىز بارلىق تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىپ يولنى ياسايمىز.

بىز بۈزۈلغان جايلارنى كۆزۈپ بولغاندىن كېيىن ئامان ھاجى بىلەن بىللە يول ياسىلۇاتقان مەيدانغا كەلدۇق. ئامان ھاجى كېلىپلا خىزمەتلەرگە بېتەكچىلىك قىلىشقا باشلىدى:

- ماۋۇ جايغا قۇم قاچىلانغان تاغار ياكى سىم سېۋەت قويۇڭلار، مۇداپىئە تېمى ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، قالغان قىسمنى توپا - تاش بىلەن تىندۇرۇڭلار...

- سىز دەرھال ئورۇمچىگە بېرىپ تاغار، پولات سىم قاتارلىق نەرسىلەرنى ئەكىلىڭ...

بىز بۇ يەردىكى مۇخبىرلىقىمىزنى ئايالغاشتۇرۇپ ماڭغان ۋاقتىمىزدىمۇ، ئامان ھاجى نەق مەيداندا ئىش بېجىرىۋاتاتتى. شۇ كۈنلەردە ئۇ ھەر كۈنى ئەتىگىنى نەق مەيدانغا كېلىپ، كۈنلۈك ئىشلارنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، نەق مەيداندا قوماندانلىق قىلدى، ئامان ھاجىنىڭ ۋە ئىشچىلارنىڭ كېچە- كۈندۈز جاپالىق تىرىشچانلىق كۆرسەتىشى نەتىجىسىدە 25- ئىيۇل ئۇزۇلگەن يول بۆلەكلىرى تۆتاشتۇرۇلۇپ قاتناش ئەسلىگە كەلدى، بۇ جايغا قاپسىلىپ قالغان ئاپتوموبىل، ئادەملەرمۇ ئۆز مەنزىلىگە قاراپ يول ئالدى.

مەملىكەت بويىچە ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شىئەن خەۋىرى. بىر يىل تىرىشىش ئارقىلىق، ئېلىمىزنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتى.

ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى سىستېمىسى تېز شەكىللەنمەكتە. ھازىر مەملىكەت بويىچە ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى 1800دىن ئاشتى. ئۇل خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى، رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى، كەسپىي خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى تېز راۋاجلاندى، مۇلازىملىق سۈپىتى ئۆزلۈكسىز ئۆستى، مۇلازىملىق ۋاستىسىمۇ ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللەشمەكتە.

ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرىنى باشقۇرۇش قانۇنلىشىش، قېلىپلىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ راۋاجلانماقتا. ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرىنىڭ تەرەققىيات تەلىپىگە ئاساسەن، كادىرلار ئىشلىرى مىنىستىرلىكى ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرىنى باشقۇرۇشنىڭ ۋاقتلىق بەلگىلىمىسىنى تۈزۈپ چىقىپ جايلاردىكى ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ قانات يېيىشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرى يېڭى تۈزۈم ئورنىتىش جەھەتتە يېڭى ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. ھەرقايسى ئۆلكە، بۆاستە قاراشلىق شەھەر، ئاپتونوم رايونلار ئىختىساس ئىگىلىرىنى يۇرۇشتۇرۇشتە ئوتتۇرىغا چىققان تالاش - تارتىشلار ئۈستىدە كېسىم چىقىرىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئاساسدا، كادىرلار ئىشلىرىدىكى تالاش - تارتىش ئۈستىدىن كېسىم چىقىرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. شاڭخەي، ۋۇخەن، شېنيانڭ قاتارلىق جايلار مۇناسىپ ئاپپاراتلارنى قۇرۇپ، تالاش - تارتىشقا مۇناسىۋەتلىك دېلولارنى بىر تەرەپ قىلدى.بەزى جايلار كادىرلار ئىشلىرىنى ۋەكالىتەن بېجىرىش خىزمىتىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن قانات يايدۇردى. لياۋنىڭ، تيەنجىن، گۇاڭجۇ، چاڭشا قاتارلىق جايلار ئىختىساس ئىگىلىرى بىلەن ئادەم ئىشلىتىدىغان ئورۇنلار ئارىسىدا ۋەكالەتلىك مۇلازىملىق ئىشلىرىنى بېجىرىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. مەملىكەت بويىچە جياڭسۇ ئۆلكىسى ھەممىدىن ئاۋۋال كادىرلار ئىشلىرىنى ۋەكالىتەن بېجىرىشكە دائىر قېلىپلاشقان ھۆججەتنى تۈزۈپ چىقتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەملىكەتتىكى نۇرغۇن جايلار بىر قەدەر مۇكەممەل ئىختىساس ئىگىلىرى ئۇچۇر ئامبىرى قۇردى. بۇنىڭ بىلەن رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرى ئاربىسىدىكى ئۇچۇرنى تورلاشتۇرۇش خىزمىتىدە مەلۇم ئىلگىرىلەش بولدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دالىيەن خەۋىرى. ئېلىمىزنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلىرىدە سۇ مەنبەسىنى قانۇن بويىچە بىر تۇتاش باشقۇرۇش سۇ قىس بولۇش زىددىيىتىنى پەسەيتىش، سۇ ئىراپچىلىقىنى ۋە سۇنىڭ بۇلغىنىشىنى ئازايتىشنىڭ بىردىنبىر چىقىش يولى.

جۇدېكچۇمەن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ھازىرغىچە سۇ مەنبەسىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى يولغا قويمىغان جايلار «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ سۇ قانۇنى» ۋە گۇۋۇيۈەننىڭ«سۇ ئىشلىتىشكە ئىجازەتنامە بېرىشنى يولغا قويۇش چارىسى» بويىچە تېزلىك بىلەن سۇ مەنبەسىنى بىر ئۇتاش باشقۇرۇش يولغا مېڭىش كېرەك.

جۇدېكچۇمەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەملىكەت بويىچە تۈزۈم ئورناتقان 600 شەھەرنىڭ 90 پىرسەنتى سۇ مەنبەسىنى شەھەر، يېزىلار بۆلۈشۈۋېلىپ باشقۇرىدىغان ئەھۋالنى تۈزىتىپ، سۇنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىر تۇتاش باشقۇرۇش، سۇ ئىشلىتىش ئىجازەتنامىسى بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. بىراق، سۇنى بىر نەچچە تارماق باشقۇرۇشنى يولغا قويغان يەنە 60 نەچچە شەھەر بار. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇنداق ئەھۋال چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە تېخىمۇ ئېغىر. بۇ چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەرنىڭ كۆپىنچىسى سۇ قىس جايلار بولۇپ، سۇ مەنبەسىنى بىر نەچچەتارماق باشقۇرۇش يولغا قويۇلغانلىقتىن، سۇ قىس بولۇش، سۇ ئىسراپچىلىقى ۋە سۇ بۇلغىنىش ئەھۋالنى تېخىمۇ ئېغىرلاشتۇرۇۋاتقان، شۇڭا بۇ خىل ھالەتنى تېزدىن ئۆزگەرتىش كېرەك.

مەركەز رەھبەرلىرى ئېلىمىزنىڭ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزىمەتلىرى بىلەن كۆرۈشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

قاتناشىش ئەھۋالىنى قىسقىچە دوكلات قىلدى. ئاندىن كېيىن تەنھەرىكەتچىلەر ۋەكىلى،تىكتاك توپتا ئايالارنىڭ يەككە ئويۇنىشى بويىچە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن دېك يېپىك، گىمناستىكىدا ئەرلەرنىڭ يەككە تولۇق ماھارەت كۆرسىتىشى بويىچە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن لى شياۋشۇاڭ، يېنىك ئاتلېتىكىدا ئايالارنىڭ 5000 مېترغا يۈگۈرۈشى بويىچە ئالتۇن مېدالغا ۋە 10 مىڭ مېترغا يۈگۈرۈشى بويىچە كۈمۈش مېدالغا ئېرىشكەن جۇنشيانىڭ تېرىنېرى ماۋدىجىن تىنچ ئوكيانىنىڭ ئۇ قېتىدا ماھارەت كۆرسىتىش مەيدانلىرىدا ئىتتىپاقلاشقان، ئېلىشقان، جاسارەتلىك بولغان، ئالغا ئىلگىرىلىگەن بۈاستە كەچۈرمىشلىرى ۋە بۈاستە تەسىراتلىرىنى كەڭ كۆشادە سۆزلەپ، ئۆزلىرىنىڭ ھەممە بىر نىيەتتە بولۇپ، دۆلەت ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرگەن ئۇلۇغ ئىرادىسىنى بايان قىلدى.

ئۇمەك بىلەن بىرلىكتە ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنى زىيارەت قىلغان مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ دىكتورى سۇڭ شىشۇڭ، شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى لىيۇ چىجۇڭ قاتارلىقلارمۇ سۆھبەت يېغىنىدا سۆز قىلدى.

جياڭ زېمىن كۆپچىلىكنىڭ سۆزىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: بۇ نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ كۆلىمى مىسلىسىز بولۇپ، نۇرغۇن ئەلا نەتىجىلەر يارىتىلدى. بىزنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرىمىز ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، ئىنقىلابىي قەھرىمانلىق روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، تەنتەربىيە ئەخلاقىغا رىئايە قىلىپ، ئىتتىپاقلىشىپ ئېلىشىپ، يۈكسەك كۆرەش ئىرادىسىنى ساقلاپ، ئويلاپ باقمىغان بىر مۇنچە قىيىنچىلىقنى يېڭىپ، كەينىدىن غەلبە قىلىپ، ۋەتەن ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈردى. سىلەرنىڭ قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىش روھىڭلار ۋە ياخشى قىياپىتىڭلار جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئۆزلۈكسىز ئۆزىنى كۆچەيتىپ، جاسارەت بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەشتەك ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ ۋەتەننى قۇدرەت تاپقۇزۇش، جۇڭخۇانى گۈللەندۇرۇش قەتئىي ئىرادىسىنى نامايان قىلدى. سىلەر جۇڭگو خەلقىنىڭ ياخشى ئوغۇل - قىزلىرى بولۇشقا مۇناسىپ، سىلەر مەدەنىيەتلىك، ئەدەبلىك بولۇش، كەڭ دائىرىدە دوست تۇتۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، جۇڭگو تەنھەرىكەتچىلىرى بىلەن ھەرقايسى دۆلەت تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ دوستلۇقىنى ئىلگىرى سۈردۈڭلار، جۇڭگو خەلقىنىڭ دۇنيا خەلقى بىلەن بولغان دوستلۇقىنى ئىلگىرى سۈردۈڭلار، سىلەر دوستلۇق ئەلچىسى بولۇشقا مۇناسىپ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۈمكىنىڭ بۇ قېتىم ئېرىشكەن ياخشى نەتىجىسىگە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ كۆيۈنۈشى ۋە قوللىشى سىڭگەن ھەم مۇھاجىر قېرىنداشلار، چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان خادىملارنىڭ رىغبەتلەندۈرۈشى ۋە ياردەمدىنمۇ ئايرىلمايدۇ، چەت ئەللىك نۇرغۇن دوستلارنىڭ غەمخورلۇقىدىن ئايرىلمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئېلىمىز تەنتەربىيە ھەرىكىتىنىڭ سەۋىيىسى ۋە تەنتەربىيە خىزمىتىنى بىر قېتىم كۆزدىن كۆچۈرۈش بولدى. بىز ھەم نەتىجىلەرنى كۆرۈشىمىز، ھەم يەرق ۋە يېتەرسىزلىكلىرىمىزنى كۆرۈشىمىز لازىم. تەنتەربىيە سېپىدىكى يولداشلارنىڭ تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، خىزمىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئۇرلۇك مۇسابىقىلەردە تېخىمۇ زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، خەلق ئۈچۈن يەنە يېڭى ئۆچەپ قوشۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

جياڭ زېمىن سۆز قىلغاندا مەيداندا ئۇزلۇكسىز قىزغىن ئالقىش ساداسى ياڭراپ تۇردى.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 18 - ℃ 31 بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

ئەدەبىياتنىڭ ئاساسىي ئەندىزىسى ۋە مېخانىزمى ھەققىدە

ئابلاجان مۇھەممەت ئۇمىدىيار

ئەدەبىيات نەزەرىيىسى

ئەدەبىي ئەسەرنىڭ بارلىققا كېلىشىدىن تارتىپ، ئۇنىڭ ئوبيېكتى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىنىشى، قوبۇل قىلىنىشىدىن تارتىپ ئەمەلىي رولىنى جارى قىلدۇرۇشىغىچە بولغان جەريانىنى بىر پۈتۈن مۇرەككەپ ئىلمىي سىستېما دەپ تونۇش ھەم ئەدەبىيات تەرەققىياتىغا مۇشۇ خىل تونۇش ۋاسىسىدا مۇئامىلە قىلىش نۆۋەتتىكى ئىلىم-پەن ۋە تېپەككۇر تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر تەلىپى.

ئەدەبىي ئىجادىيەتنىڭ پۈتكۈل جەريانى ئوبيېكتىپ دۇنيا - يازغۇچى - ئەسەر - كىتابخان - دۇنيادىن ئىبارەت زەنجىرسىمان ھالقىنىڭ چەكسىز ئايلىنىشى ۋە تەكرار ھەرىكىتىدىن ھاسىل بولغان ئىچكى سىستېمىدۇر. بۇ جەريانىنىڭ ھەر بىر ھالقىسى ئەدەبىيات تەتقىقاتىنىڭ ئوبيېكتى بولالايدۇ. ئامېرىكىلىق مەشھۇر ئەدەبىيات نەزەريىيچىسى ئابراھىمس ئەدەبىيات- سەنئەتنىڭ تۆت ئاساسىي ئامىل قارىشىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئەسەرنىڭ ئوبيېكتىپ دۇنيا، ئاپتور ۋە كىتابخان بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى، شۇنداقلا ئەسەرنىڭ ئۆزىگە قارىتا تەتقىقاتىنى تەكتىلىگەن، لېكىن، ئۇ ئەسەرنىڭ دۇنيا، ئاپتور ۋە كىتابخانىنى مەركەز قىلغان تىك يۆنىلىشلىك مۇناسىۋىتىگىلا دىققەت قىلىپ، دۇنيا، ئاپتور ۋە كىتابخان ئوتتۇرىسىدىكى يايسىمان مۇناسىۋەتكە سەل قارىغان. شۇڭا باشقىلار ئابراھىمس ئوتتۇرىغا قويغان يۇقىرىقى ئەندىزىدىن باشقا يەنە ئوبيېكتىپ دۇنيا بىلەن ئاپتورنىڭ مۇناسىۋىتى، ئاپتور بىلەن كىتابخاننىڭ مۇناسىۋىتى، كىتابخان بىلەن ئوبيېكتىپ دۇنيانىڭ مۇناسىۋىتى قاتارلىق تەرەپلەرنىمۇ تەتقىق قىلىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى تەكتىلىگەن.

ئوبيېكتىپ دۇنيا بىلەن ئاپتورنىڭ مۇناسىۋىتىنى تەتقىق قىلىش قوش قاتلاملىق ئەنگلىيە ئەدەبىيات-سەنئەت گۇللىنىش دەۋرىدىكى ئىجتىمائىي مۇھىت شېكسپىر قاتارلىق مەشھۇر ئەدىبلەرنى بارلىققا كەلتۈرگەن، دەپ قارىغان. يەنە بىر تەرەپتىن گرېتسيېنىڭ كىلىماتى ئىسسىق، مەنزىرىسى گۈزەل، تەبىئىي توساقلىرى بولماسلىقتەك تەبىئىي مۇھىتى گرېتسيېلىكلەرنى ئۆتكۈر ھېكمگە ۋە سەنئەتكارلىق خۇسۇسىيەتكە ئىگە قىلغان دەپ قارىغان. مۇشۇ قاراش بويىچە ئېيتقاندا قەدىمكى ئۇيغۇر مەدەنىيىتىنىڭ گۇللىنىشى - يېپەك يولىنىڭ توگۈنى بولۇشتەك مۇھىم تەبىئىي جۇغراپىيىلىك مۇھىتتا ياشىغان ئەجدادلىرىمىزنىڭ ئىجتىمائىي پسىخىكسى، ئىجتىمائىي مۇھىتى ۋە شۇ مۇھىتتىكى رىقابەت ئېڭى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. مەھمۇت قەشقىرى، يۈسۈپ خاس ھاجىپلارنىڭ ئىجادىيىتى قاراخانىلار دەۋرىدىكى تەبىئىي ۋە ئىجتىمائىي مۇھىت بىلەن ھەمدە ئاشۇ مۇھىتتىكى ئۇيغۇر مەدەنىيىتىنىڭ، ئەرەب - تۈرك ئەللىرى مەدەنىيىتىنىڭ ئۆزئارا تەسىر كۆرسىتىشى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ناۋايى ئىجادىيىتى 15-ئەسىردىكى ھراتنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيا، جۇملىدىن شەرق مەدەنىيىتىدىكى ئورنى، بۇ شەھەردىكى ئىسلام ئىدېئولوگىيىسى ئاساسىدىكى پارس - تۈرك مەدەنىيىتىنىڭ ئۆزئارا ئوچرىشىش ۋە رىقابەتلىشىش مەنزىرىسىدىن ئايرىلمايدۇ.

ئاپتور بىلەن كىتابخاننىڭ مۇناسىۋىتىنى تەتقىق قىلىش - ئەدەبىياتشۇناسلىق ئىلمىدىكى يەنە بىر مۇھىم تېما. ئاپتور ئەدەبىيات- سەنئەت ئىجادىيىتىنى كونترول قىلىدۇ. لېكىن ئەدەبىي ئەسەرنىڭ قوبۇل قىلىش ئوبيېكتى كىتابخاندىن ئىبارەت. ئاپتور ئىجاد قىلغان ئەسەرنى كىتابخان ياقتۇرۇپ قوبۇل قىلغاندىن كېيىن ئۇ ئەسەر ھەققىي روھىي ئوزۇقتا ئايلىنىپ ۋە زوقلىنىش پسىخىكسىنى ئىگىلەپ كېيىن تېخىمۇ نادىر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىشى مۇمكىن، داڭلىق يازغۇچىلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك بۇ يولنى باشتىن كەچۈرىدۇ.

كىتابخان بىلەن ئوبيېكتىپ دۇنيانىڭ مۇناسىۋىتىنى تەتقىق قىلىشمۇ ئەدەبىياتشۇناسلىقتىكى مۇھىم تېمىلارنىڭ بىرى. چۈنكى كىتابخان ئەدەبىيات- سەنئەتنىن زوقلىنىش جەريانىدا ئاشۇ ئەسەردىن مەنىۋى ئىلھام ئېلىپ تۇرمۇش قارىشى ۋە دۇنيا قارىشىنى ئۆزگەرتىدۇ. مەلۇم بىر ئەسەر كىشىلەرنىڭ تەبىئەت ۋە جەمئىيەتنى ئۆزگەرتىشكە زور ئىلھام ۋە ئەقىل-پاراسەت بېغىشلايدۇ. ئەدەبىيات-سەنئەت گەرچە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىن كەلگەن بولسىمۇ ئاخىرى جەمئىيەتنى كونترول قىلىشتا بەلگىلىك مەنىۋى قورال بولۇش رولىنى ئويناپدۇ. چۈنكى ئەدەبىي ئەسەردىكى گۈزەللىك پائالىيىتى ۋە ئۇنىڭ ئۇنۇمى جەمئىيەتنى كونترول قىلىشقا ئاكتىپ ماسلىشىدۇ. شۇڭا ئەدەبىيات- سەنئەت تەتقىقاتىدا بۇ چوشەنچىنى تەتبىقلاش ھەم ئۇنى جانلىق قوللىنىش لازىم. ئەگەر ئۇنداق بولمايدىكەن ئەدەبىياتنىڭ ئاساسىي مېخانىزمى، ئۇنىڭ ئىجتىمائىي رولى ۋە قىممىتىگە بولغان تونۇشىمىز چوڭقۇرلاشمايدۇ. ئەدەبىيات- سەنئەتنىڭ ئوبيېكتىپ دۇنياغا بولغان ئاكتىپ پائالىيەتچان تەسىرى پەقەت كىتابخاندىن ئىبارەت بىردىنبىر مۇھىم ۋاستە ئارقىلىقلا رېئاللىققا ئايلىنىدۇ. مەسىلەن: پاۋىل كورچاگىن «كۆكۈيۇن» رومانىدىن غايەت زور ئىلھام ئېلىپ جەمئىيەتكە ئاكتىپ يۈزلىنىپ، ئىنقىلابقا قاتناشقان ھەمدە دۇنيانى ئۆزگەرتىش پائالىيىتى جەريانىدا ئاخىرى ئىنقىلابىي قەھرىمان بولۇپ يېتىشىپ چىققان. كېيىن ئۆز دۇنيا قارىشى ۋە غايىسىنى چىقىش قىلىپ «پولات قانداق تاۋلاندى» رومانىنى يازغان.

ناۋايى قەلىمى ئاستىدا يارىتىلغان فەرھادنىڭ ئىلىم ئىگىلەپ، ئۆز خەلقىگە بەخت يارىتىش ئۈچۈن خەتەردىن قورقماي يونانىستانغا بارغانلىقى، شېرىنگە بولغان سۆيگۈ- ساداقەتنىڭ تەسىردە ئەرمەن خەلقىگە تۆھپە قوشقانلىقىدەك ئاجايىپ تەسىرلىك پائالىيەتلىرى تارىختىن بۇيان ياشلارنى پاك مۇھەببەت، ۋاپا - ساداقەت، پىداكارلىق، ئىجادكارلىققا ئۈندەپ كەلمەكتە. يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلاب مەزگىلىدە مىليونلىغان جۇڭگو ياشلىرى «ياشلىق ناخشىسى» رومانىنىڭ تەسىرى ئاستىدا دۇنيا قارىشى ۋە ئىدېيىسىنى ئۆزگەرتىپ، ۋەتەنپەرۋەر ئىنقىلابچىغا ئايلانغان. مانا بۇ پاكىتلار بىزگە كىتابخان بىلەن ئوبيېكتىپ دۇنيانىڭ مۇناسىۋىتىنىڭ ئىنتايىن قويۇق ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

دېمەك، بىز ئەدەبىياتنىڭ ئاساسىي ئەندىزىسىنى ئىلمىي ھالدا تونۇپ، ئۇنىڭ كىشىلىك ھايات بىلەن بولغان مۇناسىۋەت مېخانىزمىنى ئەتراپلىق ۋە كۆپ تەرەپلىمە تەتقىق قىلىشىمىز كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، ئەدەبىيات- سەنئەتنىڭ رولى ۋە تۆپكى ئالاھىدىلىكىنى ئىلمىي ھالدا تونۇپ يېتەلەيمىز.

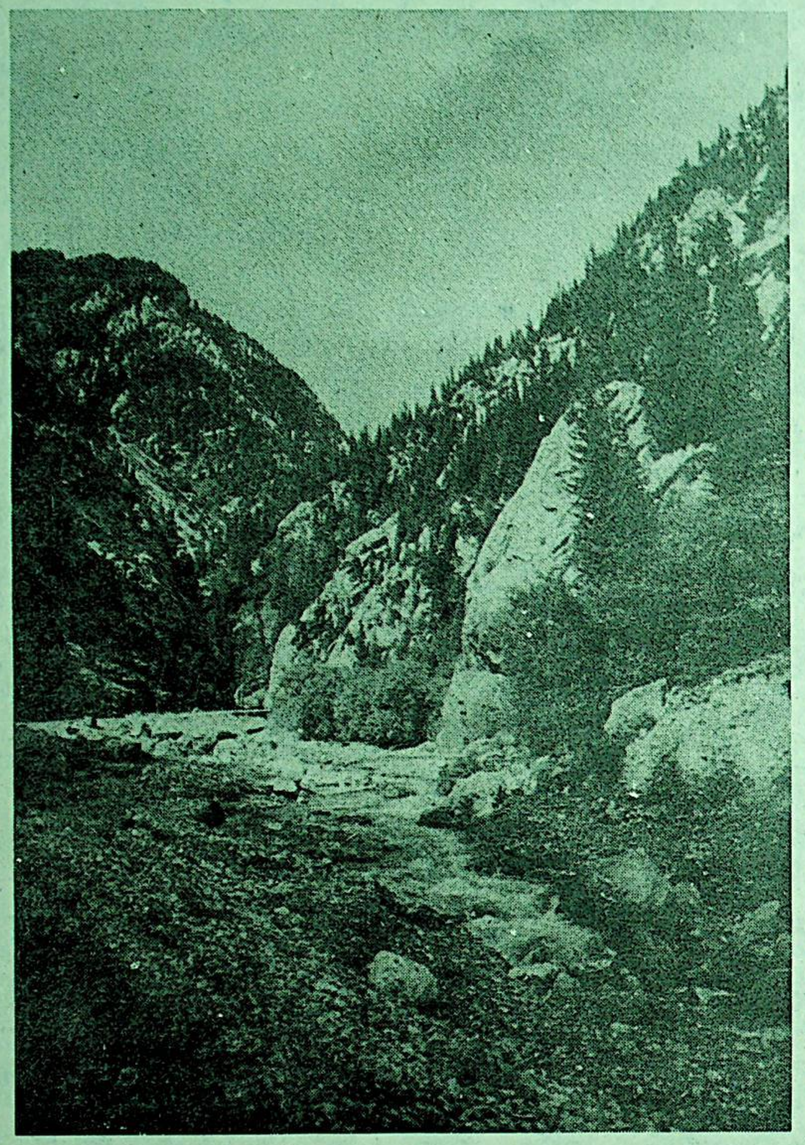

يېشىل جىلغا

كېرەم مۇسا فوتوسى

مۇكاپاتقا توغرا مۇئامىلە قىلىش كېرەك

سۇن جيەنچىڭ

سۆزھەمگە

نۇرغۇن ئەسەرلەرنى يازغان بىر ئايال يازغۇچى بېيجىڭدا مەركىزي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «شەرق پەرزەنتى» پروگراممىسىدا تاماشىبىنلار بىلەن يۈز كۆرۈشتى. مۇلاھىزە يۈرگۈزىدىغان بولساق، بەزى مۇكاپاتلار ھەققەتەنمۇ ئەدەبىيات- سەنئەتنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولدى. لېكىن ئىسمى-جىسمىغا لايىق بولمىغان، ھەددىدىن زىيادە قالايمىقان ئىشلارمۇ ئاسانلا كۆرۈلۈپ تۇرۇۋاتىدۇ.

مەن دائىم بۇگۈنكى كۈندە ياشىغان يازغۇچىلار بەك تەلەيلىك ئىكەن، مۇكاپاتقا شېئىرىيەت مۇسابىقىسى»، «مەملىكەتلىك مىكرو ھېكايىلەر مۇسابىقىسى» دېگەنلەرنىڭمۇ ئۇلايەت دەرىجىلىك ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى، ناھىيىلىك يازغۇچىلار جەمئىيەتلىرىنىڭ ئىشى ئىكەنلىكىنى زادى خىيالىغا كەلتۈرمەيدۇ.

مەلۇم مىقداردا پۇل تاپشۇرۇپلا داڭلىق مەسئۇلاتلارنى سېتىۋالغىلى بولغانغا ئوخشاش، مەسئۇلاتلارنى سېتىۋالغىلى بولغانغا ئوخشاش،

مەنىگە ئىگە. بۇنىڭ بىرى، ئىجتىمائىي مۇھىتنىڭ ئاپتورغا (ئاپتور ئىجادىيىتىگە) بولغان تەسىرى. يەنە بىرى، تەبىئىي مۇھىتنىڭ ئاپتورغا بولغان تەسىرى. فرانسىيەلىك مەشھۇر ئالىم، جەمئىيەتشۇناس لىق ئىلمى ئىسپاتلاش ئۇسۇلىنىڭ ۋەكىلى تېينا: «ئىرق، مۇھىت ۋە زامانىدىن ئىبارەت ئۈچ ئامىل» نەزەريىسىنى ئوتتۇرىغا قويغان. ئۇ قەدىمكى گرېتسىيەنىڭ ئۈچ بۈيۈك دراماتۇرگى ھەققىدە توختالغاندا گرېتسىيە بىرلەشمە ئارمىيىسىنىڭ پرېسىيلىكلەرنى مەغلۇب قىلغان چاغدىكى ئىجتىمائىي مۇھىت ئېسخىلس، سوفوكلىس، ئەۋرىپىدىسلارنىڭ ئىجادىيىتىنى يۇقىرى پەللىگە كۆتۈرگەن؛

ئۆز قىممىتىنى ۋە رولىنى جارى قىلدۇرالايدۇ. ھەرقانداق ئاپتور كىتاب خانىنىڭ ئۆز ئەسىرىگە بولغان ئىنكاسىدىن ئىبارەت ئۇچۇرغا ئاساسەن ئىجادىيەت ئېلىپ بارىدۇ. ئۇنىڭ كىتابخانىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن ئۆزگەرتىدۇ ياكى تولۇقلايدۇ. يازغۇچى مەلۇم بىر ئەسەرنى يېزىپ نەشر قىلدۇرۇشتىن ئىلگىرى مۇشۇ ئەسەرنىڭ ئىجتىمائىي قىممىتى ۋە بەدىئىي ئۇنۇمىنى تولۇق بىلەلمەسلىكى مۇمكىن. ئۇنىڭ مەلۇم بىر ئەسىرى كىتابخانىنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشكەندىن كېيىن ئۆزىگە ئىشەنچ باغلاپ، كىتابخانىنىڭ ئېستېتىك ھەۋىسى

مۇقام ساداسى، دىللار ناۋاسى

ئابدۇللا ئۆمەر فوتوسى

686 - سان

مۇكاپاتلانغان خەۋەر

(ھېكايە)

ياك چوگدې

تاك خەنمىن يەنە كىشلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. ئۇچ يىل ئىلگىرى ئۇ قۇرغان پوپايكا زاۋۇتى ناھىيىنىڭ كارخانا ساھەسى بويىچە تۇنجى قېتىم ۋەيران بولۇپ، ئۇ تۇنجى ۋەيران بولغان كارخانىنىڭ باشلىقى سۈپىتىدە ناھىيىدىكى رادىئو- تېلېۋىزىيە، گېزىت-ژۇرناللاردا رەسۋا قىلىنغانىدى. ھالبۇكى، ناھىيىدىكى% 90 تىن كۆپرەك دۆلەت كارخانىلىرى ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار ئېغىر زىيان تارتىپ، ئوسال ھالغا چۈشۈپ قالغاندا، تاك خەنمىن يېگىدىن قۇرغان ئاممىياكلىق سۇ زاۋۇتىدىن يېرىم يىللىق ئىشلەپچىقىرىشتىن 1 مىليون 480 مىك يۇەن ساپ پايدا، كىشى بېشىغا 15 مىك يۇەن ساپ پايدا يارىتىلغانلىقىدەك خۇش خەۋەر تارقالدى. بۇ، بىز - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىكىلەرنى ياخشى بىر يېپ ئۇچىغا ئىگە قىلدى.

تاك خەنمىن يەنە تېلېكامىرىمىزنىڭ كۆزى ئالدىدىكى مۇھىم شەخسكە ئايلاندى. خىزمەتدىشىم لىۋېيلىن بىلەن ئىككىمىز، ناھىيە مەركىزىدىن ئون چاقىرىم يىراقلىقتىكى ئاممىياكلىق سۇ زاۋۇتىغا بېتىپ كەلدۇق. زاۋۇت دەرۋازىسىدىن كىرىشىمىزگىلا بۇرنىمىزغا سېسىق پۇراق ئۇرۇلدى، شياۋلىيۇ نازۇك قىز بولغاچقا، پۇراققا چىدىماي ياندۇرۇۋەتتى. مۇخبىرلىق پائالىيىتىمىز زاۋۇت باشلىقىنىڭ ئىشخانىسىدا بولدى.

- ھۆرمەتلىك تېلېۋىزور كۆرگۈچىلەر، ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاچقۇچلۇق كارخانىلاردا؛ كارخانىلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاچقۇچلۇق ئامىلى ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى ۋە باشقۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش بىلەن بىرگە، يەنە ئىشلەپچىقىرىش مۇھىتىنى ياخشىلاش ۋە ئىشچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ھەۋىسىنى قوزغاش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئىنتايىن مۇھىم. بىز بۈگۈن مۇشۇ مەسىلىنى ئاساس قىلىپ، ناھىيىدىكى بىر كارخانىنىڭ ئىسلاھاتتىن كېيىنكى ئۆزگىرىشىنى سىلەرگە تونۇشتۇرماقچى بولىمىز.

مۇخبىر ئۇنى زىيارەت قىلغان ئاخىرقى دەقىقىدە، ئاپپاراتنى ئۇ ئېرىشكەن مۇكاپات لوگىتلىرى ۋە گۈۋاھنامىلەرگە توغرىلىدى. بۇ باشقا مۇخبىرلارنىڭمۇ تەبىئىي ھالدا كېرەك. يازغۇچى ئىنتايىن تەبىئىي ھالدا يەنە: «بۇ مۇكاپاتلار ھېچنېمىنى ئىسپاتلاپ بېرەلمەيدۇ، مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئەسەرلەرنى چوقۇم ياخشى ئەسەر دېگىلى بولمايدۇ. مۇكاپاتقا ئېرىشكەن يازغۇچىلارنىمۇ سەۋىيىسى ئەڭ يۇقىرى يازغۇچى دېگىلى بولمايدۇ» دېدى. مەن بۇ خىل سەمىمىي پوزىتسىيە كىشىلەرنىڭ ئويلىنىپ بېقىشىغا ئەرزىيدۇ، دەپ قارايمەن. سالماقلىق بىلەن

قىلدۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى باشقۇرۇشتا. گۇدۇك ناھىيىلىك ئاممىياكلىق سۇ زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلگەن يېرىم يىلدىن بۇيان 1 مىليون 480 مىك يۇەن ساپ پايدا يارىتتى، ئۇلار قانداق قىلىپ بۇنداق ياخشى نەتىجىگە ئېرىشەلىدى؟ بىز بۇ مەسىلە ھەققىدە مەزكۇر زاۋۇتتىن كۆپچىلىككە نەق مەيدان خەۋىرى بەرمەكچىمىز، - شياۋلىيۇ خەۋەرنىڭ مۇقەددىمىسىنى سۆزلەپ بولدى.

- بۇ، ئاممىياكلىق سۇ زاۋۇتىنىڭ باشلىقى يولداش تاك خەنمىن. زاۋۇت باشلىقى، ياخشىمۇسىز؟ زاۋۇتىڭلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ پايدىنى قانداق قىلىپ 15 مىك يۇەنگە يەتكۈزگەنلىكىنى سۆزلەپ بەرسىڭىز - مۇرەمدىكى تېلېكامىرانى زاۋۇت باشلىقىغا توغرىلىدىم.

- مېنىڭچە، كارخانا قۇرۇشتا، ئەڭ مۇھىمى بىر خىل ئالاھىدە مەھسۇلاتنى تاللاش. زاۋۇتىمىز ئىشلەپ چىقارغان ئاممىياكلىق سۇ سېسىقچىلىقتا ئادەمنىڭ قۇسقىسىنى كەلتۈرىدۇ، بىزنىڭ پايدىغا ئېرىشىشىمىزنىڭ سىرىمۇ دەل مۇشۇ يەردە.

- تېپسىلىيەك سۆزلەپ بەرگەن بولسىڭىز!

- بىز ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلات غەيرىي پۇراق چىقارغاچقا، زاۋۇتىمىزغا خىزمەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلىش، ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە تەجرىبە ئۆگىنىش ئۈچۈن كېلىدىغانلار يوق دېيەرلىك. بۇ بىزنى نۇرغۇن چىقىمدىن ساقلاپ قالدى. بىر نەچچە يىل بۇرۇن مەن قۇرغان پوپايكا زاۋۇتىنىڭ زىيان تارتىشتىكى سەۋەبىمۇ

ئېرىشىش پۇرسىتى نېمە دېگەن كۆپ، دەپ ئويلاپ قالمەن. بۇ ئەزەلدىن ئاز كۆرۈلگەن ئەھۋال ئىدى.

يەرلىك بىر شائىر بىر قانچە پارچە شېئىر يېزىپ قويسا، ئۇنىڭ ئىش -پائالىيەتلىرى ئەھمىيەتكە ئىگە بولىدۇ، مۇخبىر خەۋەر قىلىنىدۇ، ئەمما ئۇنىڭ مۇكاپاتقا ئېرىشكەنلىكىنى يېزىشنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالمايدۇ. ئۇ مۇكاپاتلارنىڭ ئىچىدە تېخى دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتلارمۇ بار. ئۇلار ئاشۇ «دۆلەت دەرىجىلىك» مۇكاپات دېگەنلەرنىڭ بىر نەچچە كىشى ئۆزلىرى ئويۇڭالغان تامغا ئىكەنلىكىنى، ئاتالمىش «مەملىكەتلىك دەل مۇشۇ يەردە. شۇ چاغدا ھەر كۈنى ھەر ساھە، ھەر كەسىپلەرنىڭ رەھبەرلىرىنى كۈتۈۋالاتتۇق، تاماقتىن باشقا، ھەر بىر كىشىگە بىردىن پوپايكا سوۋغا قىلساقلا، يىللىق كۈتۈۋېلىش خراجىتىمىز 2 مىليون يۈەنگە يېتىپ قالاتتى. ئەمدى ياخشى بولدى، كۆپچىلىك زاۋۇتنىمىزغا كېلىشنى خالمايدۇ، كەلگەن تەقدىردىمۇ، بۇرنىنى ئېتۈۋېلىپ، بىر نەچچە ئېغىز گەپ قىلىپ قويۇپلا قايتىپ كېتىدۇ. بۇ بىزنىڭ ئاممىياكلىق سۇ زاۋۇتىمىزنىڭ ئۇنۇمى! بىزنىڭ بۇنىڭدىن باشقا ھېچقانداق يېڭى تەدبىرىمىز يوق، سۆزۈم تۈگىدى.

- تۈگىدى؟

مەن زاۋۇت باشلىقىدىن يەنە ئازراق سۆزلەپ بېرىشنى ئۆتۈندىم. زاۋۇت باشلىقى سۆزلەشنى خالىمىدى.

زور ئۇمىد كۈتكەن مۇخبىرلىقىمىزنىڭ بۇنداق ئاخىرلىشىشنى ئويلاپمۇ باقمىغانىدىم. شياۋلىيۇ ئىككىمىز تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىغا بالدۇرلا قايتتۇق، گەرچە زاۋۇت باشلىقى بىزنى تاماق يەپ مېڭىڭلار دەپ قاتتىق تۇنقان بولسىمۇ، بىز ئۇنىڭ تەكلىپىنى رەت قىلدۇق.

شياۋلىيۇ ئىككىمىز ئىشلىگەن بۇ نەق مەيدان خەۋىرىنىڭ ۋىلايەت، ئۆلكە ھەتتا ھېيجىڭدىكى تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدا قايتا- قايتا بېرىلىشىنى ئويلاپمۇ باقمىغانىدىم. كېيىن بۇ خەۋەر يەنە مەملىكەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ئەپسۇسلىنارلىقى، شياۋلىيۇ ئىككىمىز ھازىر ئۇ كەسپىنى قىلمايمىز.

دىلمۇرات ئىدرىس تەرجىمىسى

ئەدەبىيات- سەنئەت ساھەسىدىكى مۇكاپاتنىڭمۇ بارغانسېرى قىممىتى قالمىغىلى تۇردى. ئاتالمىش «ئەڭ يۇقىرى مۇكاپات»، «ئەڭ نوپۇزلۇق» مۇكاپات دېگەنلەرمۇ ئەمەلىيەتتە كىشىنى قايىل قىلالمايدىغان بولۇپ قالدى. خەۋەر تېپىشمىزچە، ئېقتىسادىي ساھە ياكى ئەدەبىيات- سەنئەت ساھەسى تەسىس قىلغان بەزى مۇكاپاتلارنىڭ يېقىن- يورۇق باھالاش ھەيئىتى، ھوقۇقدارلار باھالاش ھەيئىتى، ياردەم بەرگۈچىلەر باھالاش ھەيئىتى قاتارلىق باھالاش ھەيئەتلىرى بولىدىكەن، تەبىئىيكى بۇنىڭغا ماس ھالدا يېقىن- يورۇق مۇكاپاتى، ھوقۇقدارلار مۇكاپاتى، ياردەم بېرىش مۇكاپاتى بولىدۇ. دەل مانا شۇنداق «ياخشى سۈپەتلىك ئايلىنىش» مۇكاپاتىنىڭ قىممىتىنى بىر تىيىنغا ئەرزىمەس قىلىۋەتمەمدۇ؟

مۇكاپات، باھالاش ئېھتىمال بۇرۇنقىلار قىلىپ باقمىغان ئىش بولسا كېرەك. ھېنىڭ تارىخ جەھەتتىكى بىلىمىم چەكلىك. لېكىن، تاك سۈلالىسى شېئىرلىرى، سۇك، يۈەن نەزمىلىرى ئىزاھلانغان كىتابلارنى ئاختۇرۇپ، تارىختىكى مەشھۇر شەخسلەر لۇغىتىنى ئاختۇرۇپمۇ، بۇرۇنقى زامانىدىكى ئەدىبلەرنىڭ مۇكاپاتلانغانلىقى توغرىسىدىكى خاتىرىلەرنى تاپالمىدىم. مەن، شېئىرىيەت پېرى لى بەي نېمىشقا شېئىرىيەت مۇسابىقىسىدە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشمىگەندۇ؟ ساۋشۇچىن نېمىشقا رومانچىلىق مۇسابىقىسىدە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشمىگەندۇ؟ دېگەنلەرنى ئويلاپ قالدىم. كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، بۇرۇنقى ئەدىبلەر ھەققەتەن قەلەم سودىسىغا پىشمىغان بولۇپ، ھازىرقى كىشىلەردەك ئەقىللىق ئەمەسكەن. ھازىرقىلار مۇشۇنداق مۇكاپاتلارنى كەشپ قىلالىدى ئەمەسمۇ!

ھەقىقىي يازغۇچى مۇكاپاتقا نىسبەتەن سوغۇققان بولىدۇ. تاك سۈلالىسى شېئىرلىرى گەرچە مۇكاپاتلىنىپ باقمىغان بولسىمۇ، ئەلمىساقتىن بۇيان يادلىنىپ كەلمەكتە؛ لى بەي شەرەپ گۈۋاھنامىسىگە ئېرىشىپ باقمىغان، لېكىن كىيىنكىلەر ئۇنىڭغا بەرگەن «مۇكاپات» ئاز بولدىمۇ؟ يازغۇچىغا نىسبەتەن مۇھىمى مۇكاپات ئەمەس، بەلكى ئەسەرنىڭ قانداقلىقى، ساختا شان- شۆھرەت، پايدا - مەنپەئەت دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ۋاقىتلىق. پەقەت كىتابخان قەلبىدىن بېرىلگەن «مۇكاپات»لا سىز ئۈچۈن مەڭگۈلۈكتۇر.

ئىبراھىم ئىياز تەرجىمىسى

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى مۇنداق دېدى:

ئامېرىكىنىڭ ئىران بىلەن لۇيىينى جازالاشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قانۇن لايىھىسى خەلقئارا مۇناسىۋەت مىزانىغا ئۇيغۇن ئەمەس

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ ئىران بىلەن لۇيىينى جازالاشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قانۇن لايىھىسى مۇم ئېتىراپ قىلغان خەلقئارا مۇناسىۋەت ...ئۇيغۇن ئەمەس، مەسئۇلىيەتسىز ھەل قىلىش مېخانىزمى پايدىسىز.

شېن گوفاڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتونىنىڭ يېقىندا ئىران بىلەن لۇيىينىڭ ئېنېرگىيە ساھەسىگە مەبلەغ سالغان چەت ئەل شىركەتلىرىنى جازالاش توغرىسىدىكى قانۇن لايىھىسىگە ئىمزا قويغانلىقى توغرىسىدا ئۇبزور ئېلان قىلغان چاغدا مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى دۆلەت بىلەن دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مەسىلىلەرنى ھەدىسلا جازالاش ياكى بېسىم ئىشلىتىش بىلەن ئەمەس، بەلكى بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا باراۋەر سۆزلىشىش ئارقىلىق كېڭىشىپ ھەل قىلىش كېرەك، دەپ قاراپ كەلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بىز ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ساقلىنىۋاتقان ئىختىلاپلارنى سۆھبەتلىشىش ۋە سۆزلىشىش ئارقىلىق ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئامېرىكىنىڭ ئىران بىلەن لۇيىينى جازالاش توغرىسىدىكى قانۇنى قاتتىق ئەيىبلەشكە ئۇچرىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. كلىنتوننىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى ئىران بىلەن لۇيىينى جازالاشنى كۈچەيتىشنى مەقسەت قىلغان قانۇن لايىھىسىگە ئىمزا قويغانلىقى دەرھال ئىنتىپاقداشلىرىنىڭ ئەيىبلىشىگە ئۇچرىدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەر ئومۇمىيۈزلۈك مۇنداق ھېسابلىدى، بۇ قانۇن خەلقئارا ئومۇم ئېتىراپ قىلغان سودامىزانىغا ھۆرمەتسىزلىك قىلغانلىق. گېرمانىيىنىڭ ئىقتىساد مىنىستىرى رېكسروت مۇنداق دېدى: بۇ ھەم خەلقئارا قانۇنغا خىلاپ، ھەم دۇنيا سودا تەشكىلاتى ھاسىل قىلغان كېلىشىمگە بۆزغۇنچىلىق قىلغانلىق. ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بېرتان كەسكىن ھالدا مۇنداق دېدى: بۇيرۇقۇازلىق قىلىش، باشقا ئەللەرنىڭ قانداق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى ئىجرا قىلىش كېرەكلىكىنى بەلگىلەش ئىنتايىن قارشى ئېلىنمايدىغان قىلمىش. فرانسىيە ھۆكۈمىتى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئامېرىكا ئىرانىنىڭ ئامېرىكىغا قارىتىلغان تېررورلۇق ھەرىكەتلەرگە قاتناشقانلىقىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل - ئىسپاتلارنى ھازىرغىچە ئوتتۇرىغا چىقىرالمىدى، ئۇنى نېمىگە ئاساسەن جازالايدۇ؟ ئەكسىنچە، ئامېرىكىنىڭ ئىرانىنىڭ يولۇچىلار ئايروپىلانىنى ئېتىپ چۈشۈرگەن، يولۇچىلارنىڭ ھەممىسى قازا تاپقان نومۇسسىز تارىخىي بار.

ياۋروپا ئىتتىپاقى ئامېرىكىنىڭ زومىگەرلىك قىلمىشلىرىنى ئەيىبلەش بىلەن بىللە، ئۆزىنىڭ ھوقۇقى ۋە مەنپەئىتىنى قوغدايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ياۋروپا ئىتتىپاقى ئامېرىكىنىڭ ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ شىركەتلىرىنى جازالىشىدىن ئۆچ ئېلىش ئۈچۈن ئوتكەن ھەپتىنە بىر قاتار تەدبىرلەرنى تۈزدى. فرانسىيە ئامېرىكىنى تېخىمۇ جىددىي ئاگاھلاندۇرۇپ، 15 دۆلەتنىن تەركىب تاپقان ياۋروپا ئىتتىپاقى قايتارما زەربە بېرىدۇ، دېدى ھەم ئۇنىڭغا قارشىلىق شىركەتلەر جازالانغان ھامان قىلچە ئىككىلەنمەستىن ئۆچ ئالدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. ئامېرىكىنىڭ ئەڭ يېقىن ئىتتىپاقداش دوستى ئەنگلىيەمۇ ئامېرىكىنىڭ ياۋروپا ئىتتىپاقىغا بېسىم ئىشلىتىشىنى قوبۇل قىلمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى ۋە ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا باشقا دۆلەتلەر بىلەن بىردەك ھەرىكەت قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئىران كلىنتوننىڭ ئىرانىنى جازالاش توغرىسىدىكى قانۇنىغا ئىمزا قويغانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىران ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى كەچتە ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتوننىڭ ئىران ۋاستىلىك جازالىشى ئەركىن سودا توغرىسىدىكى خەلقئارا مىزانىغا خىلاپ، ھازىرقى خەلقئارا رېژىملىق بىلەن زىت.

بۇ بايانات‌چى مۇنداق كۆرسەتتى: ئامېرىكا ئىرانىنىڭ مۇنداق قىلىشى ئۆزىنىڭ ئىرادىسىنى خەلقئارا جەمئىيەتكە مەجبۇرىي تاڭغانلىق، ئامېرىكىنىڭ ئىران، لۇبيە ۋە كۇبانى جازالاشنى كۈچەيتىش قانۇنىنى قوللىنىشى ئالاقىدار دۆلەتلەرنىڭ نورمال مۇناسىۋىتى ۋە مەنپەئىتىنى ئايانغ ئاستى قىلغانلىق.

كلىنتون ئىران بىلەن لۇيىينى جازالاشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قانۇن لايىھىسگە ئىمزا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بۈگۈن ئىران بىلەن لۇيىينى يەنمۇ ئېلگىرىلىگەن ھالدا جازالاشنى مەقسەت قىلغان قانۇن لايىھىسگە ئىمزا قويۇپ، بۇ ئىككى دۆلەتكە مەبلەغ سالغان چەت ئەل شىركەتلىرىنى جازالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كلىنتون ئاقسارايدا بۇ قانۇن لايىھىسگە ئىمزا قويغاندا: «ئامېرىكا بۇ جازالاش ھەرىكىتىنى ئېلىپ بېرىشى شەرت» دېدى، ئۇ بۇ ئىشتا غەربتىكى ئىتتىپاقداش دۆلەتلەرنىڭ قارشى تۇرۇشىغا پىسەنت قىلمىدى. كلىنتون مۇنداق دېدى: بۇ قانۇننىڭ يولغا قويۇلۇشى ئىران بىلەن لۇيىينى «خەلقئارا تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە ياردەم بېرىدىغان مەبلەغنى ئىگە قىلمايدۇ.»

دۆلەت مەجلىسى ئوتتۇرىغا قويغان ھەم ماقۇللىغان بۇ قانۇنغا ئاساسەن ئامېرىكا زۇڭتۇڭى بىر يىلدا بۇ ئىككى دۆلەتنىڭ ئېنېرگىيە تارماقلىرىغا 40 مىليون دوللاردىن ئارتۇق مەبلەغ سالغان چەت ئەل شىركەتلىرىنى جازالايدۇ. جازالاش تەدبىرلىرى جەمئىي ئالتە مادداً بولۇپ، زۇڭتۇڭ ئۇنىڭ ئېچىدىن ئىككى ماددىنى تاللاش ئارقىلىق بۇ ئىككى دۆلەتكە مەبلەغ سالغان، چەت ئەل شىركەتلىرىگە تاقابىل تۇرالايدۇ.

ئەيدىددىنىڭ ئوغلى «سۇمالىنىڭ زۇڭتۇڭى» لىقىغا سايلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موگادىشو، 4-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. سۇمالى مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ رەھبەرلىك ئورگىنى بۈگۈن بۇ مەزھەپنىڭ مەرھۇم رەھبىرى ئەيدىددىنىڭ ئوغلى ھۇسەين مۇھەممەت ئەيدىددىنى «سۇمالىنىڭ زۇڭتۇڭى» لىقىغا سايلىدى.

تەلىم-تەربىيە ئالغان، 1992-يىلىنىڭ ئاخىرلىرىدا دېگىز ئارمىيىسىنىڭ قورۇقلۇقتا جەڭ قىلىش ئەسكىرى سۈپىتىدە سۇمالىغا قايتىپ بارغان ھەمدە ئامېرىكا قوشۇنى ئاساس قىلىنغان ب د ت نىڭ سۇمالىدا تۇرۇشلۇق

ئىسرائىلىيە سۇرىيە بىلەن تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈمان، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ بۈگۈن ئۇماندا مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە سۇرىيە بىلەن تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ ھەم لۇئانىڭ جەنۇبىي قىسمىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چەقىپ كېتىشنى سۇرىيە بىلەن ئىشەنچ ئورنىتىشنىڭ باشلىنىش نۇقتىسى قىلىدۇ.

نېتانياخۇ ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۇسەين بىلەن ئۇچراشقاندىن كېيىن ئۇنتكۇزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا مۇنداق دېدى: مەن ھۇسەيىندىن سۇرىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى خالايدىغانلىقىنى ئۇقۇپ ئىلھاملاندىم.

ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ قاتتىق قول رەھبىرى مۇنداق دېدى: بارلىق ھەل قىلىنماي كەلگەن مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىشقا تەييارمەن. ئۇ مۇنداق دېدى: «بىزنىڭ مەقسىتىمىز سۇرىيە بىلەن رەسمىي تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش.»

نېتانياخۇ ھۇسەين سۇرىيە زۇڭتۇڭى ئاساد بىلەن دەمەشقتە ئۇچرىشىپ ئىككى كۈندىن كېيىن ئىئوردانىيىنى زىيارەت قىلدى. بۇ ئۇنىڭ 6 - ئايدا رەسمىي ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ قېتىم بۇ دۆلەتنى زىيارەت قىلىشى.

نېتانياخۇ ئۆزىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى رەسمىي ئوتتۇرىغا قويغان ئىسرائىلىيىنىڭ لۇئانىڭ جەنۇبىي قىسمىدىن ئۆزئالدىغا قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىش توغرىسىدىكى تەكلىپىنى ئۇستىدە ئالاھىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى:

دېدى: ئومۇمىي سايلامنى مۇرەككەپلەشتۈرۈپ ھەتتا ئۇنى ئەملەدىن قالدۇرۇپ، ئاندىن مەسئۇلىيەتنى سېرىلارغا ئارتىش ئۈچۈن، بىر قىسىم غەرب دۆلەتلىرى ۋە سېرىلارنىڭ ئىلگىرىكى دۈشمەنلىرى سېرىلارغا بېسىم ئىشلىتىۋاتىدۇ. ئۇ بۇنداق غەرەزنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا ھەرگىز يول قويمايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: سېرىلار ئومۇمىي سايلام ئارقىلىق بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا «سېرىبىيە جۇمھۇرىيىتى»نىڭ ۋەزىيىتىدە مۇقىملىقنى ساقلاشنى ھەم ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلدۇ. ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: سېرىلار بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانى يېڭىباشتىن بىرلىككە كەلتۈرۈش ئۈچۈن سېرىلارغا زور بېسىم ئىشلىتىشكە ۋە تەھدىت سېلىشقا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ.

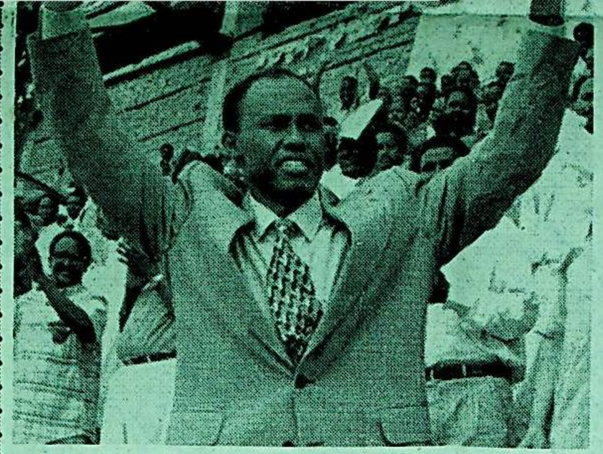

سۈرەتتە: 31 ياشلىق ھۈسەين ئەيدىد قوللىغۇچىلىرىغا ھۈرمەت بىلدۈرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بۇرۇندى يېڭى ھاكىمىيىتى جىددىي سىناققا دۇچ كەلدى

ئېقىم مەسىلىلىرىدىن

بۇرۇندىدا ھەربىي سىياسىي ئۆزگىرىش بولغاندىن كېيىن، ب د ت، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ۋە ئافرىقىدىكى بەزى دۆلەتلەر سىياسىي ئۆزگىرىش ئارقىلىق تەختكە چىققان بۇرۇندى ۋاقتىلىق ھۆكۈمىتىنى قاتتىق ئەيىبلىدى، بۇرۇندىنىڭ قوشنىلىرىمۇ ئۇنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالايدىغانلىقىنى جاكارلىدى. ھازىر بۇرۇندى ۋاقتىلىق ھۆكۈمىتى سىياسىي ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتە جىددىي سىناقتا دۇچ كەلدى.

تېخىمۇ كەڭ سىياسىي جەھەتتىكى قوللاشقا ئىگە بولۇش ئۈچۈن، ۋاقتىلىق ھۆكۈمەت قۇرۇلغاندا زۇڭلى ئېندوۋايا پارتىيە - گۈرۇھسىز زاتلارغا «ئېچۇۋېتىش»سىياستىنى داۋاملىق يولغا قويىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. كۆزەتكۈچىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ۋاقتىلىق ھۆكۈمەت ھوقۇقنى تەقسىم قىلىش جەھەتتە خۇتۇلار بىلەن تۇسلاردىن ئىبارەت ئىككى چوڭ قەبىلىنىڭ نىسپىي تەڭپۇڭلۇقىنى ھېسابقا ئالدى. لېكىن ھۆكۈمەتنىڭ ئاچقۇچلۇق خىزمەت ئورنىنى يەنىلا تۇسلارنى ئاساس قىلغان بۇرۇندى مەملىكەتلىك تەرەققىيات پروگراممىسىنى ئەيىبلەپ «سۇمالىنىڭ ۋۇجۇدىغا» لەقمغا سالىدى. ئەيدىد مەزھىپىگە سادىق بولغان جەنۇبىي مۇگادىشو رادىئوسىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، سۇمالى مەملىكەتلىك ئىتتىپاقى رەھبەرلىك ئورگىنىنىڭ ئەزالىرى كېڭەشىش ئارقىلىق ھۈسەين ئەيدىدنى «سۇمالىنىڭ ۋۇجۇدىغا»غا سايلىغان. خەۋەرلەردە ئېيتىلىشچە، ھۈسەين ئەيدىد ئاتىسىنىڭ ئورنىدا «سۇمالى ۋۇجۇدى» نىڭ ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىكەن.

بۇ يىل 31 ياشقا كىرگەن ھۈسەين ئەيدىد 14 يېشىدىلا ئامېرىكىغا بېرىپ ھەربىي مۇھەممەت ئەيدىدنى «سۇمالىنىڭ ۋۇجۇدى» لەقمغا سايلىدى. ئەيدىد مەزھىپىگە سادىق بولغان جەنۇبىي مۇگادىشو رادىئوسىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، سۇمالى مەملىكەتلىك ئىتتىپاقى رەھبەرلىك ئورگىنىنىڭ ئەزالىرى كېڭەشىش ئارقىلىق ھۈسەين ئەيدىدنى «سۇمالىنىڭ ۋۇجۇدى»غا سايلىغان. خەۋەرلەردە ئېيتىلىشچە، ھۈسەين ئەيدىد ئاتىسىنىڭ ئورنىدا «سۇمالى ۋۇجۇدى» نىڭ ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىكەن.

بۇ يىل 31 ياشقا كىرگەن ھۈسەين ئەيدىد 14 يېشىدىلا ئامېرىكىغا بېرىپ ھەربىي ب د ت نىڭ سۇمالىدا تۇرغۇشلۇق تىنچلىق ساقلاش قىسمىنىڭ «ئۇمىدنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەرىكىتى»دە ئەيدىد مەزھىپى بىلەن ئالاقىلەشكۈچى بولغان. 1993-يىلى ئامېرىكا قوشۇنلىرى ئەيدىد مەزھىپىنىڭ قوراللىق كۈچلىرى بىلەن توقۇنۇشۇپ قالغاندىن كېيىن، ھۈسەين ئەيدىد بۇ ھەرىكەتتىن چېكىنىپ چىققان. ھۈسەين ئەيدىد بۇنىڭدىن بىر يىل بۇرۇن ئامېرىكىدىن سۇمالىغا قايتىپ كېلىپ، ئەيدىد مەزھىپىنىڭ خەۋىپسىزلىك ئىشلىرىغا مەسئۇل بولغان.

قىلغان بۇرۇندى مەملىكەتلىك تەرەققىيات پروگرامما ئىتتىپاقى كونترول قىلدى، سىياسىي ئۆزگىرىش بولۇشتىن ئىلگىرى ئامېرىكىنىڭ بۇرۇندىدىكى باش ئەلچىخانىسىدا پاناھلىنىۋاتقان ئىندىيانىتونگانىيا ھازىرغىچە ئوتتۇرىغا چىقمىدى. ھازىر تىنچلىق ۋە ئۇرۇش قالايمىقانچىلىقىدىن ئىبارەت ئاچايول ئېغىزىدا تۇرۇۋاتقان بۇرۇندى ۋەزىيىتى كىشىلەرنى ئەندىشگە سالماقتا.

سىياسىي ئۆزگىرىشتىن كېيىن بۇرۇندىنىڭ ۋاقتىلىق زۇڭتۇڭلى بولغان بۇيويا يېڭى ھاكىمىيەتنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسىنىڭ قىرغىنچىلىقنى چەكلەش، تىنچلىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە سۆزلىشىش ئىكەنلىكىنى جاكارلىغاندى. تەھلىلچىلەر مۇنداق ھېسابلىدى: يېڭى ھۆكۈمەتنىڭ تەشكىللىنىشىدىن قارىغاندا، سىياسىي جەھەتتىكى يارىشىش تىرىشچانلىقلىرى يېڭى ھۆكۈمەتكە يەنىلا جىددىي ئۇرۇش ئېلان قىلدى، ئۆتكۈنچى ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەر بىلەن سۆزلىشىشنىڭ يوللىرىنى كۆزلەش، يارىشىش كەيپىياتى يارىتىش ھەم كەڭ كۆلەملىك قەبىلە زوراۋانلىق توقۇنۇشنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىشتىن ئىبارەت.

يېقىنقى ئۈچ يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان بۇرۇندى ۋەزىيىتى داۋالغۇپ كەلدى، مۇساپىرلار سانىنىڭ ئۆزلۈكسىز كۆپىيىشى سانائەت، ييزا ئىگىلىكىگە ئېغىر دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى، خەلق ئىگىلىكىنى داۋاملىق چېكىندۈرۈۋەتتى. يېقىندا تانزانىيەنىڭ ئارۇشا دېگەن يېرىدە ئۆتكۈزۈلگەن بۇرۇندى مەسىلىسى توغرىسىدىكى ئوتتۇرا ئافرىقا ۋە شەرقىي ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرى يىغىنىدا بۇرۇندىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالاش قارار قىلىندى، بۇ داۋاملىق چېكىنۈاتقان بۇرۇندى ئىقتىسادى ئۈچۈن ئېيتقاندا، شۆبھىسىزكى، بەختسىزلىك ئېلىپ كېلىدۇ.

بۇرۇندى ئافرىقىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان كىچىك ئىچكى قۇرۇقلۇق دۆلىتى بولۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدۇ، بايلىقى كەمچىل، ئاساسلىقى كافې، چاي، پاختا قاتارلىقلارنى ئېكسپورت قىلىپ، ئۇنىنى سانائەت خام ئەشيالىرى، نېفىت، ماشىنا- ئۇسكۇنىلەر ۋە ئىستېمال بۇيۇملىرىغا تېگىشىدۇ. بۇ مەھسۇلاتلارنىڭ كۆپ قىسمى تانزانىيەنىڭ دارىسسالام پورتى بىلەن كېنىيەنىڭ مومباسا پورتى ئارقىلىق ئىمپورت، ئېكسپورت قىلىنىدۇ. بۇنىڭ ئۈچىدە مەھسۇلاتنىڭ 80 پىرسەنتى دارىسسالام پورتى ئارقىلىق ئىمپورت، ئېكسپورت قىلىنىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا بۇرۇندى يەنە زايىردىن % 40 ئېلېكتر ئېنېرگىيىسىنى ئىمپورت قىلىدۇ. ھازىرتانزانىيەبۇرۇندى بىلەن بولغان بارلىق سودا ئالاقىسىنى چەكلىدى، بۇرۇندىغا باردىغان نېفىت ئافقۇزۇش تورۇبىسىنى قامال قىلدى، پورت ترانسپورتىنى ئۈزۈپ تاشلىدى.

ئىقتىسادىي ساھەدىكى ئەربابلار مۇنداق ھېسابلىدى: بۇرۇندىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالاش بۇرۇندىنىڭ ئىقتىسادىيىگە ئېغىر زەربە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماستىن، بەلكى بۇرۇاينىڭ ئىقتىسادىي تەڭپۇڭلۇقىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا بۇرۇندى يېڭى ھۆكۈمىتىنىڭ يارىشىش تىرىشچانلىقىنىڭ ئۇنۇملۇك بولۇشى - بولماسلىقى ئافرىقىدىكى بۇ ئىسسىق نوقتىلىق دۆلەتنىڭ، ھەتتا پۈتكۈل ئوتتۇرا ئافرىقا ۋە شەرقىي ئافرىقا رايونىنىڭ مۇقىملىقىغا مۇناسىۋەتلىك. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئۇگاندا شەرق تىنچلىق ئەترەتلىرىنى ئەۋەتىدۇ

ئۇگاندا مۇداپىئە مىنىستىرى مودىكاي بۇگۈن مۇنداق دېدى: ئۇگاندا ئارمىيىسى ئۇگاندا ئىچىدىكى ئىسيانچىلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتقان سۇدان ئارمىيىسىگە ياردەم بېرىش ئۈچۈن ئەسكەر ئەۋەتىدۇ.

مودىكاي ئۇگاندا ئارمىيىسىنىڭ ئەسكەر ئەۋەتىش سانى ھەققىدە توختالمىغان بولسىمۇ، ئەمما سۇدان ئارمىيىسىنىڭ ئۇگاندا ئىچىدىكى ئىسيانچىلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتقان ئۇگاندا ئارمىيىسىگە ياردەم بېرىش ئۈچۈن ئەسكەر ئەۋەتىدۇ.

مودىكاي يەنە ئۇگاندا ئارمىيىسىنىڭ ئەسكەر ئەۋەتىش سانى ھەققىدە توختالمىغان بولسىمۇ، ئەمما سۇدان ئارمىيىسىنىڭ ئۇگاندا ئىچىدىكى ئىسيانچىلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتقان ئۇگاندا ئارمىيىسىگە ياردەم بېرىش ئۈچۈن ئەسكەر ئەۋەتىدۇ.

مودىكاي يەنە ئۇگاندا ئارمىيىسىنىڭ ئەسكەر ئەۋەتىش سانى ھەققىدە توختالمىغان بولسىمۇ، ئەمما سۇدان ئارمىيىسىنىڭ ئۇگاندا ئىچىدىكى ئىسيانچىلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتقان ئۇگاندا ئارمىيىسىگە ياردەم بېرىش ئۈچۈن ئەسكەر ئەۋەتىدۇ.

پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتى كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى يېرۇسالىم ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى تاقۇۋېتىشنى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 5- ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتى كومىتېتىنىڭ ئەزاسى قادىر بۇگۈن مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە دائىرىلىرىنىڭ شەرقىي يېرۇسالىمدا تەسىس قىلغان ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى تاقۇۋېتىش توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈرۈشى قانۇنسىز قىلمىش.

ئۇ بۇ سۆزنى ئىسرائىلىيە تەرەپ بەلگىلىگەن ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى تاقۇۋېتىشنىڭ ئاخىرقى مۆھلىتى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، بۇ ئىش بېجىرىش باشقارمىسىدا مۇخبىرلار ۋە مېھمانلار بىلەن كۆرۈشكەندە دېدى.

ئىسرائىلىيە دائىرىلىرى مۇشۇ ئايىنىڭ 4 - كۈنى قادىرنىڭ 24 سائەت ئىچىدە مۇشۇ ئايىنىڭ 1 - كۈنى تەسىس قىلىنغان ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى تاقۇۋېتىش توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈردى، سەۋەبى رەھبىرى مۇنداق دېدى: سۇرىيە خالايدىغانلا بولسا، مەن سۇرىيە بىلەن ئومۇمىيۈزلۈك تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكۈزۈشنى ئىمكان قەدەر تېزرەك باشلاپ، ئىسرائىلىيە بىلەن سۇرىيە، سۇرىيە بىلەن لۇبنان ئوتتۇرىسىدىكى ئىسرائىلىيەنىڭ ئۆزى ئىشغال قىلىۋالغان 850 كۋادرات كىلومېتىرلىق لۇبنان زېمىنىغا قايتا زېمىن تەلىپى يوق، ئىسرائىلىيە ئىسرائىلىيە ، لۇبنان ئوتتۇرىسىدىكى چېگرىنىڭ تىنچ، بىخەتەر بولۇشىنلا تەلەپ قىلىدۇ.

ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ئىمزالىغان ئالاقىدار كېلىشىمگە قارىغاندا، پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتى شەرقىي يېرۇسالىمدا ھەرقانداق سىياسىي پائالىيەت ئېلىپ بېرىشقا بولمايدىكەن.

قادىر مۇنداق دېدى: مەن پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئەزاسى ئەمەس، ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى قۇرۇش سايلىغۇچىلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئىش بېجىرىش باشقارمام ئۈيۈمدە، ئىسرائىلىيەنىڭ ئىش بېجىرىش باشقارمانى خەۋپسىزلىك ياكى باشقا سەۋەبلەر توپەيلىدىن تاقۇۋېتىشگە بولمايدۇ.

ئۇ يەنە: مىسر دىپلوماتىيە مىنىستىرى مۇسانىڭ تېلېفوندا ئۇنىڭ ئىسلى ئورنىدا ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى داۋاملىق تېچىشنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەنلىكىنى ئېيتتى.

ئىسرائىلىيە: ھېيرونىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈش ۋاقتى تېخى پېكىتىلمىدى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى مودىكاي بۇگۈن مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە ئىشغالىيىتىدىكى دەريانىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى ھېبرون شەھىرىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈش ۋاقتىنى ھازىر تېخى پىكىتىلمىدى. مودىكاي ئىسرائىلىيەنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى باكۇم ھەربىي بازىسىدا ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى تەپسىلاتلارنى بىكىتكەندىن كېيىن، قوشۇن چېكىندۈرۈش پىلانىنى پەلەستىن تەرەپكە تاپشۇرىدۇ، شۇ چاغدىلا ئىسرائىلىيە ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى باشلايدۇ.

مودىكاي بۇ سۆزنى بەزى خەۋەرلەردە ئىسرائىلىيە مۇشۇ ئايىنىڭ ئاخىرلىرىدىن تارتىپ ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى قارار قىلىپتۇ، دېيىلگەندىن كېيىن قىلدى.

ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق ئەرەقمىيىغا ئەرەر

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 ــ CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57)

1996 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى (شەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئۇرۇمچىدە غەربىي جەنۇب، غەربىي شىمال رايونلىرى بويىچە ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرىنىڭ ئەرزىيەت خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلدى: غەربىي جەنۇب، غەربىي شىمال رايونلىرى بويىچە ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرىنىڭ ئەرزىيەت خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 6ـ كۈنىدىن 8ـ كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىندا غەربىي جەنۇب، غەربىي شىمال رايونلىرىدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرىدىن كەلگەن رەھبەرلەر ئۆز تارماقلىرىنىڭ يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيانقى ئاساسىي قاتلام ئەرزىيەت خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇردى، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، دۆلەت مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى ئاچقان ئاساسىي قاتلام ئەرزىيەت خىزمىتى يىغىندا بېرىلگەن دوكلات ۋە «ئاساسىي قاتلام ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرىنىڭ ئەرزىيەت خىزمىتى مىزانى»نىڭ پىكىر ئېلىش نۇسخىسىنى مۇزاكىرە قىلدى.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئەرزىيەت خىزمىتى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرىنىڭ مۇھىم، ئاساسلىق خىزمەتلىرىنىڭ بىرى. ئاساسىي قاتلام ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى بۇ خىزمەتكە يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. ھازىر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ھۆكۈمەت پۇلىغا يېيىش-ئىچىناش شاملىنى توسۇش خىزمىتىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىشتا ئەرزىيەت خىزمىتىنىڭ رولى ناھايىتى چوڭ. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى پىكىر-تەكلىپلەرگە ۋە ئاما پاش قىلغان يېپ ئۇچلىرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى چوڭقۇر ئاساسقا ئىگە قىلىشى لازىم.

★ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يې شۇەنپىڭ 8ـ ئاينىڭ 9ـ كۈنى ئۇرۇمچىگە كەلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

جن چۈەن

★ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 8ـ ئاينىڭ 9ـ كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق» ساربىينىك قەشقەر زالىدا دۆلتىمىزنىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى، ئالاھىدە تەيىنلەنگەن تولۇق ھوقۇقلۇق باش ئەلچى ۋاڭ شۆشيەن بىلەن سەممىي سۆزلىشىپ، ئۇنىڭ شىنجاڭغا تۇنجى قېتىم كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدىنغانلىقىنى بىلدۈردى.

چىن يەن

جاڭجىياگاڭدىن قانداق ئۆگەنسەك بولىدۇ؟

ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىشخانىسى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئۇرۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، جاڭجىياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، كېڭەيتىش مەقسىتىدىكى كەڭ كۆلەملىك ئاممىۋى پائالىيەت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جاي-جايلىرىدا تېز قانات يايماقتا. ئالدىنقى بىر باسقۇچلۇق ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلار ۋە ئاما جاڭجىياگاڭنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور نەتىجىلىرىدىن ئىلھاملاندى. جاڭجىياگاڭنىڭ جانلىق تەجرىبىلىرىگە قىزغىن، بولۇپمۇ جاڭجىياگاڭلىقلارنىڭ روھىدىن تەسىرلەندى. كىشىلەر مۇنداق بىر مەسىلىنى ئىستايىدىل ئويلاشماقتا: شىنجاڭ ھازىر دۇچ كېلىۋاتقان پۈرسەت، قىينچىلىق ۋە خىرىس جاڭجىياگاڭنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى ئەھۋالى بىلەن ئوخشىشىپ كېتىدۇ، بىز قانداق قىلغاندا جاڭجىياگاڭغا ئوخشاش پۈرسەتنى تۇتۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتەلەيمىز؟ جاڭجىياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىدىن ئۆگەنگەندە، ئاساسلىقى، نېمىنى ئۆگىنىمىز؟ جاڭجىياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشتە ئىشنى زادى نەدىن باشلايمىز؟ بۇ، نۆۋەتتە كادىرلار ۋە ئاممىا مۇزاكىرە قىلىپ ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلە، شۇنداقلا كېشىلەر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئۈزلۈكسىز ئويلىشىدىغان، تونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇرىدىغان مۇھىم تېما.

1. جاڭجىياگاڭدىن ئۆگىنىشتە «بىر خىل روھنى ئۇرغۇتۇش، بىر خىل ئوبراز يارىتىش، بىر خىل كەيپىيات يېتىلدۇرۇش» نى ئاساسىي تېما قىلىشتا چېلىك تۇرۇپ، يېڭى دەۋردىكى ئىگىلىك تىكلەش روھى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈشىمىز كېرەك

جاڭجىياگاڭنىڭ بۈگۈنى ۋە ئۆتمۈشىگە نەزەر سالساق، جاڭجىياگاڭدىكى تەرەققىيات ۋە ئۆزگىرىشلەرنىڭ جاسارىتە بىلەن جاپالىق كۆرەش قىلىپ، ئىگىلىك يارىتىش تارىخى ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭ تۈپ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى ۋە مەنبەسىنىڭ ئۈيۇشۇشچانلىق، كىشىنى ئالغا ئىنتىلدۈرىدىغان جاڭجىياگاڭ روھى ئىكەنلىكىنى بىلۈۋېلىش قېيىن ئەمەس. جاڭجىياگاڭدىن ئۆگىنىشتە، مۇھىمى مەنىۋى بايراقنى ئېگىز كۆتۈرۈش، يەنى ئۆتمۈشتىكى ئەھۋالنى ئۇنتۇپ قېلىش، ئۆتمۈشتىكى ئەھۋالنى ئۇنتۇپ قېلىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى

تۆگىنىشتە، مۇھىمى مەنىۋى بايراقتى ئېگىز كۆتۈرۈش، يەنى يولداش جياڭ زېمىن تەشەببۇس قىلغان بېيجىڭ دەۋردىكى ئىگىلىك تەكلىمش روھى ئارقىلىق شىنجاڭلىقلارنىڭ روھىنى ئۇرغۇتۇپ، شىنجاڭلىقلارنىڭ ئوبرازىنى يارىتىپ، شىنجاڭدا ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىيات يېتىلدۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىدىيىۋى كاپالەت، ئەقلىي مەدەت ۋە مەنىۋى ھەربىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بىلەن تەمىن

پىسخىكىسى، ئىشنى ئەستايىدىل قىلماسلىق، قول ئۆچىدىلا ئىشلەپ بولدى قىلىش، «بىر قەدەر ياخشى» بولۇشنى كۆزلەپ، يۇقىرى ئۆلچەمگە يېتىشكە ئىنتىلمەسلىك، ئىش بېجىرىش سەۋىيىسىدە ئۇزاققىچە تۆۋەن ئۆلچەمدە توختاپ قالدىغان ئىستىللار ھېلىمۇ بىر قىسىم كىشىلەردە ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ساقلانماقتا. بىز جاڭجىياگاڭدىن ئۆگىنىشتە ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى بوغۇپ قويىدىغان

روھىنى جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى يولغا قويغاندا، كۆز يەتكەن ئىشلارنى بىرئامال قىلىپ تالىشىپ قىلىشمىز، مىنۇت-سېكۇنتنى تالىشىپ، ۋاقىتنى چىك تۆتۈپ جاپالىق ئېلىشىشىمىز، «رىقابەتلىشىش، تالىشىش، ئېلىشىش» غەيرىتىنى كەسكىن بازار رىقابىتىدە تېگىشلىك ئورۇنغا ئىگە قىلىشمىز كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

خەت يېزىش بىلەن بەنت ئىدى. بۇگۈن بۇ يەردە «تەگرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسىنى تۇنجى تارقىتىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئابلەت ئەۋرا «تەگرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسىنى تۇنجى تارقىتىش مۇراسىمىنىڭ رەسمىي باشلانغانلىقىنى جاكارلىغاندا، مەيداندا داقا-دۇمباق، ناغرا-سۇناي ئاۋازى ياڭرىدى، قىز-يىگىتلەر لەززان ئۇسسۇلغا چۈشتى. ئارقىدىن مۇراسىم كۈنتەرتىپى بويىچە مۇراسىمغا گۈل تەقدىم قىلىندى. «تەگرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسىنىڭ تارقىتىلىشى تەستەقلانغان ھۆججەت ئوقۇپ ئۆتۈلدى ۋە «تەگرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسىنىڭ يوپۇقى ئېچىلدى، بۇ چاغدا مەيداندا قىزغىن ئالقىش ياڭرىدى.

ئاپتونوم رايونىمىز تارىخىدا تۇنجى قېتىملىق ئىش بولۇپ، بۇ ماركىنىڭ تارقىتىلىشى شىنجاڭنى دۇنياغا تەشۇىق قىلىش، شىنجاڭنى دۇنياغا تونۇتۇش، شىنجاڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ.

بۇگۈنكى مۇراسىمغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۇ، پوچتا-تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لىيۇچىگيۇەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرى جاڭ يۈنچۈەن، غوپۇر ئابدۇللا قاتارلىق رەھبەرلەر، ئاپتونوم رايونىمىز ئىچى-سىرتىدىن كەلگەن پوچتا-تېلېگراف تارماقلىرىنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى. مۇراسىم ئاياغلاشقاندىن كېيىن رەھبەرلەر ۋە ۋەكىللەر «تەگرىتېغىدىكى بوغدا كۆلى» ناملىق مەخسۇس پوچتا ماركىسىنىڭ تارقىتىلغانلىقىنى مۇناسىۋەتى بىلەن ئۇيغۇشتۇرۇلغان 1996 - يىللىق ئۇرۇمچى پوچتا ماركىسى ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

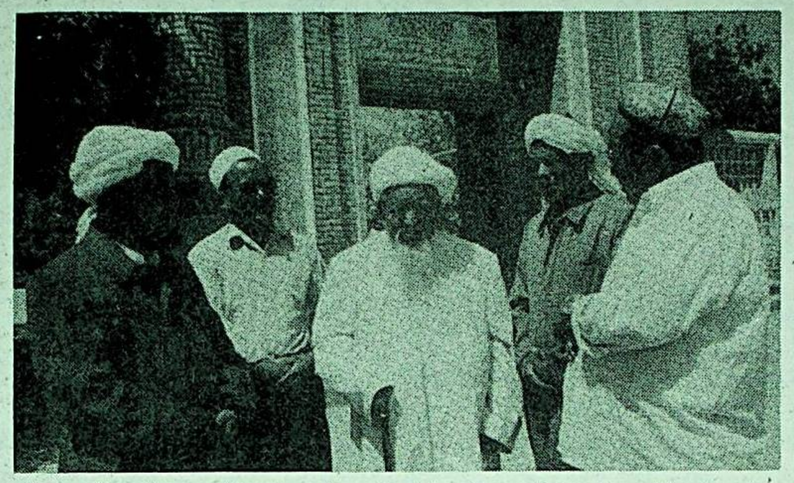

يەكەن ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەش فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ناھىيىنىڭ خىزمەتلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە مۇھىم تۆھپە قوشتى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى سادىق جۇمە (سولدىن 1-كىشى)، ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ناھىيىلىك ئىسلام دىنى جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى ئابدۇۋۇپلى ھاجىم (ئوتتۇرىدا) ناھىيىدىكى بىر قىسىم دىنىي زاتلار بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش توغرىسىدا سۆھبەتلەشمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **تۇردى مەتنىياز**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن ئابدۇسەمەت** خەۋىرى، فوتوسى

جۇڭگو بىلەن ئىتالىيە جەنۇبىي تارىم نېفتلىكىنى چارلاشنى كېڭەيتىش ھەمكارلىق توختامى ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭگو نېفت-تەبىئىي گاز باش شىركىتى بىلەن ئىتالىيە ئاجىپ شىركىتى بېيجىڭدا ئىككى تەرەپنىڭ شىنجاڭدىكى جەنۇبىي تارىم نېفتلىكىنى چارلاش-ئېچىشنى كېڭەيتىش توغرىسىدا ھەمكارلىق توختامى ئىمزالىدى. بۈگۈن ئىمزالانغان توختامدىكى تارىم 14-توختام رايونى تارىم ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىغا جايلاشقان بولۇپ، چەرچەن ناھىيىسىدىكى ياۋاتۆگكۆز دېگەن جايىنىڭ شىمالىغا توغرا كېلىدۇ، يەر كۆلىمى 892 كۋادرات كىلومېتر، چارلاش مەزگىللىدە ئاجىپ شىركىتى مەشغۇلاتىنى ئۇستىگە ئېلىپ، توختامدا بەلگىلەنگەن ئىش مىقدارىنى ئورۇندايدۇ ھەم چارلاش خېيىم-خەتىرىنى ئۆز ئۇستىگە ئالىدۇ؛ سودا خاراكتېرلىك نېفتلىك - تەبىئىي گازلىق بايقالغاندىن كېيىن ئىككى تەرەپ تەڭ مەبلەغ سېلىپ ئېچىپ، پايدىنى سالغان مەبلىغىنىڭ نىسبىتى بويىچە بۆلۈشىدۇ.

ئاجىپ شىركىتى خەلقئارادىكى دۆلەت ھالقىغان داڭلىق نېفت شىركىتى بولۇپ، كۆپ يىللاردىن بۇيان ئېلىمىزنىڭ نېفتلىكىنى ھەمكارلىشىپ ئېچىشقا قاتنىشىپ كەلدى. جۇڭگو نېفت-تەبىئىي گاز باش شىركىتى بىلەن ئىمزالىغان تارىم ئويمانلىقىدىكى ۱-، 6-، 7-توختام رايونىدا ئالدىنقى قارارلىق چارلاشتا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى، ئالدىن چارلاپ چىقىلغان تۇنجى قۇدۇقتا 10-ئايدا رەسمىي بۇرغىلاش باشلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزىلىرىدا تېلېفون ئالاقىسى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابلىز ھاجى ۋاجىدى** خەۋىر قىلدۇ: يېزا ئىقتىسادىي تۈرۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ تۈرتكىسىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا تېلېفون ئالاقىسى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا تېلېفون تارماقلىرى 80-يىللارنىڭ بېشىدا مەملىكەت بويىچە تۇنجى بولۇپ، سىمسىز يۇقىرى چاستوتىلىق تېلېفون ئۇسكۇنىلىرىنى ئىشلەتكەندى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن تاق يوللۇق ھەم ئۇچ يوللۇق يۇقىرى چاستوتىلىق ئاپپارات ئاساس قىلىنغان بىر تۈركۈم يېڭى تېلېفون ئۇسكۇنىلىرى يېزىلاردا ئومۇملىشىپ، سىملىق ۋە سىمسىز ئالاقىلىشىش ۋاستىلىرىدىن ئۇنۇمبرسال پايدىلىنىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى. بولۇپمۇ 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا تېلېفون تەرەققىياتى سان ۋە سۈپەت جەھەتتە يۇكسىلىپ، يېزا تېلېفون ئالاقىسى يۇقىرى سۈرئەت بىلەن ئىلگىرىلىدى.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا يېزا تېلېفونىنىڭ يوللاش ئۇسكۇنىلىرى پۈتۈنلەي رەقەملىشىشكە يۈزلەندى، يېزىلاردا بىر قەدەر ئىلغار ھېسابلانغان ئوپتىكىلىق كابېل، رەقەملىك مىكرو دولقۇنلۇق ئالاقىلىشىش ئەسلىھەلىرى كەڭ قوللىنىلماقتا. شەھەر بىلەن يېزىلارنىڭ ئالاقىلىشىش پەرقى تېز سۈرئەتتە ئازايتىلماقتا، جۈملىدىن شەرت-شارائىتى پىشىپ يېتىلگەن يېزىلاردىكى تېلېفون ئابونتلىرى شەھەر تېلېفون ئابونتلىرىغا ئوخشاش تېلېفوندا دۆلەت ئىچى ۋە خەلقئارا بىلەن ئالاقىلىشەلەيدىغان بولدى.

ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى ياخشى ئۇتكۈزۈپ، ئېچۇنتىشنى ئىلگىرى سۈرەيلى

ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ كەسپىي ئىشخانىلىرى ئىش باشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ياڭ فەن** خەۋەر قىلدۇ: 1996 - يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ ھەرقايسى كەسپىي ئىشخانىلىرى 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئۇرۇمچى «كوئىنلون» مېھمانخانىسىغا ئورۇنلىشىپ، يەرمەنكىنىڭ ئاخىرقى تەييارلىق خىزمەتلىرىنى جىددىي ئىشلەشكە كىرىشىپ كەتتى. تەشۋىقات سالمىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بۇ نۆۋەتلىك ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە يېغىن ئىشخانىسى، كەسپىي ئىشخانا، كۇتۇۋېلىش ئىشخانىسى، قوغداش ئىشخانىسى تەسىس قىلىنىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بېگىدىن تەشۋىقات ئىشخانىسى تەسىس قىلىندى. لېكىن خىزمەتچى خادىملار بۇلتۇرقىدىن ئېشىپ كەتمىدى. خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىش بېجىرىش ھالقىلىرىنى ئاددىيلاشتۇرۇش ئۈچۈن، بۇ يىل يېغىن ئىشخانىسى كەسپىي تارماقلارنىڭ ئالاقىدار ھۆججەتلىرىنى بىر تۇتاش يېغىپ كىتابچە قىلىپ تۈزۈپ خىزمەتچى خادىملار، دۆلەت ئىچى- سىرتىدىكى سودىگەلەرگە تارقىتىپ بېرىدىغان بولدى.

1996 - يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىگە رەھبەرلىك قىلىش ھەيئىتىنىڭ باش كاتىپى ياڭ فېڭچياۋ، دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش كاتىپى جاڭ يې 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئىشخانىنىڭ مەسئۇللىرىنى يېغىپ تۇنجى قېتىملىق سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئاچتى.

ھازىر ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ ئېچىلىشىغا 20 نەچچە كۈنلا قالدى.

ج خ نازارىتى ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى قوغداش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خەن ئەيمىن** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى 8- ئاينىڭ 6- كۈنى 1996 - يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى قوغداش خىزمىتى توغرىسىدا سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، ج خ ئورگانلىرىنىڭ ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى قوغداش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە بارلىق كۈچ بىلەن ئالقىنىشنى تەلەپ قىلدى.

ج خ نازارىتى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۇرۇمچى رايونى 8 - ئاينىڭ بېشىدىن باشلاپ خىزمەتلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇش ئاساسىدا نۆقتىلىق رايون ۋە سورۇنلارنى مەخسۇس تۇر بويىچە تۇزمۇش ۋە تەرتىپكە سېلىشنى ياخشى تۇتۇش، چارلاش ساقچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم ساقچىلىرى چارلاش تۇزۇمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ، ئامانلىق ساقلاش بىرلەشمە مۇداپىئەسىنى ئۈيۈشتۇرۇشى كېرەك. ھەرقايسى ئورۇنلار دەجۇرنىلىق، سۈرۈشتۇرۇش، تەكشۈرۈش تۇزۇمىنى ئورنىتىپ، شۇ ئورۇننىڭ ئامانلىقىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ئۇرۇمچى شەھىرى، سانجى، تۇرپان قاتارلىق جايلار قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى بوشاشماي داۋاملاشتۇرۇپ، ھەر خىل ئېغىر جىنايەتچىلىرىنى كۆچلۈك، تېز زەربە بېرىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى بىر تۇتاش تەشكىللىنىپ، قوماندانلىقنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇشى، ساقچىلار زىچ ماسلىشىپ، بىر گەۋدە بولۇپ كۈرەش قىلىشى، زەربە بېرىش بىلەن مۇداپىئە كۆرۈشنى تەڭ تۇتۇپ، بىخەتەرلىككە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

مەكتەپ دېھقانلىرى قانداق قىلىپ كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا يېڭى رېكورت يارىتىدۇ؟

مەۋلان سابىت (ئۇيغۇرچىدىن)

1980-يىلى 120 مىڭ مو يەردىكى كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 29.9 كىلوگرام (ساپ پاختا) بولغان مەكتەپ ناھىيىسىدە 1995-يىلى 280 مىڭ مو يەردىكى كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 112.5 كىلوگرام (ساپ پاختا)غا يەتتى، ناھىيە كەڭ كۆلەملىك ئېتىزلارنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. ئۇلار قانداق قىلىپ قىسقا ۋاقىت ئىچىدە كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا يېڭى رېكورت يارىتالدى؟ ئۇلارنىڭ تەجرىبىسى: كېۋەز ئۇرۇقىنى يېڭى تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش، بوز يەر ئېچىش، ئېگىز ئورنىغا تېرىش ئارقىلىق ئاشلىق زىرائەتلىرى بىلەن كېۋەزنىڭ يەر تالىشىش زىددىيىتىنى ھەل قىلىپ، پىششىق يەرلەرگە تېرىلىدىغان كېۋەز كۆلىمىنى كېڭەيتىش، پاختىنى تۆۋۈرۈك كەسىپ قاتارىغا قويۇپ، ئۇنىڭغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش.

مەكتەپ ناھىيىسىدە بار ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2.7 مودىن توغرا كېلىدۇ. 1980-يىلىدىن كېيىن ناھىيە رەھبەرلىكى پاختا ئىشلەپچىقىرىشىنى تۆۋۈرۈك كەسىپ قاتارىغا قويۇپ، پاختا ئارقىلىق ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش كۆرەش نىشانىنى بېكىتتى. بۇنىڭ ئۈچۈن، كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتىن باشقا، يەنە تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە، ئاشلىق زىرائەتلىرى بىلەن كېۋەزنىڭ يەر، سۇ تالىشىش زىددىيىتىنى ھەل قىلىشقا توغرا كېلەتتى. ئۇلار بۇ زىددىيەتنى ھەل قىلىشتا، بىرىنچىدىن، بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتتى، يېڭى ئېچىلغان بوز يەرلەرگە ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىپ، بۇرۇن تېرىلىپ كېلىۋاتقان پىششىق يەرلەرگە كېۋەز تېرىدى؛ ئىككىنچىدىن، جاغدا قونۇغا تېرىلغۇسى كۆلىمىنى كېمەيتىپ، ئېگىزغا تېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتتى؛ ئۈچىنچىدىن، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش، كۆزدە يەرگە توك يانقۇزۇش ئارقىلىق سۇ يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. شۇڭا بۇ ناھىيىدە كېۋەز تېرىلغۇسى كۆلىمىنى كېڭەيتىش پۇختا ئاساسقا ئىگە قىلىندى، 1990-يىلىدىن ھازىرغىچە ناھىيە بويىچە 84 مىڭ موغا يېقىن بوز يەر ئېچىلدى، ئون نەچچە مىڭ مو سازلىق، تاشلاندۇق يەر ئۆزگەرتىلدى. ھەر يىلى 50 نەچچە مىڭ مو ئاق يەرگە توك يانقۇزۇلدى. شۇنداق قىلىپ بۇ ناھىيىدە ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىگە كاپالەتلىك قىلىش، پاختىنى ئاشۇرۇش تەدبىرى تولۇق ئەمەلىيلەشتى.

بۇ ناھىيىدە 1980-يىلىدىن بۇيان قويۇق تېرىپ پاكار ئۈستۈرۈش، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش، خىمىيۋى دورا ئارقىلىق ئۆسۈشنى تىزگىنلەش، بالدۇر ئېچىلدۇرۇشتىن ئىبارەت كېۋەز ئۈستۈرۈشنىڭ يېڭى تېخنىكىسى ئومۇملاشتۇرۇلدى. شۇڭا بۇ ناھىيىدە كېۋەز تېرىلىپ كېلىۋاتقان، ھوسۇلى تۆۋەن «108 - F» سورتى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، كېۋەزنىڭ يۇقىرى ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېڭى سورتلىرى ئومۇملاشتۇرۇلدى. تېرىقچىلىق ئۇسۇلى جەھەتتە، تېرىشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، تېخنىكىلىق تەدبىرلەرنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، تېخنىكىلىق تەدبىرلەرنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، مۇلازىملىقنى بىرلىككە كەلتۈرۈش ۋە «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇلۇشىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت «بەشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش» يولغا قويۇلدى. بۇنىڭ بىلەن كېۋەز تېرىلغۇسىدا كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئاكتىپلىقى تەڭ جارى قىلدۇرۇلدى.

كېۋەز مەكتەپ دېھقانلىرىنىڭ تاريختىن بۇيان تېرىپ كېلىۋاتقان زىرائەتلىرىنىڭ بىرى بولسىمۇ، ھوسۇلى تۆۋەن بولۇپ كەلگەنىدى. بۇنىڭدا تۇرلۇك سەۋەبلەر بولسىمۇ، ئەڭ مۇھىم سەۋەب تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى قۇمساڭغۇ بولغاچقا، توپىراقنىڭ سۇ ساقلاش ئىقتىدارى ناچار ئىدى. سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ زىرائەت تېرىش يېڭى تېخنىكىسى ئاشۇ جەھەتتىكى يوچۇقنى تولدۇردى. شۇڭا ناھىيە رەھبەرلىكى كېۋەزنى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش ئارقىلىق بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى چۈشىنىپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى تۆۋۈرۈك كەسىپ قاتارىغا قويۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش نىشانىنى بېكىتتى ۋە 1986-يىلى ناھىيىدە پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا رەھبەرلىك قىلىش قوماندانلىق شتابى قۇردى، ناھىيىلىك پارتكوم شۇجىسى قوماندان، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دېھقانچىلىققا مەسئۇل رەھبەرلىرى، ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەشنىڭ رەھبەرلىرى مۇئاۋىن قوماندان بولدى. دېھقانچىلىق تارماقلىرىدىكى غوللۇق پەن-تېخنىكا خادىملىرى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى قوماندانلىق شتابىنىڭ ئەزالىرى بولدى. شۇنداق قىلىپ ناھىيە بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىش ھۆددىگەرلىك گۈرۈھى شەكىللەندى، توختام تۈزۈلۈپ، يىل ئاخىرىدا مۇكاپاتلاش- جازالاش ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. ناھىيە 1990-يىلىدىن باشلاپ، ھوسۇل ئاشۇرۇش مۇكاپاتى، مول ھوسۇللۇق ئېتىز مۇكاپاتى، پەن-تېخنىكا تەجرىبە مۇكاپاتى، 10 مىڭ دەنلىك كەنت مۇكاپاتى قاتارلىق مۇكاپات تۈرلىرىنى تەسىس قىلدى.

بۇ ناھىيىدە ناھىيە رەھبەرلىرىدىن تارتىپ ئاساسىي قاتلام رەھبەرلىرىگىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا بولغان تونۇش ئايدىڭ، تەدبىر كۆچلۈك بولغاچقا، كېۋەز ئۈستۈرۈشنىڭ يېڭى تېخنىكىسى تېز ئومۇملاشتى، پەن-تېخنىكا سېلىنمىسى كۆپەيتىلدى، كېۋەز تېرىلغۇسى كۆلەملىشىپ، كوللېكتىپ، شەخسلەر تەڭ تۆتۈش، تەڭ ئاتلىنىشتەك بىر شاھمات شەكلى يارىتىلدى. شۇڭا بۇ ناھىيىدە كېۋەز ئومۇمىي ھوسۇلى، بىرلىك ھوسۇلىدا يىلسېرى ئۆرلەشتەك يېڭى مەنزىرە بارلىققا كەلدى. 1995-يىلى مەكتەپ ناھىيىسىدە گەرچە ئېغىر تەبىئىي ئاپەت يۈز بەرگەن بولسىمۇ، كېۋەزنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى يەنە 5.1% ئاشتى، بىرلىك ھوسۇلى 112.5 كىلوگرام (ساپ پاختا)غا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە كەڭ كۆلەملىك ئېتىزلار بويىچە بىرلىك ھوسۇلدا يېڭى رېكورت يارىتىلدى. بۇلتۇر بۇ ناھىيىدە دېھقانلارنىڭ 80% كىرىمى پاختا ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق قولغا كەلتۈرۈلدى. مەكتەپ دېھقانلىرى پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى تۆۋۈرۈك كەسىپ قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلدى، دېھقانلارنىڭ بۇلتۇر كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ياللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1600 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

گۈما ناھىيىسىنىڭ بۇ يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدىكى چارۋا مېلى بېشىدىكىدىن 30.8% ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا گۈما ناھىيىسىنىڭ چارۋا مېلى 556 مىڭ 600 تۇياقتا يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 30.8% ئاشتى.

ئىلگىرى بۇ ناھىيە دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى تەڭ راۋاجلاندۇرۇشنى تەكتىلىگەن بولسىمۇ، بىراق چارۋىچىلىققا دېھقانچىلىققا ئەھمىيەت بەرگەندەك ئەھمىيەت بەرمىگەچكە، چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتى ئاستا بولغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ناھىيە ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چاك تۇتتى ھەمدە ناھىيىلىك پارتكومنىڭ بىر مۇئاۋىن شۇجىسىنى، ناھىيىنىڭ بىر مۇئاۋىن ھاكىمنى چارۋىچىلىققا مەسئۇل قىلدى. ھەرقايسى يېزا- بازارلاردا چارۋىچىلىققا مەسئۇل مەخسۇس خادىم، كەنت، مەھەللىدە بىردىن چارۋىچىلىق تېخنىكى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئۇلار بىلەن توختام ئىمزالاپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى. ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسىدىكى تېخنىكلار ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ، ئېغىل- قوتانلارنى ئۆزگەرتىپ ياساش، ئوت- چۆپ توپلاش ۋە سلوس بېسىشقا يېتەكچىلىك قىلىش بىلەن بىللە، تۇرلەر بويىچە ھۆددىگە ئېلىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋامال بېقىش ۋە بوراش تېخنىكىسىنى ھەر بىر ئائىلىگىچە ئومۇملاشتۇردى. چارۋامالالاردا كۆرۈلىدىغان ھەر خىل كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، 800 مىڭ تۇياق (قېتىم) چارۋامالغا تۇرلۇك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋاكسىنىسى ئوردى، 138 مىڭ تۇياق (قېتىم) چارۋامالنى قورتسىزلاندۇردى، 450 مىڭ تۇياق (قېتىم) چارۋامالنى ۋاننىلدى، 11 مىڭ تۇياق چارۋامالنى داۋالاپ ساقايتتى، 7105 ئېغىل- قوتان، 909 ئورۇندا سلوس ئورىسى ياسدى، 195 ئوت- چۆپ يۇمشىتىش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، 110 مىڭ تونىنا قۇرۇق ئوت- چۆپنى يۇمشاتتى. يۇقىرىدىكى بىر قاتار خىزمەتلەر ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، بۇ ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىقى تېز يۈكسەلدى. 6-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە ئومۇمىي چارۋامال 556 مىڭ 600 تۇياققا يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 30.8%، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 39 مىڭ تۇياق ئاشتى.

قاغىلىق ناھىيىسى قوتاز بېقىشقا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كامىلجان سايىت** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسى كوكيار، چوپان قاتارلىق يېزىلارنىڭ قوتاز بېقىشقا باب كېلىشتەك ئەۋزەل شارائىتىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، قوتاز بېقىشنى ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىق خىزمىتىدىكى مۇھىم تۇر قاتارىدا چاك تۇتتى. قوتاز بېقىشتا قوتاندا بېقىش بىلەن ئوتلاقتا بېقىشنى بىرلەشتۈردى. يەم- خەشەكلەرنى تولۇقلاپ، ئاچلىق، سوغۇقتىن ۋە ھەر خىل كېسەللىكلەردىن ئۆلۈپ كېتىش نىسبىتىنى ئازايتتى. ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى ھەر قېتىملىق چارۋىچىلىق خىزمىتىنى سېلىشتۇرۇپ باھالىغاندا، قوتاز بېقىش، باشقۇرۇشنى باھالاشنىڭ بىر مۇھىم نۇقتىسى قىلدى.

كۆمۈش بازىرى مەبلەغ سالغۇچىلارنى جەلپ قىلماقتا

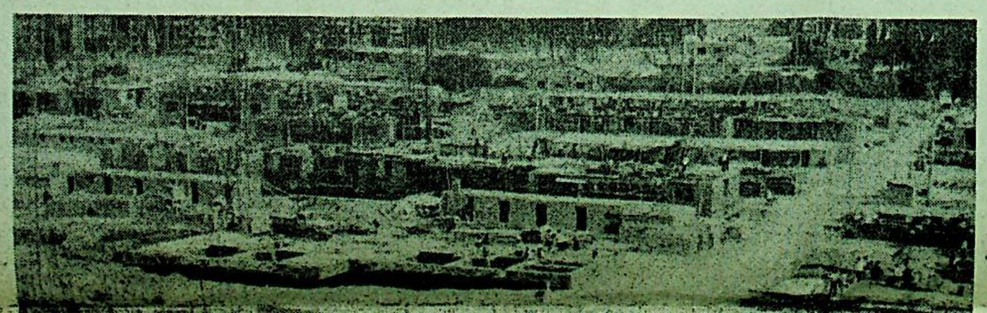

ئۇز مۇخبىرىمىز **سالتار رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسىنىڭ كۆمۈش بازىرى مۇھىم قاتناش تۈگۈنى بولۇش ۋە كان بايلىقلىرى مول بولۇش ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، دۆلەتنىڭ تۇرالغۇ ئۈيى سىناق نۇقتىسىنىڭ بىرى بولغان قۇمۇل شەھرىنىڭ تۇرالغۇ ئۈيى قۇرۇلۇشىدا 5-ئاينىڭ 1-كۈنى ئىش باشلاندى. بۇ تۇرالغۇ ئۈيى قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 122 مىڭ كۋادرات مېتر بولۇپ، 1680 ئائىلە قېلىپ، سىرتقا ئېچىۋېتىلىدۇ. مەبلەغ سېلىش شارائىتىنى تېرىشچىلىقىدىن ياخشىلىدى. بۇنىڭ بىلەن يېگىدىن مەبلەغ سالغۇچىلار تېز كۆپەيدى. ئىككى ئورۇن جەمئىي 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، مىس تاۋلاش كېنى ۋە كۆۋارتىس تاش بېشىقلاپ ئىشلەش

تۇرلۇك تېتبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، مەبلەغ سالغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلماقتا.

ناھىيە بازىرىدىن 100 نەچچە كىلومېتر يىراقلىققا جايلاشقان كۆمۈش بازىرى جەنۇبىي شىنجاڭ بىلەن شىمالىي شىنجاڭ ئوتتۇرىسىدىكى مۇھىم قاتناش توگۈنى بولۇپ، بۇ يەردە ئاشخانا، مېھمانخانا، رېمونتخانا قاتارلىق مۇلازىملىق كەسىپلىرى زور ئىستىقبالغا ئىگە بولۇپلا قالماي، يەنە ئالتۇن، مىس، قوغۇشۇن، كۆمۈر، ھاك تېشى ۋە تاشپاختا قاتارلىق كان بايلىقلىرىنى قېزىش، پىششىقلاش جەھەتتىمۇ مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ كۆڭۈلدىكىدەك جايى. بازارلىق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىل ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىش ئۈچۈن، بېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۆز تەۋەسىدىكى ئامىنى بازار ئىگىلىكىگە پېتەكلەش بىلەن بىرگە، تۇرلۇك ئۇسۇللارنى قوللىنىپ سىرتتىن مەبلەغ سالغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. ئىككى يىل ئىچىدە بۇ يەرگە كېلىپ كان ئاچقۇچىلار ۋە تۇرلۇك مۇلازىملىق كەسىپى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار 80 دىن، سالغان مەبلىغى 6 مىليون يۈەندىن ئاشتى. بۇ بازار مەبلەغ سالغۇچىلارنى تېخىمۇ كۆپ جەلپ قىلىش ئۈچۈن يەر، سۇ، باج، بىشقۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە 23 مادداىلىق ئېتىبار بېرىش سىياستىنى يولغا قويۇپ تۇرلۇك رەسمىيەتلەرنى ئاددىيلاشتۇردى. تاشيول بوپىدىكى 1000 مودىن ئارتۇق يەرنى سانائەت رايونى

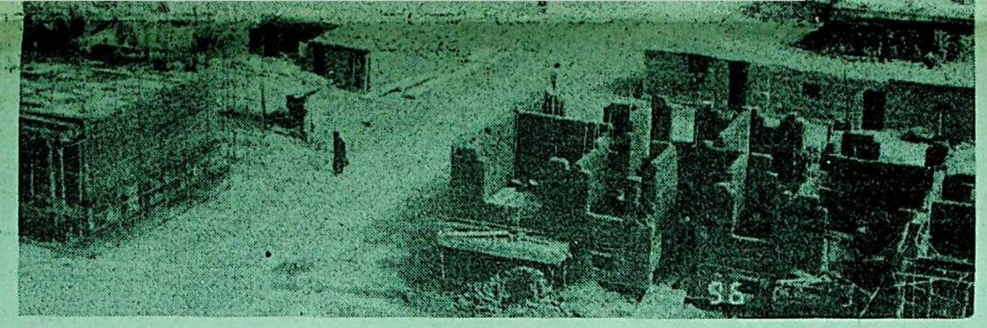

ۋە كۆۋارتىس تاش پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى قۇرۇش تەييارلىق خىزمىتىنى ئىشلىمەكتە. يەنە بىر سودىگەر 1 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، زامانىۋى ماي قاچىلاش پونكىتى قۇرۇپ، ئىشقا كىرىشتۇردى. مەبلەغ سالغۇچىلار كۆپەيكەنسېرى بازار قۇرۇلۇشىدا تېز ئۆزگىرىش بولۇپ ئىقتىسادىي ئۇنۇمىمۇ بارغانسېرى ئاشتى.

ئاتۇش شەھرىدە بازار باشقۇرۇش كوچەيتىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋۇلى ھەسەنلەر** خەۋەر قىلدۇ: ئاتۇش شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى 6-ئايدىن بۇيان قانۇنسىز تىجارەتچىلەر ۋە ساختا، ناچار، ۋاقتى ئۆتكەن تاۋارلارنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، بازارلارنى تەرتىپكە سېلىپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.

بۇ ئىدارە بازار تەرتىپىنى ياخشىلاش ئۈچۈن 6-ئاي كىرگەندىن بۇيان، تۆت گۇرۇپپا تەشكىللەپ، سودا سارايلىرى ۋە يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ دۇكانلىرىدا سېتىلۇاتقان تاۋارلارنى تەكشۈرۈپ ناتوغرا رىقابەت، ساختا تاۋارلارنى قاتتىق چەكلىدى. يول بويىلىرىغا قالايمىقان سېلىۋېلىنغان دۇكان-ياپىمىلارنى بۆزدۇردى. قانۇنسىز تىجارەت قىلغان، رەسمىيەت ئۆتمىگەن، سودا-سانائەت مەمۇرىي ئەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ تىجارەتچىلىكىگە قارىتا بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەربىيە ئېلىپ بارىدى، بۇ قېتىمقى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشتە، سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى قانۇنسىز تىجارەت قىلغان 71 تىجارەتچىنىڭ دۇكىنىنى پېچەتلىدى. رەسمىيەت ئۆتمىگەن، تىجارەت دائىرىسىدىن ھالقىپ كەتكەن، ساختا، ناچار تاۋارلارنى ساتقان ئورۇن ۋە شەخسلەرگە 6860 يۈەن جەرىمانە قويدى؛ 10 مىڭ 718 يۈەن قىممىتىدىكى 40 خىلدىن كۆپرەك ساختا، ناچار، ۋاقتى ئۆتكەن تاۋارنى يىغىۋالدى؛ 30 دىن ئارتۇق قانۇنسىز سېلىنغان دۇكاننى چېقىپ تاشلىدى. نەتىجىدە، بازارلاردا ساختا، ناچار، ۋاقتى ئۆتكەن تاۋارلار يامراپ كېتىشىنىڭ ئۇنۇملۇك ئالدى ئېلىنىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتى قوغدالدى، بازار تەرتىپى ياخشىلاندى.

ئاقتۇ ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ تالون باشقۇرغۇچىسى ئايمىنسا مۇسا باشقۇرۇش بەلگىلىمىسىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، تالون باشقۇرۇشنى قىلىپلاشتۇرۇشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئۇ خىزمەت ئۈستىدە.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۆرەش ھاشىم** فوتوسى

ياشلار داۋالىغۇچى بىكچە توي

ئەنۋەر نەبى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ مەلۇم شەنبە كۈنى، يەكەن تاشيول ئۇچاستىكسىي قوشۇمچىرتق ياشلار داۋالىغۇچى بىلەن گۈلجەمىلەنىڭ توي مەرىكىسى قىزىپ، تازا ئەۋجىگە كۆتۈرۈلگەنىدى، ئەزەلدىن ھاراق - شاراپ ئىچىپ باقمىغانلارمۇ خۇشاللىقىدىن ھاراق- شاراپ ئىچىشتى، ئەزەلدىن قولىنى كۆتۈرۈپ باقمىغانلارمۇ سورۇنغا چۈشۈپ، قانغىچە ئوسسۇل ئويناشتى، رەتلىك، پاكىز كىيىنىپ، مەيدىلىرىگە قىزىل گۈل تاقاپ، توي سەھنىسىدە ئولتۇرۇشقان ئالمجان بىلەن گۈلجەمىلەنىڭ «خۇدا قوشقان بىر جۈپ» لاردىن ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىشقان چوكانلار خۇشاللىقىدىن كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئېلىشتى. بۇ بىر جۈپ قىز - يېگىتكە مەسلىكى كېلىپ، ئۇلاردىن كۆزلىرىنى ئۇزەلمەي قالغان ئەرلەر، يېگىتلەرنىمىلەرنىدۇ دېيىشىپ، بىر- بىرى بىلەن سۆزلىشەتتى. قىسقىسى، بۇ توي ئەھلىنى ئۆزىگە مەپتۇن قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھەۋىسىنى قوزغىۋەتكەن، ئۇلاردا زور قىزىقىش، ھەيران بولۇشتەك بىر خىل تەنتەنىلىك كەيپىيات شەكىللەندۇرگەنىدى.

ئۆز ئوغلىنى ئالىم قىلىش نىيىتىدە ئالىم» دەپ ئىسىم قويغان ئاتا بۇلتۇر خىزمەت ئۈستىدە ماشىنا ۋەقەسىگە ئۇچراپ قازا تاپتى، بەش پەرزەنتىنى قاتارغا قوشقان ئانا قەدىناس ئېرىگە تارتىشقاندەكلا، ئاردىدىن بىرىم يىل ئۆتە - ئۆتمەيلا ئۇ دۇنياغا سەپەر قىلدى. شۇنداق قىلىپ ئالمجاننىڭ ئائىلىسى ھۆكۈمەتتىن بىرىلىدىغان ئازغىنە نەپىقە پۇلىغا قاراشلىق بولۇپ قالدى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت رەھبەرلىكى بۇ ئائىلىگە غەمخورلۇق قىلىپ تولۇق ئوتتۇرىنىڭ 3 - يىللىقىدا ئوقۇۋاتقان ئالمجاننى ئىشچىلىققا قوبۇل قىلدى ۋە ئۇنى قوشئېرىق ياشلار داۋالىغۇچىسى ئىشلەشكە ئورۇنلاشتۇردى. «كەمبەغەلنىڭ بالىسى بالدۇر ئىشقا يارايدۇ» دېگەندەك ئالمجان ئىشتا تېزلا كۆزگە تاشلاندى. بۇ جەرياندا ئالمجاننىڭ كۆزىگە ئىشچى قىز گۈلجەمىلە ئىسسىق كۆرۈنىدىغان، كۈندىن كۈنگە ئوماق بولۇپ تۇيۇلدىغان بولۇپ قالدى، ياخشى كۆرۈش ئۇنى ساپ مۇھەببەت دېگىزىغا ئىتتىرىۋەتتى. لېكىن توي قىلىشنى ئويلىغىنىدا ئۇنىڭ بېشى خۇددى تاش ئېسىپ قويغاندەك ئىختىيارسىز يەرگە ساڭگىلاپ كېتەتتى. بۇ خۇددى «مۇشۇكنىڭ پۇلى يوق بەزگە ئامراق» دېگەندەكلا ئىش بولدى- ھە! ھۆكۈمەتنىڭ ئايدا بىرىدىغان ئازغىنە نەپىقە پۇلىغا تايىنىپ تۇرمۇش كۆچۈرۈۋاتقان تۇرساق، تويلۇققا چۈشلۇق پۇل توپلىغىلى بولامدۇ؟ نەچچە ئون مىڭ يۈەن پۇل توپلاشقا قانچە يىل كېتەر؟ دېگەندەك سوئاللار ئۇنىڭ ئارامىنى ھەر ۋاقىت، ھەر سېكۇنت بوزۇپ تۇراتتى، بۇ قايغۇ - ئەلەملەر ئۇستىگە گۈلجەمىلىنىڭ ئاتا - ئانىسى قىزىنىڭ تويىنى باشقا يەر بىلەن قىلىشقا پۈتۈشكەنلىك خەۋىرى ئالمجاننىڭ قايغۇسىنى تېخىمۇ ئېغىرلاشتۇرۇۋەتتى، ئۇ جىمغۇر، كەم سۆز بولۇپ كەتتى. ئالمجاننىڭ بۇ خىل روھىي ھالىتىنى سەزگەن ئۇچاستىكا باشلىقى ئابلىمىت ئاكا ئۇنىڭ بىلەن ئۇزاق سىرداشتى، ئۇنىڭ توي ئىشىغا تەشكىل ئېگە بولۇپ قىلىدىغانلىقىنى، ئاددىي - ساددا بىكچە توي قىلىپ بېرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئابلىمىت ئاكا دەرھال قىزنىڭ ئاتا - ئانىسى بىلەن سۆزلىشىپ، تويىنى ئاددىي - ساددا، بىكچە قىلىشنى بېكىتتى. 15 كۈن ئىچىدىلا مەيدانغا كەلگەن بۇ توي توي ئەھلىنى، ھەتتا ئالمجاننىمۇ ھايا جانغا سالدى. ئالمجان بۇ تويىنىڭ ئۆزىنىڭ تويى ئېكەنلىكىگە بىر ئىشىنىپ، بىر ئىشەنمەي دېگەندەك، ھەيرانلىق ئوتى چاقناپ تۇرغان كۆزىنى جامائەتكە تەككەن پېتى قېتىپ قالغانىدى. ئابلىمىت ئاكا ئۇنىڭ ئاتىسى ئورنىدا دوپپا كىيدۈرگەندە، ئۇ نېمە ئۈچۈندۇر يېغلاپ تاشلىدى. ئۇ بەلكىم مەرھۇم ئاتا - ئانىسىنى ئەسلىگەندۇ، بەلكىم «يېتىمنىڭ ئاتىسى يەتتە» دېگەن تەمسىلىنىڭ بۇگۈنكى دەۋرىمىزدە رېئاللىققا ئايلانغىنىنى كۆرگەندۇ، ئۇچاستىكىنىڭ بارلىق ماشىنىلىرى بۇ تويغا ھەقسىز خىزمەت قىلىشقا ئاجرىتىلدى، پىشقەدەم كوممۇنىست ئابلىمىت ئاكا مەرىكىنىڭ ئاش - سۇيىنى ئۈستىگە ئالدى، داۋابەندىكى كاملجان ۋە ئەنۋەر ماموت قاتارلىق ياشلار تويىنىڭ ۋېچىركا چىقىمىنى ئۈستىگە ئېلىشتى. ئابلىمىت ئاكا بىلەن ئۇنىڭ ئايالى ئالمجاننىڭ مەرھۇم ئاتا - ئانىسىنىڭ ئورنىدا تويدا مەزمۇت پۈت تەرەپ تۇرۇپ بېرىشتى.

ئەنە شۇ رېئاللىق ئالمجاننى ھاياجانغا سالدى، ئۇ كۆزلىرىگە خۇشاللىق يېشى ئېلىشقا مەجبۇر بولدى.

شىنجاڭ داشۆسى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئالىي مائارىپىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنىڭ يېڭى يولى ئۈستىدە ئىزدەندى

تۆنجى قارارلىق ئاز سانلىق مىللەت پەن - تېخنىكا سىنبى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تەنتەنىسى ياخشى بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جالال يۈي** خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ داشۆسىنىڭ تۇنجى قارارلىق ئاز سانلىق مىللەت پەن - تېخنىكا سىنبىدىكى 25 ئوقۇغۇچىدىن ئالتىسى 7- ئاينىڭ 15 - كۈنى بۇ يىللىق ئاسپىرانتلىق ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ، 19 ى تولۇق كۇرسنى ياخشى نەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپ، ئاز سانلىق مىللەت پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى سۈپەتلىك، تېز تەربىيىلەشنىڭ يېڭى يولىنى ئېچىپ بەردى.

مەن يېقىندا بۇ سىنبتىن ئىمتىھان بېرىپ شىنجاڭ داشۆسىگە ۋە چىڭدۇ ئېلېكترون پەن- تېخنىكا داشۆسىنىڭ ئاسپىرانتلىققا قوبۇل قىلىنغان ئالىم قادىر ۋە ئەسقەر ھەمدۇللا بىلەن كۆرۈشتۇم، ئۇلار مۇنداق دېدى: «بەش يىل جاپالىق ئوقۇدۇق، مەكتەپ مەكتەپ باشقۇرۇش نىزامى، ياخشىلارنى تاللاش، ناچارلىرىنى شاللىۋېتىش تۈزۈملىرىنى تۈزۈپ چىقتى. بىزدە جاسارەت بىلەن تىرىشىپ، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىدىغان رىقابەت ئېڭى پېتىلدۇردى». ھازىرغىچە بەش قارار پەن- تېخنىكا سىنبىغا قوبۇل قىلىنغان 126 ئوقۇغۇچىدىن 14 ئوقۇغۇچى ئادەتتىكى سىنبىلارغا شاللىۋېتىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئادەتتىكى مىللىي سىنبتىن ئون نەچچە ئەلاچى پەن - تېخنىكا سىنبىدا ئوقۇشقا تاللاندى، تۆت پەندە ئىمتىھاندىن ئۆتەلمىگەن بىر ئوقۇغۇچى ئوقۇشتىن چېكىندۈرۈلدى.

ئوقۇغۇچىلار مەكتەپكە كىرگەندە ئاۋۋال مەركەزلىك ھالدا ئىككى يىل ئاساس پەن تەلىم - تەربىيىسى ئالىدۇ، ئاندىن ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ھەرقايسى كەسىپلىرىگە ئۆەتىلىپ، ئۈچ يىل خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار بىلەن بىرلىكتە تەربىيىلىنىدۇ. مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلارنى دادىل ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى ئېلىپ بېرىشقا، دەرسلىك بويىچە ئوقۇتۇشقا رىغبەتلەندۈرۈپ، «باشلىنىش نۇقتىسى يۇقىرى، مەزمۇنى يېڭى، ئىلگىرىلەش تېز» بولىدىغان ئوقۇتۇش پىلانى تۈزۈپ چىقىپ، ئاساس مائارىپى ئازقىلىق ئوقۇغۇچىلارنىڭ بىلىم سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، كەسپ تەربىيىسىدە «مۇكەممەل، چوڭقۇر، يېڭى» بولۇشنى گەۋدىلەندۈردى ھەم ئوقۇتۇش تەجرىبىسى مول، كەسپىي ساپاسى يۇقىرى، مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك ئوقۇتقۇچىلارنى سەپلىدى. 14 ئوقۇغۇچى دۆلەتلىك 4 - دەرىجىلىك ئېنگلىز تىلى ئىمتىھانىدىن ئۆتتى، ئۈچ ئوقۇغۇچى دۆلەتلىك 6 - دەرىجىلىك ئېنگلىز تىلى ئىمتىھانىدىن ئۆتتى. مەكتەپكە يېڭى كىرگەندە خەنزۇ تىلىنى بىلمەيدىغان ئوقۇغۇچىلارغا «خەنزۇ تىلى ئەمەلىيەت دەرسلىكى» تەسىس قىلىنىپ، ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلارنىڭ خەنزۇچە ئاڭلاش، سۆزلەش، يېزىش، ئوقۇش، تەرجىمە قىلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرغانلىقتىن، ماتېماتىكا، فىزىكا، خىمىيە قاتارلىق كەسپىي دەرسلەرنى پۈتۈنلەي خەنزۇچە ئاڭلىيالايدىغان بولدى، بىر يېرىم يىلدىن كېيىن، بۇ سىنبتىكىلەر ئەلا نەتىجە بىلەن داشۆنىڭ 4- دەرىجىلىك خەنزۇ تىلى ئىمتىھانىدىن ئۆتتى.

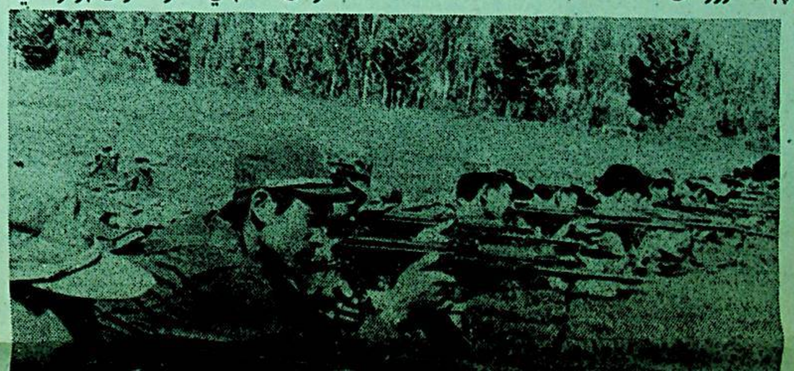

توقسۇ ناھىيىسىدە كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى كۈچەيتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخسۇت ھۇسەن** خەۋەر قىلدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان توقسۇ ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار دۆلەتنىڭ كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، ناھىيە تەۋەسىدىكى كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، بەلگىلىك ئونۇمگە ئېرىشتى.

بۇ ناھىيىدە كان بايلىقلىرى بىر قەدەر كۆپ بولۇپ، كۆمۈرزاپىسى ئالاھىدە ئورۇننى ئىگىلەيدۇ. لېكىن ئالدىنقى بىر مەزگىلدە كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش جەھەتتىكى تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنىڭ سۈسلىشىپ قېلىشى ۋە تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن كان رايونلىرىدا ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ تەستىقسىز لاتۆز ئالدىنقاكان ئېچىش ئىشلىرى باش كۆتۈرۈپ قالغانىدى. بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، توقسۇ ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بۇيىل 4 - ئايدىن باشلاپ، گۇۋۇيۈەننىڭ 1995- يىلى (33 - نومۇرلۇق) كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ھۆججىتىنىڭ روھىنى ۋە توقسۇ ناھىيىسىنىڭ

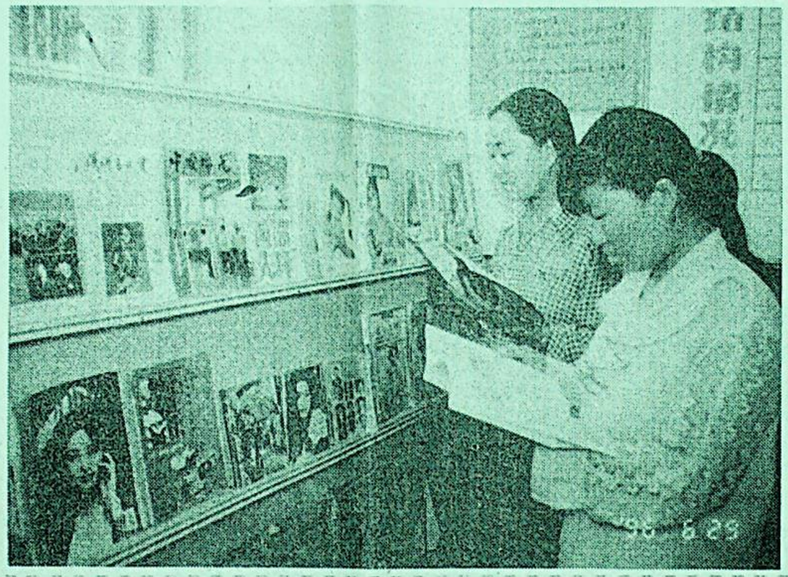

بېزا ئىگىلىك 5 - شى 89- تۆمۈر- مەيدانىنىڭ 2 - لىنىيە ھەر يىلى 5000 يۆنگە يېقىن پۇل ئاجرىتىپ تۈرلۈك كىتاب، ژۇرنال ۋە تەتقىقات ماتېرىياللىرى سېتىۋېلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

سۈرەتتە: لىيەندۇينىڭ كۈتۈپخانىسى.

خادىلقان قاسىم فوتوسى

پاكلىق قۇرۇلۇشىنىڭ كۈچەيتىلىشى بۇ دوختۇرخانىنى شان - شەرەپكە ئىگە قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بارات ھاپىز** خەۋەر قىلدۇ: توقسۇ ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى دوختۇر - سېسترالارنىڭ تىببىي ئەخلاق، تىببىي ئىستىلىنى ياخشىلاش ئازقىلىق پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

يېقىنقى بىرقانچە يىلدىن بۇيان بۇ دوختۇرخانا تىببىي خادىملارنىڭ تىببىي ئەخلاق، تىببىي ئىستىلىنى ياخشىلاش بويىچە ھەر بىر خادىمنىڭ ئازخىپىنى تۇرغۇزۇپ، بۇنى كەسپىي ئۇنۇڤان بېرىش، ۋەزىپىگە تەينەلەش، ئىش ھەققىنى ئۆستۇرۇشنىڭ مۇھىم شەرتى قىلدى. دوختۇرخانا پارتىيە ياچېيكىسىنى يادرو قىلغان رەھبەرلىك بەنزىسى ئىش تەقسىماتى بويىچە ھەرقايسى بۆلۈمىلەردە پارتىيە گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، سىياسىي زىچ ماسلىشىپ، ئۆزلىرىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، دوختۇرخانىنىڭ ھەر ساھە خىزمەتلىرىنى ياخشىلاشتا كۈچلۈك تۇرتكىلىك رول ئوينىدى، دوختۇرخانا ئىتتىپاق ياچېيكىسى تاشقى بۆلۈم، ئىچكى بۆلۈم قاتارلىق بەش بۆلۈمدە «ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش بويىچە ياشلار مەدەنىيەت پائالىيىتى»نى قانات يايدۇردى، سەھىيە تارماقلىرىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، دوختۇرخانىنىڭ كونكرېتنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، «تىببىي خادىملارنىڭ تىببىي ئەخلاققا رىئايە قىلىشى توغرىسىدا بەلگىلىمە» چىقىرىپ، ھەر بىر تىببىي خادىمغىچە تارقىتىپ بەردى. ياش تىببىي خادىملارنى مەخسۇس ئۆگىنىش كۇرسلىرىغا ئۈيۇشتۇردى. بۇ قىلدى. ئامبولاتورىيىدە «دوختۇرلارنىڭ مۇلازىملىق قىلىش مۇنبىرى» تەسىس قىلىپ، دوختۇرخانا باشلىقلىرىدىن ئادەتتىكى خادىملارغىچە سەييارە مۇلازىملىق قىلىشنى يولغا قويدى. بۇ تەدبىرلەرنىڭ تۇرتكىسىدە بۇ دوختۇرخانىنىڭ تىببىي ئەخلاق، تىببىي ئىستىلىنى ياخشىلاش خىزمىتىدە ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. بۇلتۇردىن بۇيان بۇ دوختۇرخانىدىكى تىببىي خادىملار 3500 يۆەن قىممەتلىدىكى سوۋغاتنى، توققۇز قېتىملىق مېھماندارچىلىقنى رەت قىلدى، دوختۇرخانا تاپشۇرۇپ ئالغان رەھىمەت خېتى، لەۋھە، تەقدىرنامە 27 پارچىگە يەتتى. بۇ دوختۇرخانا يۇقىرىقى نەتىجىلىرى بىلەن بۇلتۇر «ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەتلىك دوختۇرخانا» دېگەن

بۇ ناھىيىدە كان بايلىقلىرى بىر قەدەر كۆپ بولۇپ، كۆمۈرزاپىسى ئالاھىدە ئورۇننى ئىگىلەيدۇ. لېكىن ئالدىنقى بىر مەزگىلدە كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش جەھەتتىكى تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنىڭ سۈسلىشىپ قېلىشى ۋە تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن كان رايونلىرىدا ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ تەستىقسىز لاتۆز ئالدىنقاكان ئېچىش ئىشلىرى باش كۆتۈرۈپ قالغانىدى. بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، توقسۇ ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بۇيىل 4 - ئايدىن باشلاپ، گۇۋۇيۈەننىڭ 1995- يىلى (33 - نومۇرلۇق) كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ھۆججىتىنىڭ روھىنى ۋە توقسۇ ناھىيىسىنىڭ بۇ جەھەتتىكى باشقۇرۇش چارلىرىنى كۆپ قېتىم تەشۋىق قىلىش بىلەن بىللە، كان رايونلىرىنى ئازىلاپ تەكشۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى، ناھىيىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بۇ يىل 7- ئاينىڭ 4 - كۈنىدىن 10 - كۈنىگىچە ناھىيىلىك كان بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى، ج خ ئىدارىسى، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، كۆمۈر كان ئىشلىرى ئىدارىسى قاتارلىق تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى، خىزمەتچى خادىملىرىدىن تەشكىللەنگەن بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى باشلاپ، ئۇزۇنبۇلاق، قاراتاغ قاتارلىق ئاساسلىق كان رايونلىرىدا چوڭقۇر تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش ئازقىلىق، كىنىشكىسز، تەستىقسىز، بەلگىلىمىگە خىلاپ ئېچىلغان 19 كۆمۈر كان قۇدۇقىنى پېچەتلىدى. خەتەرلىك ئۆچ كاننى مەجبۇرىي پارتلىتىپ كۆمدۈرۈۋېتىلدى. نۆۋەتتە ناھىيىدە كان بايلىقلىرىنى تەكشۈرۈش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى داۋاملىق چىڭ تۇتۇپ ئىشلەنمەكتە.

جن شۇچۈن ئۇيغۇر يېڭىتنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇپ قالدى

ياخشى كىشىلەر يېنىڭىزدا

بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 9 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچ ئەتراپىدا نىلقا ناھىيىلىك 2 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئاشپىزى شەمشىدىن ئۈچ نەپەر خىزمەتدىشى بىلەن قاش دەرياسىغا چۆمۈلگىلى بارغانىدى. شەمشىدىن دەريانىڭ ئۇ قېتىغا ئۆزۈپ ئۆتەمەكچى بولغاندا، كۈچلۈك ئېقىن ئۇنى ھالسىزلاندۇرۇپ ئېقىنىپ كەتتى. شۇ ھالقىلىق پەيتتە قاش دەرياسى كۆۋرۈكىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان ناھىيىلىك كۆچمە نوپۇستكىلەرنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر «قۇتقۇزۇڭلار!» دېگەن ئاۋازنى ئاڭلاپ دەريا غا قاردى- دە، بىر بالىنىڭ دەريادا ئېقىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆردى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى نىلقا ناھىيە بازارلىق 7 - ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ كادىرى جن شۇچۈن قىلچە ئىككىلەنمەي دەريا غا ئۆزۈنىنى ئېتىپ، شەمشىدننى سۈدىن قۇتقۇزۇپ چىقتى.

بۇ ئىشتىن شەمشىدننىڭ ئاتا - ئانىسى بەكمۇ تەسىرلەندى، ئۇلار 2 - كۈنى جن شۇچۈنىنىڭ ئۆيىگە

بۇ ئىشتىن شەمشىدننىڭ ئاتا - ئانىسى بەكمۇ تەسىرلەندى، ئۇلار 2 - كۈنى جن شۇچۈنىنىڭ ئۆيىگە

1996 - يىلى كىرگەندىن بۇيان، ئاقتۇ ناھىيىلىك چېگرا مۇداپىئە ئەترىتىدىكى كوماندىر- جەڭچىلەر ئۇرۇش قىلىش تاكتىكىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن قاتتىق سوغۇق ۋە تومۇز ئىسسىقتا قارىماي جاپالىق مەشق ئېلىپ بارماقتا.
سۈرەتتە: جەڭچىلەر قارىغا ئېتىش مەشقىدە.

ئابلەت ھۆسۈيۈن فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھىرىدە تىجارەتچىلەر ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **رەخمىتۇللا ئابلا** خەۋىر قىلدۇ: ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان تىجارەتچىلەر ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، بازار تەرتىپىنىڭ مۇقىم بولۇشى سودا ئىشلىرىنىڭ رونىق تېپىشىغا كۈرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ۋە مۇكەممەللىشىشگە ئەگىشىپ سودا ئىشلىرى گۈللەندى، تىجارەتچىلەرمۇ كۈنسايىن كۆپەيدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يەنە ساختا، ناچار مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىپ ۋە سېتىپ ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان سالىدىغان ئەھۋاللارمۇ كۆپىيىپ قالدى. ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بىر تەرەپتىن ناتوغرا رىقابەتكە قارشى تۇرۇش، تادىل سودىنى قوغداش تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىسە، يەنە بىر تەرەپتىن ساختا، ناچار تاۋارلارغا زەربە بېرىش كۈرىشىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى ساختا تاۋار ماركىسى ياسايدىغان قارا ئۇۋىدىن 20 نەچچىنى بىتچەت قىلدى، ئىقتىساد تەكشۈرۈش تارماقلىرى قانۇنغا خىلاپ ئەنزىلەردىن 245 نى تەكشۈرۈپ 900 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇلنى قايتۇرۇۋالدى. تاۋار ماركىسى، ئېلان باشقۇرۇش تارماقلىرى قانۇنغا خىلاپ ئەنزىلەردىن 114 نى ئېنىقلاپ، جاۋابكارلارغا 500 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويدى. يېقىندا ئۇچ باسقۇچقا بۆلۈپ يولغا قويغان «ئون كۈنلۈك ھەرىكەت» داۋامىدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسى 2000 دىن ئارتۇق سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىمىنى ھەرىكەتلەندۈرۈپ، كىنىشكىسىز تىجارەت قىلمۇقانلار 2187 ئادەمنى تەكشۈردى. ساختا، ناچار يېمەكلىك،ئىچىملىك ياسايدىغان 76 قارا ئۇۋىنى بىتچەت قىلدى. 10 مىڭدىن ئارتۇق ساختا كېسىم - كېچەك، 4000 جۈپتىن ئارتۇق ساختا ئاياغ، 100 مىڭدىن ئارتۇق ساختا تاۋار ماركىسى قاتارلىقلارنى قولغا چۈشۈردى.

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا يەنە ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇقىنى قوغداش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشكەنلىكى ئۈچۈن ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى ئۇرۇمچى شەھىرى كىچىك سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بىرلىكتە ئۇرۇمچى شەھىرىدە تىجارەتچىلەر ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە ئۆگە.

دۆلىتىمىز ئازاد بولغاندىن بۇيان، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلاردىن ئاساسىي قانۇن ۋە قائىدە - نىزاملارغا ئاگاھلىق بويىچە قانۇنغا خىلاپ ئەنزىلەردىن ئۇلارنىڭ قانۇن، نىزام، سىياسەت يول قويغان دائىرىدە پائالىيەت ئېلىپ بېرىشىنى ئىزچىل قوللاپ كەلدى. بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون دىن ئىشلىرىغا دائىر بىر قاتار قانۇن، نىزام ۋە سىياسەتلەرنى تۈزۈپ يولغا قويدى. 1982 - يىلى ۋە 1991 - يىلى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى «ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىزم دەۋرىدىكى دىنىي مەسىلە ھەققىدىكى ئاساسىي نۇقتىنىزەرى ۋە ئاساسىي سىياستى »، «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىلەن گوۋۈيۈەننىڭ دىنىي خىزمەتنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەشكە ئائىت بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى»نى ئېلان قىلدى. دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنغا ھەر قېتىم تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەندە دىنىي خىزمەتلەرگە ئائىت مادداىلار ئىزچىل ساقلاپ قېلىندى. 1994- يىلى گوۋۈيۈەن «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى چېگرىسى ئىچىدىكى چەت ئەللىكلەرنىڭ دىنىي پائالىيەتلىرىنى باشقۇرۇش توغرىسىدا بەلگىلىمە» ۋە «دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»دىن ئىبارەت ئىككى قانۇن - نىزامنى ئېلان قىلدى. 1988 - يىلىدىن بۇيان ئاپتونوم رايون ئۆلكىرى - ئاخىر بولۇپ «كەسىپىي دىنىي خادىملارنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ۋاقتلىق بەلگىلىمە»، «ئاپتونوم رايونلۇق دىنىي پائالىيەتلەرنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ۋاقتلىق بەلگىلىمىسى»، «ئاپتونوم رايونلۇق دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ۋاقتلىق قائىدىسى» ۋە «ئاپتونوم رايونلۇق دىنىي پائالىيەت تۈرىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ۋاقتلىق قائىدىسى»نى ئىلان قىلىپ، ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلدىغان دوختۇرخانا يەنە كېسەلخانا ۋە ئامبولاتورىيە كاردىورلىرىدا پاش قىلىش تېلېفونى، پاش قىلىش ساندۇقى تەسىس

لى تېپىڭ گۇۋۇيۈەن تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

ئاممىنى چوقۇم ھەقىقىي مەنپەئەتكە ئىگە قىلىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى خەۋىرى. گۇۋۇيۈەن تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ 12 - قېتىملىق يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى بېيجىڭدا ئېچىلدى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى تېپىڭ تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ ھەرقايسى ئۆلكىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى ۋە ئىسلاھاتنىڭ قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتى ھەققىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كېيىنكى بىرنەچە يىلدا دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ تۇرلۇك ئىنتىزاملىرىنى چىڭىتىپ، سىياسەتنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە، مەبلەغنىڭ جايىغا يەتكۈزۈلۈشىگە، سۈپەتنىڭ ياخشى بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، ئاممىنى چوقۇم ھەقىقىي مەنپەئەتكە ئىگە قىلىش كېرەك.

لى تېپىڭ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئاساسەن، كىرىمى ئولتۇراھال، تۆۋەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆي قىينىچىلىقى ھەل قىلىنىدۇ، تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى ۋە ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئىنتىزامىنى، مەبلەغ باشقۇرۇشنى چىڭىتىش، قۇرۇلۇشنىڭ سۈپىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم. گۇۋۇيۈەن كېيىنكى بىرىم يىلدا ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا بىرىلىدىغان قەرز پۇل كۆلىمىنى مۇۋاپىق كۆپەيتىشنى قارارلىدى. جايلار ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ئاممىنىڭ بالدۇراق پېيگى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىرىشىنى قولغا كەلتۈرۈشى كېرەك.

لى تېپىڭ يەنە مۇنداق دېدى: ئامما قانداق ئۆيلەرگە ئېھتىياجلىق بولسا شۇنداق ئۆيلەرنى سېلىش كېرەك. قىسقىسى، ئاممىنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا بولغان ئارزۇسىنى قاندۇرۇش، ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئاممىنى چوقۇم ھەقىقىي نەپكە ئىگە قىلىپ، ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كىشىلەرنى ھەقىقىي خاتىرجەم قىلىدىغان قۇرۇلۇشقا ئايلاندۇرۇش لازىم.

مەملىكەتلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپى بۇ يىللىق ۋە كېلەر يىللىق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ئوبوروت سىستېمىسى خىزمىتى يىغىنى بېيجىڭدا ئېچىلدى. بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ ئاساسىي مەقسىتى «گۇۋۇيۈەننىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت ئوبوروت تۈزۈلمىسىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى»نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرىنى مۇزاكىرە قىلىش، 1995 - يىلىدىن بۇيانقى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى يەكۈنلەش، بۇ يىللىق ۋە كېلەر يىللىق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت.

يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتى نەچچە ئون مىليون دېھقانغا چېتىلىدۇ. بۇ ئېلىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشىنىڭمۇ كاپالىتى. مەملىكەتلىك باش تەمىنات - سودا كوپېراتىپى 1995 - يىلى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسى دۇچ كەلگەن زور قىينىچىلىقلارنى يېڭىپ مال مەنبەسىنى پائال ئۈيۇشتۇرۇپ، 1996 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازارلىرىدا مال مەنبەسىنىڭ تولۇق، تەمىنلەشنىڭ مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

گۇۋۇيۈەننىڭ ئۇقتۇرۇشىدا مۇنداق بەلگىلەنگەن: خىمىيىۋى ئوغۇت خىزمىتىدە مەركەز % 20 چامىسىدىكى خىمىيىۋى ئوغۇتنى تەگشەش-تىزگىنلەشنى باشقۇرىدۇ. ئۆلكىلىك ھۆكۈمەتلەر % 80 خىمىيىۋى ئوغۇت مەنبەسىنى ئۆز رايونىدا تەگىشلەشتۈرۈشقا مەسئۇل بولىدۇ. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تاۋارلىرى جەمئىتە ناھىيەلەر ئاساس بولۇپ بىرلەشمە تىجارەت قىلىش، زەنجىرسىمان تىجارەت قىلىش ئۇسۇلى پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە ئومۇملاشتۇرۇلۇپ، بۇ يىلدىن باشلاپ ئىككى يىل ئىچىدە مەملىكەت بويىچە ئومۇملىشىش دائىرىسى % 80 كە يەتكۈزۈلىدۇ؛ خىمىيىۋى ئوغۇتقا ئۇنۇمۋېرسال باھا قويۇش تۈزۈمى مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، خىمىيىۋى ئوغۇت باھاسى مۇقىملاشتۇرۇلىدۇ؛ خىمىيىۋى ئوغۇت بازارلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، تۇرلۇك نامۇۋاپىق ھەق ئېلىشنى ئېنىقلاش سالمىقى ئاشۇرۇلىدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

جاڭجياگاڭدىن قانداق ئۆگەنسەك بولىدۇ؟

مىنۇت. سېكۇنتنىمۇ چىڭ تۇتۇشتەك ۋاقىت قارىشىنى تىكلىشىمىز كېرەك. جاڭجياگاڭلىقلار، ۋاقىت ئادەمنى ساقلاپ تۇرمايدۇ، مىنۇت. سېكۇنتنىمۇ ئىگىلەشكە ماھىر كىشىلەرلا ۋاقىتنى ھەقىقىي تۇتالايدۇ، دەپ قارايدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى دولقۇنىدا، كىشىلەرنىڭ بازار رىقابىتىگە، ئۇنۇمگە بولغان ئىنتىلىشى ۋاقىت بىلەن ئېپادىلىنىدۇ. جاڭجياگاڭدا كىشىلەرنىڭ ۋاقىت قارىشى ناھايىتى كۈچلۈك بولغانلىقتىن، ئۇلار باشقا جايلار بىر نەچچە يىلدا قىلىدىغان قۇرۇلۇشلارنى بىر يىلدىلا پۈتتۈرگەن، شۇ ئارقىلىق يۇقىرى سۈرئەت، يۇقىرى ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈرگەن. ئەكسىچە ئارقىدا قالغان جايلاردىكى كىشىلەر ۋاقىتنى قەدىرلىمىگەچكە، تەرەققىياتنىمۇ شۇنچە ئاستا بولغان، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلەتمىشتە، بىز جاڭجياگاڭلىقلارغا ئوخشاش پايدىلىنىشقا بولىدىغان مىنۇت. سېكۇنتنىمۇ قولدىن بەرمەي، تېز ھەرىكەت قىلىپ، تېز پىكىر يۈرگۈزۈپ، تېز تەدبىر بەلگىلەپ، تېز ئورۇنلاشتۇرۇپ، تېز تەستەلاپ، تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، تېز قۇرۇلۇش قىلىپ، تېز ئۇنۇم يارىتىشىمىز كېرەك. ھەر قانداق ئىشنى ھەر قانداق ئىشنى بېجىرگەندە ۋاقىت چەكلىمىسى تەلىپىنى نەزەردە تۇتۇشى، بىرلا ۋاقىتتا تېخىمۇ كۆپ ئىش قىلىشقا تىرىشىشى كېرەك. بىر كۈنلۈك ئىشنى ئىككى كۈنگە سوزىمەسلىك، بىر قېتىمدىلا تۈگەيدىغان ئىشنى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ قىلماسلىق كېرەك. ئۆزىنىڭ ۋە باشقىلارنىڭ ۋاقتىنى ئىسراپ قىلىدىغان ھەر قانداق قىلمىش جەمئىيەتنىڭ ئەيىبلىشىگە ئۇچرىشى كېرەك.

ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش، ئەمەلىي ئۇنۇمنى تەكتلەش، روھىنىڭ تۆۋەندىكىدەك بىر نەچچە روشەن ئالاھىدىلىكى بار: (1) ئۇ ئىدىيىۋى قاراشنىڭ ئىلغارلىق خاراكتېرىنى گەۋدىلەندۈرگەن. كىشىلەر ئومۇمىيۈزلۈك ھالدا: جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ ئىدىيە قارىشى يېڭى، ئۇنىڭ يېڭىلىقى ئۇلارنىڭ ئىدىيىۋى قارىشىنىڭ ئىلغارلىقىدا ئېپادىلىنىدۇ دەپ ئىنكاس قىلدى. ئىلغار ئىدىيىۋى قاراش ئاممىنىڭ ئەمەلىيەتتىكە ئايلانغان ھامان غايەت زور ماددىي كۈچ پەيدا قىلىدۇ. جاڭجياگاڭنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماسلاشتۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇش تەجرىبىسى ھەممىلا يەردە ئىلغار ئىدىيىۋى قاراشنىڭ غايەت زور رولىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى. (2) ئۇ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ قانۇنىيىتىگە بولغان تونۇشنىڭ چوڭقۇرلۇقىنى گەۋدىلەندۈردى. بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا جاڭجياگاڭلىقلار ئۆزلۈكسىز ئىزدىنىپ، ئىلگىرىلەپ، بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئۆزگىرىش قانۇنىنىيەتلىرىگە ئۆزلۈكسىز ماسلىشىپ، بازار ئىزدىدى، بازارلارغا بۆسۈپ كىردى، بازار ئىگىلىدى. چوڭ-چوڭ ئىشلارنى قىلىپ ئىگىلىك تىكلەپ، بازار ئىگىلىكى شارائىتىدىكى تەرەققىيات قارىشى، پۇرسەت قارىشى، ئىختىساس ئىگىلىرى قارىشى، ۋاقىت قارىشىنى تەدرىجىي تۇرغۇزۇپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى ھاياتىي كۈچكە ئىگە قىلدى. (3) ئۇ ئىچكى قىسمىدىكى يوشۇرۇن كۈچنىڭ موللۇقىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى. جاڭجياگاڭ روھى ئاساساندىن چۈشكەن ئەمەس، ئۇ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن ئەمەلىيەتنىڭ بىرلىشىشىنىڭ مەھسۇلى. ئۇنىڭ ماھىيىتى پۇرسەتنى تۇتۇش، تەرەققىياتنى تېزلىتىش، ئىگىلىك يارىتىشقا جۇرئەت قىلىش روھى؛ رىقابەتلىشىشكە، يۇقىرى ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈرۈشكە جۇرئەت قىلىش روھى؛ ئىلغار ئىدىيىنى يېتەكچى قىلىپ، ئىلغار ئىدىيىنى ئەمەلىيەتكە ئايلاندۇرۇ

ئەيبلىشىگە ئۇچۇرىنى كېرەك.

ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش، ئەمەلىي ئۇنۇمنى تەكتىلەش، غەيرەتكە كېلىش، ئەمەلىي ئىشلەش قارىشىنى تىكلىشىمىز كېرەك. جاڭجياگاڭلىقلار: شارائىتنى سۈرۈشتۈرگەندە، ئۆزىمىزنى ئىلغار رايونلارغا سېلىشتۇرالمايمىز، بىزنىڭ بىردىنبىر چارىمىز باشقىلاردىن نەچچە ھەسسە ئېشىپ چۈشىدىغان غەيرەت بىلەن ئىشلەپ ئۇلارغا يېتىشۇلىنى ۋە ئۇلاردىن ئېشىپ كېتىش، دېگەن. «جاڭجياگاڭنىڭ نەتىجىلىرى سۆزلەش بىلەن ئەمەس، ئىشلەش بىلەن بارلىققا كەلگەن». جاڭجياگاڭدىن ئۆگەنگەندە بىزدە ئىشلەشنى ۱-ئورۇنغا قويۇش قارىشى بولۇشى كېرەك. قاملاشمايدىغان قۇرۇق گەپلەرنى بىر ياقتا قايرىپ قويۇپ، ئېغىزدا شەھەر ئالدىغان يامان ئادەتلەرنى چۆرۈۋېتىپ، پۈختا، جاپالىق، ئەمەلىي ئىشلىشىمىز، ئىشلىگەندەمۇ تازا كۆچەپ تېز ئىشلىشىمىز، باشقىلاردىن بەكرەك كۆچەپ ئىشلىشىمىز، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنا ياخشى ئۇنۇم يارىتىشىمىز كېرەك.

بىلمىگە ھۆرمەت قىلىش، ئىختىساس ئىگىلىرىنى ھۆرمەتلەش قارىشىنى تىكلىشىمىز كېرەك. بازار رىقابىتى، تېگى-تەكتىدىن ئېيىنغاندا، ئىختىساس ئىگىلىرى رىقابىتى، جاڭجياگاڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئىشلىرىدا ياخشى ئىختىساس ئىگىلىرى قارىشى ۋە ئادەم ئىشلىتىش مېخانىزمىنى شەكىللەندۈرگەن، ئىدارە ۋە تارماقلار ئىختىساس ئىگىلىرىنى كۆپلەپ كىرگۈزۈپ، تۈرلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئىختىساس ئىگىلىرىنى ئەتىۋارلاپ، ئۇلارغا ئىلھام بېرىپ، ئۇلارنى قوغداپ ۋە يېتىلدۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىنى جارى قىلدۇرۇشىغا پايدىلىق شەرت-شارائىت ھازىرلاپ بەرگەن. بىز جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشتە پۈتكۈل جەمئىيەتتە بىلىمگە ھۆرمەت قىلىش، ئىختىساس ئىگىلىرىنى ھۆرمەتلەش قارىشىنى شەكىللەندۈرۈشىمىز كېرەك. ئىختىساس ئىگىلىرىنى جەلپ قىلىش، ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش، ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولغان بىر يۇرۇش ياخشى مېخانىزم بەرپا قىلىپ، ئىختىساس ئىگىلىرىگە تۆھپە قوشالايدىغان ياخشى مۇھىت يارىتىپ بېرىشىمىز لازىم.

2) جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشتە يېڭى دەۋردىكى ئىگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇشنى نىشان قىلىپ، شىنجاڭنىڭ «مەنبەلىك تۈرۈكى»نى تىكلىشىمىز كېرەك.

جاڭجياگاڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات جەريانىدىكى تۈرلۈك ئىشلاردا قانداق قىلىپ شۇنچىۋالا چوڭ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرەلدى؟ بۇنىڭدىكى ئاچقۇچ ــ ئۇ روشەن دەۋر ئالاھىدىلىكىگە ئىگە، كىشىلەر قەلبىنى بىر يەرگە جەم قىلالايدىغان، روھنى ئۇرغۇتىدىغان، كىشىلەرنى ئالغا بېسىشقا ئىلھاملاندۇرىدىغان مەنبەلىك تۈرۈككە-جاڭجياگاڭ روھىغا ئىگە بولغانلىقتا. بىز جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگەنگىنىمىزدە، ئەڭ مۇھىمى، جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ بۇنداق روھنى يارىتىش ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇش، بۇنداق روھنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتتىكى غايەت زور مەنبەلىك ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ بولۇشتەك رولىنى جارى قىلدۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئۆلگە قىلىشىمىز كېرەك. جاڭجياگاڭ

يېرىپ ئىلگىرىلىگىلى بولىدۇ؛ روھلۇق بولمىغاندا، ھەر قەدەمدە پاسسىپ ھالەتكە چۈشۈپ قېلىپ، ھېچقانداق ئىشنى باشقا ئېلىپ چىققىلى بولمايدۇ. جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشتە بىز ئۆزىمىزنى جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ روھىي قىياپىتىگە سېلىشتۇرۇپ، ئۆزىمىزدىكى پەرقنىڭ نەدە ئىكەنلىكىنى ئىزدەپ تېپىشىمىز، نېمىنى ئۆگىنىش، قانداق ئۆگىنىشنى مۇلاھىزە قىلىپ كۆرۈشىمىز كېرەك. كادىرلار ۋە ئاممىا ئارىسىدا چوڭقۇر پىكىر يۈرگۈزۈپ، كەڭ دائىرىدە مۇلاھىزە قىلىش ئاساسىدا، ئورتاق تونۇش شەكىللەندۈرۈپ، رايون، ساھە، كارخانا، ئورۇننىڭ مەنبەلىك تۈرۈرۇكىنى تىكلىشىمىز، دەۋر ئالاھىدىلىكىگە، شىنجاڭ تۇسىگە ئىگە «شىنجاڭ روھى»نى تىكلىشىمىز كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئۈزاقتىن بۇيان ئىجابىي تەسىرگە ئىگە بىگانىۋەن روھى، ئورۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى روھى، قۇمۇل روھى، خوتەن روھى قاتارلىقلار شەكىللەندى، بۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «مەنبەلىك تۈرۈرۇكى»نىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلار، ئاممىنى پائال ئىلگىرىلەشكە ئىلھاملاندۇرىدىغان قىممەتلىك مەنبەلىك بايلىق، جايلار، ئورۇنلار جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش ئارقىلىق رايونلار، ساھەلەر، كارخانىلار، ئورۇنلار روھىنىڭ مەزمۇنىنى يەنمۇ بېيىتىپ، كىشىلەرنىڭ ئىدىيىدە ھەرىكەت ئۈچۈن مۇستەھكەم ئاساس يارىتىپ بېرىدۇ. جاڭجياگاڭ روھىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا تۆھپىسىنى يەنمۇ ئاشۇرۇش ئۈچۈن جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

2. جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشتە ئاممىۋى خاراكتېرلىك چوڭ مۇھاكىمىنى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇش ئاساسىدا، جامائەت پىكرىنى يېتەكلەش، تېپلارنىڭ ئۆلگە كۆرسىتىشىدە چىڭ تۇرۇپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىدىن ئۆگىنىش، ئۆزىنى تەشۋىق قىلىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش كەيپىياتىنى تەرىشىپ شەكىللەندۈرۈش لازىم

جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنىڭ كۆلىمى زور، داۋاملىشىش ۋاقتى ئۇزاق بولىدۇ، ھەقىقىي كۆزلىگەن ئۇنۇمگە يېتىشتە ئاچقۇچ ــ ئاممىنى كەڭ دائىرىدە قاتناشتۇرۇپ، كۆچلۈك جامائەت پىكرى شەكىللەندۈرۈشتە. خەلق ئاممىسى تارىخ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرگۈچى خوجايىنلار، شۇنداقلا ئىجتىمائىي ئىدىيىدىكى قاراشنى ئىلگىرى سۈرىدىغان ئىلغار ئاساسىي قوشۇن، بىرخىل يېڭى ئىدىيىدىكى قاراشنىڭ شەكىللىنىشى، بىر خىل مەنبەلىك تۈرۈرۇكىنىڭ تىكلىنىشى، بىر خىل ئىستىلىنىڭ يېتىلىشى بىر پۈتۈن ئىجتىمائىي كۆچكە ئېقىندۇ. ھەممە ساھە، ھەممە كەسىپ، ھەممە تەرەپ ھەرىكەتكە كېلىپ، جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش مۇھاكىمىسىگە ھەممە ئادەم قاتنىشىپ، كوللېكتىپنىڭ ئەقىل - پاراسىتى جارى قىلدۇرۇلسا، پائال يېتەكلەنسە، پۈختا ئىجتىمائىي ئاساسقا ئىگە بولغىلى بولىدۇ.

1) ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش مۇھاكىمىسىگە قاتنىشىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاش لازىم.

ئۇنىڭ ماھىيىتى پۈرسەتنى تۇتۇش، تەرەققىياتنى تېزلىتىش، ئىگىلىك يارىتىشقا جۇرئەت قىلىش روھى؛ رىقابەتلىشىشكە، يۇقىرى سەۋىيەيارىتىشقا جۇرئەت قىلىش، مەگگۇ قانائەت قىلماسلىق روھى؛ چاقماق تېزلىكىدە ھەرىكەت قىلىش، پۈختا، ئەمەلىي ئىشلەش روھى، يەنى كومپارتىيەنىڭ جان-دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، خەلق ئالدىدا يۈكسەك مەسئۇلىيەتچان بولۇپ، ئىنتىزامغا قاتتىق رىئايە قىلىپ، ئاڭلىق تۆھپە قوشۇش روھى. جاڭجياگاڭ روھى جۈگىخوا مىللەتلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى دەۋرىنىڭ كونكرېت تەلىپى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ھەممىلا يەردە يولداش جياڭ زېمىن تەشەببۇس قىلغان يېڭى دەۋردىكى ئىگىلىك تىكلەش روھىنى، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى گەۋدىلەندۈردى. (4) ئۇ كۆچلۈك ئەمەلىيەتچانلىقنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى. جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى يوشۇرۇن كۆچنى جارى قىلدۇرۇش روھى ئەمەلىيەتتىن ئايرىلالمايدۇ، جاڭجياگاڭلىقلار جاڭجياگاڭ روھىنى كونكرېتلاشتۈرۈپ، «ھەممە ئىشتا 1-لىكنى تالىشىش»، «ھەممىكەت بويىچە يەككە ئوينىشتا چېمپىيونلۇقنى تالىشىش»نى كۆرەش نىشانىسى قىلىپ، «ھەممە كىشى مەبلەغ سېلىش مۇھىتى يارىتىش، ھەممە كىشىدە جاڭجياگاڭ ئوبرازى بولۇش» نى ئوتتۇرىغا قويۇپ، جاڭجياگاڭ روھىنى ھەر بىر پۇقرانىڭ ئاڭلىق تونۇشى ۋە ھەرىكىتىگە ئايلاندۇردى.

بىز جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىپ، «شىنجاڭ روھى»، «رايون روھى»، «كەسىپ روھى»، «كارخانا روھى» نى يارىتىمىز ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرىمىز دەيدىكەنمىز، جاڭجياگاڭ روھىنىڭ تۆت نېگىزلىك ئالاھىدىلىكىنى ئەستايىدىل ئۇلۇقە قىلىپ، جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ قالاق قىياپەتنى ئۆزگەرتىشتە جاسارەت بىلەن ئىشلەش، خالىس تۆھپە قوشۇشتەك ئالىيجاناب ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ياخشى ئۆگىنىشىمىز كېرەك؛ جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىدا قىيىنچىلىقنى بىلىپ تۇرۇپ ئالغا ئىنتىلىش، يۇكۇنىشتىن ئېغىرنى كۆتۈرۈپ ئىلگىرىلەش، ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش روھىدىن ئۆگىنىشىمىز كېرەك؛ جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ قىيىنچىلىقنى پۈرسەت دەپ بىلىپ، جاسارەت بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش روھىدىن ئۆگىنىشىمىز كېرەك؛ جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ ئارقىدا قالغان ئەھۋالدا ئۆزىگە نىشان بەلگىلەپ، ئۆزىگە رەقىب ئىزدەپ، رىقابەتلىشىشكە جۇرئەت قىلىش، ئېيتىشۇپلىش، ئۆتۈپ كېتىشتەك روھىدىن ئۆگىنىشىمىز كېرەك؛ جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ ھەممە ئىشتا يۇقىرى ئۈلچەم، يۇقىرى باشلىنىش نۇقتىسى، يۇقىرى تەلەپ، يۇقىرى سەۋىيىنى جارى قىلدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، باشقىلارنىڭ ئالدىغا ئۆتۈشكە، ئەلا نەتىجە يارىتىشقا جۇرئەت قىلىشتەك ئىگىلىك تىكلەش روھىنى ئۆگىنىشىمىز كېرەك؛ جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ دادىل ئىزدىنىش، يۇرەكلىك ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈش، چوڭ ئىشلارنى قىلىش، چوڭ ئىگىلىك تىكلەش، قاتتىق ئىشلەش، قاتتىق ئەجىر سىڭدۈرۈشتەك پەلەككە يەتكەن غەيرىتىدىن ئۆگىنىشىمىز كېرەك؛ جاڭجياگاڭلىقلارنىڭ كەسىپكە، خىزمەتكە جان-دىل بىلەن بېرىلىپ ئەمەلىي ئىشلەش، پاك بولۇش، ئۇنۇملۇك خىزمەت قىلىش ئىستىلىدىن ئۆگىنىشىمىز كېرەك، جاڭجياگاڭدىكى پارتىيىلىك كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئاممىنى قەلبىدە تۇتۇپ، پىداكارلىق بىلەن ئىشلەپ، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك ئېسىل

ئاممىۋى خاراكتېرلىك مۇھاكىمىنىڭ باشلانمىچى بولۇپ قالىنىشنى، ئۆگىنىشنىڭ ئالدىنقى قاتاردا مېڭىشنى كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىز دائىر بىر دە جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش بويىچە ئاممىۋى خاراكتېرلىك چوڭ مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇشتا سۈپەتنىڭ يۇقىرى بولۇشى- بولماسلىقى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرگە باغلىق. بۇنىڭدا پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ قاتنىشىشىنى ئۆزلىرى ئۈيۇشتۇرغان- ئۈيۇشتۇرمىغانلىقىغا، ئاممائارىسىدائۇلۇقە بولغان- بولمىغانلىقىغا قاراش كېرەك. جاڭجياگاڭ تەجرىبىسى ۋە جاڭجياگاڭ روھى كىشىلەرگە كۆپ تەرەپتىن ئىلھام بەردى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيىلىك كادىرلار چوقۇم ئەستايىدىل ئويلىنىپ، پايدىلىق نەرسىلەرنى تولۇق قوبۇل قىلىپ، ئۆزىنەك قىلىپ، ئاممىنى نەزەرىيىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈشكە يېتەكلەپ، مۇھاكىمىگە پىلانلىق، نۇقتىلىق تەييارلىق بىلەن قاتناشتۇرۇپ، ياخشى ئەمەلىي ئۇنۇمنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇش- ئاپتونوم رايونىمىزدا جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى ئۆزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى. جايلار، تارماقلار، ئورۇنلار بۇنىڭغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ياخشى پۈرسىتىنى تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلار، ئاممىنىڭ روھىنى ئۇرغۇتۇپ، غەيرىتىگە ئىلھام بېرىپ، جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشى لازىم.

3. جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشتە پارتىيىلىك كادىرلار ئاممىۋى خاراكتېرلىك مۇھاكىمە ۋە «روھ، ئوبراز تىكلەش»پائالىيىتىدە باشلامچىلىق رول ئوينىشى، ئۆلگە كۆرسىتىشى كېرەك

جاڭجياگاڭ روھى بىرى، داغدۇغلىق تەشۋىقىي تەربىيە ئىلىپ بېرىشقا تايىنىشتىن، يەنە بىرى، پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ ئۆزلىرى ئەمەلىي ئىشلەپ ئۆلگە كۆرسىتىشىگە تايىنىشتىن ھاسىل بولغان. جاڭجياگاڭدا پارتىيىلىك كادىرلار ئۆزلىرىنى جاڭجياگاڭ روھى بىلەن ئاڭلىق ئۆزگەرتىدىغان خىسلەتكە، ئۆز ئوبرازىنى يارىتىش خۇسۇسىيىتىگە ئىگە بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۆزلىرىنىڭ خىسلىتى، كۆچىنى ئاممىنىڭ كۆچى بىلەن مۇجەسسەملەشتۈرۈپ، جاڭجياگاڭ روھىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى كۆچلۈك تۇرتكىلىك رولىنى جارى قىلدۇرغان، بىز جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشتە، جاڭجياگاڭنى ئوخشاش، جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ ئاڭلىق ھالدا باشلامچىلىق قىلىشىغا، ئۇلۇغ كۆرىستىشگە قارىتىپ، تىرىشچان يۇقىرى ساپالىق پارتىيىلىك كادىرلار قوشۇنى بەرپا قىلىپ، پارتىيىلىك كادىرلار قوشۇنى ئارقىلىق پۈتكۈل جەمئىيەتتە ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ شەكىللىنىشىگە تۈرتكە بولۇشىمىز كېرەك.

1) پارتىيىلىك كادىرلار جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە پارتىيىلىكنى چىنىقتۇرۇشنى ئاڭلىق ھالدا كۈچەيتىپ، باشلامچى بولۇپ ياخشى ئوبراز تىكلىشى كېرەك. ھازىر پۈتۈن پارتىيىدە ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا، توغرا كەيپىيات تىكلەشكە ئەھمىيەت بېرىش تەكتلىنىۋاتىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى

تۈزىتىش

گېزىتىمىزنىڭ 6 - ئاي ۱ - ۋېتېگە بېرىلگەن «سەمىمىي غەمخورلۇق، چوڭقۇر مۇھەببەت» سەرلەۋھىلىك ماقالىنىڭ 4 - بەتكە ئاشقان قىسمىنىڭ 3 - ستون يۇقىرىدىن 14 -، 15 - قۇرىدىكى «مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى» دېگەننى «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى» دەپ تۈزىتىپ ئوقۇشىمىزنى سورايمىز.

تەھرىر بۆلۈمى

ئادەم ئىزدەش ئېلانى

مەمەتتۇرسۇن سايىم، 34 ياش، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 1.75 مېتر، بۇغداي ئۆڭ، نېرۋىسى ئاجىزراق بولۇپ، 1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئۆيدىن چىقىپ كېتىپ قايتىپ كەلمىدى. كۆرگۈچىلەر «قەشقەر گېزىتى» ئېلان بۆلۈمىدىكى ئادرېسقا ياكى ئۇرۇمچى شەھەر «يەنئەن» يولى 111 - قورۇدىكى مەمتىمىن سايىمگە (2871251 ــ 0991) تېلېفون ئارقىلىق خەۋەر قىلسا، خەۋىر قىلغۇچىغا سۆيۈنچە بېرىلىدۇ.

ئېلان

ئۇرۇمچى شەھەر نەنگۈمەن پېيچۈسوسىدىن سەنشىخاگزا 13- قورۇدا ئولتۇرۇشلۇق گۈلنىساخانغا بېرىلگەن تۆت كىشىلىك نوپۇس دەپتەر ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 20℃ ــ 35℃ بولىدۇ. ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

ئارمىيە ھەققىدە قوشاقلار

كۆكتە ئۇچقان لاچىننىڭ،
تالماس پەقەت قانىتى.
ئارمىيىمىز بولغاچقا،
كەلدى ئەلنىڭ ئامىتى.

كەلسە باھار قىش كېتىپ،
كاككۇك كېلەر، غاز كېلەر.
ئارمىيىنى تائەبەد
تەرىپلىسەك ناز كېلەر.

كىرىشتۇرۇپ تېرىدۇق،
بۇغداي بىلەن قوناقنى.
ئارمىيىنىڭ شەپقىتى،
ئەسلىتىدۇ بۇلاقنى.

ماشىنىدا ئايرىدۇق،
بۇغداي بىلەن سامانىنى.
ئارمىيىمىز ئەپكەلدى،
بۇ بەختىيار زامانىنى.

چۈشۈپ تۇرار چوڭ يولغا،
قاپاق تېرەك سايىسى.
ئارمىيە ھەم خەلقنىڭ،
بىردەك مەقسەت، غايىسى.

ئىشىك ئالدى تاش ئۆستەڭ،
سۇيى ئەلۋەك ئېقىندۇر.
خەلق بىلەن ئارمىيە
قان ۋە گۆشتەك يېقىندۇر.

بۇ يىل ئەجەپ ئوخشىدى،
بېيجىڭ باغنىڭ ئانارى.
ئارمىيە بار، خەلقنىڭ
ياشنار بەختـباھارى.

ياسۇالدۇق ھويلىغا،
پۇختا بېدىنىش-باراڭلىق.
«بەختىمىزگە، ئارمىيە
ياشا!» دەيمىز جاراڭلىق.

ئەل تۇرۇقنى ماختايدۇ،
ئاتنىڭ ياخشىسى جەدە.
نەدە بولسا مۇشەققەت،
ئارمىيىمىز شۇ يەردە.

گۈلزاردىكى گۈللەرنىڭ،
زەپ كۆركىم پورەكلىرى.
ئارمىيە خەلق ئۆمـئىناق،
تەڭ سوقار يۈرەكلىرى.

يولغا سايە تاشلايدۇ،
قاتار ئۆسكەن تال-تېرەك.
ئارمىيىمىز ھەر ئىشتا،
بولار بىزگە يار يۆلەك.

ياز كۈنلىرى قارلىغاچ،
دەريا بويى بويلايدۇ.
ئارمىيىمىز ھەر قاچان،
ئەل بەختىنى ئويلايدۇ.

(قوشاقلارنى **ئابلىمىت قۇربان، ئەخمەتجان تاشتۆمۈرلەر** توپلىغان)

ئەزەر
غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

يېزا ئىگىلىك 4ـ شى 64ـتۈمەن (كۆكدالا) مەركىزىدىن جەنۇبقا قاراپ 30 نەچچە كىلومېتر ماڭسىڭىز ئىلى دەريا ۋادىسىدا پايانسىز كەتكەن «قىزىلقۇم» دالاسى سوزۇلۇپ ياتىدۇ. بۇ يەرنى 59ـ60ـيىللىرى 64ـتۈمەن مەيدانى زور ئەمگەك كۈچى ئۈيۇشتۇرۇپ، ئۆزلەشتۈرمەكچى بولغان. ھەر مىللەت بوز يەر ئاچقۇچى جەڭچىلەر قەھرىتان قىش-زېمىستاندا دالادا يېتىپ-قوپۇپ، سوتكىلاپ ئىشلەپ بوز يەر ئاچقان، تېرىقچىلىق قىلغاندى. ئەپسۇسكى ئۇ يىللاردىكى كەينى ـ كەينىدىن كەلگەن سۈنئىي ۋە تەبىئىي ئاپەت تۈپەيلى بوز يەر ئاچقۇچىلار بۇ رايوندىن چېكىنىپ چىقىشقا مەجبۇر بولغان، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن قىزىلقۇم چۆللۈكى قايتا ئۆز ئۈيقۇسىنى باشلىغان. شۇ يىللىرى «چوڭ يۇرگۈزۈلۈپ، بىر تۈركۈم ئىشچى-خىزمەتچىلەر جەنۇبىي شىنجاڭغا پالاندى. چاقماق تېزلىكىدە بېرىلگەن سۇرلۇك ۋە تۈيۇقسىز بۈيرۇق بىلەن تەڭ گۇرۇلدەپ يېتىپ كەلگەن 30 نەچچە ماشىنىغا يۈك تاقلار قالايمىقان قاچىلاندى، ۋەھىمە، ئەنسىزچىلىك ۋە يىغا-زارە ئىچىدە قالغان «تازىلاش ئۇبيېكتلىرى» سۆيۈملۈك ئاتا-ئانا، ئۇرۇق- تۇغقانلىرىدىن، بەزىلىرى ھەتتا جۈپتى ۋە بالا- چاقلىرىدىن، تۆغۇلۇپ ئۆسكەن، ھالال تەرى سىڭگەن ئانا يۇرتىدىن ئايرىلىپ پوسكام ناھىيىسىنىڭ گۈلباغ يېزىسىغا قاراشلىق ئاراشور چۆللۈكىگە ئاپىرىپ تاشلاندى.

بۇ يەرلەر تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ بىر چېتى بولۇپ، پىرى قۇملۇق ھەم شور ئىدى، قونالغۇ مۇڭغا مۇڭ، شادلىقنىڭ ئايىغى ئۈزەلمەيدىغان بولدى. كىشىلەر ئاخشاملىرى ئىشتىن ھېرىپ كەلگەندە پىشقەدەم قوشاقچى ماستوپ تۇرسۇن ئاكىنىڭ پىنىغا ئولىشۇبلىپ ناخشا ئېيتىشاتتى. مۇساپىرچىلىق، ئېغىر ئەمگەك، بەھۇدە كىيدۈرۈلگەن قالپاق دەستىدىن ئىچ-ئىچىدىن ئاھ ئۇرۇپ، بۇ جاپالىق كۈنلەردىن، بۇ ئېغىر ئىدىيەۋى يۈكتىن خالاس بولىدىغان پارلاق بىر كۈننىڭ كېلىشىنى تەقەززالىق بىلەن كۈتەتتى ۋە شۇنداق بىر خاسىيەتلىك كۈننىڭ يېتىپ مانا كۆتكەن كۈنلەر يېتىپ كەلدى. 1982ـيىلى 10ـئايدىن 12ـئايغىچە ئالتۇنتاغ باغرىدىكى يىراق چەرچەن ناھىيىسىدىن 100 گە يېقىن ئائىلە تۇركۈمگە بۆلۈنۈپ غولجىدىكى يېڭى ماكانى ـ قىزىلقۇم چۆللۈكىگە يېتىپ كەلدى. قىزىق ئىش، جەنۇبىي شىنجاڭدا «غولجىلىقلار» دەپ ئاتالغان 19ـلىەن كىشىلىرىنى ئەمدى 64ـتۈمەندىكى كىشىلەرنىڭ كۆپ قىسمى «چەرچەنلىكلەر» دەپ ئاتىشىدالدى. «چەرچەنلىكلەر» دېگەن نام 19ـلىەن كىشىلىرىگە ئىسىق ئاڭلىنىدۇ. چۈنكى، ئەينى ۋاقىتتا چەرچەن خەلقى ئۇلارغا پەلەك ئۇلارنى كىندىك قېنى تۆكۈلگەن تۇپراقتا يېتىشقىمۇ نېسىپ قىلمىدى. شۇنداق بولۇشىغا قارىماي چېچەن، ئەمگەكچان، شۇنداقلا ئاداۋەت ساقلاشنى ئەيىب كۆرىدىغان كەلگە قورساق، ئەپۇچان كىشىلەر ـ 19ـلىەنلىكلەر ئۆزلىرىگە كۇلۇپ باقماق يېڭى بەختتىن يەنىلا خۇشال ئىدى.

19ـلىەندىكىلەرنىڭ يۇرتىغا قايتىپ كەلگەن ۋاقتى دەل پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادىي سىياسەتلىرى بىكىتۈمەن مېغىاسىدىمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، مەسئۇلىيەت تۈزۈمى، ھۆددىگەرلىك تۈزۈمى يولغا قويۇلۇشقا باشلىغان ۋاقىتقا توغرا كەلدى. شەخسلەرگە بېرىلگەن قالدۇق يەر، باغ- ۋارانلىق ھويلا-ئارام ئىگىلىكى، شەخسىي مال-چارۋا، شەخسىي ئورمان مانا تەل بىلەن تەرىپلەش تەس. 19ـ لىەن ئورۇنلاشقىلى 14 يىل بولغان بۇگۈنكى كۈندە قىزىلقۇم ھەقىقەتەنمۇ كىشىنىڭ زوقىنى كەلتۈرىدىغان، ئېكسكۇرسىيىچىلەرنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەيدىغان، چۆلدىكى پىشىل مەرۋايىتقا ئايلاندى. تەۋسىيە 101 ئائىلىنىڭ ھەر مىللەت ئىشچى- خىزمەتچى، 3600 موتېرىلغۇيەر، 2000 تۈياقتىن ئارتۇق چارۋامال، 1000 مودىن ئارتۇق دائىرىگە ئىگە ئورمان بار بۇ لىەندە ھازىرغا قەدەر بىرمەر قېتىممۇ چوڭ دېلو يۈز بېرىپ باقمىغنى، بىر كىشىمۇ قانۇننىڭ جازاسىغا ئۇچراپ باقمىغنى يوق. ئۇ ھەقىقەتەنمۇ ئىنتىپاقلىق، مۇقىملىق ئاساسىدا ۋەتەن ئۈچۈن ئۇن-تىنسىز تۆھپە قوشۇپ كېلىۋاتقان ئىلغار كوللېكتىپ بولۇشقا مۇناسىپ.

ئىككى شېئىر

روزى ھوشۇر

يۈرەك قەسىدىسى

چېگرىسىنى ۋەتەننىڭ ماكان تۇتقان جەڭچىمەن،
قوغداپ ئانا دىيارنى شەرەپ قۇچقان جەڭچىمەن.

جەڭ، چېلىشتا، ئەمگەكتە مېڭىپ سەپنىڭ ئالدىدا،
شۇڭقار كەبى مەنزىلنى كۆزلەپ ئۇچقان جەڭچىمەن.

ئەل بەختىنى كۆزلەيمەن، ئادالەتنى سۆزلەيمەن،
ئەل ئىشقىدا ئوت بولۇپ يېنىپ تۇرغان جەڭچىمەن.

غەيرىتىمگە باش ئىگەر ھەر قەدەمدە مۇشەققەت،
مۇشكۈلگە رىنىڭ كۆكسىگە خەنجەر ئۇرغان جەڭچىمەن.

توسيالماس يولۇمنى قار-شۇرغان ھېچقاچان،
ۋەتىنىمگە، خەلقىمگە ئىشقىم گۈلخان جەڭچىمەن.

جەڭچى خىسلىتى

ئاپئاق قاردىن لىباس كىيدى كەڭ زېمىن،
ھۆكۈم سۈرەر كائىناتتا زىمىستان.

تۇرار شۇتاپ تىك چوققىدا بىر جەڭچى،
ۋۇجۇددا كۈلەر باھار، گۈلستان.

قاينىپ كەلدى كۆزدە كەتكەن تۇرنىلار،
يىراقلاردىن يازنى باشلاپ سەپ تارتىپ.
ئەگىپ ئۆتتى ئۇلار ئېگىز چوققىدىن،
ئاشۇ جەسۇر جەڭچىلەردىن تەپنارتىپ.

يېنىپ كەلدى يازنى قوغلاپ ئالتۇن كۈز،
ئەجەبلەنمە ۋاقىتتا ھېچ ئەيىب يوق.
قاينىتى يەنە توپ-توپ پەسىل قۇشلىرى
ئىزدەپ ئىسىق ماكان ھەمدە دان- ئۇرۇق.

تۆت پەسلىنىڭ ھەر بىر ئىسىق- سوغۇقى،
بەردى جەڭچى يېگىتكە زور جاسارەت.
قار لەيلىسى قايىل بولۇپ ئۇنىڭغا،
دېدى: ماڭا بولالىدىك چىن ئۇلپەت.

سېغىنىش

ئابلىكىم رېھىم

تۇرمەن چوققىدا كۆزەتتە يالغۇز،
تاغدىكى چىنارەك مەزمۇت، مەردانە.
ئەجەپمۇ سېغىندىم گۈزىلىم سېنى،
كەلسەڭچۇ قېشىمغا بولۇپ پەرۋانە.

تۇرمەن كۈنۈتۈن قەدىمنى كېرىپ،
پاك سۆيگۈڭ، مېھرىڭدىن كۈچ- قۇۋۋەت ئېلىپ.
كەلگەندە ھەر قېتىم ئوتلۇق سالىمىڭ،
كېتىدۇ يۈرىكىم شادلىقتىن سېلىپ.

ئوت يۈرەك، مەردانە، باتۇر جەڭچىمەن،
قەسىمدا «پەھلىۋان» دېگەن نامىم بار.
گۈزىلىم پەخرىلەن جەڭچى يارىڭدىن،
مەنىلىك ياشاشنى قىلدىم ئىختىيار.

شائلىق ئۈلار

(ئەدەبىي خاتىرە)

روزىمۇھەممەت تاھىر

بۇ خۇش خەۋەر ھەش-پەش دېگۈچە شامالدا ئىلى دەريا ۋادىسىدىن جەنۇبتا تەكلىماكان ۋە ئالتۇنتاغ باغرىغىچە تارقىلىپ، كىشىلەر خۇشاللىق تەنتەنىسىگە چۆمدى... بۇ مۇناسىۋەت بىلەن بىكتۇمەن پارتكومىمۇ مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن بۇ بىر تۈركۈم كىشىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى، ئورۇنلاشتۇرۇش خىراجىتى ئۈچۈن بېتەرلىك مەبلەغ ئاجرىتىلىدى. 64-تۇمەن مەيدانى پارتكومى ئەينى ۋاقىتتىكى ۋەزىيەتنىڭ ئېھتىياجى ۋە يېراق كەلگۈسىنى نەزەردە تۇتۇپ يۆتكىلىپ كېلىشنى تەقەززالىق بىلەن كۈتەتتى ۋە شۇنداق بىر خاسىيەتلىك كۈننىڭ يېتىپ كېلىدىغانلىقىغا ئىشىنەتتى.

ئۇلارنىڭ ئارزۇ-ئارمانلىرى پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئۇمۇمىي يىغىنىدىن كېيىن ئاخىرى ئەمەلگە ئاشتى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 1977-يىلى 31-دېكابىردىكى قارارىغا ئاساسەن ئۇۋال قىلىنغان بۇ بىر تۈركۈم كىشىلەر ئەسلىدىكى ئورنى 64-تۇمەن، يەنى كۆكدالاغا قايتۇرۇلىدىغان بولدى.

بۇ خۇش خەۋەر ھەش-پەش دېگۈچە شامالدا ئىلى دەريا ۋادىسىدىن جەنۇبتا تەكلىماكان ۋە ئالتۇنتاغ باغرىغىچە تارقىلىپ، كىشىلەر خۇشاللىق تەنتەنىسىگە چۆمدى... بۇ مۇناسىۋەت بىلەن بىكتۇمەن پارتكومىمۇ مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن بۇ بىر تۈركۈم كىشىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى، ئورۇنلاشتۇرۇش خىراجىتى ئۈچۈن بېتەرلىك مەبلەغ ئاجرىتىلىدى. 64-تۇمەن مەيدانى پارتكومى ئەينى ۋاقىتتىكى ۋەزىيەتنىڭ ئېھتىياجى ۋە يېراق كەلگۈسىنى نەزەردە تۇتۇپ يۆتكىل

رۇك يېرىن باربادوسنىڭ سابىق زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. دۆلەتنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى رۇك يېرىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» ساريىدا باربادوسنىڭ سابىق زۇڭلىسى بونارمسان جوهان ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ سەممىي، دوستانە پاراڭلاشتى.

رۇك يېرىن مۇنداق كۆرسەتتى: دۆلەتلەر چوڭ - كىچىك، نامرات - باي، كۈچلۈك - ئاجىز بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ھەممىسى بىردەك باراۋەر بولۇشى، تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى ئاساسىدا دوستلۇق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. جۈڭگو باربادوس ۋە باشقا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئۆز دۆلىتىنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقلىرىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

سان جوهان جۈڭگونىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور مۇۋەپپەقىيىتىنى يۈكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى. ئۇ باربادوس بىلەن جۈڭگونىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ كۈچىيىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

سان - فرانسىسكودىكى جۈڭگولۇقلار ئامېرىكا ھەملىكەتلىك رادىئو شىركىتىنىڭ جۈڭگونى بۇرمىلاپ خەۋەر قىلغانلىقىغا ئېتىراز بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نيۇ - يورك، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئامېرىكىدا چىقىدىغان خەنزۇ يېزىقىدىكى «مۇھاجىرلار» گېزىتىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىدە مۇنداق دېيىلدى: سان - فرانسىسكو شەھىرلىك كېڭەش پالاتاسىنىڭ ئەزاسى دېڭ شىمپي يېقىندا ئامېرىكا مەملىكەتلىك رادىئو شىركىتى (NBC) نىڭ باش جىڭلىسىغا خەت يېزىپ، سان - فرانسىسكو شەھىر ئاھالىلىرىگە ۋەكالىتەن، بۇ شىركەتنىڭ ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكىتى مۇسابىقىسى مەزگىلىدە جۈڭگونى بۇرمىلاپ خەۋەر قىلغانلىقىغا ھەمدە جۈڭگولۇقلارغا قارىتىلغان ھەر خىل كەمسىتىش ۋە ئۆچمەنلىكلىرىگە قاتتىق ئېتىراز بىلدۈردى ھەم بۇ ھەقتە رەسمىي ناماقۇل بولۇشىنى تەلەپ قىلدى.

كېڭەش پالاتاسىنىڭ ئەزاسى دېڭ شىمپينىڭ خېتىدە مۇنداق دېيىلدى: ئولىمپىك تەنھەرىكىتى مۇسابىقىسىنىڭ باشلىنىشىدىن تارتىپ مۇسابىقىنىڭ پۈتۈن جەريانىدا NBC نىڭ ئۇبزورچىسى جۈڭگو توغرىسىدا يوق يەردىن پۈتاق چىقاردى، ئۇنى ئەيىبلىدى. ئۇبزورچى بىردەم جۈڭگو تەنھەرىكەتچىلىرى چەكلەنگەن دورىنى ئىچتى دېسە، بىردەم جۈڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇقى ۋە ئەقلىي مۇلۈك ھوقۇقى قانۇنلۇق ئولىمپىك تەنھەرىكىتى مۇسابىقىسى خەۋىرىگە زىيان سالىدىغان ئىشلارنى قىلغانلىقىنى ئېيتقان.

خەۋەر قىلىش مەسئۇلىيىتى بار.

نيۇ - يوركتا چىقىدىغان خەنزۇ يېزىقىدىكى بۇ گېزىتتە مۇنداق دېيىلدى: سان - فرانسىسكو قولتۇق رايونىدىكى 60 مىڭ جۈڭگولۇق بىلەن جۈڭگولۇق پۇشتىدىن بولغان 5000 سودىگەرمۇ بىرلەشمە ئىمزا بىلەن ئېتىراز بىلدۈردى.

8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى بىر توپ ئامېرىكلىق ئاقساراينىڭ ئالدىدا نامايىش ئۆتكۈزۈپ، كلىنتون ھۆكۈمىتى پات ئارىدا ماقۇللىماقچى بولغان پاراۋانلىق ئىسلاھات لايىھىسىگە ئېتىراز بىلدۈردى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

خەۋپسىزلىك كېڭىشى سۇمالىدىكى مەزھەپلەرنىڭ يارىشىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى سۇمالىدىكى مەزھەپلەرنىڭ نۆۋەتتىكى پايدىلىق پەيتتىن پايدىلىنىپ، مەزھەپلەر ئوتتۇرىسىدىكى توقۇنۇشلارنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشنى ھەمدە ئۇزاق مۇددەتلىك ئىشىنىش ئورنىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ مۇشۇ ئايلىق رەئىسى، گېرمانىيە باش ئەلچىسى ئاندونىۋوس ئېتىبار ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: خەۋپسىزلىك كېڭىشى سۇمالىنىڭ تەرەققىياتىغا دائىر مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى، ھەر قايسى ئەزا دۆلەتلەر بۇ رايونىنىڭ نۆۋەتتىكى ۋەزىيىتىگە دىققەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى يەنە سۇمالىدىكى مەزھەپلەردىن بۇ رايونىنىڭ ۋەزىيىتىنى يەنمۇ يامانلاشتۇرۇۋېتىش ئېھتىمالى بولغان بارلىق ھەرىكەتلەرنى توختىتىشنى تەلەپ قىلدى.

دۇنيا ئاشلىق پىلان مەھكىمىسى بۇرۇندىنىڭ ۋەزىيىتىگە دىققەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. باش شتابى رىمدا بولغان دۇنيا ئاشلىق پىلان مەھكىمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى خەلقئارانىڭ ئىنسانپەرۋەرلىك ياردەم يۈزىسىدىن بەرگەن جەددىي قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرىنى بۇرۇندىنغا يۆتكەپ يەتكۈزۈشكە ئامال بولمىغانلىقتىن، بىرنەچچە 100 مىڭ بۇرۇندى پۇقرالىرىنىڭ ھايات-ئىنىڭ تەھدىتكە ئۇچرىغانلىقىغا دىققەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دۇنيا ئاشلىق پىلان مەھكىمىسى شۇ كۈنى ئېلان قىلغان ئاخباراتتا مۇنداق كۆرسەتتى: ئالاقىدار دۆلەتلەر ۋە خەلقئارا تەشكىلاتلار بۇرۇندىنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالاشنى جاكارلىغاچقا، ئىنسانپەرۋەرلىك يۈزىسىدىن بېرىلگەن جەددىي قۇتقۇزۇش يېمەكلىكلىرى، دورىلار ۋە باشقا تۇرمۇش بۇيۇملىرىنى يۆتكەش ئۇزۇلۇپ قالدى، بۇ بۇ دۆلەتنىڭ جەددىي ۋەزىيىتىنى يەنمۇ كەسكىنلەشتۇرۇۋېتىدۇ. مۇڭچەرلىنىشچە، بۇرۇندىدا جەددىي ماددىي ئەشيالار زاپىسى 300 مىڭ ئاھالىنىڭ بىر ئايلىق تۇرمۇش ئېھتىياجىنىلا قامدىيالايدىكەن.

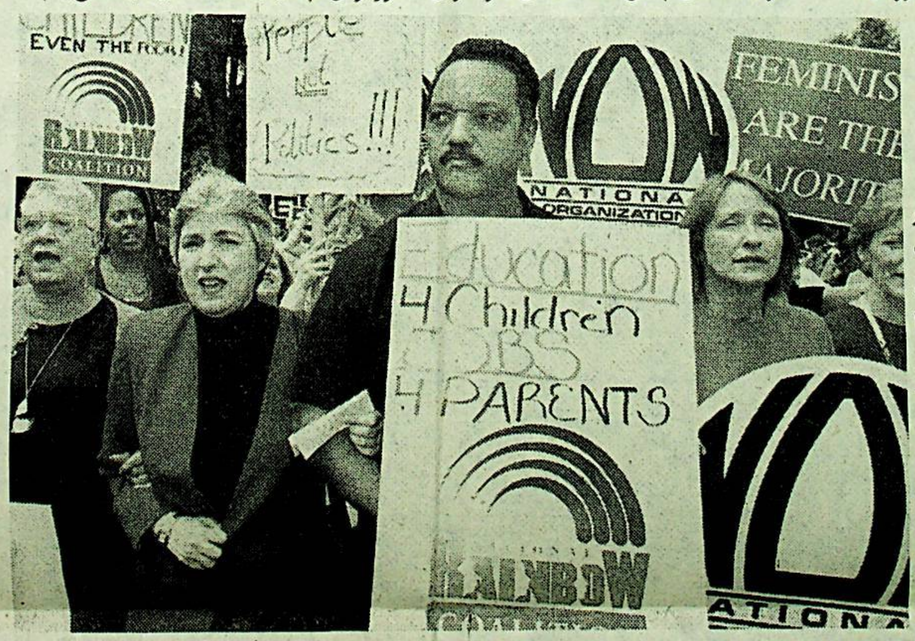

مالىدىكى سېگو توقۇمچىلىق فابرىكىسى ئىلگىرى ئەك كۆپ پايدا ئالىدىغان كارخانىلارنىڭ بىرى ئىدى، كېيىن باشقۇرۇش ياخشى بولمىغانلىقى ئۈچۈن ۋەيران بولغان. 1994 - يىلى 8 - ئايدا، جۈڭگو بىلەن مالى ئۇنى شېرىكلىشىپ باشقۇرۇشنى كېڭىشىپ بېكىتكەندىن كېيىن، بۇ زاۋۇت رونىق تاپتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار جەددىي ئىشلىمەكتە.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

روسىيە ئامېرىكىنىڭ ئىران ۋە لىۋىيىنى جازالاش توغرىسىدىكى قانۇنىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ھۆكۈمەت تەرەپ بايانىاتچىسى ئاندرېيېۋ مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ماقۇللىغان لىۋىيە بىلەن ئىرانىنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالاش توغرىسىدىكى داماتو قانۇنىنى قوبۇل قىلىشقا بولمايدۇ، بۇ ئوتتۇرا شەرق رايونى ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرمەيدۇ.

ئاندرېيېۋ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ بۇ قانۇنى خەلقئارا قانۇنغا زىت. ئۇ ئوتتۇرا شەرق رايونىنىڭ مۇقىملىقىغا پايدىسىز بولۇپلا قالماستىن، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش كۈرىشىگىمۇ پايدىسىز. ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: خەلقئارا جەمئىيەت تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋامىدا ئۆز ئالدىغا ھەرىكەت قوللانماستىن، ھەمكارلىشىشى كېرەك.

فرانسىيە كلىنتون ئىمزا قويغان داماتو قانۇنىغا قارشى چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىاتچىسى بۈگۈن پارىژدا مۇنۇلارنى بىلدۈردى: فرانسىيە ھۆكۈمىتى ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون يېڭىلا ئىمزا قويغان ئىران بىلەن لىۋىيىنى يەنمۇ جازالاشنى مەقسەت قىلغان داماتو قانۇنىغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى ھەم بۇ قانۇن «فرانسىيىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزگەن ھامان ئامېرىكىنىڭ تېگىشلىك كەلگەن خەۋەرگە قارىغاندا، ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بىرتان بۈگۈن ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئۆزىنىڭ ھوقۇقى ۋە مەنپەئىتىنى قوغدايدىغانلىقىنى تەكتلىگەن. ئۇ داماتو قانۇنى تېررورچىلارغا زەربە بېرىش ئۈچۈن قوللانغان تۇغرا چارە ئەمەس، دەپ ھېسابلىغان.

ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ ئېنېرگىيە قاتارلىق مەسىلىلەرگە مەسئۇل ئەزاسى پاپۇچېس مۇنداق دەپ

دورنىڭ ئىچكى دېسە، بىردەم - جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇقى ۋە ئەقلىي مۇلۈك ھوقۇقى قاتارلىق ئولىمپىك تەنھەرىكىتى مۇسابىقىسى بىلەن ھېچقانداق مۇناسىۋىتى بولمىغان مەسىلىلەر ئۈستىدە ھەدەپ گەپ سانتى. مۇشۇ خىلدىكى ئوبزور ئىرقى بىر تەرەپلىمىلىك قاراش بىلەن تولغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە يوق يەردىن پۇتاق چىقارغان، ئاغزىغا كەلگەننى سۆزلىگەن، ئۇنىڭغا تاقەت قىلىشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

دېگە شەمپي مۇنداق دېدى: «جۇڭگو- لۇقلارنىڭ پۈشتىدىن بولغان ئامېرىكىلىق پۇقرا بولۇش سۈپىتىم بىلەن NBC تېلېۋىزىيە ئوبزورچىسىنىڭ بىر تەرەپلىمىلىك قاراش بىلەن تولغان بۇ ئىغۋاگەرچىلىك خاراكتېرىدىكى ئوبزوردىن غەزەپلىنىمەن. NBC نىڭ ئولىمپىك تەنھەرىكىتى يېغىنى ئالدىدا ئادىل

مۇسۇلمانلار بىلەن خورۋاتلار موستال شەھەرلىك پارلامېنت مەسلىسى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا مۇسۇلمانلىرى بىلەن خورۋاتلار بۇگۈن موستال شەھەرلىك پارلامېنت مەسلىسى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلىپ، بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا تىنچلىق تەرەققىياتىدىكى بىر قېتىملىق ئېغىر كرىزىستىن ساقلىنىپ قالدى.

بۇ كېلىشىمگە ئاساسەن، موستالدىكى مۇسۇلمانلار بىلەن خورۋاتلار 6 - ئاينىك 30- كۈنىدىكى سايلام ئاساسىدا بىرلىككە كەلگەن شەھەرلىك پارلامېنت قۇرۇلۇپ ھەم خورۋاتلاردىن بىر كىشىنى شەھەر باشلىقلىقىغا سايلايدۇ. بۇنىڭدىن ئىلگىرى خورۋاتلار سايلامدا «نورمالسىز ھادىسە» ساقلاندى، دېگەننى باھانە قىلىپ شەھەرلىك پارلامېنتنىڭ تەشكىل قىلىنىشىغا قارشىلىق كۆرسەتكەنىدى.

كېلىشىمدە يەنە مۇنداق دەپ بەلگىلەندى: خورۋاتلار مۇسۇلمانلار - خورۋاتلار فېدېراتسىيسى ئاساسىي قانۇنلۇق سوت مەھكىمىسىگە سايلامدا كۆرۈلگەن مەسىلىلەر توغرىسىدا ئەرز قىلسا بولىدۇ. لېكىن ئاساسىي قانۇنلۇق سوت مەھكىمىسى كېسىم چىقىرىشتىن ئىلگىرى يېڭىدىن تەشكىللەنگەن شەھەرلىك پارلامېنت كەم دېگەندە ھەر ئىككى ئايدا بىر قېتىم يىغىن ئاچىدۇ. مۇسۇلمانلار - خورۋاتلار كېلىشىم ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ موستالدىكى مەمۇرىي دائىرىلىرى بۇ يىلنىڭ ئاخىرغىچە داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتەپ، يېڭى ھوقۇقلۇق ئورگانغا يارەملىشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئەراپات ئىسرائىلىيىنىڭ ھېيرونىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشنى كېچىكتۈرگەنلىكىنى تەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشغالىدىكى دەريالىق غەربىي قىرغىقىدىكى ھېيرون شەھىرىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشنى كېچىكتۈرگەنلىكىنى ۋە يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى توسۇش ئۈچۈن، بىر پىلان تۈزۈپ چىقىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

پەلەستىن كومىتېتىنىڭ رەئىسى كۆلايمۇ بۈگۈن سۆھبەت بايان قىلىپ مۇنداق دېدى: پەلەستىن ئىسرائىلىيىنىڭ ھېيرونىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىش مەسىلىسى توغرىسىدا ئىسرائىلىيە بىلەن ئەمدى سۆھبەتلەشمەيدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ھاسىل قىلغان كېلىشىمگە ئاساسەن، ئىسرائىلىيە ھېيرونىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشى شەرت.

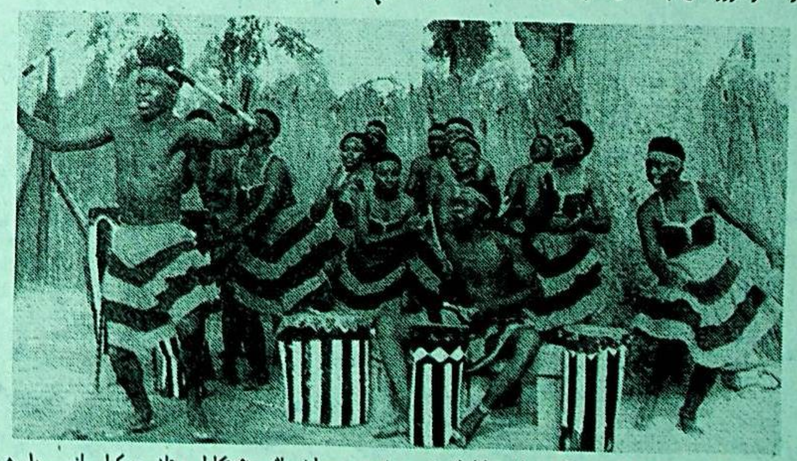

زىمبابۋېي سايامەتچىلىكىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇردى.سۈرەتتە: زىمبابۋېنىڭ سەتتەكارلىرى تاش ھەيكىلى باغچىسىدا چەت ئەللىك سايامەتچىلەرگە مىللىي ناخشا - ئۇسسۇل نومۇرلىرىنى ئورۇندىتىپ بەرمەكتە. تاش ھەيكىلى باغچىسى پايتەختە خارارىدىكى داڭلىق مەنزىرىلىك نۇقتىلارنىڭ بىرى بولۇپ، بۇ باغچىغا 350 تون ئارتۇق تاش ھەيكەل قويۇلۇپ، زور تۇرگۇدىكى سايامەتچىلەرنى جەلپ قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ھەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ئىتتالىيىنىڭ پايتەختى رىمدا 10 مىڭدىن ئارتۇق كىشى مۇشۇ ئايىنىڭ 5 - كۈنى يېغىلىش ئۆتكۈزۈپ، 1944- يىلى نېمىس فاشىستلىرى تەرىپىدىن زەھەرلىك گاز بىلەن ئۆلتۈرۈلگەن تەرەققىپەرۋەر، ۋەتەنپەرۋەر زاتلارغا تەزىيە بىلدۈردى.

△ ئامېرىكىنىڭ ئاتوم بومبىسىنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغانلىقىغا 51 يىل بولغان پەيتتە گۈاگداۋ شەھەر ئاھالىسىدىن 50 مىڭ كىشى بۇ شەھەردىكى «تىنچلىق» خاتىرە باغچىسىدا كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، ئاتوم بومبىسىنىڭ بومبارد مانچىلىقىدا ئۆلگەنلەرگە تەزىيە بىلدۈردى ھەم تىنچلىق دۇئاسى قىلدى.

△ مالىيە قېينىچىلىقى تۈپەيلىدىن ب د ت كېلەر يىل 4 - ئايدىن ئىلگىرى ئۆزىنىڭ كۈۋەيت بىلەن ئىراق چېگرىسىدىكى ھەربىي كۈزەتكۈچىلىرىنىڭ سانىنى % 20 قىسقارتماقچى.

△ يېقىنقى بىرقانچە كۈن ئىچىدە ئامېرىكىنىڭ يۇتا، نېۋادا، كولورادو ھەم كالىفورنىيە شتاتلىرىنىڭ ئورمانلىقلىرىدا ئارقا - ئارقىدىن ئوت ئاپىتى يۈز بەردى، تەخمىنەن 43 مىڭ گېكتار يەردىكى ئورمان كۆيۈپ كەتتى.

△ زامبىيىدە مۇشۇ ئايىنىڭ 4- كۈنى كەچتە ئاپتوبۇس بىلەن يۈك ئاپتوموبىلى سوقۇلۇپ كېتىشتەك ئېغىر قاتناش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، 47 ئادەم ئۆلدى، 30 ئادەم يارلاندى.

△ مۇزامبىكنىڭ شىمالىي قىسمىدا يېقىندا مېنىنگىت كېسەللىكى تارقىلىپ 54 ئادەم ئۆلدى، ھۆكۈمەت خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ دورا يارەم بېرىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

△ ئىسرائىلىيە ئاخبارات ۋاستىسىنىڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 8 - كۈنى ئاشكارىلاپ قويۇشىچە، ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرى لىۋىينىڭ مۇناسىۋىتى جىددىيلىشىپ كەتكەن، يېقىندا ئىككى تەرەپ نورمال خىزمەت ئالاقىسىنى ئۈزۈپ تاشلىغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

برازىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى برازىلىيىنىڭ ئامېرىكىنىڭ جازالاش توغرىسىدىكى تەھدىتىنى ھەرگىز قوبۇل قىلمايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، برازىلىيە، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. برازىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى لامپېرىيا بۈگۈن بۇ يەردە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: برازىلىيە ھۆكۈمىتى ئامېرىكىنىڭ داماتو قانۇنىدىن پايدىلىنىپ، لۇئىيە بىلەن ئىرانغا مەبلەغ سالغان چەت ئەل شىركەتلىرىدىن ئۆچ ئېلىش تەھدىتىنى ھەرگىز قوبۇل قىلمايدۇ.

دىپلوماتىيە مىنىستىرى لامپېرىيا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: برازىلىيە ھۆكۈمىتى باشقا دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى خەلقئارا قانۇن - نىزاملار بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ كەلدى، ھەر قانداق دۆلەتنىڭ باشقا دۆلەتلەرنى جازالايدىغان قانۇن چقىرىش قىلمىشىنى ھەرگىز قوبۇل قىلغىلى بولمايدۇ. ئۇ: برازىلىيە دۆلەت ھالقىغان قانۇننى قوبۇل قىلالمايدۇ، دېدى.

برازىلىيە يەنە ئامېرىكىنىڭ كۇباغا قارىتىلغان ئىقتىسادىي قامال قىلىشىنى كۈچەيتىشىنى مەقسەت قىلغان خېلمىس- بېرتون قانۇنىغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

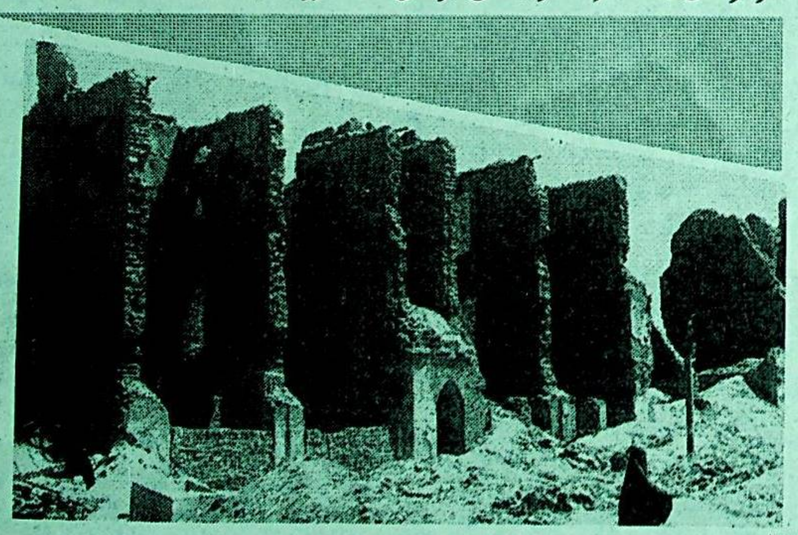

ئۇرۇشتا ۋەيران بولغان كابول شەھىرىدىكى ئىمارەتلەر.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مۇسۇلمانلار بىلەن خورۋاتلار موستال شەھەرلىك پارلامېنت مەسلىسى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا مۇسۇلمانلىرى بىلەن خورۋاتلار بۇگۈن موستال شەھەرلىك پارلامېنت مەسلىسى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلىپ، بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا تىنچلىق تەرەققىياتىدىكى بىر قېتىملىق ئېغىر كرىزىستىن ساقلىنىپ قالدى.

بۇ كېلىشىمگە ئاساسەن، موستالدىكى مۇسۇلمانلار بىلەن خورۋاتلار 6 - ئاينىك 30- كۈنىدىكى سايلام ئاساسىدا بىرلىككە كەلگەن شەھەرلىك پارلامېنت قۇرۇلۇپ ھەم خورۋاتلاردىن بىر كىشىنى شەھەر باشلىقلىقىغا سايلايدۇ. بۇنىڭدىن ئىلگىرى خورۋاتلار سايلامدا «نورمالسىز ھادىسە» ساقلاندى، دېگەننى باھانە قىلىپ شەھەرلىك پارلامېنتنىڭ تەشكىل قىلىنىشىغا قارشىلىق كۆرسەتكەنىدى.

كېلىشىمدە يەنە مۇنداق دەپ بەلگىلەندى: خورۋاتلار مۇسۇلمانلار - خورۋاتلار فېدېراتسىيسى ئاساسىي قانۇنلۇق سوت مەھكىمىسىگە سايلامدا كۆرۈلگەن مەسىلىلەر توغرىسىدا ئەرز قىلسا بولىدۇ. لېكىن ئاساسىي قانۇنلۇق سوت مەھكىمىسى كېسىم چىقىرىشتىن ئىلگىرى يېڭىدىن تەشكىللەنگەن شەھەرلىك پارلامېنت كەم دېگەندە ھەر ئىككى ئايدا بىر قېتىم يىغىن ئاچىدۇ. مۇسۇلمانلار - خورۋاتلار كېلىشىم ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ موستالدىكى مەمۇرىي دائىرىلىرى بۇ يىلنىڭ ئاخىرغىچە داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتەپ، يېڭى ھوقۇقلۇق ئورگانغا يارەملىشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

برازىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى برازىلىيىنىڭ ئامېرىكىنىڭ جازالاش توغرىسىدىكى تەھدىتىنى ھەرگىز قوبۇل قىلمايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، برازىلىيە، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. برازىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى لامپېرىيا بۈگۈن بۇ يەردە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: برازىلىيە ھۆكۈمىتى ئامېرىكىنىڭ داماتو قانۇنىدىن پايدىلىنىپ، لۇئىيە بىلەن ئىرانغا مەبلەغ سالغان چەت ئەل شىركەتلىرىدىن ئۆچ ئېلىش تەھدىتىنى ھەرگىز قوبۇل قىلمايدۇ. ئۇ: برازىلىيە دۆلەت ھالقىغان قانۇننى قوبۇل قىلالمايدۇ، دېدى.

برازىلىيە يەنە ئامېرىكىنىڭ كۇباغا قارىتىلغان ئىقتىسادىي قامال قىلىشىنى كۈچەيتىشىنى مەقسەت قىلغان خېلمىس- بېرتون قانۇنىغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئۇرۇشتا ۋەيران بولغان كابول شەھىرىدىكى ئىمارەتلەر.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)